

Libri I.

A Incipiunt questiones perutiles doctissimi
Bartholij Ingouen super libris priorum anal-
ticorum Aristoteli, et primo sup libro primo. Q. i.

Contrarium oportet dicere circa quid: et de quo est intentio: et cetera.

post^r. minor est p₃. est enī corrupibilis syll_r pōt eē et zō
esse. 3° sic. de ente p_{accn̄s} nō est scia; syll_s est hō. ergo zē
maior p₃ 6° meta^c. minor p₃; q_r syll_s p̄ncipal^r est in aīa z
est accn̄s aīeūgīs est ens p_{accn̄s}. 4° arguit. solius z̄nis est
scia. syll_s nō est z̄. iūd_r de syll_s nō est scia. maior nō p_{Lyn-}
conīen_r. p_{post^r}, vbi vult q_r scia est habitus. z̄nis. maior p₃:
q_r syll_s est aggregatiū ex maiore et minore et cōclūsione.

Oppositum

CIn ista qōne erūt duo articuli. In p̄o premittenda sunt ali
qua notabilia. Scđo r̄ndendū est ad questionem.

Quantū ad p̄mū est notādū q̄ p B qd dicit. vtrū de syllō &c. nō intelligit aliud nisi de syllō. vñ possit esse scia: nihil addēdo huic termino / syllō. nā p̄ simi- plicer intelligit sine addiō. nāz simplē dico q̄ hne addito dico. ² tōp. **C²** est notādū q̄ triplex est scibile. s. scibile p̄ pinquū: z vocat ḡ dīmōstrata. aliud ē scibile remōtissimū: z vocat res signata p̄ terminos in ḡne positos. aliud est re motū vt terminus. ex ³ p̄mi. vt si dīmōstret ista. bō est risi- bilis. ista ppō est scibile p̄ pinquū. z iste terminū in ea positi- tus est scibile remōtū: z res signata p̄ istū terminū. bō. vt pura aial rōnale erit scibile remōtissimū. **C³** est notādū q̄ scia sic describit. scia est habit² ḡnis p̄ dīmōstrationē ac quisit². Alt sic. scia est habit² assensiu² ḡnis sine formidine ad oppo² gnāt² p̄ p̄missas p̄p̄as z necias. In hac diffinitio- ne ponit habit² p̄ gñie. ponit assensiu² ḡnis ad dītiām ne cessitatis p̄n². ponit sine formidine ad oppo² ad dītiāz opi- nionis z suspicitiōis: vel suspicitiōis: que est habitus valde debilis gnātus ex debili mā. ponit gnātus p̄ p̄missas ad dītiām fidei: quēlicet sit habitus firmus: nō est gnātus per p̄missas proprias. hec de primo articulo.

Quantū ad 1^m sit p^o 2° de hoc termino, syll's/ non est scia tanq; de scibili ppinqo, p3:qz iste terminus syll's nūq; est 2° demōstrata. C 2° de hoc termino syll's est bene scia taq; de scibili remoto vel remotissimo. Probatioq; aliqua 2° demōstrat in qua ponit iste terminus syll's, igit de syllo est scia tanq; de scibili remoto. pñtia t3 p 2^m notabile, anis p3:qz pñbs p huic determinat ista 2nē. ois syll's est ex tribus terminis, 2° pars 2nis pñbs: q; aliqua 2° demōstrat, cuius termini designat sive signant huc terminū syll's, ergo de syllo est scia taq; de scibili remotissimo, pñtia t3, vt prius, anis p3:qz ista 2° demōstrata, oē pdica^o pñdicat essentialiter vel acciñtialiter subiectus eius signat huc terminū syll's. C 3° est de re signata p huc terminū syll's nō est scia taq; de scibili ppinqo p3:qz nūq; integer syll's est 2° demōstrata. C 4° est ista, de re signata p bunc

Questio I.7.II.

terminū syll's, bñ est scia tāq̄ de scibili remoto vñ remotis, L
fimo, prima pars ȝnis pbaf, aliqua ȝ pōt demōstrari cu-
ius subm est vñus syll's iteger, vt hic, onne aial rōnale est
risibile; z ois hō est aial rōnale, igit̄ ois hō est risibilis, ē de
mōstratio, ergo de integrō syll'o pōt esse scia tāq̄ de scibili
remoto, pñtia tñ p 2^m notabile, añs satis est notu, 2ª pars
ȝnis pbaf sic, aliqua ȝ demōstrat; cui ȝ termini oēs syll'os
mūdi signat vt h, ois syll's est ex tribus terminis, ergo de
re signata pñtia tñ, vt pñtia, añs est notu, z h de 2° articulo,

His **premissis** r̄fides ad rōnes. **C**Ad p̄mā qñ d̄ de nō ente non est scia. negat maior accipiendo ly ens put p̄pertis cū vno. Ad p̄mā p̄o posterioꝝ. Dōm q̄ intellexit q̄ de nō ente. i.e. de fallo nō est scia tanq; de ġne demōstrata: z iō ratio nihil facit ad p̄nīs qz syll's nō est falsum s̄t nō vnu. **C**Ad 2° qñ d̄ de cor ruptilibus polibis zc. nego maioriꝝ. Ad p̄mā p̄o poste-
rioꝝ dico q̄ voluit dicere q̄ de xp̄ónibus x̄tentibus ve-
ris nō est scia tanq; de ġne demōstrata. z iō rō nihil est ad
p̄nīs. **C**Ad 3° qñ d̄ de ente p̄ accīs zc. dico q̄ p̄ illud ar-
gumentū intellexit q̄ de effectibus fortuitis z casuālisbus
nō est p̄eognitionis h̄ida. vt p̄z intuenti. 6. metaphysice. Ad
minoriꝝ qñ d̄ syll's est ens p̄ accidētivico q̄ lī syll's accidē-
taliter sit: tñ ipse nō est casuālis effectus vel fortuitus. z iō
ratio nihil est ad p̄nīs. **C**Ad ultimā qñ d̄. solius ġnis de
mostrate est scia. negat maior. Ad Lycōnien. p̄ poste. di-
co q̄ voluit dicere q̄ de sola ġne demōstrata est scia tanq;
de sc̄ibili pp̄inquo z non remoto vel remotissimo. **C**Ro-
post doppoꝝ vadit p̄ ġne 2° z 4°. Nec de q̄one. **Qd.**

Aerif ^{2.} vtrū syll's simpliciter sit subm in libro prior. et arguit pmo qd nō. ait est subz scie libri prior. igit rē. pñia tñ; qz scie ppter unitate subti dñ vna. vnius scie solū dñ. **E**sse vnu subm. ait s est notū. **C** ^{2.} nullus syll's ie huius. igit syll's nō est subm. pñitia tñ ab vniuā indefinitar. ans p3 inductio: qz nec ille nec agulius. **C** ^{3.} lōfniat. subm scie dñ esse icōplexuz qz syll's cōplexit ex maiore et minore et pclone. excedit metas scie libri prior. igitur nō est eius tñ; qz subm scie dñ esse sibi approximati. ait s p3: dicat de syllo demonstratio et de syllo dialepticorū libro prior. nō pñiderat sicut in libro posterior. icōp. **C** ^{4.} syll's simplicitate de vero syllo verificatur. subm scie libri prior. pñitia tñ; qz in libro prior. de syllis. ans p3; qz demonstratio syllo hec non est syll's simplicitate. qz non scit qd intelligit p. **C** ^{5.} illud qz nō pñificari de oibus in libro prior. pñideratis nō est subm huius scie: sed syll's similitudine. ergo rē. discursus est bonus: et maior p3: ie dñ de oibus pñcipaliter pñiderat pñificari. in libro prior. pñiderat pñcipaliter de pueris. inductione: et exemplo: qd p3 in pñcipio præscđi modo nullus istoy est syll's.

In oppositū est cōis opinio logicoꝝ dicētiuziꝝ
Aristo. p̄ncipaliter determinat in
libro priorum de syllogismo simpliciter.

LIII illa qone erut duo articuli. In primo premittēda sunt
notabilia. In secūdo respondenduz ad questionem.

Quantū ad primum est notandum quod subīm accipit pro subito attributioīs et per subito adequatioīs. **Scīti attr.**
2° est notandum quod tres sunt probantes subīi attributionis alicuius scie. **3° pdi.**
Prima. quod sit terminus in ista scia consideratus per ppter hunc vnu non est subīm meta; sed ens: quod ppter in 4° eiusdem.
Scēcunda est. quod sit terminus cōfīlissimus non excedens metas illius scie in illa scia consideratas; ppter quod subīm scie de oībus principaliter in ea consideratis visicari. **Tertia est** quod
Est in pto. m. 3.

Libri

J alia minus principali in scia considerata considerantur in ordine ad ipsam, puta quod sunt cæcilius passiones proutioes, vel alia hæc patet iste notandum; quod alias subtiles vnitate scia non potest dici cap. 18. vna; cuius oppositum est de interiori p̄hi p̄ post. **T**ertio est vel tex. notandum quod p̄bs in lib. p̄oꝝ, ut principali considerare de singulis argumentationibus et de questionibus; p̄bat sic, nam de conversionibꝫ: emptis: inducitioꝫ: et ex exemplo in aliquo prelogice debuit principali considerare, non nūquæsi uenit secunda mentione de eis nisi in lib. p̄ioꝝ, igit etiam maior p̄z; quod iste sunt spes principales argumentatiois ita bñ sicut syllæ, igit in aliqua parte logice debuit principali considerare, p̄ minor inscripti tam logicam. Et hec de primo articulo.

Quantum ad 1^m sit prima quod iste terminus syllæ non est subm scie libri p̄ioꝝ, p̄bat sic, ipse non visus de oibꝫ in lib. p̄oꝝ principali consideratis, ergo non est eius subm. **P**ropter id est, quod iste terminus argumentatio est subm scie libri p̄ioꝝ, probat sic, sibi respectu scientie libri priorum

R eales notiones subtiles uenient, ergo est subiectus in ea, p̄na 13. ans declarat, est enim terminus p̄ considerari in illa scie, quod p̄ et principali considerari si de argumentationibꝫ quod debet fieri et, est terminus coissimus non excedens metas; quod de oibꝫ in 3^m notabilis vñificare exp̄it et de nullis alijs nisi de his p̄tatis sub eis, et 3^m, oia de qibꝫ considerat in lib. p̄ioꝝ, consideratur in ordine ad ipsam; quod ppōnes syllæ, p̄tates ipsius et alia hæc. **S**ed dubitaret aliq; quod est subm totius logice non est subm libri p̄ioꝝ; sibi argumentatio est subm totius logice, et 3^m, maior p̄z, quod non est idem subm totius et p̄tis, minor nota est de se. **P**ro isto argumēto est notandum; quod non est incoueniens euide terminū diuersimode esse subm totius et p̄tis, partis considerando terminū solū in gñalitorius aut considerando in gñali et spāli, sic est ens mobile in spāli consideratus est

L subm scie libri p̄ioꝝ, p̄ consideratu in gñali et spāli est subm totius p̄bie nālito. **P**er hanc est ad rōnes quod quod est subm totius logice non est subm libri p̄ioꝝ, negat ista. **A**d p̄bōne quod dñ non est idem subm totius et partis cedo eodem modo; sed bñ diuersimode et idem argumentatio put solū considerat ingenerali est bñ subm scie libri priorū; sed put considerat in gñali et speciali sic est subm totius logice, hec de 2^m.

Ad rōnes principales. **A**d 1^m quod dñ, aia est subm scie libri p̄oꝝ, procedit loquendo de subro inhesionis; et negat p̄na, quod argumentatio non est subm; et quod dñ, vnius scie dñ esse vnicum subm, vix est eodem modo diuersimode vna scia bñ h̄z plura subra. **A**d 2^m quod dñ, nulla argumentatio est subm in lib. p̄ioꝝ procedit; et quod inserit, ergo argumentatio non est subm, negat p̄na. **A**d p̄bōne quod dñ, arguit ab alijs et, dñ quod subm vñis supponit psonaliter, ad finitem vero accidens et id p̄ntia non valet. **A**d confirmationem, subm scie dñ esse incoplexus, accepta ista ad minorē; et oīs argumentatio est cōplexa, dñ distinguendo; eo quod per argumentatio p̄ capi psonaliter, et sic procedit, et capi magis p̄pliciter in eodem sensu procedit; quod nulla argumentatio est subm libri p̄oꝝ. **A**lioꝫ ly argumentatio pot capi mālter p̄ se et sibi subm; et ita negat minor; quod sic argumentatio non est cōplexa, id iste terminus argumentatio est incoplexus. **A**d 3^m quod dñ argumentatio excedit metas, negat. **A**d p̄bōne quod dicebat quod argumentatio p̄dicitur de argumentatione dialectica et demonstrativa, procedit ista; negat quod de illis hic non determinat. **V**nus hanc determinat de omni argumentatione tam dialectica quam demonstrativa, et in modū formidans in alijs logice non determinat de eisdē quo ad habitudinem principiorū et rōnes et p̄prietates premittat; ut in libris prius allegatis. **A**d 4^m cuī dñ argumentatio simplis de nulla argumentatione vñificare, negat. **A**d p̄bōne quod dñ, quacumque argumentatio demonstrata hec non est vera, nec est argumentatio simpliciter, dico quod ibi non dñ addi similitudinē sufficit dicere hec argumentatio, nam similitudinē ponit pro sine addito; et ideo suffici-

Questio III.

cit quod ille terminus argumentatio caprus per se: et sine addito de omni argumentatione verificetur. **A**d 5^m dñ quod est per prima quod auctoritas logica p̄ allegata post oppositum, exponitur de argumentatione dimisso syllo: et ista probatio est pro 2^m conclusione. **D**ec de questione. **Q**uestio. iij.

Proposito igitur est oratio affirmativa vel negativa alicuius ab aliquo. **L**ap. 1.

Alerit 3^m, vñis diffinitio ppōnis fit bonum, nam quod dñ, p̄positio est oratio affirmativa vel negativa alicuius ab aliquo; et aliquid est copere ei p̄teto sub diffinitio, sibi non copere, et omni p̄teto sub diffinitio, quod est p̄bi 2^m cap. 4^m, ubi vult quod diffinitio suetta cum diffinitio, minor declarat; quod ista non pertinet, ppōni hypotheticæ, ppō enim hypotheticala non est oīo affirmativa alicuius predicati de subiecto, nec negativa alicuius p̄dicati de alijs subiecto. **C**2^m sic, ista diffinitio pertinet alijs a diffinitio, igit non est bona, p̄na 13 vñ prius, ans declarat; quod ista oīo, hoc albus, ut esse affirmativa uacuum in ea nulla ponat negatio; et tñ non est ppō, sibi ista, hoc non albus, ut esse ppō negativa eo quod in ea negatur iste terminus albus, et non est tñ ppō, 3^m p̄bat idem ans; quod ista oratio, Joannes est hoc albus, est oīo affirmativa, p̄z; quod affirmat plura de vno; et tñ non est ppō, p̄z h̄z; quod ipsa est ppō plures, quod non est ppō, tñ p̄na p̄bōz p̄ elēch, ubi dicit quod id est, ppō et ppō vna. **C**3^m, arguit sic, ista diffinitio est nugatoria, quod ipsa non est bona, p̄na est nota, ans p̄bat; quod id est dicere oīo affirmativa et alijs ab alijs filii id est valeat oratio negativa et alicuius ab alijs. **C**4^m sic, vñ diffinitibilis dñ est vna diffinitio; sibi ppōnis non est vna diffinitio, quod ipsa non est bona, p̄na est nota, ans declarat; quod diffinitio capitur ab esse rei, p̄trop. p̄ aie. 5^m metaphysica, Idcirco solum id quod habet vnum esse vnam haber diffinitionem, ergo vnum diffinitibꝫ dñ esse vna diffinitio eiusdem, minor p̄z p̄ Petrum Hispanum.

Oppositum est philosphorus ponens istam diffinitiōnem tanq; bonam.

CIn ista quoniam erunt duo articuli. In primo dicta diffinitio est exponenda. In 2^m respondendum est ad questionem.

Quantum ad primū p̄ est notandum quod ista diffinitio dñ so luiz de ppōne cathegorica, cā huius est: quod p̄nius p̄bs ut logique syllæ cathegoricæ. **T**2^m est notandum quod oīo affirmativa est oīo affirmatis p̄dicatu de subiecto. Uel alij et magis p̄pliciter, oīo affirmativa est cuius copula est affirmativa, prime due diffinitiones sunt Perri hispani cap. de ppōne que sibi duas sequentes moderate sunt vere. **T**3^m est notandum quod ppō plures quod affirmat plura de vno bñ dñ esse affirmativa; quod ppō plures volens describere, ppōne et ppōne plures apponit illas particulas alicuius p̄dicati de aliquo subiecto; et debet iste particule sic exponi, alicuius p̄dicati et non pluriū, ab aliquo subiecto et non a pluribus subiectis. **E**x quo 4^m seqꝫ quod diffinitio ppōnis sic dñ exponi, ppōne cathegorica est oīo affirmativa alicuius p̄dicati; et non pluriū; de aliquo subiecto et non de pluribus; et hec sunt dicta de p̄ articulo.

Quantum ad 2^m sit conclusio responsalis hec, quod diffinitio ppōnis cathegorice sic exposita est bona, p̄bat sic, ista diffinitio conuertit cum ppōne cathegorica; et distinguuntur ea a quo quis alio, ergo est bona descriptio eius, p̄na 13, ans p̄bat pro parte, quod autem conuertat cum ppōnitione aliqua p̄z in solone rōne in p̄niu faciat; sed quod eas distinguunt a quo quis alio p̄z; quod p̄bōz quod dñ quod est oīo distinguunt a rebus ex teris incoplexis, p̄bōz quod dñ quod affirmativa vel negativa distinguunt a singulis oīonibꝫ ipsefectis; quod ille non habet copulam affirmativam vel negativam, p̄bōz quod dñ alicuius p̄dicati et non pluriū de aliquo subiecto et non de pluribus; et ab aliquo subiecto et non a pluribus distinguunt a ppōne hypotheticæ et a ppōne p̄les; et ab oīo imprecis non habent subiectum p̄dicatum, sicut fac igne.

A utinam essem bonus clericus. Hec de 2º articulo.

Ad rōnes ad primā illa diffō dī cōpetere oī pēto sub diffinito. cōcedit maior et negat minor: q̄ ista nō cōpētēt rōne. Ad pbōnē pēdit q̄ nō pēnit p positioni hypotheticē nec h̄ est incōueniētis: q̄ hic diffinit solū pp̄ cathegorica p̄t dicēbat in p̄ norabili. C Ad 2º q̄ nō dī illa diffō p̄tingit alij a diffinito. negat sic intellecta s̄c exposita est. Ad pbōnē q̄ dī. p̄tingit huic oī. hō albus. negat: q̄ nō dī q̄ in ea nulla ponit nego. pēdit: q̄ nō seq̄. igit̄ est oī affirmatiua. oī enim addere q̄ copula affirmer in ea: r̄ h̄ nō est vey: q̄ ibi nō est copula. eodem mō dī de ista. hō nō albus neg: m̄ n̄ lla copula neg. C Ad 3º pbōnē antis. q̄ nō dī q̄ illa est oī affir. Joānes est homo albus. pēdit h̄: h̄ est pluriū de vno. r̄ illo respectu pars diffōnis sibi nō p̄tingit: q̄ dēret esse aliciuius p̄dicati nō pluriū de alij q̄ non de plib. r̄ sic diffō sibi nō p̄tingit. C Ad 4º q̄ nō dī. diffō est nugatoria. negat h̄. Ad pbōnē q̄ idēz est dicere oī affirmatiua: r̄ aliciu p̄dicati de alij dī q̄ nō sunt idē. nā oī plures bñ est oī affirmatiua v̄ negatiua nō tñ est aliciuius de alij: vel aliciuius ab aliquo. exponēdo ista sicut exposita. C Ad 5º cuz dī vnius diffimilis solū dī esse vna diffō. pēdit de diffōne q̄ditatia: h̄ loquēdo de d̄scriptione seu diffōne qd noīs n̄ibl p̄hibet vnius diffōne esse p̄les tales diffōnes: mō diffō pp̄onis cathē est qdā d̄scriptionē aut diffō pure q̄ditatia: r̄ iō nō p̄cedit. C Questio ista mouetur super eodem textu. Propositione igitur est oratio rōne.

Questio. iiiij.

Elērit 4º. vtrū eadē pp̄ sit affir: r̄ neg. Arguitur p̄ q̄ s̄ci: q̄ ista propō sor. pole est nō esse. est affir: r̄ neg. q̄ rōne. p̄nia tñ. aīs declarat. p̄ q̄ sit affir: q̄ copula eius n̄ negat. q̄ est affir: p̄nia tñ. aīs p̄ziq̄ ly pole: est p̄ copule r̄ non negatur. decide q̄ est neg: q̄ eq̄poller huic. sor. non nece est eē. q̄ est neg. q̄ ipsa est neg. C 2º sic. ista sor. non est iustus. est neg: q̄ affir: q̄ rōne. p̄nia tñ. aīs. q̄ ad p̄mā p̄t notū est: q̄ sit affir: declaratur. nā ipsa eq̄valer huic. sor. est non iustus: q̄ est affir: q̄ s̄ci isti eq̄pollat p̄z: q̄ iste dñe d̄serit formaliter se adinuicē. q̄ vna dī eq̄ualere alteri: vel saltim si vna est affir: alia dī esse affir: p̄nia nota. aīs est p̄bi 2º piarmentias capitulis p̄ r̄. C 3º sic. sor. aīal nō est: est affir: r̄ neg. q̄ rōne. p̄nia tñ. aīs. pb̄. p̄ declarat: q̄ p̄dicatū est aīal r̄ non negatur de subto. p̄cedit enī negationē. q̄ non neg: h̄ affir: p̄nia tñ. p̄ Petru hispanū. cap̄ de. pp̄one. h̄: q̄ sit neg. p̄ziq̄ copula negat. C 4º sic. ista pp̄. homo non est aīinus r̄ de: est: est affir: r̄ neg. Igit̄ rōne. p̄nia tñ. aīs. pb̄. p̄ declaratur: q̄ ē vna copulariu: cui? p̄ est affir: r̄ et q̄ copula siūctio nalis non negatur. q̄ est affir: h̄: q̄ sit neg. p̄ziq̄ p̄ est neg. ideo tota p̄positio dī sumū nega: tñ. p̄nia: q̄ s̄ci vna negatiua dicitur: vna p̄missariū est negatiua. ergo eodē modo in pp̄o. C 5º sic. ista est affirmatiua r̄ negatiua. nullus homo est aīal. igit̄ rōne. p̄nia nota. aīs p̄ p̄e est notū: q̄ sit affirmatiua declarat: q̄ valet tñ. sicut hec. alij qui est nullus homo est aīal: r̄ ista est mere affir: igit̄ rōne.

Oppositiū 3 arguitur. sequitur q̄ diuisio p̄bi esset in buissē apposuisse. 3º membrū sic dicēdo. p̄positiōnū alia affirmatiua: alia negatiua: alia affirmatiua r̄ negatiua.

C In q̄dē erūt duo articuli. p̄ vidēdū est de p̄pōnib̄ cathe goricis an in eis affirmatio sit negatio: aut eq̄pollēt negatiue. Scđo vidēdū est de p̄positiōnibus hypotheticis.

Quantū ad p̄º sit p̄º sup̄positio. ad veritatē affir: ca t̄begoice reqr̄itur q̄ supponat subm p̄ ali quo. pb̄. p̄ auicē logico: q̄ cōsider dñ: q̄ oīs affirmatiua alij ponit. 2º q̄ pp̄ istā cām r̄ nō pp̄ alia negatur ista. chimera p̄t esse. C 2º rōne sic. affirmatiua affirmat p̄dica tñ de subto. ergo ponit idē esse p̄ quo accipit subm p̄ ali quo.

dicatū p̄nia tñ ex teris. ergo ad veritatē etiū regris p̄ subm p̄ et p̄dicatū accipiātur p̄ eadē. q̄ regris p̄ subm p̄ aliq̄ supponat: q̄ est p̄posito. C 2º sup̄po est hec. ad veritatē negatiue cathegorice sufficit q̄ subm p̄ nullo supponat. pb̄atur auicē logico: dicētiū q̄ neg: n̄ibl ponit. C 1º q̄ p̄por̄ huic p̄cedit ista. antichristus nō est. C 2º q̄ neg: negat p̄e dicatū de subto r̄ ex p̄nti signat q̄ nō est idē. p̄ q̄ supponit p̄dicatū p̄ subm. ergo si subm p̄ nullo supponit ipsa est v̄a. p̄nia tñ. q̄ tūc non est idē p̄ quo supponit subm p̄ p̄dicatū.

H̄is premissis eq̄poller affir: p̄baſ sic. pp̄ones nō p̄nt eq̄pollere q̄ sic se h̄it: q̄ ad vitatē vnius sufficit q̄ subm p̄ aliq̄ supponat: r̄ q̄ non sufficit ad vitatē alteri: h̄ sic est q̄ ad vitatē nega: sufficit q̄ subm p̄ nullo supponat: r̄ nō sufficit ad vitatē affirmatiue. ergo neg: nō eq̄poller affir: p̄nia est nota. aīs pro prima p̄e declarat: q̄ p̄ positionib̄ eq̄pollētibus q̄ficiūs vna eay est vera alia dī esse vera. ergo non eq̄pollēt q̄ sic se h̄it: q̄ ad vitatē vnius alijq̄ sufficit q̄ non sufficit ad vitatē alteri: mīnor declarat: q̄ ad vitatē negatiue sufficit subm p̄ nullo suppone re p̄ suppositionē 1º. h̄ tñ non sufficit ad vitatē affirmatiue. p̄z p̄ suppositionē p̄mā. C Ex hac q̄ne infertur correlatiū. q̄ nūq̄ valer in cathegoricis p̄ficiūs formaliter ex negatiua ad affirmatiua. p̄z p̄zne: r̄ p̄bationē eius. C 2º h̄ est. nunq̄ eadē p̄posito cathegorica est affirmatiua r̄ negatiua. p̄z: q̄ si esset eadē p̄posito cathegorica affirmatiua r̄ negatiua cathegorica negatiua equaleret affirmatiue: qd̄ est cōtra precedētem p̄clusionē. Hec de p̄ articulo.

Quantū ad 2º sit p̄º sup̄positio h̄. omni propositioni affir: solū p̄dicit vna neg: ex q̄ seq̄ q̄ plures pp̄nes nō eq̄pollētis nūq̄ p̄dicit eidē. hec sup̄po p̄z p̄bz p̄ p̄iar: caº p̄. vni: affirmationis vna est nego. C 2º sup̄po est h̄. q̄ nō ē veri: dñe p̄dictionē q̄ negationē p̄pōne rotat: aut p̄posita auferre. nota est. C 3º sup̄po est h̄. dī: siūctua r̄ copulatiua de partibus p̄dientib̄ sibi inuicē p̄dicit. p̄z p̄cēdē modū logico: r̄ facit p̄baretur si opus esset: dīmittit cā breuitatis. C 4º sup̄positio est. q̄ pp̄ hypotheticā semp manet affir: q̄dīu nō hypotheticē nō negat: r̄ de neg: q̄ ista negat. p̄baſ sic. p̄positio cathe gorica semp manet affirmatiua q̄dīu copula eius affirmatur. h̄ de neg: q̄ illa negatur. eadē modo erit de propositione hypotheticā. C Ex qua sup̄pone p̄z. q̄ volēs. p̄side rare q̄litatē. pp̄onis hypotheticē nō dī attēdere ad q̄lita tem partiūled ad q̄litatē copule. vñ alij hypotheticā est affirmatiua: cui? ambe p̄tes p̄incipales sunt negatiue: vt h̄. homo non est aīinus r̄ deus non est. Et sic de alijs.

Premissis his sit p̄º quo ad 2º. aliqua hypotheticā neg: eq̄poller affirmatiue. p̄baſ sic. illa eq̄pollent. nō sor. currrit deus est. q̄ est copulatiua neg: h̄vius disiūctive affirmatiua sor. nō currit vel nullus de: est. q̄ in hypotheticis alij neg: eq̄poller affirmatiue. p̄nia est nota. aīs d̄clarat: q̄ ista. nō sor. currit r̄ deus est p̄ supponē 2º est neg: q̄ ista copula r̄ negatur. si militer ista sor. nō currrit vel nullus deus est. p̄dicit p̄dicte copulatiua p̄ supponē 2º: r̄ est affirmatiua: q̄ ista siūctio vel nō negat. q̄ ipse eq̄pollēt. p̄nia tñ p̄ supponē p̄mā: q̄ p̄positiones nō eq̄pollētis non p̄dicit eidē. C 2º h̄ est. q̄ in hypotheticis pb̄abile est dicere negatiua. p̄positionē esse affirmatiua: p̄baſ. q̄ probable est dicere: q̄ copulatiua neg: est siūctua affirmatiua: r̄ ej̄ disiūctua r̄ negatiua est copulatiua affirmatiua. p̄z: q̄ vna eq̄poller alteri p̄. q̄ nem p̄cedētem. ergo pb̄abile est dicere q̄ vna est alia. C Sed p̄dicta q̄ne arguit. eadē. pp̄onē sit: r̄ semel esse affirmatiua r̄ neg: implicit p̄dictionē. q̄ h̄ nō est pb̄abile dicere: r̄ ex p̄nti dclō est falsa. p̄fie sunt note. aīs declarat. si p̄positio est affirmatiua. tūc eius copula est affir: r̄ non neg: p̄ diffinitionē. pp̄onis affirmatiue. r̄ iō ipa ē negatiua.

218

Tunc ei⁹ copula est negativa proprio none proprio none negative. **g** copula eius esset affirmata ⁊ negata quod implicat predictio. **C** Pro solone ei⁹ non adū quod in tali copulativa negata ⁊ inuenit copula, vna expresse positā ⁊ ista est propositio copulativa ⁊ que negat, alia est equaliter positā ⁊ ista est propositio disiunctiva que affirmat, na propositio copulativa negata valet disiunctiva affirmativa ⁊ est ⁊ ist cum ly ⁊ tem, in tali proprione negas explicite, seque quod ly vel, affirmat implicite. **C** Per hoc quod dicitur quod est proprio esse affirmativa ⁊ implicat, hec negat. **A**d probate quod dicitur quod si proprio sit affirmativa eius copula affirmat ⁊ non negat, vix est de copula equa lenter posita. **S**ed de copula explicitate posita non omnis. **E**t quod ultra dicitur quod si eadē proprio est negativa eius copula negatur, vix est de copula explicitate posita; sed de copula implicita posita non omnis, ⁊ sic non sequitur quod eadē copula negat ⁊ non negat. **C** Exempli huius, hec copulativa negativa non omnis currit ⁊ deus est, potest dici negativa propter hoc copulaz ⁊ expresse positā, que negat ⁊ nullo modo affirmatur; ⁊ post dicti affirmativa respectu huius disiunctive vel posite implicite que affirmatur ⁊ nullo modo negatur, hec de facto.

k Ad rōnes **C**Ad p̄mā q̄n d̄r hec pp̄.sor. pōle est nō esse.est affirmatiua z neg'. pcedit q̄ est negatiua: z negat q̄ est affirmatiua. Ad pb̄onez q̄n d̄r q̄ copula eius nō negat. d̄r q̄ h̄ v̄x est q̄tū est ad copulā totalem:sed nō seq'.ḡ est affirmatiua. Ad h̄ enim q̄ sit ne gatiua suffici p̄nc̄tūm partē copule negari.pura h̄ verbuz esse,z sic fit hic. **C**Ad i^{vn} q̄n d̄r.hec sor. non est iustus.est affirmatiua z neg' pcedit q̄ est negatiua: z negat q̄ est affirmatiua. Ad pb̄done q̄n d̄r q̄ ipsa e q̄p̄le huic.sor. est nō iustus: z q̄ se īferat nō est bona dñia:q̄l z affir'm̄ fore īferat negatiua m̄ negatiua nō īfert affirmatiua. z q̄n pb̄atur h̄ auct̄re ari. d̄r q̄ intellexit q̄ neg' cū p̄stātia subtī īfert affirmatiuam.vt sor. nō est iustus: z est.ergo sor. est nō

L iustus, et iō rō nō pcedit de h̄ aut magis h̄ in questiōib⁹
libri piar⁹. **C** Ad 3^{am} qñ dī. hec. sori. aial nō est: est affirmatiua
tina et neg⁹. dī q̄ est neg⁹: et negatur q̄ est affirmatiua. Ad
pbōne qñ dī pdcitat nō negat de subito cōcedit sed nō se
quit. ergo est affir⁹: nec ḡ nō est neg⁹. Ad Petru hispanū
qñ dicit q̄ neg⁹ est in qua pdcitat⁹ negat de subito. dico q̄
istā distinctione intellexit de ppōnibus de mō loquēdi cō
suetudo. s. de illis de qb⁹ pdcitat⁹ seqꝫ copulā. in alijs autē
gnal⁹ neg⁹ dīcū copula negat. et sic est dīcta. **C** Ad 4^{am}
qñ dī. hec. hō nō est aminus ⁊ deus est: est affirmatiua et ne
gatiua. pcedit q̄ est affir⁹ et negat q̄ est neg⁹. Ad pbōne⁹
qñ dī q̄ vna ps est neg⁹ pcedit et negat p̄nia. igit ipsa est ne
gatiua: et qñ dī q̄ sylls dī negatiuus: cuius vna p̄missariū
est neg⁹. dī q̄ nō est sile de syllo et de copulatiua. nam sylls
denoiantur a ḡne et or nēcius si h̄ eius sit nēciat copulatiua
aut denoiantur a copula pncipali: et iō q̄dū h̄ pūctio et affir
mat ipsa dī affirmatiua. vñ nō reputo incōuenies q̄ copu
la affirmatiua que neg⁹ infert h̄ nō sit sylls affirmatiuae:
et sic arg⁹ de syllo nō est ad psis. **C** Ad ultimā qñ dī hec.
nullus hō est aial. est neg⁹ et affirmatiua dī q̄ p̄t ly null
lus tenetur neg⁹ et in sensu magis xp̄rio sic est neg⁹: tñ va-

29 leno q̄tū h. q̄libet homo nō est aīal. ⁊ iō h. ppō p̄p̄ istū sen
sum magis p̄p̄iū d̄z dici simp̄l̄ neḡ. h̄z si ly nulla tenere^r
infinitāter z in sensu ip̄o proprio. tūc esset r̄fut̄. tm̄ valens q̄j
ezz h. aliq̄d q̄d est nullus h̄d est aīal. ⁊ r̄o nō s̄cludit q̄ ista
fit affir̄. ⁊ neḡ. nā fin̄ hos plures sensus ipsa nō metet di
ci. ppō vna. quare nec ppōs̄ fin̄ sensum p̄p̄iū ipsa est ne
gatua z fin̄ sensum ip̄o p̄p̄iū ipsa est affir̄. C. R̄o post op
positū arguit q̄ eadē ppō categorica non est affir̄. ⁊ ne
gatua; qr de sola ista loquebas̄ ari. divisione sua; ⁊ h̄ est p
2^a q̄ne p̄m̄ articuli. ⁊ sic est finis questionis. Qd. v.

CSyllis autem est oratio in qua quibusdam positis aliud quod ex necessitate pertinet. Capitulo eodem.

Questio. V.

¶ Onsequéter s^o qrit. vtrū dissinitio
sylli sit bona in qua dī.

Onsequēter ^{5°} q̄rit. vtrū diffinitio syll̄ sit bōa in qua d̄f.
syll̄s est ořo ^{2°}. Et arguit q̄ nō. soli ^{1°} icōplexi
est diffō ois syll̄s est cōplexus. ḡ nullius syll̄
est diffō. maior p̄z; q̄ diffō est terminus t̄ nō p̄/
positiōis. minor p̄z; q̄ ois syll̄s cōplicet ex maiore t̄ mi-
nore ^{2°}. Et arguit ultra. nulli ^{1°} syll̄s est diffō. q̄ diffō syll̄ non
est bōa. C̄. Lōdificat sic. nullius accītis est diffō. ois syll̄s
est accītis. ḡ nulli ^{1°} syll̄s est diffō. maior p̄z p̄ "Boe" t̄ actorē
sumimulay minor p̄z saltē de syll̄o vocali vel mētali. C̄. 2°
sic. nulle orōnes sunt ořo. ois syll̄s est orationes. ḡ nullus
syll̄s est ořo. Ónia t̄z. maior huius rōnis p̄z; q̄ sicut plures
hoies nō sunt vnuš hōsita nec plures orōnes sunt ořo. mi-
nor p̄z; q̄ ois syll̄s est b̄ ^{2°} t̄ minor. C̄. 3° arguit sic. p̄missis
positis in syll̄o ^{2°} p̄t nō inferri. ḡ male d̄f. eo q̄ h̄ sunt. Ónia
est nota. Ónis p̄z; q̄ p̄missis positis ^{2°} p̄t taceri. C̄. 4° sic in
syll̄o nō s̄ed ^{2°} eo q̄ p̄missis suntius potius eo q̄ fiunt ergo
male d̄f. eo q̄ hec sunt. Ónia est nota. Ónis p̄z; q̄ in syll̄o vo-
cali q̄n ^{2°} formatur p̄missis sunt corrupte. C̄. 5° sic. diffinitio
nō cōpetit oři p̄tēto sub diffinitio. ḡ diffō nō est bona. Ónia

no copia et scio has omnia. q. vnde non. v. v. v. p. p. p.
tz:q; nō ptingit empi^o q. sylle teste pho p post^o dicere
q. empti^o est ve sylls. C^o ista diffō suenit alijs a diffini-
to. q. ipsa nō est bona pntia tz:ans declarat p:qz suenit in
ductiōi. nā in inductiōe qbusdā positis puta sing^o aliud, ac
cidit ab eis. puta vle. 2° qz suenit argumērationi q argui-
tur. ab exponētib^o ad expositā. nā qbusdā. s. expo^o positis
aliud accidit. s. exposita. 3° qz suenit argumētatiōi q arg^o
ab extremo cop^o ad aliud extremū. pura for. currit et asin^o
currit. ḡrisibile mouet. nā i rali qbusdā posis aliud accidit.
In oppositū est phs. C^o In ista qōne pmitreda
sunt notabilia 2 diffinitio sylli ex-
ponenda. In 2° r̄ndendum ad questionem.

In oppositū est pbs. C In ista qōne pmissa sunt notabilia et distinctio sylli expōnenda. In 2º r̄ndendum ad questionem.

Quantū ad p^o est notādū q^o invenit 4° diffinitio q^o diratīua et essentialis seu meta¹,² est diffō
cālis seu nālis,³ est diffō descriptīua.⁴ est diffō qd noīs.
Diffō qd itatīua dī oīo cōpēdīosa exprimēs, pueribl
essentia rei p essentiali, i. sine expīsione aliqui^o extrinseci et
ista diffō soli contingit sbe cōpositi^o qd p^o 7° "meta".
Cālis est oīo exprimēs essentia diffiniti p eius cāsivt si diceretur.
Virtus est habit^o pfectiū aie gñatus ex bonis opib^o ordi
natus ad b̄ficiūdīne aie, hec diffō v̄tutis est v̄tutis moralis
cālis.
Descriptīua est oīo exprimēs qd est res p accīta
lia; et ista puenit pōtissime accītālib^o.
Sz diffō qd noīs
est oīo exprimēs breuiter qd res signat^oz de his duab^o v̄l
timis est ad p̄s. C^o est notādū q^o 1° est diffinitū, l. ppīn/
quīz est terminus icōplexusq^o querit diffō; aliud re
motū; et res signata p̄stū terminū, p̄ mō diffinit iste ter
minus syll^os, et sic p̄suēvit dici q^o soli^o incōplexi est diffō de
diffinito ppīnquo, 2° modo diffinitur oīs syll^os mūdi.
C 3° est notādū q^o diffinitio syll^os sic expōni, syll^os vocalis est
oīo hypothētica in qua qbusdā positis, i. p̄missis aliud est
in voce et in significatione ab eis que posita, i. a p̄missis et a
qualibet p̄missaz accidit, i. seq^o ex necīitate, i. in p̄sia necīa.
eo q^o hec sunt, i. v̄tute pp̄pria dispōnis p̄missaz et ita b̄ erit

Quantū ad 2° sit ē r̄fūlūs hec. hec diffō sic exposi-
ta est bona descriptio seu diffinītio qd nois
buius termini syllī vocalis p̄bat sic. diffō que cōvertit cū
diffinito & p accidētālia exprimit essentia diffiniti & ipsum
distinguit a quo quis alio est bona diffō eius seu descriptio
qd nois. ita est h̄mōi. ergo ipsa est bona descriptio. discut-
sus est bonus: & maior: p̄ p̄notabile. minor declarat p̄
q̄ ista diffō cōvertit cū diffinito. patebit soluēdo rōnes in
dīū factas. lī q̄ ipsa exprimat essentia diffiniū p accidē-
tia. p̄ q̄ describit syllā p terminos cōnotātes extrinseca.

Libri

3 his omnibus q̄ iste terminus syll̄s se h̄z ad p̄dictos terios sicut iste terminus aial ad aial albū et aial nigrū. **2** seq̄ q̄ non oī syll̄m dialecticū et demonstratiū īesse syll̄ox differe sp̄e. nā si fiat in eodez modo eiusdem figure, tūc sunt eiusdem speciei specialissime. Hec de secundo articulo.

Quantū ad 3^m aliḡ dubitaret que sunt sp̄es huius termini syll̄s. Rūdeo q̄ si iste terminus. a. imponeret ad significādū oīs syll̄os prime figure. **2**. b. ad significādū oīs syll̄os 2^c figure. **3**. c. ad significādū oīs syll̄os 3^e figure. tūc isti termini essent genera huius termini syll̄s et haberet sub se sp̄es specialissimas. vt iste terminus. a. tñ significaret oīs syll̄os p̄mi modi prime figure. **2**. fīt̄ alios terminos specificos significātes syll̄os ceteroꝝ modox p̄ figure. **3**. c. respectu 3^e. Hec de 3^e articulo.

Ad rōnes. Ad p̄imā. l. ad auctē p̄hi. b. topi. d̄. q̄ auctas nō est p̄ dicta. **C** Ad 2^m cedet q̄ syll̄s predica in qd̄ de predictis. sicut iste terminus aial p̄dicat in quid de aiali albo et nigro. **2** ad minore d̄ q̄ nō op̄z syll̄m dialecticū et demonstratiū differe specie. sicut p̄z ex dictis. Ad p̄bationēqñ d̄ q̄ syll̄s dialecticus et demonstratiū plus differūt q̄ duo syll̄s dialectici. d̄ q̄ si fiat in eodē mō nō differūt plus ex parte forme; **3** bñ plus differāt ex partemate. **4** et iō cū a forma sumat sp̄es. sicut duo syll̄s dialectici in eodē mō facit dñr eiusdē sp̄ei: ita debet dialecticus et dñmō stratiū eiusdē sp̄ei appellari. **5** iō rō nō p̄cedit. Eodemō argui posset q̄ hō albus et hō niger differēt: **6** differēt plus q̄ duo hoies albiq̄ tñ differēt numero. **7** Ad oīs tales modos arguēdi oīz dici q̄ formaliter seu essentialiter nō plus differēt. **8** iō sunt eiusdē sp̄ei essentialis: **9** māl̄ seu accidē taliter bñ plus differēt. **10** sunt diversay sp̄ey acciditāliū. **C** Ad 3^m q̄i of q̄ syll̄s simpl̄t est genus ad ista vel totuz in mō. hoc cedet. **11** et negat minor q̄ nō sit totum in mō ad ea. Ad p̄bōne cedet q̄ totū in mō oī esse cap̄tū sine determinacione: **12** d̄ q̄ iste terminus simpl̄t nō est hic determinatio huius termini syll̄s: sed mō loquēdī vt dicebas in p̄ notabili. **C** Ad 2^m p̄bōne cedet q̄ totū in modo oī verificari de suis partibus trāseat minor qua d̄: q̄ ista non est vera. syll̄s dialecticus est syll̄s simpl̄t: **13** iō cōcedit q̄ hoc totū syll̄s simpl̄t. non est totū in modo ad predictos terminos: sed bene cū hoc stat' q̄ iste terminus syll̄s sit totū in modo ad eos. nāz ly simpl̄t nō est determinatio huius termini syll̄s. vt ante dictuz est. **C** Ratio post oppositū est p̄o dictis. Hec de questione.

Questio. vii.

C In toto aut̄ esse alterū altero et de omni predi cari alterū altero t̄c. Capitulo eodem.

Clerit 7^m. vtrū oīs 'bonus syll̄s reguleſ' p̄dici de oī. vel p̄dici de nullo. Ar quis p̄mo q̄ non. syll̄s expōitorius est bonus syll̄s: **2** tñ nō regulaf p̄dici de omni vel p̄dici de nullo. ergo t̄c. p̄nia t̄z. maior sup̄pōit a p̄bo p̄ huius cap̄ 2^m in p̄bōne istius q̄nis. q̄ v̄ls negatiua puer citur in terminis. minor p̄z: q̄ in syll̄o expōitorio nulla p̄missaz est v̄ls. **C** 2^m sic. p̄t̄ syll̄ogismoz regulatiua debet esse cōplexa. **3** dīc de omni et dīc de nullo sunt cōplexa. q̄ nō sunt p̄ncipia regularitatis syll̄ox. maior p̄z: q̄i cū syll̄s sit quoddā cōplexum: p̄n^m p̄bātiū eius: seu ēt̄ regulatiū oīz esse cōplexum: artētō q̄ incōplexū nibil p̄bat. minor man festa est de se. **C** 3^m sic. syll̄i 2^c figure et 3^e figure sunt boni: **2** tñ nō regulans p̄dici de omni: nec p̄dici de nullo. ergo t̄c. p̄nia t̄z. maior p̄z p̄bōne in l̄ra. minor declarat: q̄i si ipsi regulareſ p̄dici de omni et p̄dici de nullo. tūc essent syll̄i p̄fecti: cū oppōsitu p̄z p̄bōne in l̄ra. **C** 4^m sic. iste est bonus syll̄s. aliqd̄ aial est hō. aliqd̄ risibile est illud aial. ergo aliqd̄ risibile est hō: **2** tñ nō regulatur p̄ aliqd̄ istoū. ergo t̄c. maior p̄z: q̄i nūc̄ regitur instantia. minor p̄z: q̄i in ipso

Questio. VII.

nulla p̄missaz est v̄ls. **C** 5^m sic. syll̄s hypotheticus est bo nus: **2** tñ non regulaf p̄dici de omni: vel p̄dici de nullo. ergo t̄c. p̄nia est nota: p̄ pars aant̄s p̄z: q̄ iste syll̄s est optimus. si asinus volat asinus hō alas. sed nullus asinus hō alas. q̄ nullus asinus volat. eodē mō est de his syll̄s hypotheticis. minor est nota de se. **C** 6^m si sic. sequeret q̄ v̄bicūt̄ p̄esser dīc de omni et dīc de nullo et bonus syll̄s. p̄nia t̄z: q̄ ibi essent p̄n^m bonoꝝ syll̄ox reg^m. falsitas omnis declaratur p̄z: q̄ nō se fugit. bō est aial et risibile est hō. ergo risibile est aial. om̄s sunt vere: **2** et 3^m in maiore esset dīc de omni: q̄ nihil est sumere sub subito de quo p̄dicitum nō dicat. q̄ syll̄ogismus nō valeat. p̄z p̄bōne p̄ hui^m sc̄do: q̄ iste syll̄ogismus nō v̄z. oīs hō est aial. nullus lapis est hō. ergo nullus lapis est aial. p̄z hoc p̄bōne cap̄ 3^m libri primi. **2** tñ in eo est manifeste dīc de omni et dīc de nullo.

In oppositū est p̄bs p̄ huius cap̄ 3^m. et p̄t̄ p̄ba tñ rōne sic. Oīs syll̄ogismus est in aliqua triū figurarū. p̄z hoc p̄bōne primo huius tractatu 7^m. mō si fuerit in p̄t̄: tūc manifeste regulaf p̄dici de omni: vel p̄dici de nullo: prout p̄bs dīc in l̄ra. si aut̄ fuerit in 2^m: vel in 3^m: tūc regulaf p̄dici de omni vel p̄dici de nullo oculite. p̄ reductionez ad quatuor primos modos p̄ figure exprimit hoc et manifestat. eodem modo possit argui de syll̄ogismis p̄dicate figure indirecte concludentibus.

C In ista questione erunt tres articuli. In primo videnduz est quid sit dīc de omni et quod modis dicatur. In 2^m ponēda sunt notabilia conclusioni deseruentia. In 3^m respondendum est ad questionem.

Quantū ad p̄bōne describit dīc de oī sic. Dīc de omni est q̄i nihil est sumere sub subito q̄n p̄. p̄positione p̄diciū de eo vere denotet affirmari. vt oīs homo est aial: sed dīc de nullo sic descriptur. q̄i nihil est sumere sub subito de quo p̄diciū p̄. p̄positione p̄dicitur vere negari. Et hec due descriptions possunt breuiter et planius verbis coprehendendis dicendo. Dīc de omni: vel p̄diciū dīc de nullo: nihil est aliud q̄i p̄diciū dīc. i. p̄dicari descēdendo sive affirmari sive negari. **C** Secundo est notā dum. q̄ dīc de omni est duplex quoddam prioristicū et est iaz descriptū. aliud posterioristicū et est p̄diciū vere affirmari de quolibet supposito subiecti et pro quolibet tpe. vt oīs homo est aial: et sic p̄positio v̄la falsa nō est dīc de omni. pater per p̄bōne primo p̄t̄ cap̄ 4^m. de illo nihil est ad presens sed de primo. Et hec de primo articulo.

Quantū ad 2^m est primo notandum: q̄ titulus q̄nōs intelligit de syll̄is cathegoricis et nō de hypotheticis esse ad p̄fis. **C** 2^m est notandum: q̄ titulus intelligit de syll̄is cathegoricis cōpositis ex teris cōibus. pura de nō expositoriis nec ad ipsum reduc^m. Lā istoꝝ notabiliū estriq̄i Aristo. de predictis syll̄is loquendo de dīc de omni et de dīc de nullo nō loquēdī. Addi oīz q̄ titulus intelligit de syll̄is p̄clonibꝝ q̄nō de mō loquēdī p̄t̄. sicut sunt p̄pōnes in q̄bus p̄diciū legitur copulā. de alijs enīz nō curat Aristo. **C** 3^m est notandum: q̄ iaz dīc de omni contineat incōplexum: nō p̄pōz intelligit hoc p̄n^m cōplexū: q̄d affirmsat de subito distributo: affirmsatur et de quolibet sub ipso p̄t̄o: ita intelligi oīz in cōi locutione du syll̄s t̄z p̄dici de omni vel p̄dici de nullo. Hec de 2^m articulo.

Quantū ad 3^m sit prima q̄ ista. p̄imus modus et tertius p̄ figure tenet seu regulant exp̄isse p̄dici de omni. p̄bat sic. nā ip̄i p̄bāt p̄ istā 2^m: q̄ qcqd̄ affirmsat de subito distributo. affirmsat et de quolibet p̄t̄eo. et ideo cū in eis maior extremitas affirmsatur de subito distributo. oīz et q̄ de quolibet affirmsatur sub ipso medio p̄t̄eo. et ideo iste syll̄s est optimus. omne. b. est. a. et oī. c. est. b. ergo oī. c. est. a. significat enim maior q̄ oī q̄d est. b. fit. a. et ex p̄nti q̄ de quo cungoꝝ d̄. b. d̄. a. p̄ diffōnem dīc de oī. et ideo q̄i de oī. c. d̄. b. in minore: oīz q̄. c. dīcāt

A de. a. eo. **C** 1^m sic. syll̄s hypotheticus est bo nus: **2** tñ non regulaf p̄dici de omni: vel p̄dici de nullo. ergo t̄c. p̄nia est nota: p̄ pars aant̄s p̄z: q̄ iste syll̄s est optimus. si asinus volat asinus hō alas. sed nullus asinus hō alas. q̄ nullus asinus volat. eodē mō est de his syll̄s hypotheticis. minor est nota de se. **C** 6^m si sic. sequeret q̄ v̄bicūt̄ p̄esser dīc de omni et dīc de nullo et bonus syll̄s. p̄nia t̄z: q̄ ibi essent p̄n^m bonoꝝ syll̄ox reg^m. falsitas omnis declaratur p̄z: q̄ nō se fugit. bō est aial et risibile est hō. ergo risibile est aial. om̄s sunt vere: **2** et 3^m in maiore esset dīc de omni: q̄ nihil est sumere sub subito de quo p̄dicitum nō dicat. q̄ syll̄ogismus nō valeat. p̄z p̄bōne p̄ hui^m sc̄do: q̄ iste syll̄ogismus nō v̄z. oīs hō est aial. nullus lapis est hō. ergo nullus lapis est aial. p̄z hoc p̄bōne cap̄ 3^m libri primi. **2** tñ in eo est manifeste dīc de omni et dīc de nullo.

B **In** 4^m modis 3^m figure claras dolum. b. et modis 2^m et 3^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **D** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **E** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **F** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **G** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **H** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **I** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **J** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **K** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **L** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **M** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **N** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **O** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **P** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **Q** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **R** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **S** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **T** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **U** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **V** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **W** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **X** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **Y** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod: **Z** **in** 2^m modis 1^m et 2^m figurae manifestas. **C** 4^m p̄c per dīc p̄nū ad gure quod:

Primi

A de a. eodē modo declarari posset dō tertio mō pme figure. C² est hec. scđs modus & 4° p^o fig^o manifeste tenet per dici de nullo. nā regulans p^o b p^m. qcd negat de subto di stributo ēt negat de q̄libet p̄tēto sub eo. ḡ tenet per dici de nullo. ān̄ p^z. nā cū ītis sylls dcis. maior sit v̄ls neg. ve nullū. b. est. a. ip̄a signat q̄ nibil eoz de q̄ d̄. b. sit. a. p̄ diffi nitidēz ipsi^z dici de nullo. cū īgr̄ de oīvel de aliq̄. c. dicatur minor dō. oē. c. vel aliq̄. c. est. b. sequit̄ euident q̄ nullū. c. est. a. in scđo mō. vbi. b. de oī. c. affirmsat. z q̄. c. nō est. a. In 4° mō. vbi. b. de oī. c. affirmsat. C³ est hec. sylls scđe & 3° figure nō tenet exp̄sse p̄ dici de oī. nec p̄ dici de nullo. de claraf de scđa figura q̄ ad p̄mū modū. nā arguēdo sic. nullū. b. e. a. oē. c. est. a. ergo nullū. c. est. b. arguitur in p̄mo mō scđe figure. z nō t̄ sylls per dici de nullo. nā sub subito distributo maioris nō capitur subm in minore. sed magis sub p̄dicato. ḡ nō tener talis sylls per dici de nullo. tener p̄nāq̄ dici de nullo tener se ex parte sbto & nō ex parte p̄dicatiq̄ ad distributionē. ān̄ notum est de se. Similr de claraf de p̄mo mō & figure. vt si arguat sic. oē. b. est. a. omne. b. est. c. ergo aliq̄. c. est. a. arguitur in p̄mo mō & figure & nō regulatur sylls per dici de omni. nā sub sbto distributo maioris nō capic subm in minore. q̄ ip̄m subm manet subm. ergo iste sylls nō p̄ficit per dici de oī. p̄na est nō. ān̄ p^z de se. Eodē mō posset declarari de singulis alijs modis & figuretenā scđe & de modis p̄me figure idirecte oclu^z. C⁴ p̄clusio est hec. dicti sylls regulatūr per dici de oī. vel per dici de nullo idirecte. paternā ipsi per p̄uersōes prop̄nū ad aliquos per imp̄ole reducunt ad modos p̄me figure qui exp̄sse regulatūr per dici de oīvel p̄ dici de nullo. vt dcm est h̄us. ergo idirecte p̄ficiunt per dici de omnīvel per dici de nullo. p̄ntia tenet. ān̄ p^z per p̄mū l̄ta. C⁵ Sed alijs q̄reret qd est syllm regulari p̄ dici de oī. vel per dici de nullo. dī. q̄ dici de nullo est sub sbto distributo maioris capic sub in minore. sicut sit in quatuor p̄missis modis p̄me figure. Sed syllm occulit seu directe teneri p̄ dici de omni nō est aliud q̄ in eo nō exp̄sse sub distributio ne subtī maioris capic sub in minore sed tamē reductiōe reducunt ad tale syllm. sicut in syllogismis scđe & 3° figure. C⁶ Et ex his sequitur 5° p̄clusio & reponsalis. q̄ oīs sylls cathegoricus factus in terminis cōmuniibz li nō exposi tū. nec reducibilis ad ipsum concludens q̄nem de modo loquēd p̄suetu regulatūr per dici de omni. vel per dici de nullo. probatur. nam sylls p̄me figure directe concludētes regulantur per dici de oīvel per dici de nullo idirecte seu manifeste. patet per quartam q̄tem. Nec de tertio.

His p̄missis r̄ndet ad r̄nes. C Ad p̄mā cū dī de syllo^z exp̄sitorio p^z q̄ de isto nō loquebat p̄bs p^z "articulū. sed de illis videbit in se quenti q̄one. C Ad 2° q̄n̄ oī. p̄n̄ regulativa syllorū debet esse cōplexa. dicit q̄ per ea itēligunt complexa. s. hec. q̄d affirmsat de subto distributo affirmat etiā de eo sub ip̄lo sumptoz ista dca sunt in scđo articulo. z ideo nibil. p̄bi bet ea. z regulativa syllo^z. C Ad 3° q̄n̄ oī. q̄ sylls & 2°. nō regulant z. negat. Ad p̄bationē p̄cedit. q̄ si regula rentur nō indigerent reductione ad p̄mā figurā. imo cēnt sylls p̄fecti. oī. q̄ b est veruz si regularētur exp̄ssesed quia occulte regulantur nō est incōueniens q̄ reductione indigeant vt reductio occulta p̄betur per manifestam. C Ad quartā p̄cedit. q̄ iste sylls hypothet̄ est bon^z. si asinus volat z. p̄cedit ēt q̄ non regulat per dici de oī. nec per dici de nullo. nec b est iconueniens. nā Aris. dcm suum itēlexit de sylls cathegoricus. p^z etiā ex eodem articulo. C Ad sextā. si sic sequeret. q̄ v̄biciūḡ esse dici de omni z.

Q̄o. VIII.

93

ceditur p̄na & p̄n̄s dū tamē p̄llud dici de omnīvel p̄di ci de nullo sylls debite regule. Ad ip̄bationē p̄n̄s cū dī sequeret q̄ iste sylls esset bonus. bō est aial. risibile est bō. ḡ risibile est aial. negatur. Ad p̄bōne negatur q̄ in mi nori sit dici de oī. p̄cedit tñ q̄ nibil est sumere sub subiecto de quo p̄dicatum nō dicatur. b̄m b̄ tamē hō denotat. ppō de oīsq̄ ppter corriđentiam distribuitur. z ideo in ea nō est dici de oī. Ad scđaz. p̄bōne p̄cedit q̄ iste sylls nō valer. oīs bō est aial z. p̄cedit ēt q̄ in maiori est dici de oī. z in minori est dici nullorū sylls p̄ ea nō regulatur. z ideo ip̄le nō valet. q̄ nō regulat. p^z q̄ sub distributionē maioris. nec exp̄sseret nec occulit capic b̄ in minori. C Ratio post oppo situ est pro ultima. q̄ne. z sic est finis.

Q̄o. viii.

C Quæctio ista est mota consequenter propter primum ar gumentum superioris questionis.

Eceritur 8°. vtrum sylls exp̄sitorii^z af firmatiūs valeat in oī fig^o.

C Arguit p̄mo q̄ nō q̄ libet bon^z sylls af firmatiūs dī regulari p̄ dici de oī. sylls exp̄sitorii^z affirmatiūs nō regulatur per dici de oī. ḡ z. discursus est bon^z. maior videt ēt p̄hi p̄ hui^z cap^z. minor p^z q̄ in syllo^z exp̄sitorio nulla p̄missa^z est v̄ls.

C Secundo q̄ nō sequitur. aial est hō. asinus est aial. ḡ asinus est hō. z tamē hic est sylls exp̄sitorius. ḡ z. maior ē nota de se. minor p^z. nā p̄n̄ p̄r qd t̄ sylls exp̄sitorius videretur esse hoc quecūq̄ conuenient in vno tertio aueniūre inter se. mō b̄ ille syllogismus nō regulat. p̄t p^z trūti. C³ sic. si sic. tunc ex puris particularibus valeret sylls. q̄is est contra p̄mū p̄mo huius. p̄bas p̄ntia arguēdo ex positivie in scđa figura sic. aliquod animal est Joannes. ali quis hō est. Joānes. ergo alijs hō est aial. iste est ex puris particularibz & esset bonus si exp̄sitorius in oī fig^o valeret.

C⁴ si sic. seq̄t q̄ in 2° fig^o valeret sylls affirmatiūs. q̄is est p̄ p̄mū p̄ hui^z cap^z. z p̄na declarat sic h̄us i rōne p̄cedēte. C⁵ sic. nō sequit̄. ista cēntia diuina est p^z. z ista essentia diuina est filius in dīnis. ḡ filius in dīnis est p^z. p̄missa enim sunt vere. z est heretica. z tamē hic est sylls exp̄sitorii^z.

C Sexto sic. nō sequit̄. iste homo est sor. demonstrato sor. z iste hō est plato. demonstrato plato. ḡ plato est sor. p̄missa eni sunt v̄e & 2° falsa. z tñ hic est eē syllogism^o exp̄sitorii^z.

C Septimo non sequitur. iste homo vel asinus est atinus. iste homo vel asinus est homo. ergo homo est asinus. conclusio est falsa. z p̄missa vere. quelibet autem premissarū potest declarari sic. asinus est asinus. ergo iste hō vel asinus est atinus. p̄ntia tenet a pte disiuncti ad suu totū disiunctū est p̄na bona. tñ hic videt̄ esse syllogism^o exp̄sitorii^z.

C⁸ si sic. isti^z oīs oculus est dexter. z isti^z oīs oculus est sinister. ḡ sinister est dexter. p̄clusio enim est falsa. z p̄missa vere. z tamē videtur esse syllogismus exp̄sitorius.

Oppositum est de intentione p̄biloſopbi. capi

C In ista q̄one erunt tres articuli. In p̄mo videbatur dē p̄ncipio per quod tenet sylls exp̄sitorij affirmatiū. In secundo videbunt conditiones ad hoc q̄ aliquis sit syllogism^o exp̄sitorij requisite. Et in tertio respondebitur ad q̄onē.

Quantū sylls exp̄sitorij affirmatiū est hoc. quecūq̄ sunt eadē vni^z. sunt eadē inter se. q̄ potest bene & male intelligi. z ideo pro eius intellectu sit p̄. p̄positio hec.

C Ita. p̄positio sicut iacet non est vera. patet. quia sunt q̄ aliquis sit eadē vni tertio. z hoc est simpliciter falliūt cum omnia duo entia mūdū sint a quolibet tertio diuerſa. C Scđa est hec. q̄ si intelligat sic. quicūq̄ duo termini cōiungunt in eodē & termino cōiungunt iter se. est falsa. p^z q̄ isti termini hō & asinus cōiungunt in hoc & termino aial. vt aial est hō. z asinus est aial. z tñ non cōiunguntur inter se. C³ est. q̄ si intellectus sic. q̄ quicūq̄ duo termini cōiungunt in

Libri

Teodeti termino singulari et discreto pro eodem sup^o coniunctum inter se adhuc est falsa. pater: qd ista est vera. ista entia diuina est pater: et ista entia diuina est filius in diuinis: et tñ filius in diuinis nō est pater. ergo isti termini siunguntur in uno & termino discreto: et tñ nō siunguntur inter se.

Quartia est hec. qd si sic intelligatur. quicquid termini coiunguntur in eodem tertio termino discreto: et pro eodem supponentera quo discreto termino ad unam de omni est bona pñtia siunguntur inter se. tunc est vera. pater: qd in nullis terminis reperit instantia: et per siungit in termino affirmatur. sicut qd si vere in pñmissis terminis sic affirmetur de inuicem etiam vera erit conclusio. Hec de primo.

Tres co*di. syllo*
expositi*orij.*

Quantū ad secundum est sciendum qd ad hoc qd syllogismus expeditorius affirmatiuo sit bonus tres editiones requirunt. p^o est qd medium sit terminus singularis et discretus retetus singulariter. **C**2 est qd ipm accipiat vniuoce seu eodem modo in maiore & minore.

C3 est qd ab ipso termino discreto ad unam pñpone de omni valeat pñtia. vn. pñpt defectu p^o. aditio nō valet iste sylls. aial est hō. asinus est aial. g asinus est hō. medium eni ibide nō est terminus discretus. pñpt defectum scde aditio nō valet iste sylls. iste hō est sor. demifato sor. et iste hō est plato. demifato platon. igit plato est sor. qd medium nō tenet eodem modo in maiore & in minore. Nec ista. sor. est dictio scripta. sor. est terminus vocalis. g terminus vocalis est dictio scripta: qd lñ mediū sit terminus discretus nō tenet discretus nec singulariter. Sed propter defectum tertie nō valet iste sylls. iste deus est pater. et iste idem deus est filius in diuinis. g filius in diuinis est pater: qd lñ ipso mediū sit terminus discretus vniuoce & singulariter retentus: ramen ab ipso ad unam de oī nō valet pñtia. Et ideo pñmisse sunt vere & clausio falsa & heretica. vnde non sequitur. iste deus est pater. ergo oē qd est iste deus est pater. spūs. s. eni est iste deus: et tñ ipse non est pater. Hec de scdo articulo.

Quantū ad tertius articulum sit p^o & cōlo hec. pñtia est formalis. hec. c. est. a. et hec. c. est. b. et go. b. est. a. sed contra nō videt eē pñtia formalis. rō est: qd in terminis diuinis reteta pñtia forma nō valet talis syllus. pñpat per ultimum arg^m in scdo articulo factu. S^z imo talis forma videt eē bona in terminis diuinis tamē ab illis sing^b ad pñmises de oī si bona pñtia. pñt tu dixisti in scdo articulo. Rñdeo qd hñ verū est tale pñtia semper eē bona: et hoc quando ab illis sing^b ad illas de oī valet pñtia. sed ex hoc sequit^r qd modus arguendi ex illis sing^b simili non valet nisi illi termini significet tales res reales. qd ab eis ad illas de oī valeat pñtia: et iste modus arguendi videt tenere magis ex pñtis terminis qd expte forme. Et iō non vñ eē formalis. **C**2 & cōlo. sylls expeditorius affirmatiuus in pñma et 2° fig^r rō. nō videt eē formalis. pñat sic pcedens in scdo per terminos diuinis. **C**3 & cōlo. sylls expeditorius affirmatiuus in pñmissis diuinis. p^o: qd in terminis diuinis p^o ter qd in terminis diuinis. p^o: qd nūnq̄ repit instantia. **C**4 & cōlo. sylls expeditorius affirmatiuus valz in oī figura retentis tribus pñmissibus suis positus. p^o: qd tñ in terminis diuinis et in nullis alijs pñt eē instantia. **S**ed hñ dicet aliquis qd nō sequit^r. iste deus est p^o: et iste idem deus est filius in diuinis. g filius in diuinis est p^o. sunt eni pñmisse xerz & cōlo est falsa: et tñ ab illis pñmissis ad pñmises de oī est pñtia bona. nā optie sequitur. iste deus est p^o. g oī deus est p^o. fñt iste deus est filius. g oī deus est filius. p^o hoc. nā est unus solus deus semper terminus qui est p^o filius & spiritus sanctus. **A**d ista qd quis alij alij dicat vñ posse facillime rñderi supposito. qd a termino singulari ad eundem terminum de oī de vñ valere pñtia. reteteo. ipso termino et pñmiso sibi hoc totu. omne qd est. vñ si arguas ex ista. iste hō currit. pñp de oī non deberet sic iferri. oī hō currit. sed sic. igit oē qd est iste homo currit. retinendo eudem terminu. discretus semper in vñ.

M

Qō.VIII.

Per hñ ad rōnē pcedet qd non sequit^r. iste deus est pater: et iste deus est filius in diuinis. g filius in diuinis est p^o. et quādo dī qd ab ipsi pñmissis ad pñmises de oī est bona pñtia. he gas hec. loquēdo de ppñmibus pñrissimis. Et qñ dī. bñ se quis. iste deus est p^o. g oī deus est p^o. dī qd quicquid sit de pñtia: m̄ ipm nō est pñp de oī huius singulari in vñueris. s^r deberet sic iferri. ergo oē qd est iste deus est pater: et ita nō est vera. Nā spūs sanctus est iste deus: qui tamē nō est p^o. **C**irca istas clausiones tamē est aduersitatem qd medium huius sylli debet semper esse solus terminus singularis capitul in minore in recto. et ideo nō sequitur. sor. vel plato ē rome. ergo ens rome est ens parisius. nam medium nō est hic terminus singularis sed hoc disiunctus. sor. vel plato. qd sor. scitur rōne termini cōsidero qd de pluribus verificatur sed deberet sic argui. sor. vel plato est parisius. et sor. est rome. ergo ens rome vel plato est parisius et deberet i. tñs ad hoc notable diligenter attēdere. Hec de tertio.

Ad rationes. **A**d pñmam qñ dicis. oī bonus

O
Opi. q.
rundaz.

sylls dī regulari per dici de oī. of qd ista nō est vera. sed Arist. intellexit istaz nō quo dcm est in pcedeti qōne. **A**lit dī s^r m^r alios pcedēdo maiorem: et negādo qd sylls expeditorius affirmatiuus non sic regatur. Ad pñbō qñ dī qd in eo sunt ambe pñmisse singularis. dī qd hoc bñ pñt eē verisud requiret qd ab illis singularibus ad unam de oī sit bona pñtia. pñt in 2° articulo dcm est. ideo per reductionem regulantur per dici de oī: qd ab illis ad unam de omni valet pñtia. stra opī. verū est qd hec solo pñt corollaris sed m̄ credo nunq̄ eam Ari. cogitasse: immo qd soluz loquebas in aucte allegata de syllis ex terminis cōibus cōpositis. **A**Ad 2° pcedet qd iste sylls non valet. animal est homo et c. et negatur qd est expeditorius. Ad pñbationez qñ dicis qd regulatur per hoc pñcipiū: quecūq̄ sunt eadē et c. dī qd per hoc pñcipiū nō debet sic intelligi: sed opz qd per ipm intelligat terminus singularis modo quo hoc dcm est in pñmo articulo modo isti termini. homo et asinus non siunguntur hic in tertio termino singulari: sed cōi. et iō syllogismus nō est expeditorius. **A**Ad 3° pcedet: qd ex puris particularibus pñt eē bonus sylls. dī tñ hñ sit expeditorius: vel alij alio modo postea ponendo in qōne de hoc qréte. Ad auētate phī pñ hñ. qd intellexit qd ex puris particularibus nihil se nisi expeditorius vel alio modo postea ponendo. **A**Ad quartā cōcedet. qd in scdo figura sylls ex puris affirmatiuus valer expeditorius. Ad pñm dī. qd intellexit non variare syllogismum vbi mediū esset terminus cōmuni.

P

AAd 4° pcedet. qd nō valet talis sylls. ista entia diuina est pater: et ista entia diuina est filius in diuinis. g filius in diuinis est pater. et ratio est: qd cōditio deficit qd a singularib^r ad ipsas de oī nō valet pñtia. nō. n. sequit^r. ista entia diuina est pater. igit omne qd est essentia diuina est pater. **A**Ad 5° pcedet. qd iste sylls non valet. iste hō est sor. demonstrato sor. et iste hō est plo. demifato plo. g plone ē sor. et cā ē qd deficit 2° dicitio sup^r posita: qd ly iste hō. non tenet eodē modo in pñmissis. In pñma vtitur pñsor. et in 2° pro pla.

Q

AAd 7° pcedet. qd iste sylls nō valet. iste hō vel asinus est asinus et cā est: qd deficit p^o 2° dicitio: qd mediū nō est terminus cōsidero qd de plurib^r pdicat. S^z sic deberet argui. iste hō vel asinus est asinus: iste hō est risibilis. ergo risibile vel asinus est homo. vt medium eē terminus singularis. vel vt s^r singularis maioris in recto eēt medium in minore. **E**odē mō rñfides ad 8° cōcedēdo qd iste sylls non valet. istius boī oculus est dexter. et istius hominis oculus est sinistre. g sinistrum est dextrum: et cā est defectus eiusdē pñdictionis. mediū. n. est hñ totum istius hominis oculus. quod de pluribus verificat. et ideo nō est terminus discretus. tñ deberet sic argui. istius hominis oculus est dexter: et iste homo est sor. ergo sor. oculus est dexter. vt subiectus singularis

cap illo
verū at
opz esse

D
caplo 5°

Per qd
pñm te,
nēt sylls
exp.

com
alic
ver
exp
req
lar
tia

A maioris in recto eēt mediū in minore. C Rō post oppositum est pro 4° hōne. Et hec de qōne.

C Quæstio ista est p̄pter mota ppter rōnez supius dictam.

Generis 9°. vtrū sylls expositorius negatiū us valeat in oī figura. C Et ar- guit pmo q̄ nō. q̄ nō sequit. iste filius in diui- nis nō est pater. iste filius in diuinis est eēntia diuina. q̄ eēntia diuina nō est pā. et tamen bic est syllogismus expositorius negatiū. q̄ talis sylls non valet. p̄nīa t3. et maior p3; q̄ p̄missile huius sylli sunt vere et p̄clusio falsa et heretica: imo sua dictionia est vera. s. omnis eēntia diuina est pater. minor est nō de se. C Sed sic, si talis sylls esset bonus; vel regrere q̄ p̄missile eēnt simuli vere ad hoc q̄ conclusio eēt x̄as vel sufficeret q̄ iste essent successiue vere. nullo istorum modou p̄t dici. q̄ sequit q̄ talis syllogismus nō valet. maior p3 a sufficien̄ diuinatione. minor declarat. pmo enim nō p̄t dici p̄missas regri simul esse veras. nam in syllo vocali ipse non p̄t simul esse: imo maior p̄cedit et minor sequit. q̄ nō p̄t simul esse vere; nec p̄t dici q̄ sufficit eas successiue esse veras. nā sic ex p̄missis veris sequeretur cōclusio falsa sic arguendo. sor. nō mo- uet. que sit vera tépore platiōis sue. et sor. currit. ergo cur- rēs nō mouetur. et hit minor etiā vera tépore platiōis sue. tūc manifestū est: q̄ p̄missile sunt successiue vere quilibet tépore platiōis fuerit tamē conclusio est simpliciter falsa. q̄ cur- rēs nō moueat. C Sic. in prima figura nō sequitur. iste hō est aial. asinus nō est iste homo. igit asinus nō est aial: et m̄ est sylls expositorius. igit t3. p̄nīa t3. et maior p3. q̄ p̄mis- sile sunt vere et cōclusio falsa. minor p3 de se. C 4° sic nō sequit in scđa figura. hō est sor. risibile nō est sor. igitur risi- bilitate nō est hō. nec sequit. hō nō est sor. et risibile est sor. q̄ ri- sibile nō est homo. igitur sylls expositorius negatiū in scđa figura nullo mō valet. p̄nīa t3: q̄ non valet maiore affirmatiua et minore necessaria nec ecōtra. aīs p3: quia in qualibet istarum formarū p̄missile sunt vere et cōclusio fal- sa. pp̄ p3 itūeti. C 5° q̄ nō sequitur in 3° figura. iste homo est aial. iste hō nō est equus. q̄ equus nō est animal. p̄missile enī sunt vere et cōclusio est falsa. igit syllogismus nō val. C Sic istas tres pp̄ones falsas. nullus hō scit. iste tres pp̄ones falsas sunt plura q̄j lor. et plato scit. q̄ plura q̄j pla. et sor. scit nullus hō scit: et tamē est sylls expositorius in 3° fi- gura. q̄ t3. p̄nīa t3. maior p3; q̄ p̄missile sunt vere. posito isto casu q̄ sor. solum sciat vna. pp̄onem et plato tres et q̄p sunt tres pp̄ones falsae. tunc. n. maior est vera. quia istas fal- sas nullus homo scit. cum nihil sciat nisi verū. pmo po- steriorum. minor est etiam vera: q̄ iste tres sunt plures q̄j vna. mō sor. solum scit vnam: et tamē p̄clusio in eodem ca- su est falsa. q̄ contradictoria sua est vera. s. hec. plura q̄j sor. scit. aliquis homo scit. patet q̄ plura q̄j sor. scit. plato scit per casum. cum plato sciat tres et sor. solum vnam.

D caplo 5° In oppositum est phbus in illo pmo. vbi alijs sylls 3° fig. vult p̄bare p̄ sylls expositoriu negatiū. q̄ nō facit nisi sup̄ ipm̄ esse bonū. C In ista questione erūt duo articuli. Primo videndum est principium per quod tenent syllogismi expositorij negatiū. Secundo respondendum est ad questionem.

Per qd Quantū ad p̄num nōndū est q̄ p̄cipiū per qd hō syllogismi tenet est b. quando duo termini conuenient iter se q̄qd negatur de vnoletiam negatur de alio: et verū dū in intelligat particularit: qm̄ vlt nō esset verum. C 2° est notandū. q̄ cōditiones requisite ad syllm̄ expositorium affirmatiuū in p̄cedēti questioe positerentia requirunt ad negatiū. vt q̄ medium sit singularis singu- lariter tentus: q̄ ab ipso ad vnam de omni sit consequē- tia bona. et q̄ teneatur vniuocē. hec de primo.

Quantū ad scđm̄ sit p̄ 3° hec. iste sylls nō valer in p̄ figura directe p̄cludēdo minore exīte ne-

garūa. p3 p3 "rōnem factā aī opp". Et nōnter dicit̄ dire- cte cōcludēdo: q̄ indirecte bñ valet ut optime sequit. iste hō est aial. asinus nō est iste hō. igit aial nō est asinus. cā q̄re directe p̄cludēdo nō valer est: q̄ ex nō distributo infer- tur distributū; q̄ maiore cum sit affirmatiua maior extremitas nō distribuit: et in 2° cadē distribuit: et intelligit. Arguedo in propositionibus de modo arguendi cōsuetu.

C 2° est hō sylls valer in prima figura maiore negatiua et minore affirmatiua t3. p3 in 3°. q̄ optimē sequitur iste hō nō est asinus. aial est iste hō. ergo aial nō est asinus. vel in tertia sic. iste hō nō est asin^o. iste hō est aial. q̄ aial nō est asinus. pater: quia statibus cōditionib^o nunq̄ repit istatig.

C 3° est hec. hō sylls p̄cludēdo in pp̄onibus de mō loquā di cōsuetudo in scđa figura nō valer. p3 per cōrtam rationē fa- citam ante opp^o: et causa est: q̄ ex nō distributo inferret di- stributū. Corelatore sequit. q̄ aliquis est modus arguen- di qui in scđa fig. valerat. "et nō neg^o". p3 de syllo expo- sito p̄dicto in p̄cedēti qōne: et etiam in p̄clōne preuenti.

C 4° est hec. q̄ hō sylls in 2° fig. vel. in p̄ minore exīte ne- gatiua valer p̄cludēdo 2^one de mō loquēdi icōsuetu: vt bñ sequit. iste hō est aial. asinus nō est iste hō. igit asinus aial nō est. eodem mō in scđa. risibile est iste hō. aial nō est iste hō. igit risibile aial nō est eodem mō tñ ponēdo premissas.

C 5° est. q̄ iste sylls in 2° figura minore existēte negatiua in pp̄onibus de mō loquēdi p̄suetu et directe concluden- domon valer. pater: q̄ nō sequit. iste hō est aial. iste homo nō est equus. igit equ^o nō est aial. vt arguit 5° aī opp^o.

C 6° est. hō sylls in eadē figura minore negatiua conclu- dēdo indirecte: vel propōnem de modo loquēdi consuetu bñ valer. p3: q̄ sequitur bene. iste hō est aial. iste hō nō est equus. ergo aial nō est equus. seu etiam. ergo equus ani- mal nō est. pater: q̄ statib^o p̄donib^o nūlq̄ repit instantia.

C Sed diceret alijs p̄ 2° 3°. nō ne bñ sequitur. oī sol est b̄ lucēs. alijs planeta nō ē b̄ lucēs. q̄ alijs planeta nō est sol: tñ iste est sylls expositorij in 2° fig. q̄ 2° ista nō fuit vā.

C Responde cōcedēdo syllm̄ sed nego q̄ teneat et eo q̄ est expositorius. nam si sit medium terminus aliquis non minus teneret. vt si argueret sic. omnis sol est mercurius. aliquis planeta nō est mercurius. ergo alijs planeta non est sol. est. n. talis modus arguēdi siue me^o sic termin^o cois siue singularis in 4° mō 2° fig. i. in barocho. b̄ de scđo.

Ad rationēs. C Ad p̄mā p̄cedit. q̄ iste sylls nō valer. iste filius in diuinis nō est pa- ter. t3. cā eliq̄ deficit p̄dicio 3°. q̄ ab ipsa ad vna de oī nō valer. p̄nīa. nō enim sequit. iste filius nō est pater. q̄ omne qd est iste filius non est pater. est enim antecedens verū: et p̄nīa filii. nā eēntia diuina est iste filius: nec ipsa est pater.

C Ad scđam̄ p̄cedit maior q̄ requirat p̄missas tales sylli eē simul veras t3. et negatur minor qua dicit. q̄ nullo isto rū modo p̄t dici. Ad pbōnē dicit q̄ requirat q̄ apud in- tellectuum p̄missile corrīdetes illis cōceptibus pro eodē tē- pore sint vere ad hoc q̄ p̄clusio sit vā. Ad iprobōnē: q̄ dī. q̄ iste p̄missile. nunq̄ simul sūt adeq̄terim q̄i est p̄ non est scđa p̄cedit hec de vocalibusicū b̄ tamē stat q̄. iste p̄missile ab intellectu capiuntur: ac si similemēt: eo q̄ menta les quibus ipse corripiunt simile permanent. et ideo istas mētales requirunt simile esse veras saltē si aliquis p̄fē- sens sit qui ad talem syllm̄ vocalem attēdat et eam trēdat.

C Ad tertiam dicitur q̄ ipsa est pro prima conclusione. C Ad 4° cōcedit qd arguit: q̄ est pro tertia p̄clusio. C Ad quintā dicitur. q̄ est pro quinta conclusione. C Ad sextā negat. q̄ iste sylls nō valer. istas tres falsas. nullus hō scit: et iste tres falsas sunt plures q̄j sor. scit. ergo plura q̄j sor. scit nullus homo scit: imo dicitur q̄ est sylls optim^o. Ad improbationē q̄i dicit: q̄ in casu posito p̄missile sūt ve- re hoc cōcedit sed negat q̄ p̄clusio est falsa. Ad pbōnē negatur: q̄ sua dictionia est vera: et q̄i dicitur q̄ hec

Libri

3 plura q̄z sor. scit. alioq̄ hō scit: cedet: q̄z dī q̄ ista nō est sua ḥdictionia: z cā est: q̄ iste termin⁹ plura q̄z sor. scit. in nulla eoz distribuit. si igr̄ petat q̄ sit sua ḥdictionia. dico q̄ hec. oia plura q̄z sor. scit. alioq̄ hō nō scit: z illa est falsa: q̄ tres fallas nullus hō scit: que tamē sūt aliqua plura q̄z sor. scit. **C**ro post opp⁹ est p̄ 2° dñe. hec de q̄dne. **Q**o **x.**

Conuersatō autem priuatū de eo q̄ est inēē nece est cōverti in terminis **z**. **C**apitulo scđo.

Onsequenter **10** querit. Utrū cō

Arguit p̄mo q̄ nō. nā si cōversio esset possibilis. h̄ esset ex eo: q̄ a pueritate ad conuerſaz est bona p̄ntia: fed hoc est falsum. iḡis cōverſio non est possibilis. p̄ntia t̄z. maior est de se nota. nam ex alio cōversio nō v̄ possibilis: nisi q̄ a pueritate ad conuerſam est bona p̄ntia. minor p̄z per p̄bm p̄mo huīus dicēt: q̄ ex una nihil sequitur. iḡis ex una puerſa nō est bona p̄ntia.

Scđo sic. ip̄ossibile est fieri de subiecto p̄dicatum z ecōtra. iḡit cōversio est impossibilis. p̄ntia tenet: q̄ ad conuerſionē requiriſ q̄ de subito fieri p̄dicatuſ. antecedens de claratur: q̄ si puerſa ista propositio. homo est aial: nunq̄ eius p̄bm p̄t fieri p̄dicatum: cum nō possit ampli⁹ resumi. **C**z sic. illud est impōle cuius p̄es sunt ip̄oles: sed partes puerſionis sunt impōles. iḡis puerſio erit impōlīs. maior nota est de se: q̄ totum nō est aliud q̄ sue p̄es: vt dicit **L**/mētator. p̄mo physicoꝝ. minor declarat capiēdo hāc conuerſionē. omnis homo est aſinus. ergo aliquis aſinus est homo. certum est enim q̄ iste partes. omnis homo est aſinus. z aſinus est homo huīus puerſionis sunt ip̄ossibiles. **C**Lōfirmaſ sic. ista puerſio nihil aliud est q̄ hec due. p̄pōnes. oia hō est aſin⁹ z alioq̄ aſin⁹ est hō. pur v̄ de se appaſere. q̄ iste sunt ip̄oles: per p̄ntia puerſio erit impossibilis.

L **4** sic. cōvertens est impossibilis z non p̄t esse. q̄ cōuerſio est impossibilis. p̄ntia tenet: q̄ ad conuerſionē requiriſ cōvertens. aīs p̄z: q̄ cōvertire est agere. mō vna ppoſitio non potest agere in aliam. ergo nulla potest esse cōvertēs. **C**z ſic. vel illa eſſet puerſio simplex: vel per accēſ: vel p̄poſitionem. nō p̄t dici q̄ ſit simplex: q̄ cōversio eſſe ſimpler. quilibet eſſet cōpoſita ex cōuerſa z cōvertēte. nec p̄t dici q̄ ſit per accēſ. nā puerſio dī eſſe cōpoſita ex nece eſſe: z ex p̄nti p̄pō per ſe. h̄ post⁹. mō per accēſ non eſſe per ſe. nec. n. nēcūmīneſ p̄t dici **z**: q̄ Aristo. reputans conuerſionē per p̄pōnēm non dari recusat de ea determinare. **C**Ultimo ſic. aliqua eſſe ppoſitio quā tu non potes cōverte. q̄ cōversio eſſet impossibilis. declaratur p̄ntia: q̄ hiſt eſſet impossibilis bene potes tu quālibet p̄pōne puerſendam cōverteſ ſicut quilibet alter. antecedens declarat de iſta demōstrato Petro. tu es Petrus. nam ſi puerſa ſic. ppter Petrum. Petrus eſſe tu. aīs eſſe verū z p̄ntia falso: ſi ſic. Petrus eſſe Petrus vel ego ſum Petrus. nō eſſe cōversio: q̄ nō ſit transpoſitio terminorū. Similiter eſſet de iſta. ego ſum Joannes. nam ſi cōverſtas eam ſic. Joannes eſſe ego illa eſſe falso: ſi ſic. Joannes eſſe Joannes. non eſſe cōverſio. ergo aliqua eſſe ppoſitio quam tu nō potes cōverte.

m **In Oppositū** eſſe philoſophus capitulo ſecundo p̄mo huīus.

Tu q̄dne erunt treſ articuli. In p̄mo ponentur notabilia. In ſcđo eſſe puerſio deſcribeda. Et in **z** r̄ndebit ad q̄ſitum. **Quantū** ad p̄muz p̄mo eſſe notadū: q̄ p̄pōſible vno mō attribuiſ rebus z ſic ſignificat t̄m. ſicut poſſe eſſe. Alio mō ppoſitōibus. z ſic poſſible dicit p̄pō ſic te h̄ ſi q̄ qualiterūcūp per eam pro nū ſignificat: ſim eius totalē ſignificationē: ita p̄t elle eodē mō neceſſariū: quā doq̄ attribuiſ rebus z ſic ſignificat r̄ que nō p̄t nō eē vt dicim⁹. de eē eſſe neceſſius. Alio mō attribuiſ p̄pōnūz deſcribiſ ſic. nēcūmī eſſe. p̄pō ſic ſe h̄ ſi q̄ q̄litterūcūp per eam pro-

Qō.

X.

nunc ſignificat ſim ei⁹ totalē ſignificationē: ita nece eſſe. **C**z eſſe noradū: q̄ cōverſio vno mō attribuiſ rebus extra ſic proprie eſſe vel transmutatio vniuſ in alterū: vel de malo in bonum verbo vt dicimus: cōverſio beati Pauli. Alio mō attribuiſ terminis: vt dicimus q̄ pp̄ia paſſio z ſuū ſubm puerſunt: z modo attribuiſ pp̄onibus. vt hō eſſe aial. puerſ in iſta. aial eſſe hō. **C**z eſſe notandū: q̄ cōverſio pp̄onibus eſſet triplex. aliqua eſſe duarū. pp̄onūz adiuuicem ppter aliquos terminos puerſibiles in eis positos. vt dicimus has cōverti. ſor. eſſe homo. z ſor. eſſe riſibiles. **C**z mō attēdiſ inter pp̄ones de eisde terminis ſim apparente mutationē q̄litaris: z iſta vocat cōverſio in oppoſitā q̄litarē. vt ſoutē ſtingit currere. iḡis ſoutē ſtingit non currere z ſic de ſingulis cōverſiōibus his p̄dictis nihil eſſe ad p̄is. **C**z modo attribuiſ pp̄onib⁹ ſim trāſpōnē terminoz: ppter pp̄onibus picipitib⁹ vtroq̄ termino ordine econuerſo: z de illa eſſe ad p̄is. **C**Ultimo eſſe notandū q̄ hmōi cōverſio eſſet multiplex. alioq̄ eñim eſſet ſimplex. z aliqua pacciōdē. quarū deſcriptiones videbunt in ſcđo articulo. z alioq̄ addūt puerſionē per ſtrapōnē. de qua videatur in q̄ſione ſibi correspondente. Dec de primo articulo.

Quantū ad **z** ſcđē eſſe q̄ ad hmōi cōverſionē treſ pp̄ones cathe. vtroq̄ termino paticipates. **C**Scđo q̄ ordine econuerſo. **C**z tertia q̄ vniuſ ad aliam ſit forma lis pſequētia. **C**Ex quo ſedo ſequiſ q̄ cōverſio facta per transpoſitionē terminorū dī ſic diſſiniri. **C**Lōuerſio eſſe duarū. pp̄onū cathego. vtroq̄ termino ordine eſſe cōverſo picipitib⁹. vniuſ ad aliam formalis p̄ntia. **C**z p̄portio maliter diſſiniri cōverſio ſimpler. q̄ eſſet duarū. p̄portionum cathe. eiudem qualitatē: ſed diuerſe q̄litaris vtroq̄ termino **z**. ſic prius. ex quo p̄z. q̄ cōverſio nō dicit ſimpler ex eo q̄ careat cōpōne: ſed ex eo q̄ ſeruaf eadē q̄litaris: z nō ſit pluralitas in q̄litaris. Silt dī cōverſio per accēſ ex eo nonq̄ accēſit ſeneat: ſed q̄ in ea muſatur q̄litaris.

Quantū ad **z** ſit p̄t ſi ſi iſta. puerſio eſſe polis priuſy pole attribuiſ rebus. p̄z ſi: q̄ ipſa p̄t eſſe. **C**z cōcluſio eſſet hec: iſta puerſio eſſet poſſibilis. p̄t ly poſſibile attribuiſ pp̄onib⁹. pbac ſic. oia p̄ntia neceſſia eſſe pp̄ofitio neceſſia: z ex p̄nti polis. ſed oia hō puerſio eſſe p̄ntia neceſſia ſit poſſibilis. diſcurſus eſſe bonus z maior p̄z. q̄ p̄ntia neceſſaria eſſet conditionalis neceſſia: vel p̄poſitio rōnalis neceſſia. minor patz per diſſiniri cōverſionē. **C**Lōc p̄dicta mō eſſe notandū: q̄ lō cōvertēs z puerſa debeat picipitare vtroq̄ termino: tamē nō op̄z q̄ hoc ſit eo: dī termino nōo: ſed ſufficiſ q̄ confimili in ſpē. hec de **z**.

Dis premiſis concedit maior q̄ puerſētis ad conuerſaz debet eſſe bona p̄ntia: z negat minor q̄ hoc ſit falso: z ad p̄bm dicit q̄ ſi dicit q̄ ex uno nihil ſequiſ: q̄ intellexit ſyllogiſtice: ſed cōverſiō ſeu empiſe bene poſteſ aliiquid ſequi ex uno. **C**Ad ſedam negat. q̄ imposſibile eſſe de ſubito fieri p̄dicatum ſaltē idem in ſpē. Ad preſens ſufficiſ. Ad ppterationē concedit q̄ prolata bac ppoſitione. homo eſſe aial. iſte terminus homo idez numero nō potest fieri p̄dicatum: ſicut ratio arguit: ſed ſufficiſ q̄ idez in ſpē. z iſeo conuerſio eſſet poſſibilis. **C**Ad tertiam quādo dicit illud eſſet imposſibile: cuius p̄es ſunt ip̄oles. cōcedit ſi oēs partes ſimul ſumpte ſunt ip̄oles: z negat minor qua dī q̄ p̄es puerſētis ſiml ſumpte ſint ip̄oſibiles. Ad p̄bōne q̄ dī capiat iſta puerſio. oia hō eſſe aſinus **z**. admittat h̄: z dī: z lō illius puerſionis aſis z p̄ntia ſint imposſibilia q̄ tota cōverſio z oēs partes eius ſimul ſumpte ſunt p̄ntia neceſſia: z iſeo minor ſic intellecta nō eſſe vera. bene pcedit q̄ puerſionis neceſſie alioq̄ partes pura aſis z p̄ntia ſint ip̄oſibiles. **C**Ad affirmationē negat q̄ hec cōverſio non ſit aliud q̄ iſte due p̄es. oia hō eſſe aſinus **z**. ſed eſſe iſte

p̄t colliḡ in caſe de pſe

p̄t capi-

A pres cum hac p*ro*p*ri*atione. q*uod* illa p*ro*p*ri*atio est certior p*ro* se
formalior tot*ius* p*ro*p*ri*onis; q*uod* est copular*is*; illa p*ro*p*ri*atio sum*pt*a
cum illis p*ro*p*ri*is facit totum aggregatum esse neci*m*is; q*uod*
neciam illatione*is* sive p*ro*p*ri*iam. **C** Ad 4° negat q*uod* p*u*erter
pp*ro* non potest e*ss*e. Ad p*ro*b*on*ē d*icitur* q*uod* p*u*erter p*ro*p*ri*e loq*u*nt*ur*
do*rum* est ag*er*; sed sic n*on* cap*it* cum dicim*us* pp*on*ē esse p*u*erten*te*. v*n*i*ps* p*ro*positio d*icitur* q*uod* p*u*erter*is* n*on* q*uod* ag*it* in p*u*erfer*ia*; sed quia
ad eam sequitur formal*is* p*ar*ticipat cum ea utro*rum* termino.
C Ad 5° d*icitur* q*uod* hec c*on*uersio simplex et p*u*erter*is* p*ac*c*on*s*er*
sunt plurales, et negat q*uod* nulla sit p*u*erter*is* simplex. Ad p*ro*
b*atione* concedit q*uod* o*mn*is c*on*uersio est c*o*p*o*osit*is*ed non se*re*
lig*at* non est simplex. n*on*, n*on*, d*icitur* simplex*is* q*uod* non sit compo*si*
t*is*ed q*uod* su*er* e*st* d*icitur*. d*icitur* et q*uod* c*on*uersio d*icitur* d*icitur*
p*ro*p*ri*ia nec*m*ia, et q*uod* d*icitur* n*on* d*icitur* p*ro*p*ri*ia c*u*ū p*ro*p*ri*is c*u*ū p*ro*p*ri*is
sit nec*m*um. negatur p*ro*p*ri*ia. n*on*, n*on*, d*icitur* p*u*erter*is* p*ac*c*on*s*er* q*uod*
cidet*is* teneat*is*ed eo q*uod* mutatur q*uod* tit*is*; et ista d*icitur* sunt in
2° articulo. **C** Ad ultimā c*o*c*on*d*ic*itur q*uod* ali*q* est p*ro*positio q*uod*
tum n*on* potes*is* b*u*n*is* c*on*uerter*is* adhuc c*on*vertibilis. si*c*p*ro*f*o*
tio i*n* q*uod* pon*it* p*ro*n*om*ē p*ro*p*ri*e p*ro*p*ri*e vel i*n* p*ro*sone. talis, n*on*, d*icitur* c*on*vert*ia*
p*er*fer*ia* ipsam*is*; q*uod* p*no*nia p*ro*p*ri*e signant*re* de se loq*u*nt*ur*; et
p*no*nia i*n* p*ro*sone re*rum* ad qua*rum* fit*ur* p*ro*p*ri*e*rum*; et ideo concedit*ur* q*uod* Pe
trus s*or*. lib*er* d*icitur* tu*rum* est Petrus n*on* pot*est* ea*rum* c*on*uerter*is*. s*er*
si Marsilius p*er*fer*at* h*oc*, pp*on*ē ego sum. Marsilius*is* nullus
alius p*ter* e*st* p*ro*p*ri*e*rum* e*st* b*u*n*is* p*u*erter*is* d*icitur* nihil valer*is* qua*rum* in
fertur, q*uod* c*on*uersio n*on* est pol*is* p*ut* de se notuz*is* est. p*ab*atio
valet*q* uod o*mn*is p*ro*positio c*on*vertibilis a quo*rum* potest c*on*
uerter*is*; cum hoc tamen stat c*on*versatione*rum* tale*rum* esse possibilium.
C R*o* post opp*os*it*io* est p*ro* i*n* art*is*, hec de q*uod*.

Mouetur ista questio eodem loco vbi supra.
Eritur xi° . utrum vls negatiua con-
ueratur simplr. **C** Argf p q
no. qr vls affirmatiua no conuertit simplr. g
hec vls negatiua. **P**ntia t3; qr sic se h3 affirma
tua ad affirmatiua nostra negatiua ad negatiua.
ans est pbi in lra. **C** Scdo sic vls negatiua conuertitur
per accns. g non conuertit simp. **P**ntia t3; qr vni ppositio-
nis solu zc e vna queret. ans est petri hispani. **C** Ter-
tio sic. vls negatiua de modo loqndi. inconfusore no quer-
tit. g zc. **P**ntia est no. ans p3. qr no se. ois de sba non est. er
go ois sba de non est. **L**est. n. ans veruqr ois de capia no
est. z pns ssm; qr pdictio eius est xva. s. hec aliquia suba ois
deus est. **C** 4° sic. pticularis negatiua no conuertitur sim-
plr. g nec vls. **P**ntia t3 a fil. ans est pbi in lra. **C** 5° sic quia
ista. nullus ho est muller. no conuertit simplr. igf zc. ans
pba: qr si conuertetur maxime eet in hac. nulla mulier
est homo. q est manifeste falsa: tam pma p restrictione
hui termini ho erat xva; qr sensus eius est iste. nullus ho/
mo masculus est mulier: cu h signu masculini gnis nullus
huc terminu homo restraining ad statu solu p. masculis.
C Sexto sic no sequitur. nullus homo est antichis. g nullus
antichis e ho: qr p e xva z icogravatio p signu vle addit
termino districtor: non potest alt conuerti vt vr. g no ois
vls negatiua conuertitur simplr. **C** Septimo sic hec no
conuertit. nullus ho est o aial. g zc. **P**ntia no. ans declarat:
qr vel quereret in hac. o e aial non est ho. z b non qr p e
xva z ista fla: vel in hac. nullum o e aial est ho. z b non qr
in illa plus est sdm conuertitis qr pdicatu conuerse. g ibi
non est conuersio. **P**ntia e no. z ans p3: qr pdicatu conuer-
se est solu ly o e aial. **C** Octavo sic ista non conuertit. nullus
ho est nullu aial. g zc. **P**ntia t3. z ans apparet: qr quereret
in hac. nullu aial est nullus homor: q est flaz: nr p fuit xva.
C 9° sic ista non conuertit. nullu mortu est ho. g zc. **P**ntia t3
z ans apparet: qr conuertetur in banc. nullus ho e mor-
tuus: que est falsa: z tam pma fuit vera. **S**udem modo ar-
gui potest de ista. nullum generadu est homo. **C** 10° quia
ista non conuertitur. nullus murus est in lapide. ergo zc.
consequentia nota. z ans p3: qr conuertetur in banc nul-

Ilus lapis est in muro, que falsa est: et tamē pma fuit vera.
CUltimo sic ista non conuertitur, oē animal non est ho-
mo, igitur et cōsequētia nota, antecedens patet, q̄ con-
uerteretur in hanc, omnis homo non est animal, que fal-
sa est in toto: et tamē pma fuit in parte vera, modo ex uno

Oppositum

CIn ista questione erunt duo articuli. In primo premiten
da sunt notabilia. Secundo respondeendum est ad questionem.

Quantum ad promeritus est promo notandum; quod alique sunt proprie positiones de inesse alique sunt modales, de modalibus nihil ad prius. **C**redo est nondulo quod ille de inesse sunt duplices; quod dicitur sunt de recto & de illis est ad presens solutundo, alie sunt de obliqui: de quibus videat in 2one eis corrispondere.

Noð p
pónib?
de inee

Tertio est notandum quod pponum de inesse et de recto; quod sunt de pretorio vel futuro; et de illis videatur in quonec eis propriatate sunt de preciis. **Q**uarto est notandum quod pponum de inesse de presenti et de recto; quedam sunt in quibus sunt termini ampliandi ut iste mortuus est homo nullum generandum est hominum de illis videatur in quonec eis propria. Alio sunt in quibus nullus ponitur terminus ampliatus et de illis est ad plenus intellectus igitur titulus quoniam de propositione vel de inesse de preciis et de recto in quibus ponitur terminus ampliatus.

Cet non autem hō pōnes adhuc sunt duplices. qdām
sunt de mō loqndi sc̄uero. alie sūt de mō loqndi īsc̄uero.
exēpla hoc sunt p̄s posita. **C**est nōndūq; p̄dū in hō
p̄pōnib; p̄t se h̄re multipli c̄q̄tū sufficiat ad p̄s. **U**no
p̄t esse terminus ut hic. nullus hō est antichis. Alio mo
do p̄t esse terminus cois captus cū aliquo signo ut hic nulla

homo est oē aial. Tertio mō pōt eē terminus cois captus
sine aliq tali signo. vt ois homo non est aial. C⁷est nōn-
dūgi in hō ppōnib^s adduc qm̄ est aliq restricō p̄ter re-
strictionē copule. vt hic: nullus hō est mulier. vbi fm̄ ali-
quos iste termin^s hō restringit ad stādū solū pro masculū.
C⁸ē notandum: s regula ē cīcūlo fōrmā dīcīlo.

Es notandum: quod regula et gnisfera in oibus conuerstionibus, quod in conuertente et conuerso stent eque ample et equaliter restricte: ad quaz diligenter est attendendum.
Contra est notandum: quod non est icouenies in conuersione mutare numerum: aut genus. Exempli priuilegio nullus homo est aialia. quod nullam aialiam sunt homines. per est de copula singulari: et 2° de plurali.

Exemplū scđi, ut nulla s̄q̄ est colorata, & nullū coloratuz est aqua. In p̄ coloratum est feminini generis; & in r̄ neutri. **C**Ultimo est notādūg duplex est conuersio fm̄ trāspōsi-
tione terminorū, qđa est, ppia & est qđ de subro sit p̄dica-
tus; & ex sine aliq̄ addito, alia est reductio & ip̄opria qđ fa-
ctiōdo de subito pdicatu aliqui s̄vū elige ad dīcēndū.

Quantū ad scđm sit p̄ma ꝑ hec. negatiua de modo
loquēdi inconsuetu vñueralis non cōuer-
titur in terminis. grā forme pbata est p̄tertiā rationem fa-
ctā ante oppositū. vñ non seq̄tur. ois sol planeta nō est. er-
go ois planeta sol nō est. aīs. n. est verū: qr ois sol luna nō
est. ñnis tamē est falsum: qr p̄dictoria est x̄g. i. hec aliquis
planeta ois sol est. cauſa huius est: qr nunq̄ valer conseq̄n-
tia ex p̄e forme. qñ arḡ a non discreto ad discretum. mo-
do in p̄ma ly planeta. nō distribuit: qr sit s̄bm. pp̄onis vñis.
C² h̄ est b̄. non ois p̄pō vñis neḡ de mō loquendi p̄sueto
cōuerit simpl̄ pueritiae xp̄nie dca. p̄p̄ per qnta z sextā et
septimā z octauā rōnes facrās ante oppositū. vñ nullus
bō est antichz̄. simpl̄ nō p̄t puerit nisi in banc. nihil qd̄
est antichz̄ est bō. mō ista nō est conuersio. p̄prie dicta: qr
plus est s̄bm conuertentis q̄z p̄dicatū conuerſe. p̄t no^m ē.
C³ ñ. ois vñis negatiua in elle de p̄nti z de recto in qua
nullus ponitur terminus ampliatiu^m de modo loq̄ndi cō-
fuetu: z in qua p̄dicatū est termin^m alīgs cap^m sine alīq̄ ſu-
carbe^m z vbi s̄bm non alieno reſtrinḡit p̄t conuerti ſim-

Yibei

3 plr pueris de ppe dicta sic. sequit nullū aial est lapis. igit nullus lapis est aial. pbō 2nis est. ex opposito 2ntia seq̄t oppositu aantis. igit pntia est bona. pntia t3. aans appet. da op̄ pntis aligs. lapis est aial. signet ille 2 arguantur sic. h ē lapis 2 hoc ē aial. igit 2c. patent pmisse que demonstrant aial q̄ e lapis. ergo aliqd aial ē lapis. discursus est expositorius 2 2 est 2dictoria aantis. Ultima 2 est. vls negatiua de inesse de pnti 2 de recto in qua nullus ponit terminus ampliatiuositat de modo loquendi cōsueto pōr pueri simplr vel ppe vel reductiue. p3. 2 soluēdo rationes ad p̄ium factas cum de nulla appearat instantia. hēc de 2°.

Ad rationes

¶ **Ad 1um** negatur p̄fia, q̄ si p̄fia se h̄z affir^m ad affir^m sita neg^m ad negariua, pcedit q̄ ad obliq; sed tñ quo ad p̄uersioez non op;: r̄ c̄ est p̄us dca; q̄ in negariua ambo termini di stribuunt; r̄ ideo p̄t in vniuersalē p̄uerti. In affirmativa autem pdicatum nō distribuit; r̄ ideo non p̄uertit in vle;.
¶ Ad 2um negatur p̄fia qñ d̄i, p̄uertitur per accidēs, ergo non simpl̄t, r̄ ad p̄batione q̄ nullum est inconueniens gr vni^m ppónis sint plures p̄uertentes: r̄ iñ negat assumptris,
¶ Ad 3um pceditur ipsa r̄ qd̄ p̄cludit q̄ arguit p̄ p̄oneis dcm̄ argm̄ inteltr de p̄positionib^m de mō loquendi p̄uento.
¶ Ad 4um negat p̄fia, p̄ticularis neg^m non conuertit, q̄ nec vñs. Ad pbone d̄i q̄ nō est file; q̄ subm̄ p̄ticularis non di stributur r̄ ideo nō p̄uertit, vñs autē ej̄. **¶ Ad 5um** negat q̄ ista nō p̄uertit, nullus homo est mulier; r̄ qñ d̄i q̄ p̄uer teret in hāc nlla mulier est hōs, d̄i supp^m restrictione subti q̄ non; sed in hāc, nlla mulier est aliq̄ hōrū pdicatum sic restrictu sic fuit lsm. **¶ Ad 6um** negatur q̄ hec nō p̄uertit; nullus hō est antichis; sed verū est q̄ nō p̄uertitur in hāc, nullus antichis est hō; h̄z in hac nihil qd̄ est antichis ē hō.
¶ Ad 7um negatur q̄ hec nō p̄uertit, nullus hō est oē aial; sed pcedit q̄ nō p̄uertitur sic, oē aial nō est hō, uno sic, nul lū oē aial ē hō, vel sic, nihil qd̄ ē oē aial ē homo. Ad p̄bationē pcedit q̄ ista p̄uersio nō est p̄p̄as; sed est reductiua r̄ non plus p̄cludit rō. **¶ Ad 8um** d̄i q̄ nullus homo ē nul lū aial d̄i p̄uerti in hāc, nihil qd̄ est nullū aial ē hō, p̄uer reductiua. **¶ Ad 9um** d̄i q̄ arguit de ppónib^m in qb^m ponit arguit de obliq̄ seu de ppónib^m de obliq̄, r̄ iñ n̄ ad p̄po^m. **¶ Ad 10um** ultima negatur q̄ ista, oē aial nō est hō, non p̄uerti tur in istā, ois homo nō est aial. Et ad, pbones concedit q̄ p̄ma est in pre x̄a r̄ iñ toto falsa, conceditur etiā q̄ ex vō non sequit s̄m; sed nullum inconueniens est q̄ ex x̄o in parte sequit p̄positio in toto falsa, **¶ Ratio post oppositū est** p̄o 3um vel 4um n̄ib; hec de q̄one. **Qd.** **xii.**

Contrafutuam autem non necessarium est conseruari. Capitulo eodem.

106 XII.

bomo.ad istā aliquod aial non est homo. igitur p cōmū-
tata pportionē sicut sebz pma.s nullus homo est aial.ad
tertiā.s nullū aial est homo.sic sebz 2°.s alīgs homo non
est aial.ad qrtā.s hāc aliqd aial non est hō.sed p'z 3° con-
uertit iter se. igit 1°z 4° conuertitur inf se;qd est ppositū.
modus arguendi est clarus:z p'pars aantis pz.qz sic p'est
5dictoria 2°:ita 3° 4°:z 2° p'pz per scđaz qua dī:q pñig q̄
lis est habitudo pmi ad 2°:italis est tertī ad quartū z ha-
bitudo pmi ad tertīu z etiā ad quartū.eadem terciā pars
ancedens est phi in bona.s q pma.z tercia conuertuntur.
CUltimo sic se optime z formis. aliqd aial non est hō.
q alīgs hō aial nō est. q picularis negatiua cōuertit. pñia
tz años pz:qz nulla reperitur instantia quin ralis conuerto-
re habeat.i.preponēdo pdicatum conuertentis negative.

In oppositum est philosophus primo huius.
capitulo secundo.

CIn ista q̄ōne erūt duo articuli. In p̄mo videbitur d̄ q̄stio.
Et in 2° videbitur de quæstione singulariñ negatiuarum.
Prius tū ad p̄mū notandū est in iste similius intelligi.

Quantu ad p̄mū notandū est q̄ iste titulus intelligi
tur de pp̄nōbus de inēē de p̄nti & de recto.
nā de alijs postea videbitur. **C²** est notadū q̄ pp̄nōes xi-
culares neḡtū sunt in duplīcī ofis. Quedā de modo loq̄n/
di p̄suero & in illis p̄dicatū distributū. exēplū : vt quidā
hō nō est asinus. Aliē sunt de modo loquēdī iconsuetor; vt
ille in qb̄ p̄dicatū p̄cedit negōnē. vt q̄s hō aīal non est.
C Lūc igr̄ sit p̄ 2̄ hec. q̄ p̄positio p̄ticularis neḡtū non p̄t
formalit p̄uerti in alia p̄nū negatiū de modo loq̄ndi cō-
suetor p̄batur; q̄ p̄uersio q̄ in aliq̄ non tz: nō tz gra foīez: tz
p̄uersio talis particularis negative in multis nō tz. igr̄ nō
tz gra forme. maior p̄ziq̄ p̄nā formalis debet tenere in q̄/
buscū terminis retēta p̄sili forma. minor p̄z per p̄bm in
līa: q̄ non sequit. aliqd̄ aīal nō est homo. igr̄ aliqd̄ homo
non est aīal. **C²** ēst hec: q̄ p̄positio p̄t qñiq̄ cōverti in
alia gra māe solū per q̄rtā rōne fac̄tā an oppositū; q̄ x̄sis/
mūl̄ bñ seq̄t. aliqd̄ homo non est risibilis. ḡ aliqd̄ risibi-
le non est homo. **Q.** **C²**. q̄ p̄nū negatiū p̄t formalit con-
uerti in alia p̄ticulare negatiū de modo loq̄ndi inconsue-
to. p̄ba sic: q̄ optimie se'. aliqd̄ aīal non est homo. igr̄ ali-
qd̄ homo aīal non est. q̄ ista sit foīalis p̄z: q̄ non variatur
suppositione alicui termini nisi distributua ideterminata: z
ista tz forat. igr̄ ista p̄nā est formalis. p̄nā tz. & aīs pro-
pma p̄e p̄z: q̄ ly aīal vtrōbiq̄ supponit determinate: & ly
homo supponit in p̄ma p̄t & distributue & in scđa parte
supponit determinate. **C** Pro scđa parte p̄z: q̄ optimie se'
quitur & formalit. aliquis homo est oē animal. ergo aliqd̄
homo est animal. vñ breviter nūsc̄ reperit instātia. quin
p̄nā sit bona arguendo a suppone contēta & distributua
ad suppositionē determinatā: eodem modo p̄bari posset
si vtrāq̄ esset de modo loquēdī inconsuetor. vt aliquis ho-
mo aīal non est. igitur aliquod animal homo nō est: quia
tunc nullius termini mutatur suppositione. ergo p̄z: p̄ko.

Quantū ad 2° sit pma 2°. singularis neg^o de singula-
rit^o pdi^o uertit simpli in singulare nega^o
ut sor. nō est plato. q̄ plo non est sor. p3 2°: qr nūq̄ repit
istatia. C^o 2° est. q̄ singularis negatiua de pdi^o cōi 2 de nō
lo qndi s̄ fuerit uertitur p acc̄is in vlem negatiua. ut bñ
seq̄. sor. nō est asin^o. q̄ nullus alius est sor. p3: qr nūq̄ re
pit istatia: 2 qr manet idē modus supponēti terminos.
C^o 3° est. q̄ singularis negatiua de pdi^o cōi 2 de modo lo
quēdī iconfingito conuertitur in particularē negatiā ut sor.
hō nō est. i gr̄ hō nō est sor. i gr̄ p3 2°: qr nūq̄ repit instan
tia: qr termini eodem modo sumuntur in cōuertente 2 con
uersa: 2 qcqd dcm est de particulari dōm est de ideo nita:
qr iste due sunt formaliter equipollētes dum tamen sunt de
eisdem terminis pfiniit ordinatis 2 de consimili copula.
His premisis rūdef ad rōnes. ad p^o q̄n dī q̄
particlarē uertit p pōnē. i gr̄ cō

Primi

- A** uertit negat σ na: qui puerio p $\ddot{\sigma}$ pōnē nō tz grā forme: nec in vl affirmatiua: nec in particula negatiua: sicut videbit in qonē illi puerio corridenter, nec añs est verum. sq foia*l* puerio p $\ddot{\sigma}$ pōnē, sicut in illa σ ne plenius appebit. **C** Ad 2o cōcedit qo singularis negatiua puerio: z negat σ na, go particularis negatiua. Ad pobōnē negat qo sit idem iudicium de singulari & particularis negatis & idem. Ad Pe trū hispanū dorvel qo dcm̄ suu itellr de affirmatiua vel qo ex virtio scriptorio: ino solus Petrus hispanus hic voluit dicere idem esse iudiciu de pobilis & idem de singularibz: sicut Aristo, dicit in isto lib. cap. 8. **C** Ad 3o qo ipsa non est ad pons: qo arguit de puerio particularis negative de cōtigentia. simili de puerio in opposita qolitatem. mo de illis nō intelligit titulus qonis: sed de pobōnibz de inesse & de cōversioe bm trāpōnē terminoz. **C** Ad 4o bm cōceditur qo bm sequitur, aliqo ho nō est risibilis, go aliqo risibile nō est ho, sed hoc est grā mae bm qo dicebat in 2o qone: sed grā for me norofm qo dcm̄ est in po 2o σ ne. **C** Ad 5o, sic se habet ista. nullus ho rc, cōcedit illa & negatur σ ntia: qo arguit, iugit, sic se habet poma ad tertiam & scda ad 4o. Ad pobōnem: qo tenet per cōmutatā poportionē & per regulā ibidē allegata dor qo locut a poportionē cōmutatā etiā regula que allegatur nō tz nisi in moesuris qontitatibus seu qontitatibz pontibus. **C** Ad ultimā conceditur qo arguit roiqz est pro 3o qone pri mit articuli. Auctoritas allegata pohi in oppositum est pro poma σ ne eiusdem, & sic est finis qonis.

C Predicatiuam autem vniuersalem conuer-
ti quidem necessariu est: non tamē vniuer-
saliter sed in parte rc. Capitulo eodem.

- E** erit 13o. vtrum qolibet vlis affirmatiua puerio poaccns, sih particularēz affirmatiua. Et argo po, qo no. illa est vlis affir-
matua oe aial est homo, & no pueritur po ac-
cides. iugo rc, σ ntia tz, maior ronos po dese, mi-
nor declarat: qo si ista puerteret poaccns, go rc, σ ntia tz vt pous, añs pro po
pote poz: sed pro scda pote declarat: qo si puerteret ho eet in ho,
aliqo ens est ppols, mo istud est falsum, & añs supponit ve-
rū, qo tamē ho sit falsum, po; qo nullus ens est ppols, pobo est,
nullus vnu est ppols, go. **C** 2o sic, qo hec, ois ho est aliqo ho,
no puerit poaccns, go rc, σ ntia tz, añs ho est aliqo ho,
refec hec eet in ho, aliqo ho est ho, & hec no: qo qo est subm.
scde no est podicatum pome cu in poma ly aliqo est po podi-
ti & in 2o no est po subi: vel in ho, aliqo aliqo ho rc, est ho, &
hec no: qo illa est incepta. **C** 4o sic, hec est vlis affirmatiua,
ois ho est nullus añnus, & no puerit poaccns, iugo rc, σ ntia
tz, & maior no est de se, minor po; qo puerit in ho, nullus
añnus est ho, vt vlis no est puerio poaccns: qo puerit
eadē qontitas. **C** 5o sic, vlis affir- puerit simplr, iugo no per
accns, σ ntia vl clara, añs poba, po optime se, ois ho est
añnus, go ois añnus est ho, & ho est puerio simplr, pout notu
est. 2o qo bm se, ois planeta lucidissimus est ois sol, iugo ois
sol est planeta lucidissimus: & ho est itez puerio simplex. 3o
sic: qo bm se, ois ho est aial, go oe aial est hoz ho iterū est cō-
uerio simplex, go vlis affirmatiua puerit simplr, σ ntia tz, &
minor no est de se, maior sic, qo illa σ na sit bona poba po:
qo ex opposito σ ntia se oppontr, go σ na est bona, σ na tz, &
añs po; qo se, nullus aial est ho, go nullus ho est aial, pophm
in lra, mo ho est oppontr, 2o poba eadē σ ntia fieri se, ois
ho est aial, iugo tz aial est ho, ab vl affirmatiua ad exclusi-
uam de terminis trāpositio. Et se vltra tz aial est ho, iugo
nobil aliud ab aiali est ho, ab exposita ad vl expōnituz:
& sequit 3o nobil aliud ab aiali est ho, go nobil no idem aiali
est ho, σ ntia tz, qo aliud ab aiali & no idem aiali equipollē.

Qo XIII.

96

- z sequit 4o nobil no idem aiali est homo, iugo omne idem ant-
malis est homo, poscdā regula e^gpollētā, no pospo-
fita e^gpollētā suo σ uo: z se σ o idem aiali est ho, go oe aial
est ho: qo idem aial & idem aiali, iugo oe postie inter-
medie sunt bone: sequitur de pomo ad ultimū, ois ho est aial,
go oe aial est ho: qo idem aial est ho: qo poposituz, 4o poba añs po au^gitate
pohi scdā hui, cap. 3o, vlbi docet vlem affir^u pouerit simp^u.
C argo sic ad po 1o: qo ista, ois ho poter for, currit, no con-
uerit poaccns, iugo rc, σ ntia vl clara, añs po; qo conuer-
ref in ho, aliqd currēt est ho poter for, qo simplr est inepita
seu icōgrua, iugo no pouerit. **C** 7o sic, qo ista, omnis ho i/
no aial est sensiu, no puerit po accns, iugo rc, σ ntia
tz, añs po; qo puerteret in ho, aliqd sensiu in qua^uti aiani
mal est ho, qo simplr est falsa: qo se queret qo oe aial eet ho
poxponētēz tz pont σ va, **C** Ultimo sic, qo ista, ois ho in-
cedēs po; qo puerteret in ho, aliquod currēt incipit esse
ho: qo no est verū, illa est semp̄ta, & po in casu pont fuisse vla.
Oppositiū est de intētō pohi pomo hui. **C** In hac
qonē pomittēda sunt notabilla, 2o vidē-
dū de qontū ad vles affirmatiuas que no hont e^gpollē
po hypo, 3o vidēdū de puerio vllū affir^u e^gpollē-
tiū hypo, 4o sorte ipso poue dicitur vles affirmatiue.

- Allantū** ad ho mu, po est notādū qo idelr de poposi-
tionibz de iesse de pont & de recto: z in qobz
nullus ponit termin^u ampliatiu. **C** 2o est notādū qo ad
vlem affir^u de podi^u distributio affir^u vel magis pohe in qo
bus podicatu ponit termin^u cōsrol distribut^u affirmatiue, vt
oe. bm est oe. añs se illa vlis affir^u formalit: sed no est con-
uerio: vt optime se, ois ifimū planeta est ois luna, go ois
luna est ifimū planeta, & tz σ ntia poistam regulā, quādo
vn^u termin^u distribut^u affirmatiue dor de alio termio distri-
buto opz aliud dici de pomo distributu: nec alicubi reperit
istātia: sed qo no est puerio, po saltem porie dicta: qo min^u
est subm. de qo podicatu po: qo in poma ho totuz ois luna eet
podicatū: z in scda solum ly luna est subm. **C** 3o est notādū.
qo duplex est puerio, quedā porie dicta, & quedā redu-
ctiua pur dicesat in questione ultima. Hec de primo.

- Quantū** ad 1o po ho, no ois ppo vlis affirmatiua
puerti per accns puerio poaccns de istis, ois ho est oe aial, ois ho est nol aamis, ois ho est
est aliqo ho, & ois ho amas. **P**ria. no cōvertit sic, aliqd qo
est oe aial est ho. Scda sic, aliqd qo est nullus aamis est ho-
mo. Tertia sic, aliqd qo est aliqo ho eet ho. Quarta sic, ali-
quid quod amas est homo, ois he poueritōes sunt reduci-
tioneo & semp̄ plus est hont pueritēs qo podicatum pueritē
pur poz spiceti. **C** 5o dicerat aliqd, qore ista, ois ho amas.
no puerit aliqd amatū est homo. **R**ūder^u qo cā est:
qo homa est mere de pont & 2o est de pont salte qo ad ho mu, vl ho
ho amas no pont resoluti in pocipiū suu nibi e^gpollē
qo ho amas poassiu no sunt poincipia pontis qopis. **C** 2o po vlis
affirmatiua de inesse de pont & de recto in qo nullus ponit
termin^u ampliatiu cui podicatu est terminus expulus ca-
pus fine aliqo signo cathe^u pouerit poaccns conueritōe
ppossimile dca, vt ois ho est aial, go aliqd aial est homo, po
ntia: qo nunqz repit istātia, additis circūstātibz positis in-
qontia: qo elsqz ex oppontr pontis ifert oppontr aamis formaliter
vt oe. bm. est. añs aliqd. añs. bm. da oppontr pont. nullum. añs. est.
bm. sequitur formalit, go nullum. bm. est. añs. qo est oppontr aamis.
C 3o po ho, ois vlis affir^u pouerit poaccns puerio porie dca.
vel reduciua: hec parebit in soluēdo rōnes in contrarium
factas: quia de nullo apparebit istātia, hec de secundo.

- Quantū** ad 3o articulū est po notādū qo in puer-
tendo exceptiuā ly poter dz mutari in aliud,
vt ois ho poter souē currit, go aliqd currēt est homo aliud
a sorte, fili mo puerit ois exceptiuā. **C** 2o est notādū, qo
in conuertendo reduplicatiua est totum podicatum ex vnu

In qo sen-
su icelli-
gi qo.

Libri

3 Æditio*n*e super quā cadit reduplicatio de reduci ad subministrum: ve
o*s* hoc in quantum aial est sensituum est hoc:*r* hoc est: ips in
reductua semper dicitio super quā cadit reductio se tem a parte
predicati ut dicit proptermo beani. **T**unc est nondul*m*, qui in preuer-
f*er*do verbi affirmat de incipit resoluendo hoc verbum icipit in
sum principium. ut pricipium cum residuo predicati reducen-
dus est ad subministrum. ut o*s* hoc icipit currere: *r* tem preuertat sic.
aliquo*n* incipiens currere est hoc. eod*m* dicat de alijs hoc: *r*
de ppropteribus in quibus ponit hoc verbum definit. **U**ltimo est
noradum. qui si qui vult preuertare exclusiam affirmatiam
de printi preuertat eam non in exclusiam: sed in verbi affirmatiam
transponedo termios. ut tem aial est hoc. ergo omnis homo
est aial. eodem modo dicatur de alijs. hoc de tertio.

Ad rationes. Ad p̄mā negat q̄ illa: omne aial
est homin: no conuertat paccidēs.
Ad pbationē pcedis q̄ puerit in hācialiqs hō est aial, z
pcedis q̄ falsa puerit in verāmec B est icōueniēs, vñ vñs.
Ex falso vey, ex vero no niss verū. Si icōueniēs esset si ex
xō sequestr̄ s̄m. C Ad 2nd negat q̄ istano pueratur ois
nplā est, z pcedis q̄ puerit in iōzāl, q̄ puerit in iōzāl.

ppls est. et pcedis q̄ puerit̄ in ista. aliqd ens est populus
capiēdo ly ens p̄cipialr̄ pro exis. Ad improbationē qn̄
dī. hec est falsa. aliqd ens est ppl̄s. negat̄ hoc ad sensu p̄
dictum. Ad pbōne negat̄ in eodem sensu ista. nullum ens
est populus. imo aliqd existens est ppl̄s. sicut p̄p̄l̄s exi
st̄. pcedis tamē q̄ nullum viuum est ppl̄s. et negatur dñia.
Igit nullum ens est ppl̄s. capiendo ens modo pdictio. et si
dicat̄ q̄ ens et vnum cōvertit sic cōcedis istud capiēdo ens
noiār̄. t̄ sic nō capis in pposito. C Ad 3^m negatur. q̄ hec
nō puerit̄. ois hō est aliquis hō. cōcedis tamē q̄ cōvertit
in hāc. aliqd quod est aligs hō est hō. et t̄ est cōversio redu
ctiva. vel in hāc. aligs hō est hō. et t̄ia est reductiva. quia
pdicatum p̄ in nulla istarū est ibum. pcedis etiā q̄ nō con
uerit̄ in ista. aliqd hō est hō. q̄ illa est inepta. verū est etiā
q̄ puerit̄ pp̄tissime dcā nō puerit̄. C Ad 4^m negatur

L q̄ p̄uerisone pp̄ijissime dca nō p̄ueris. **C** Ad 4° negatur
q̄ ista ois hō est nullus asinus. nō cōuertit p̄ accidēs. et si
milt negat q̄ ip̄a p̄ueris in hāc. nullus asinus est hō. et cā
estiga r̄ps copule in p̄ma nō distribuit. et in 2° sit v̄ls ne-
gantia distribuit. mo ex nō distributo nō sequitur distribu-
tū: sed quō p̄ueris videat in p̄ma ġne. **C** Ad 5° negat
q̄ v̄ls affīr̄ p̄ueris simpliciter ḡra forme q̄cqd sit de cōseqn-
tia. Ad pbōnē p̄ma p̄cedit q̄ māl̄t bēne sequit: ois bonis
est asinus. q̄ ois asinus est hō: sed ḡra forme nō q̄r nō seḡt.
ois hō est tuba. q̄ ois tuba est bō. **C** Ad 2° pbationē con-
cedit. q̄ bñ sequit. ois planeta lucidissimus est ois sol. er-
go ois sol r̄c. sed nō est p̄ueris: q̄r minus est subm 2° q̄ p̄-
dicatum p̄me. et b̄ dī in 2° horabili. **C** Ad 3° pbōnē negat
q̄ ista p̄ntia valeat. ois hō est aial. ergo oē aial est bō. Ad
pbōnē dī q̄ ex opposito p̄dictorio p̄ntis nō sequit contra-
dictorium anīs. et iō ī nō valer. nō. n. sequit aliqd aial
nō est hō. q̄ aliqd bñ nō est aial. sequit bñ verum est q̄ ex isto
p̄ntio p̄ntis sequit opp̄m̄ h̄mū anīs. sed b̄ non sufficit ad h̄
q̄ p̄ntia sit bona. opponeret. u. ex opp̄m̄ p̄dictorio crescere.

Dicitur sit bona, opus eret, n. ex opp^odictorio arguere.
CAd 2° concedit totus pcessus vlgis ad pfectiā q̄ argui-
tur, nihil aliud ab aiali est hō, q̄ nihil nō idem aiali est hō.
Et istam dicit distingendo pñis, eo q̄ ly nō, pōt eē negatio
negās et sic negatur pñia; q̄ pñis tm̄ valet sicut h̄, oē idem
aiali est hō. Alio mō ly nō, pōt eē negatio iſinītās, et sic co-
cedit pñtia z pñis, et quādo dicit nihil nō idē aiali est hō, q̄
omne idē aiali est homo, in isto sensu pdicto negat pñtia.
CAd regulā dī q̄ nego postposita q̄i est negās eppolle^r
suo pñio, mō in proposito est iſinītans, iō rō non procedit.
CAd 4° dicit q̄ phs scđo hui^o voluit, q̄ pñiuerſaliſ af-
firmativa grā māe in terniis pueribilibus cōvertit ſim-
pliciter, nō tamē hoc voluit grā forme, iō rō nihil ad pñis.
CAd tres ultimas rationes pñz qd sit dñm pñz articuluz.
CRatio post oppositum est pro ſecunda z tercia conclo-
nibus ſecundi articuli, bec de qōne. Qō. xiiij.

Qó XIII.

Con particularem autem affirmatiuam quidez n
conuersti necesse est de eo quod est inesse parti-
culariter. capitulo eodem.

Onsequeñter 1° querit. virū quelibet p̄iculari affirmita cōuertat simpliciter. argū p̄ q̄ nō. q̄ p̄icularis affirmanūa cōuertiā paccūs. ḡ nō simpliciter. q̄nā videtur tenēcāis declarat p̄ q̄ ista. alijs planeta est ois sol. cōuertiā in istā v̄lēm affirmatiuā. ois sol est plānetā. s̄līr ista. alijs bō est sortes. cōuertiā in istā. sor. est bō. singulare affirmatiuā. et ista est cōuerterio per accionē. q̄ mutat cōstitas. C² sic. p̄oal q̄ nullus vir currat. tūc ista est p̄icularis affirmita. aliq̄ mulier currēs est bō. et non cōuertitur simpliciter. igit̄ tē. q̄nā tē et maior rōnis p̄z de se. minor declarat q̄ si cōuertere bō eēt in hac. qdā bō est mulier currens. mōbec est falsa. q̄ signat m̄i q̄ alijs bō masculus est mulier currēs rēcipi hui⁹ signi qdā bō. bō est manifeste falliū. an̄s tē fuit verū. s. q̄ alijs mulier currēs est bō per casum. C³ sic. p̄icularis neḡ. non cōuertiā simpliciter. igit̄ nec p̄icularis affirmita. q̄ntia videat tenēcā. nō videtur potior ratio de vna q̄ de alia. an̄s p̄z q̄ ph̄m in littera. C⁴ ex p̄iculari nihil segnur. ergo ipsa nō cōuertiā simpliciter. q̄ntia tē. an̄s p̄z. quia ex pluribus p̄icularibus nihil segnur ph̄s in p̄ huīus. ḡ nec ex vna. C⁵ v̄lis affirmita nō cōuertiā simpliciter. ḡ nec p̄icularis affirmatiuā. q̄nā p̄ba. q̄ v̄lē. q̄ v̄lis affirmatiuā sit maior v̄ritatis ad iſerēdūm fibi filem. iputa v̄lēm alia affirmanūa q̄ p̄icularis ad iſerēdūm fibi filem. an̄s est p̄bi in līfa. C⁶ singulare affirmatiuā nō cōuertiā simpliciter. ḡ neq̄ p̄icularis. q̄nā p̄z. q̄ id est iudicium de p̄icularib⁹. singulare affirmatiuā saltēcāis est euīdēs. q̄ illa tē. sor. et bō. cōuertiā in istā. homo est sor. et ista nō est cōuerto simplex.

In oppositū est pbs in isto primo. **In ista q-**
do respondendum est ad conclusionem.

Quantū Ad p̄. p̄ sciēdūm est q̄ nūlūs q̄dñs intel
ligit de pp̄nib̄ de iſeſ de p̄ntūr de recto
z in q̄ nullus ponit terminus ampliatiuſ. C̄ 2̄ est notaſ
dum q̄ p̄ticularis affirmatiuſ in cui p̄dicato ponit termi
nus cois distributus ſigno vñ aſſi... bñ ifter vlem affirma
tiuſ foſatrlz tñ nō eſt puerſio; ſicut ſequit. aliq ſba eſt ois
de. ḡ ois eſt ſba. ḡ autē hec p̄ntia ſit bona p̄p̄z; q̄ ſi ali
quis termin⁹ distribut⁹ affirmeſ de h̄ termino ſba. fūt alis
termin⁹ eſt affirmeſ de eo diſtributo. q̄ aut ſi cōuer
fio; p̄p̄z; q̄ minus eſt ſubm ſede q̄ p̄dicatuſ b̄ ſq̄ in p̄ma ly
ois ſol eſt p̄dicatuſ. z in 2̄ ſolum ly ſol eſt ſubm. C̄ 3̄ eſt no
tādū; q̄ in b̄ puerſio frequēter mutat nūs ſit ſi ſi genus.
exēplum. vt aliquid ſouſi eſt ſue partes. cōuertit. igit aliquę
p̄es ſunt totum. aliqua ſuba eſt aſal. cōuertit. ḡ aliquod
aſal eſt ſuba mutando genus ſigni. C̄ 4̄ eſt notādū; q̄ ſem
p̄ eſt aduertedū in illa puerſio z p̄dictis q̄ termini in con
uertentez puerſa ſupponant. p̄ elide z queſ reſtricte. z io
iſta. hō eſt ſp̄es. nō d̄. puerſi i hāc. ſp̄es eſt hō; q̄ in p̄ly hō
ſupponit pro terminis. z in 2̄ pro reb̄ ex. Sed potius ſic.
ſp̄es eſt iſte terminus b̄; z ita dicat de ſilibus. hec de b̄.

Quantū ad 2^m. si p^z 2 B. pticulari affirmativa de p^d dicato singulari suerit p accēs ppxiissime in singularē. p^z q^r optima sueris est. aliqs hō est sortes. & so. est hō. C 2^z est hec. nō ois pticularis affirmativa p^t suerit simpliciter sueris ppxiissime dicta. p^z q^r instantie sūt de istis. aliqs bōmo est ior. que conuertit in singularē. et aliquis planeta est ois sol. que conuertit in istam. aliqd q^r est ois sol est planeta. & de ista. aliqs hō est nullus asinus. que suerit in istaz. aliqd q^r est nullus asin^r en hō. & non sunt ppxiissime sueris iste due vltime: quia plus est in eis subm suerentū q^r pdcātū in cōversis. C 3° dclō est. ois particularis de pdcāto cōmuni capto sine aliquo sin. cathegorematice

Primū

Questio,xv.

97

Libri

3 liter autem **xvi** dicitur ampliatio qualiter itell's p' ipm cōsuevit conciperet: et iō ultimata cā ois ampliationis et restoris non ē alia q̄i nālis modus intelligēd'i ipsi' aīe. **C**Ex his sequit correlative hāc esse verā. mulier erit virgo: si ī hec, que est vel erit mulier erit virgo. mō māifestū est q̄i aliq̄ ī erit mulier erit virgo: ut pueras cras nascitura. **C**Silr legitur hāc esse veram. hō centū anō erit puer: q̄d est vel erit hō cētū anōx erit puer. modo h̄ vey vt prius. **C**Eodem mō sequit hāc ēē verā. virgo fuit corrupta. virgo vni' diei genuit q̄tuor pueros: q̄ exponit sic. q̄d est vel fuit virgo fuit corruptum. silr q̄d est vel fuit virgo vni' diei genuit q̄tuor pueros: ille ambe vere sūt p' muliere bñte q̄tuor pueros. **C**Ultimo est notādū q̄ in conuersione istay pncipal' d'z saluari: vt termin' in conuertēt et in conuera supponat eq̄ liter ample: et equaliter restricte: hec de primo.

Quantū ad ¹⁰ sit p̄ q̄ hec. Qp̄ in conuersione istay frequēter mutare copula. p3:q̄ conuerten do istā. hō moriebat. dicimus. q̄d moriebar' est vel fuit hō: vt ly homo supponat eq̄l'r ample in conuertente sīc in conuera. silr in conuertendo istā. aliqd aīal curret: op̄ dicere. aliqd q̄d erit currēns est vel erit aīal. vt termini in vtrāq̄ stent eq̄ ample. **C**Scđa q̄ responsalis est. ppōnes de p̄terito: et futuro conuertunt silr: sicut ille de presenti: additio q̄ sāt mutationes copule s̄m q̄ dictū est in p̄cedēti q̄nesic s. q̄ termini in conuertēt et conuera supponat equalr am ple prationes factas post oppositum.

Ad rōnes ad p'mā negat q̄ hec est x̄a: nulla virgo fuit mulier: q̄ significat q̄ nulla virgo q̄ est et nulla virgo q̄ fuit: fuit mulier. mō est falsum. Et q̄ dī q̄ virgo q̄ ē non fuit mulier. concedit: s̄z cū l̄ stat q̄ virgo q̄ fuit: fuit mulier: et ideo ista v̄ls est falsa. Si petatur quō ista dī conuerti. dī q̄ in hāc. nulla que fuit mulier ē: v̄l fuit virgo. eodē mō dicat. **C**Ad ² concedit q̄ hec est x̄a. ali q̄s hō moriebaſi: dī q̄ nō dī conuerti in hāc. q̄d morieba tur est homo: s̄z in hāc. q̄d moriebaſi ē vel fuit homo: et ista est vera. **C**Ad ³ dī q̄ non est ad p̄nō: q̄ arguit de ppōni bus occulē. **C**Ad ⁴ negat q̄ hec est x̄a. nulla mulier erit virgo: q̄ p̄dictio eius x̄a. aliqd mulier erit v̄go: vt p̄ ex p̄mo articulo: nā aliqd que erit mulier erit virgo. Ad p̄bationē concedit: q̄ ista que est mulier non erit virgo: sed ista q̄ erit mulier erit virgo: et conuertitur in hāc. nulla virgo que erit est vel erit mulier. et illa ē falsa: sicut p̄. **C**Ad ⁵ dī q̄ nō est ad p̄sens: q̄ arguit de illis de futuro occulē. Rationes post opp̄ sunt p̄ scđa x̄ne. Hec de q̄ne.

CIsta p̄ter mouetur non sup̄ textu ph̄i: sed supra dictis in q̄ne p̄cedēti ab ipso Marsilio.

Qd. xv.

Aerif 1& v̄ly copula exīte de p̄nti: et p̄di cato exīte participio p̄teriti v̄l futuri t̄pis: vel ēmino terminato in bñle v̄l in tñū subm possit ampliare. et arguit p̄ q̄ non. copula exīte de p̄nti h̄bi subm non p̄t ampliare p̄dicatum: q̄ nec tale p̄dicatum p̄t ampliare subm. **C**ntia t̄z: q̄ non v̄l maior ratio q̄re a parte p̄dicati possit ampliare subm q̄z a pte subti possit ampliare p̄dicatum. et aīs p3:q̄ nullus dīt q̄ in ista. mortuus ēst hō. ly hō. ampliare q̄jūs a pte subti ponat pncipium p̄t t̄pis: et iō p̄positio p̄dcā cōsuevit negari. **C**Onfirmat sic: subm magis deberet ampliare p̄dicatum q̄z ēz ḡ cum subm non possit ampliare p̄dicatum: nec p̄dicatum poterit ampliare subm. **C**ntia t̄z: et aīs p̄bas. p̄ scđa pte statim fuit declaratum p̄ p̄t p̄bas. sicut q̄ distributio et negatio: et alia h̄b̄ pncipal' fuit a terminis p̄cedētibus iterminos sequentes. q̄ si termin' dī am pliare marie poterit termin' p̄cedē ampliare sequentē. q̄ subm magis dī ēē ampliatiu p̄dicati q̄z ēz. quod fuit p̄bādū. **C**Scđo sic. x̄bum ex mō suo significād'i signat cuz t̄pe: p̄ piarmenias. igit v̄bicunq̄ ponat significat oia sua si gnificata q̄ sunt fuerunt vel p̄nt ēē. p̄sequētia t̄z: q̄ alt sign

Questio.XVI.

ficaret cū t̄pe. et tunc v̄lra. ḡ sp̄ eq̄ multa rep̄titat itelleciui. ergo non ampliat. Ultima c̄ntia t̄z: q̄ dum terminus ampliatur plura rep̄titat itelleciui: vt v̄l. **C**z' sic. si terminus possit ampliari tūc ferio celaret et celare non ēēt p̄ntie for males: dīs est h̄ p̄bm p̄ hui'. pbatur x̄ia de ferio/fic ar guēdo. nullum mortuum viuit. aliqd homo est mortuus. ḡ aliqd homo non viuit. q̄ enim ē fāllā: q̄ eius p̄tradictoria ē x̄a. s. ois homo viuit: et tñ p̄missē ēēt vere si ly mortuum ampliari. maior. n. x̄a manifeste et minor ēt q̄ tantū valz sicut hec aliqd homo q̄ fuit ē mortuus. hoc ē vey. eodem modo de celaret sic arguēdo. nullus homo q̄ est: et ḡian dus. silr in celare. nullum ḡianduz ē. ois homo ē. ḡ nullus homo ē ḡianduz. in ambobus. n. istis syllogismis p̄missē sunt evidēter x̄er. q̄nes false ēēt si ly ḡianduz ampliari q̄ sensus ēēt iste. nullus q̄ erit homo ē ḡianduz. **C**Quarto sic. tale p̄dicatum non p̄t agē in subm. ergo non p̄t ipm ampliare. **C**ntia t̄z: q̄ ampliare est agē. aīs p3:q̄ vna vox non agit in aliam: p̄spāl' vox q̄ est nō agit in vocē q̄ fuit. modo quando p̄dicatum en subm fuit.

In Oppositū arg. nā nisi sit ista. ppō non debe ret p̄cedū. aliqd rex est mortu'. dīs est simp̄l'r falsum ex eo q̄ cōiter laici tales. ppōnes p̄cedū. dicunt. n. q̄ multi reges sūt mortui sīc q̄libet frequēter audiuit. nec valeret siq̄s dīt q̄ ip̄i sic grossit: et ideo eis non est credēt: q̄ frequēter v̄lunt ip̄o p̄p̄e. nā modus significā di terminoꝝ nullā h̄ virtutē nisi ex v̄l p̄xieratis. igit in ta libnis p̄n̄ cōitari est credēt. **C**Ista q̄d magis spectat ad mām de ampli'': et iō breviter de ea me expediā. p̄ p̄mīc̄ aliquia notabilitaꝝ et suppōnes. et ad q̄nēm r̄ndendo.

Quātum ad p̄ est notādū. qdā sunt qui dicūt q̄ h̄ p̄dicata nō p̄nt sua subta ampliare. et p̄ se h̄nt p̄mas duas rōnes factas an oppositū: et spāl' tertia: et ideo negat istam. aliqd homo est ḡianduz: sed h̄ p̄cedū istam. aliqd homo ḡianduz est. Silr negat istam. aliquis homo est mortuus: h̄ p̄cedū ista. aliquis homo mortuus est. et rōne diversitatēs oīdūt: q̄ dicūt q̄ h̄ totū ḡianduz est: et ynum x̄bus futuri t̄pis tñ valēs sīc ḡianabī. Silr dicunt q̄ ly mortuus est: et x̄bum p̄teriti t̄pis t̄atum valēs sīc moriebas: et iō p̄cedunt illas. Et nō v̄l r̄silio illa valēt: q̄ n̄tī dīi grāmatīc non p̄nt p̄ne h̄b̄ x̄ba: et si dicāt q̄ l̄ sīc nō sine exp̄sse x̄ba p̄teriti vel futuri t̄pis: tñ sunt equalitēs. Eodē modo dicam ego. q̄d est mortuum est ḡianduz. et equalitē est x̄bum p̄teriti vel futuri t̄pis. **C**Scđo est hotādū q̄ in talibꝝ sup̄ioribus ampliationibꝝ vel restrictis pncipal' ē credēt cōitari. rasio est: q̄ cōitas locum h̄z et auētem isti tuēdo v̄l terminoꝝ. Valde. n. videref puerile. q̄ logic̄ capet h̄nt terminūm homo p̄o equo: et cōmūniter capet ip̄lin p̄o aīali rationali. Eodē modo valde diceref ēēt dis sonū q̄ logicū capet hanc ppōnē. homo est mortuus. tñ q̄s t̄atum valēt sīc hec. hō qui est: est mortuus. oēs aut caperēt eam tanq̄ valēt: tantū sicut hec. homo qui fuit: v̄l homo qui est: est mortuus. et ideo ista rota auētas attribuēda ē cōmūnati. **C**Tertio est notādū. q̄ cōmūniter logici has concedunt. homo ē mortuus. antichristus est ḡianduz. homo est corruptus: sic de alijs. Hec de p̄mo.

Quātum ad ¹ s̄r p̄ q̄ hec. In talibus ppōnibꝝ fulūm supponit pro suis signatis que fuerunt: vel erūt. p3:q̄ alias ista non ēēt x̄a. homo est mortuus: v̄l ho mo est ḡianduz. quod est p̄ z' notabile. **C**Scđa q̄ hec est subm in talibꝝ supponit pro eis q̄ sunt. p̄. nam si l̄z. p̄mo esset albus: et p̄mitus sūt sīfēr niger. adhuc ista ēēt x̄a. l̄z. albus: ḡ for. albus est niger factus: et est maior. veraq̄ bic aut sīfēr nigricum ly for. albus. pncipal' supponit p̄ for. albo qui est. **C**Corelarie seq̄ur. subra talium ppōnū supponit pro suis signatis q̄ sunt: et p̄o eis q̄ erunt v̄l fureunt. p̄ma pars p̄ per z' nem scđem: et scđa p̄ q̄ne p̄imam.

Primi

A *3° conclusio est. subita talium ampliantur. p; q; supponit p; sum significatio respectus diversorum temporum idifferenter. q; ampliam. 2° omnia tunc per diffinitionem ampliationis. ait p; p; genere 2° et ei corelatum.* **C** *4° conclusio est. q; h; principia seu nota terminata in bille seu in nivum a pte subti posita non potest ampliare predicatur. p; q; nullus concedit istam. mortuum est homo: vel genitum est homo. ca esti q; qui ponunt a pte subti copula restringit predicatum ad supponendum solum pro eis q; sunt. et ideo predictum non ampliatur. s; quando ponunt a pte predictum restrictio copule p; ipsa impedire sic q; non potest restringe subm. non copula fuit equivalenter de predicta de futuro: vel de pa. Et si petat vltior c; dicatur. q; est natus ex ovo concipiendi ipsam aiem que capit terminum ample a pte subti positum respectu ipsorum et non facit sic a pte predictum. **C** *Advertendum est tamen q; h; dñi dñi simode ampliat subta. non principium pteriti temporis ampliar ad supponendum. p; eo q; est vel fuit sed futuri tempore ad supponendum. p; eo quod est vel erit. Terminus autem terminatus in bille vel in nivum. ad supponendum p; eo q; est vel p; ee.**

B *Ad rones. Ad pma concedit. q; h; termini q; negat omnia. q; inferit. q; ideo q; sunt predictata non debet ampliare subiecta. et ca dicta est in quarta genere. **C** *Ad pfirmationem negatur q; subm. magis natu est ampliare predictum q; e. Ad probationem conceditur. q; distributio et negatio sunt principaliter respectu terminorum sequentium. et ratio esti q; aia signa talia facientia distributionem solum referunt in terminos sequentes. s; non est sile de ampliatione ieiunia terminos ampliatius frequentiter referunt in terminos predictatos. et lo similitudo non valet. **C** *Ad 2° concedit q; significat cum speret et conceditur q; omnia sua significata respectu uniuscuiusque copule significat tam ista q; sunt q; que possunt esse: vel fuerint. conceditur et q; omnia h; vbi sunt q; ponantur intellectui repertit latrem intelligenti ipsum. s; non sequentia. q; non potest ampliari. et ca esti q; l; oia intellectui repäsentationem tñ semper pro oibus suppositis. sicut p; ex supponib; q; q; supponit solum pro eis q; sunt vel genitale solum respectu unius dñe tempore. et sic non ampliatur. quod docimus enim supponit pro suis significatis respectu plurimum et porum indifferenter. sicut in ppónibus de quib; est sermo. et tunc ampliatur. **C** *Ad 3° di faciliter: quantum spectat ad p; s. q; h; in terminis ampliatiis non tñ de forma: s; gra forme tenebunt q; subti pmissas et q; additur hoc additum. quod est eti q; arguat sic. nihil q; est mortuum vivit. aliqd quod est homo est mortuum. ergo aliqd quod est homo non vivit. et est minor falsa sicut conclusio. eodem modo dicat de aliis. d; hoc autem magis videtur in q; p; p; de formalitate syllogismorum. **C** *Ad quartam procedit q; predictum non potest agere in subm ppe loquendo. et negatur omnia q; non potest ampliare ipsum: q; d; q; ampliare est agere. d; q; non in pposito. terminus. n. d; q; ampliare alium: eo q; ipse est causa ppter quam intellectus viritur alio ample: et non ex eo q; in aliis agit. **C** Ratio post oppositum est pro genere 3°. Hec de q;.*****

C *Ista questio non est morsa super textu: sed consequenter ppter verba Marsili.*

Onsequester querit. 17. Ut ppositiones in qbus ponuntur termini ampliatiui conuertantur. sicut ille de inesse. **C *Et arguitur p; q; non q; ista. nullum mortuum est h; non conuertit. igitur 2°. omnia tunc antecedentes p; q; si conuertit: conuertitur in h; nullum homo est mortuus. et hec non q; pma est x. et scda est falsa. sicut p; ex predictis in pcedere qone. **C** Secundo sic ista. nullum genitum est h; non conuertitur. igitur 2°. omnia tunc antecedentes p; q; si conuertit: hoc est in h; nullus est genitum: q; est falsa: et tñ pma fuit x. **C** Tertio sic ista. nullum pducibile est homo.***

Questio.XVII.

98

nō auertis. igitur 2°. conseqntia tñ ut prius. ait p; q; si conuertenter conuertetur in h; nullus homo est pducibilis q; est falsa et p; fuit x. Eodem modo argui potest de illa. nullum possibile genitum est homo. et sic de consilibiis. **C** Quarto q; iste. aliqd homo est mortuus: vel aliquod virgo est corrupta non conuertuntur. igitur 2°. conseqntia tñ. ait p; q; si conuertenter conuertentur in h; nullus est h; et aliquod corruptum. et virgo: q; falsa fuit. p; de se. et tñ pme due fuerunt vere: pma sit x. sicut aliqd 2°. aliqd h; est mortuus. p; ex predicto qone. 2° est: q; sensus ei; est iste. q; est vel fuit virgo est corruptum. et h; est verum: q; aliqd q; fuit virgo est corrupta. Eodem modo argui potest de ista. aliqd homo est genitabilis: et de q; ibet consilii. **C** Ultimo sic ista. sor. est prior antichristo. non conuertitur. igitur 2°. conseqntia tñ. ait p; q; si conuertentur in h; nullus est prior sor. q; falsa est. supposito q; sor. non sit. et antichristus filius. et tamen ait est vero. vel in istam. prius antichristus est sor. q; est falsa si sor. fuisset ultra centum annos sic q; ipse non esset: et tamen ait est verum.

In Oppositum argit: q; regule conuersionum q; terminis ampliatiis q; non ampliatiis: nec econverso. igitur sic tñ in non ampliatiis dñ tenet in ampliatiis. pma tñ. et ait p; q; Aliqd ponit suas regulas p terminos non significatiis volens q; innuere q; ipse tenet in terminis significatiis qualitercumque se habentibus sive suerint ampliatiis sive non: et ppter hoc de conuersionib; p predictis terminis ampliatiis nullas ponit regulas speciales: nec regulas in ppónibus de terminis non ampliatiis definiuntur. et sic syllogismi imperfecti composti ex terminis ampliatiis non possent perfici. p; falso: et p; p; ait conseqntia: q; deberent perfici per conuersionem: modo puerus iphis ppónibus de terminis ampliatiis nō auertere. **C** In hac q; tione primo pmitenda sunt notabilia. Secundum respondendum est ad q; onem.

Quatum ad p; p; est notandum. q; dñia est inter ampliatium et ampliatum. Ampliatum. n. dicit terminus ampliatius. p; ait q; per alium ampliatur: sed ampliatiu dñ terminus alius amplians. vñ et ampliatiu coiter est subtiliter in ppónibus de pterito vel futuro: s; in aliis predictum possit ampliari. ut in illis de poli: vel est in illis in qbus ponuntur x. signantia actum aiesteriori: predictum vel p; predictum potest ampliari sic in istis. sor. est esse aibus. sor. pmittit tibi equum. sor. intelligit hominem. ly albus: equum et hominem ampliatur ampliari at competit copule sive seu predicto vel p; ei. **C** Et est non. q; x. pterito tempore aut principium pteriti tempore positum a pte predicti ampliatur subtiliter ad supponendum. p; eo q; est vel fuit x. vel futuri tempore: aut eius principium ad supponendum. p; eo q; est: vel erit. Nomine terminum in bille vel in nivum vel in subm p; q; est p; copule: et alij modi ipsum includentes. sicut nece et ipole ampliat subtiliter ad supponendum. p; eo q; est: vel potest esse. x. est significativa actum anime steriorem et sua principia. sicut sunt illa de beo proximo significato intelligi ampliat terminu que regunt et in que transit sicut actus ad supponendum p; quod est vel potest esse: vel imaginari. et ca est: q; actus h; x. non plus formatur in re pntem q; in re futuram: vel potest esse: vel imaginabile. et modo predicto ampliat: ut si dicere. intelligo antichristum non plus formatur actus intelligi de sup; antichristum q; est q; super eum q; potest esse vel imaginari esse. nam equaliter potest esse intellexus cuiuslibet istox. non sic est de aliis x. quoniam actus determinate transit in re pntem. sicut sunt ista verba peto et confitio. et ideo illa non ampliat. h; est ampliat terminus pcedente ad supponendum pro eo quod est vel erit. ut Adam est prior antichristo. sensus est: q; illud quod est vel fuit Adam est prius eo q; est vel erit antichristus. et ideo si termini haberent significata ampliare: sicut dictum est. Eodem modo ampliat ly posterior. exempla eni istox querantur.

Dñia int ampliatu et ampliatuum.

Libri

J in ampliationib^o. C³ est notādū. q̄ a min^o amplio ad magis ampliū affirmative valet p̄nia. z cā est: q̄r min^o ampliū h̄z rōnem inferioris: z magis ampliū superioris. modo ab inferiori ad superiori affirmative est bona consequētia. igitur sequēt. q̄d est homo curret: vel est ḡiāndus. ḡ homo est ḡiāndus: vel curret: q̄r in p̄ ly homo stat solum. p̄ hoīb^q sunt. z in 2° star tā pro eis q̄ sunt q̄d pro eis q̄ erūt. Ex quo sequit^r: q̄ a maius amplio ad magis ampliū negative seu distributive nō valet p̄ntia sicut ab inferiori ad superiori cū distributione nō valeat consequētia. nō non sequit^r. nullus ḡiāndus est h̄o. ḡ nullus h̄o est ḡiāndus. q̄r in p̄ ly h̄o soluz supponit: p̄ eis q̄ sunt distributive: z in 2° p̄ter ampliationē distributivē tam pro eis qui sunt q̄d pro eis qui erūt. Ex quo nota 3^{am} regulā: q̄ a magis amplio ad minus ampliū cū distributione valet p̄nia sic a superiori ad inferiori. ideo sequit^r. nullus homo est ḡiāndus. ḡ nullum ḡiāndū est homo. Et ex hoc nota ultimā regulā: q̄ a magis amplio ad min^o ampliū cū distributione non valet consequētia. q̄ a magis amplio ad min^o ampliū sine distributione non valet consequētia sicut nec a superiori ad inferiori. vñ nō sequit^r. alijs homo est mortuus. ḡ aliqd mortuū est homo. In p̄ma. n. ly homo supponit tam pro eis qui sunt q̄d pro eis qui fuerit de terminata. In scđa x̄o supponit solum pro eis qui sunt. Ultimo notādū est q̄ in conversionibus istaz p̄positiūm p̄ncipalib^o obseruari ut termini in conuertentur z cōuersa supponat eque ample z eque restricte: z sic semp̄ be ne conuertentur. Hec de primo.

Quantū ad 1^m sit p̄ h̄z hec. p̄pō affirmative in cui^r p̄dicato ponit simplē terminus ampliatus non conuertunt sicut alie affirmatiueis: si in subto ponat simplē conuerteſ. p̄ma p̄ p̄z: q̄r nō sequit^r. aliquis h̄o est mortuus. ḡ aliqd mortuū est h̄o. per 4^{am} regulā termini notabiliſ. z 1^m p̄z: q̄r sequitur aliqd mortuū est h̄o. ḡ alijs homo est mortuus p̄ p̄m z 1^m eiusdē. Secunda q̄: p̄pōes negative in q̄y p̄dicatis ponunt termini ampliatiui conuertunt sicut alie negativeis: s̄z nō in q̄y subtiſ. p̄z p̄m: q̄r bñ sequit^r. nullus h̄o est ḡiāndus. ḡ nullum ḡiāndū est h̄o. per 1^m regulā tertii notabilis. z 2^m p̄z: q̄r nō sequit^r. nullū ḡiāndū est h̄o. ḡ nullus homo est ḡiāndus p̄ 3^m regulaz eiusdem. Et intelligo eas non simplē conuertunt: q̄r non conuertunt sine exp̄ssā mutatione copule. C³ 2° est. p̄pōes de terminis ampliatiūm oēs bñ conuertunt sicut iste de inesse q̄ntum ad q̄ntitatē z q̄ntitatē suato q̄ termini in conuertente z conuersa supponat eque ample z eque stricte. z id bñ sequit^r. nullū ḡiāndū est homo. ḡ nihil q̄d est h̄o est mor tuū. nullum p̄ducibile est h̄o. ergo nihil q̄d est h̄o est p̄ducibile. alijs h̄o est mortuus. ergo aliqd mortuū ē r̄v̄l fuit homo. alijs h̄o est ḡiāndus. ḡ aliqd ḡiāndū ē r̄v̄l erit h̄o. Adā est por antichristo. ergo prius antichristus ē: vel fuit Adā. Eodē modo dicat de alijs oib^z q̄r nūq̄z re perit instātia. seruato q̄ termini in conuertente z conuerta p̄cise equalē ample z equalē restricte supponat. ex quo p̄z q̄ p̄pones in q̄b^o ponunt termini ampliatiui conuertunt simplē addendo istā sūtudinem quo ad seruationez q̄litatis z q̄ntitatis eiusdē sicut alie de inesse. vey est tamē q̄ in quibusdā op̄z copulā mutari: z in quibusdā subtiſ restringi ut termini maneat. confit̄ supponētes in conuertente sicut in conuersa. Solones rōnū aīs oppositū patent ex dictia. Rōnes post oppo^m sunt p̄ eis que dicta sunt in tertia conclusione. Hec de q̄one. Qd. xviii.

C³ Ista questio conseqētē mota est super eodez capitulo. Aerit 18. Utrū p̄pōes de terminis ob ligis conuertende sunt sicut alie d̄ inē. pura sicut ille de recto. Et arguitur p̄mo q̄ non: q̄r nō vñ q̄o debeat iste conuerti. animam meam teder vite mee. regis interest bñfacere. me penitet p̄cti. ergo p̄pōes de terminis oblū.

Questio.XVIII.

q̄s nō p̄uertunt sicut ille de recto. p̄ntia nota est. z aīs p̄z q̄r si p̄nia conuertit hoc est in hāc. vitā mē teder. aīe mee que falsa est: nō p̄ fuit vera. z si 2° conuertetur: conuerte ret in hāc. bñfacere iterest regis: z sic non fit de subto p̄di canum: nec et cōtra: q̄ly regis semp̄ tenebit se ab eadez p̄te copule: cū regas ab hoc x̄o interest. Et si tertia conuertitur hec erit in hāc. p̄ctm penitet mei. que falsa est: z tñ p̄tia fuit vera. C² sic. nullus murus est in lapide: non conuertitur. igif 2°. p̄ntia tñ. z aīs p̄z: q̄r vel conuertetur in istā. nullus lapis est in muro: z hec nō. q̄r ista est. falsa: tñ p̄ fuit vera: vel in istā. in lapide nō est murus. z h̄ nō: q̄r sic ly murus maneret subti in 2° sicut ē in p̄: cum obliquus nō possit esse subti. pp̄onis. C³ Tertio sic ista. oēm equum vider h̄o. non conuertit sic ille de recto. consequētia tenet. z aīs p̄z: q̄r vel conuertetur in istā. videns h̄o est equus. z h̄ nō: q̄r ista ē falsa z p̄ in casu poli vera. vel sic. videns h̄o ē equum. z h̄ non: q̄r illa ē incongrua. vel sic. alijs homo videt equū. z hec nō: q̄r nō fit de p̄dicato subti: q̄ly vidēs erat p̄s p̄dicati in p̄: z non fit pars subti in 2°: imo manet p̄s p̄dicati. C⁴ Quarto instat de istis. pp̄onibus. hoīs ql̄bet asinus currit: cuiuslibet hoīs asinus currit. asinus est soi. z sic de consilibus: q̄r non vñ q̄o ipse debeat p̄uerti.

In oppositū arguit. Ap. p̄ h̄z reducit syllogis mos de obliqis ad syllōs de recto: z hoc non p̄t facere nisi per conuersionē ipsā: de obliquo ḡ ille de obliquo sunt conuertēde sic ille de inē. consequētia tñ. z aīs p̄z p̄p̄cessum p̄hi in tractatu istius p̄mi. Et confirmat: q̄r alias regule conuersionū non essent v̄les. C⁵ In ista q̄one p̄ vidēdū est quo conuertunt. pp̄ones de obliquo de x̄bis ipsonalib^o in q̄b^o obliquus p̄t esse x̄e subti. 2° videbit̄ quo conuertūt. pp̄ones de obliquo de x̄bis p̄so^b. **Aliantū** ad p̄ h̄z est notādū. q̄ pp̄ones de obliquo de verbis ipsonalib^o ante q̄z conuertantur debent resoluī in pp̄ones de verbis psonalib^o. exemplum h̄z. ante q̄z hec p̄uertit. teder animā mē vite mee. resolutur sic in hāc. aīa mea h̄z tediū de vita mea: z tunc conuertit sic. h̄z tedium de vita mea est aīa mea. Silt̄ hec. regis iterest bñfacere. resolute sic. aliqd q̄d spectat ad regem est bñfacere. z tunc p̄uertit sic. bñfacere est ens pertinens ad regē. Silt̄ hec. me penitet p̄cti. resolute sic. ego habeo penitentiā de p̄ctō: z tunc conuertetur sic. bñs penitentiā de p̄ctō est ego. Secundo est notādū: q̄ non loquor hic nisi de conuersionibus illaz de inesse.

His premissis sit p̄ h̄z hec. pp̄ones de inesse de terminis obliqis z de x̄bis ini psonalib^o debet conuertit p̄. asidē regulas per q̄s conuertunt. pp̄ones de recto. p̄z: q̄r post resolutionem ipsarum in pp̄ones de x̄bis psonalib^o p̄cūlareas affirmatiūt conuertunt in p̄cūlarem affirmatiūt z vñiuersales negative in vñlem negatiūm. igif conuertunt p̄ easdē regulas per q̄s ille de recto p̄uertunt. p̄ntia est nota. z aīs est māfestum. Secunda 2° est. pp̄ones de h̄z x̄bis non conuertuntur per istas regulas eque immediaſe. sicut pp̄ones de x̄bis psonalib^o conuertunt per istas regulas. ipse āt de verbis imp̄sonalib^o p̄mitus resolute: z postea p̄uertunt. Ex quo se quis tertia z r̄ialis. q̄ pp̄ones de obliquis z de x̄bis imp̄sonalib^o quo ad aliquā sūt conuertunt. sicut prop̄nes de recto: z quo ad aliq̄ dissimilē. p̄z: q̄z similē conuertunt quo ad regulas per 2^ontiam p̄ma. Sed dissimilē conuertunt q̄ntum ad resolones faciēdas in eis. sicut p̄z p̄ conclusionem scđam. Hec de p̄mo articulo.

Quantū ad 1^m. p̄mo supponit q̄ in pp̄onibus de subti. pp̄onis se solo: sicut p̄batū ē in q̄nibus sup̄ p̄mū piarmenias. C² est notādū. q̄ pp̄ones de obliquo p̄sito a p̄e p̄dicati. si cum hoc in p̄dicato nō ponit rectum.

Primi

Ad debet resoluti mutando **X**bum in copula et suu participiu et postea debet pueri. ex eplu. ut nullus murus est in lapi de. d3 resoluti sic. nullus ens in lapide: et postea puereret. nullus ens in lapide est murus. Eodem modo dicat de alijs.

Cterio est notandum: qd l3 obliquus determinas rectum ponereb at alia pre copule qd ille rectus t3 se ex eadem pre cum recto que determinat ut hic. oem equu videt hoc: l3 ly equu ponas aige substitutamen se t3 ab ead, pre qua se t3 hoc Xbum videtur: est eius determinatio. et i o ly equu continet a parte predicari.

His pmissis sit p' d' hec: q' viso subto et pdicato ppone de obliquo de Xbo psone li ipsa totaliter puerita est: sicut ille d recto. p' conclusio p' rones post oppositum spaliter cum de nulla appareat istitia. **C**Ex illa hne sequitur corelatio ppositiones de oblique et de Xbo psionali conuertuntur simili: sicut ille de recto. patet per conclusionem precedenter.

Ad rones. **C**Ad pma d'. q' iste ppone de Xbis impsonib' non obverti eo modo quo conuertuntur in recto: l3 m' quo dcm' est in p' notabili hni articuli. **C**Ad 2' d' q' ista. nullus murus est in lapide. no d' obverti aliquo modo qd modo quo dcm' est in 2' notabili sedi articuli. s. sic. nullum ens in lapide est murus. Similiter conuertuntur iste. nulla dom' est in hoie. nullus furnus est in pane. nulla bursa est in pecunia. nullum ens in homine est dominus. nullus ens in pane est furnus. nullus ens in pecunia est bursa: et sic de alijs. **C**Ad 3' d' q' in ista. omnes equu videt hoc. ly equu non est subm' cum sit obliquus. sumo est pars pdicatu. et ly homo est subm'. et i o dicta ppositione est definita affir': et d' obverti sic. videt equum est homo. sic hoc sit vera transpositio terminorum. p' in p' videns equum erat pdicatum et ly homo subm': et in scda est econverso. **C**Ad 4' igit d' q' oes iste. ppone bni possunt conuerti. de p'. hois qlibet asinus currat. h3 pro subto hoc totum. ois asinus: et pro pdicato ly currens. i o conuertit sic. aliquo currens est hois asinu'. et hoc. cuiuslibet hois asinus currat. h3 hoc rotum p' subto. hois asinus: qd de isto d' p' dicatum curreret: ideo conuertit in hac. aliquod currens est hois asinus. et hoc. asinus est sor. est trucata: et q' rectus a pre pdicati non est expsus. et ideo resoluti d' verbum in futurum pdicato dicendo asinus est ens sor. et tunc conuertetur. aliquo ens sor. est asinu'. et si ly sor. ponereb a parte subti dicendo. asinu' est sor. et quereret quo d' obverti. rispondet qd ibi subintelligit rectus: vñ. p' in se est trucata. subintelligit. n. ibi possessio: qd ly sor. per se non pot est esse subm' ppone. i o vñ valet sicut hec. possessio sortis est asinus: et ista conuertit. qd asinus est possessio sortis. cautela tñ. **A**x. est secundo elenchus cap. 1. qd ad tales trucatas homo no respondeat: et ex hinc non conuertat nisi per opponentem compleantur. Ex his oib' qd diligenter volens inspicere pot conuertere oes. ppositiones de terminis obliquis. **C**Rationes post oppositum sunt pro prima conclusione secundi articuli: et eius corelatio re.

CQd ista mouet super eisdem verbis ppter et eodem caplo.

Onsequenter querit. 19. Ut ppositiones in qbus subjiciunt pnoia p' vel 2' psone conuertatur: sicut alie de inesse. Arguit pmo qd no. nam ista propositio placa a sorte. ego sum sor. no conuerti. igit re. qd ista. et ans declarat: qd si conuertetur: conuertere in ista sor. est ego: et h3 no. eo qd pnoia est p' psone et Xbus 3'. vñ tamq' qd deberet ee eiusdem psone. qd ipsa no pot conuerti. **C**Confirmatur sic. petrus no pot istam conuertere. igitur ipsa no pot conuerti. consequentia t3: qd no vñ si ipsa est conuertibilis. ppter qua causam petrus eam no posset conuerte. ans. pba: qd si conuertet eam in hac. sorte est sorte. et hoc no: qd subm' pme non est pdicatum

Questio.XIX.

99

scde: vel in ista. sor. est ego. et hoc non: qd est falsa: qd significat qd sor. est petrus. **C**Sed o. dicat platonii hec ppropositio. tu es plato. istam ipse no pot conuertere. igit re. conseqntia t3. et ans declarat: qd si conuertet ea in hac. plato est ego. tunc subm' pme non est pdicatu scde: et si in hac. plato es tu. tunc conuertit eam in fallacio. qd dicit istum cui loquitur eē platonem: qd est falsum: et tñ p' fuit vera.

In oppositum arguit sic: qd regule conuersionuz nire equalis oibus. ppone de obliquo de Xbo psone. li ipsa totaliter puerita est: sicut ille d recto. p' conclusio p' rones post oppositum spaliter cum de nulla appareat istitia. **C**Ex illa hne sequitur corelatio ppositiones de oblique et de Xbo psionali conuertuntur simili: sicut ille de recto. patet per conclusionem precedenter.

Ad rones. **C**Ad pma d'. q' iste ppone de Xbis impsonib' non obverti eo modo quo conuertuntur in recto: l3 m' quo dcm' est in p' notabili hni articuli. **C**Ad 2' d' q' ista. nullus murus est in lapide. no d' obverti aliquo modo qd modo quo dcm' est in 2' notabili sedi articuli. s. sic. nullum ens in lapide est murus. Similiter conuertuntur iste. nulla dom' est in hoie. nullus furnus est in pane. nulla bursa est in pecunia. nullum ens in homine est dominus. nullus ens in pane est furnus. nullus ens in pecunia est bursa: et sic de alijs. **C**Ad 3' d' q' in ista. omnes equu videt hoc. ly equu non est subm' cum sit obliquus. sumo est pars pdicatu. et ly homo est subm'. et i o dicta ppositione est definita affir': et d' obverti sic. videt equum est homo. sic hoc sit vera transpositio terminorum. p' in p' videns equum erat pdicatum et ly homo subm': et in scda est econverso. **C**Ad 4' igit d' q' oes iste. ppone bni possunt conuerti. de p'. hois qlibet asinus currat. h3 pro subto hoc totum. ois asinus: et pro pdicato ly currens. i o conuertit sic. aliquo currens est hois asinu'. et hoc. cuiuslibet hois asinus currat. h3 hoc rotum p' subto. hois asinus: qd de isto d' p' dicatum curreret: ideo conuertit in hac. aliquod currens est hois asinus. et hoc. asinus est sor. est trucata: et q' rectus a pre pdicati non est expsus. et ideo resoluti d' verbum in futurum pdicato dicendo asinus est ens sor. et tunc conuertetur. aliquo ens sor. est asinu'. et si ly sor. ponereb a parte subti dicendo. asinu' est sor. et quereret quo d' obverti. rispondet qd ibi subintelligit rectus: vñ. p' in se est trucata. subintelligit. n. ibi possessio: qd ly sor. per se non pot est esse subm' ppone. i o vñ valet sicut hec. possessio sortis est asinus: et ista conuertit. qd asinus est possessio sortis. cautela tñ. **A**x. est secundo elenchus cap. 1. qd ad tales trucatas homo no respondeat: et ex hinc non conuertat nisi per opponentem compleantur. Ex his oib' qd diligenter volens inspicere pot conuertere oes. ppositiones de terminis obliquis. **C**Rationes post oppositum sunt pro prima conclusione secundi articuli: et eius corelatio re.

Ad 2'. p' est notandum: qd ppone h3 no pnoia p' psone significat re de se loquere. et no re ad quam fit finis. **C**Hoc pnotato sit p' scda hec. ppone in qd ponunt pnomina p' psone vel scde optimo possunt conuerti ab eodem pferente. p' qd optime sequitur tu es petrus. igit per trus es tu supposito qd idem ho. pferat ambas inec mutetur suppo hui termini tu. silt optime sequit. ego sum sor. ergo sor. est ego. supposito qd idem pferat vi prius. **C**Lorearie sequitur. hmo ppone pnt pueritatis alie de inec p' qd pferunt per eundem pferentem sicut alie de inec per conclusionem pcedere. igitur possunt conuerti re. **C**Sed a scda p' scda est. h3 ppone no possunt conuerti a quolibet. p' na. p' in qua ponitur pnomina p' psone solum pot conuerti ab ipso p' proferente. vt si sor. dicat. ego sum sor. nullus aliis ho mudi potest ipsam conuerte: qd si plato conuertat ea sic. sortes est ego. co uertit vñ in fallum: qd re est falsa: cu significat sorte eē platonem. si aut sic. sortes est sor. sortes no est puerior: qd non sit terminorum transpositio. Eodem modo si platonii dicereb hec p' p' tu es plato. ipse non pot ea conuertere. p' p' rones facta ante oppositum. vñ. pbabile e concedet qd aliqua est ppositione scripta que iam de cetero p' nullum hominem posset conuerti. vnde si lor. qn' vixit scriptisset hanc. ego sui sortes: et postea moreretur. ista ppone iam nullus ho posset conuerte. ratio e p' ius facta in scdatione. Hec de primo.

Ad 2'. pmo dubitatur quo ista deat conuertit. tumulus lapidum e vnum. exercitus rotundus exercitus. **C**Evidetur faciliter: qd ista pma non d' sic conuerti. vnum e tumulus lapidum: qd est falsa. nec sic. vnum: vñ vna e tumulus lapidum: qd est incognitum: in talibus subm' antedendum e pdicato anq' conuertatur: vt tu tumulus lapidum e vnum tumulus. et tunc conuertitur sic. vñ tumulus e tumulus lapidum. Similiter hec. exercitus rotundus: resoluenda e in hac. exercitus e rotundus exercitus. **C**3' aut conuertit sic. exercitus e. igitur aliquod ens e exercitus. et capio ly ens principali pro existens. nam sicut exercitus existit ita existens e exercitus. vñ sequitur. existens e exercitus. qd vnum e exercitus: qd talia principia sunt collectiva: vel salte non minus supponunt pro multitudine copulata qd pro vno. **C**Sed o. dubitat qd illa deat conuerti. Marcus et Tullius sunt. supposito qd marcus et tullius sunt termini synonymi: vñ qd non possunt conuerti: qd conuertetur in hac. entia sunt marcus et tullius. qd falsa est cum solum vnum ens e marcus et tullius. **C**Eodem modo dubitatur de puerione istius. a. b. sunt. supposito qd a. et b. sunt termini synonymi. **C**Rendetur faciliter: qd oes tales virtute monis sunt false: qd coniunctio copulativa pprie

Egi. in p'.

n 3

Digitized by Google

3 d^z coniungere int̄ diuersa. Et si inter terminos supponentes pro eodē coniungat discrete ipsa ponit: et sibi d^z addi x̄ bū singularis numeri, ut d^z sic dici. marcus et tullius est, et si auictas grāmaticoꝝ, in illo negareſ. pbaſ rōne sic: q̄cunq; sunt: ut plura, a. et b. sunt: ḡ, a. et b. sunt plura. discursus est bon⁹ et maior māifeste vera: et q̄ falsa: supposito q̄. a. et b. significet vñ iduūbile, iḡ minor est falsa: que dicit. a. et b. sunt. iḡ p^z q̄ talib⁹ terminis discretis synonymous d^z addi x̄bum singularis numeri: q̄ si pluralis oīo de virute f^zmonis sit falsa. p hoc p^z quo d^z talis querit: q̄ queret in hanc. entia sunt marcus et tullius. entia sunt, a. et b. sunt ambe falsa sicut p̄. **T**ertio dubitaf. supposito q̄. a. significaret tātum q̄tuz oīo hō quo illa deberet querit. a. est hō. nūdēf q̄ no d^z conuersti sic. hō est. a. q̄ p̄ est x̄a: eo q̄ valer tantū sicut hō. hec aut̄ est falsa: eo q̄ significat q̄ hō est oīis hō: s^z d^z conuersti sic. hō est hō: nec mirū: q̄ p̄. putal y. a. valet sincatbegorema cuꝝ cathegoremate. ideo

R in conuerente d^r dimitte sicut in theorema. valer eni^{tum}
sicut ois hō. dimittas ergo ly ois in conuertente & erit bo-
na conuersio sicut in pueritate istius. nemo est asinus. di-
mittis sicut in theorema pgnans & accipitur ly nullus. con-
uertit enim sic. nullus asinus est hō. **C** 4. dubitat super po-
sito q^r ly. a. a pre subti significet hoiem: z a pre pdicari asin-
tum precise quo d^r ista conuerti. o. e. a. est risibile. hec enim
est x̄a: qr valer tantu^r sicut ois hō est risibilis. & si conuertat
ur in hanc aliquid risibile est. a. ista est falsa: qr valer tantu^r
sicut aliquid risibile est asin^r p casum. **C** Rñder faciliter. q^r
ppō & impositio nō est admittenda de facto in cō modo lo-
quēdi. vñ noteſ regula. q^r impositio termini depēdens ex
veritate & falsitate ppōnisi vel ex ppōpositione vel postpositi-
tione copule de facto in cō modo loquēdi est admittenda.
vt si. a. in ppōne vera significet asinū in falso hoiem. nullo
mō ppō effet admittenda. sīr. nec fr. **C** lanza est. er. siāni

Ll. p. p. c. ad. ad. t. m. n. l. t. p. L. q. l. ex. l. g. i. c. a. s. i. o. n. e. r. o. d. h. e. r. i. v. e. r. i. t. a. s. v. e. l. f. a. l. s. i. t. a. s. : r. e. e. x. p. o. s. i. t. o. n. e. v. e. l. p. o. s. t. p. o. s. i. t. o. n. e. c. o. p. u. l. e. r. i. g. i. t. u. r. b. e. c. i. m. p. o. s. i. t. o. n. e. q. u. e. e. h. u. i. c. p. r. i. a. p. r. a. e. x. v. i. r. t. u. t. e. b. e. r. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. v. e. l. p. o. s. t. p. o. s. i. t. o. n. e. c. o. p. u. l. e. n. o. n. e. s. t. a. d. m. i. n. i. t. e. n. d. a. A. l. i. t. e. r. d. i. c. u. t. a. l. i. j. q. p. d. i. c. t. a. p. p. o. s. i. t. i. o. n. e. p. o. t. e. s. t. c. o. n. v. e. r. t. i. f. i. c. a. l. i. q. u. d. r. i. s. i. b. i. l. e. e. s. t. b. o. m. o. : r. n. o. a. p. b. o. i. s. t. u. d. i. q. r. f. m. v. e. r. i. t. a. t. e. m. n. o. n. e. s. t. c. o. n. v. e. r. s. i. o. C. S. d. u. b. i. t. a. c. q. u. o. d. e. b. e. a. t. h. e. c. c. o. u. r. t. i. a. d. e. g. t. a. n. d. u. m. r. e. g. r. i. t. r. e. q. u. i. s. h. i. c. a. r. o. m. e. v. e. n. d. i. t. u. r. p. i. p. e. r. a. d. m. o. t. u. m. r. e. g. r. i. t. r. e. t. p. s. b. i. s. p. o. t. a. u. i. v. i. n. u. : r. e. d. c. o. s. i. m. i. l. b. i. s. R. e. d. e. r. t. u. r. a. d. i. s. t. a. q. i. n. f. m. a. l. y. e. q. u. i. s. e. s. t. s. u. b. m. i. q. r. i. p. s. e. e. s. t. s. o. l. u. s. r. e. c. t. u. s. i. r. b. o. c. t. o. t. u. r. e. g. r. i. t. r. u. r. a. d. e. g. t. a. n. d. u. m. e. s. t. p. d. i. c. a. t. u. m. . r. e. d. e. o. d. i. s. o. l. u. s. c. o. n. v. e. r. t. i. : n. e. c. n. o. n. s. i. c. q. r. e. g. r. i. t. r. a. d. e. g. t. a. n. d. u. m. e. s. t. e. q. u. i. s. u. q. r. i. n. f. m. a. l. y. e. q. u. i. s. n. s. u. p. o. n. i. t. p. s. e. t. m. i. r. e. s. t. v. e. r. a. p. o. s. i. t. o. r. e. s. t. v. e. l. i. n. d. a. s. f. a. S. e. d. s. i. c. q. r. e. g. r. i. t. r. u. r. a. d. e. g. r. a. n. d. u. m. e. s. t. v. e. l. p. o. t. e. e. r. e. v. e. l. i. n. d. a. g. i. n. a. r. i. e. e. s. t. i. s. t. e. e. q. u. i. s. a. v. e. l. i. l. l. e. e. q. u. i. s. a. v. e. l. s. i. c. f. e. s. i. n. g. u. l. i. o. n. a. s. i. n. g. u. l. i. o. n. a. s.

scendēdo disunctiū sub ly equus. si enī erit secūda vera
sicut pma. Sodē mō dicat de 3°. q̄ requirūt ad motum est:
vel pōt eē r̄c. hoc t̄psivel hoc tēpus; z sic de singulis; z est
cōuersio reductiua. C Ad 3° dī q̄ ipsa dī sic conuerti cū
ly piper sit subm qd vēdit hic z rōme est hoc piper: vel b̄
piper. z sic de singulis. C Ad 4° dī q̄ hoc totūz bina vi
ce potaū vinum est p̄dicatum: z ly ego subm. z ideo con
uertit̄ in hanc. qd potaūt viñū aliqua vice est vel fuit ego
z tunc non dī capi signum hoc bis: q̄ ipm̄ includit signū
vle cum termino distribuibili. tātūz enim valet sicut bina
vicer̄ ideo ly viñum dī dimitti cum signum vle in cōuer
tentē non dī poni qd in conuersa ponebat a parte subti. i.
ante copulati. l; addebat parti p̄dicati. C 8 quereret q̄s
q̄o conuertunt̄ iste. pluit. ningit. sedeo. curris. Responde
tur q̄ in istis intelligit̄ certum suppositum in primis natu
ra. In tertia ly ego. z in quarta ly tu. z ideo conuertuntur
sic. prime due pluens est natura z ningēs est natura. z ter
tia sic. currēs est ego: z quarta. currēs est tu. C Ultio du
biuz
piuz

Dəbiuz

Dubin

Questio. XX.

bitatur quō iste debeat ouerti.a. sit.a. corrumptif. a. icipit
esse.a. definit eē. ¶ R fideatur q̄ pma ouertif sic. qd sit ē v'l
erit.a. q̄ ly sit ampliat subm ad supponēdūz pro eo quod
est vel erit. scđa sic. qd corrup̄tūr est v'l fuit.a. q̄ sic ly cor
rumpif ampliat subm. Eodē modo de incipit icipiens oē
est vel erit.a. 7.b. definit eē definitis eē est vel fuit.a. hec d
secūdo. Nam est diligēti studio quisq̄ istis inspectis oēs
alias ppositiones faciliter conuerter.

Ad rōnes. **C**ad p̄ma negat q̄ ista non possit cō
uerti. ego sum sortes: z concedis q̄ con
uertis in hanc. sor. est ego. z negas q̄ illa est incongrua. z
q̄n dī q̄ p̄nomē est p̄me p̄sonē t̄ x̄bum tertie. dī q̄ hoc
nō est inconuenies: si p̄nomē sit p̄dicatum. nam nō op̄z p̄
dicatum t̄ x̄bum conuenire in p̄sonam: sed soluz hoc req
ritur d̄ supposito z apposito. **C**ad confirmationē conce
ditur q̄ Petrus istā dictā a sor. non p̄t conuertere. hec. n.
est pro ḡne sc̄da: sed negas p̄ntia. igitur ipsa non p̄t ueriti:
q̄ p̄ferēs eam potest ipsam conuertere. z quādō petebatur
ratio ppter quam petrus non potest. z sortes p̄t. dī q̄ est
q̄ ly ego significat semp̄ rem de se loquēt. Et ideo in pro
positione quā sor. dixit subm̄ supponit pro sorte t̄ est q̄n:
z si petrus vellet eā conuertere supponeret p̄ petro. t̄ ē fal
sum. **C**ad 2^{am} conceditur q̄ plato non p̄t istā sibi dictam
conuertere. tu es plato. cū h̄ stat q̄ p̄ferēs eā p̄t. z ideo illa
rō arguit pro ḡne sc̄da. **C**rōnes post oppositum arguūt
pro correlario ḡnis p̄me. Nec de q̄one. **Qd. xx.**

Cuestio conseq̄nter mota est super eodē textū & caplo.

Elerif 20. Utru conuersio ppositionuz: de inee sit pñtia formalis. **C**Ar- guit p q non. pñtia qz gratia significationis terminorum non est formalis. conuersio e b- lusmodi. ergo zc. maior p: qz significatio tz se ex pte mae in. ppone z non ex pte forme. minor declaratur: qz conuersio solu ex hoc tz q terminus idé significat a pte subti z a parte pdicati. vñ si aliud significaret quan- do eet pdicatum qz quando eet subm conuersio non tene- ret. vt si. a. a pte subti significaret hoien: z a parte pdicati asinuz hec conuersio non valeret. a. est hó. igit hó est. a. p eni vera est: qz significat q hó est hó. scdā vñ falsa: qz signifi- ciat q hó est asinus. igit conuersio non tz nisi grā signifi- cationis termini: qua idez significat ante copulam z post copulam. **C**Scdō sic. conuersio non tz in oibus terminis. ergo non est pñtia formalis. pñtia tz ex eo: qz formalis con- sequentia tz tenē in qbuscungz terminis consitit dispositis q litercūp significabit^b. ains p: qz no sequitur in conuersione vñis negatice. nullum mortuum est hó. qz nullus hó est mor- tuus. z si dicat qz dñs converti sic. qz nihil qd est hó est mor- tuum. p: qz no est conuersio: qz non sit de pdicato subm pci- se. plato. n. est subm z: z pdicatu p'. put notum ē. **C**Ter- tio sic. nulla pñtia est formalis. qz conuersio no est pñtia for- malis. pñtia tz. ains declarat: qz si aliq eet formalis maxie eet facta in celareti: qz at non sit formalis declarat sic: quia non sequit. nihil qd est hó est gñandu. ois homo est qui ē. ergo nullus hó est gñandus: z tn hic arguitur in celareti: igit vñ qz nulla consequentia sit formalis. pñtia est nota. ains declarat. puta qz non sequitur: qz pñtia sunt mäisteste vere z qz est falsa: qz sua cõtradictoria est vñ. aliqz homo est gñandus. prout p: ex ampliacionibus. **C**Quarto sic. conuersio no est argumentatio. igit non est pñtia formalis. consequentia tz: qz omnis pñtia formalis est argumentatio. ains pbatur: conuersio non apomit ex argumento. qz no ē ar- gumetatio. consequentia tz p diffonē argumentationis. qua dñ qz argumentatio est ordo composita ex argumento zc. ains declarat: qz oē arg^m pbatur. mo in conuersione nihil pbatur. qz argumentum pbatur. p: p diffonē argumenteti qua dñ. arg^m est ratio rei dubie facies fidē. qz aut conuersio non probet no- rum es de fave. et ratiōne. et argumento.

Somuerito nō est. Igitur nō ē pñtia formalis pñta nota. añs pñbas pres eius non sunt. Igitur ipsa non ē. pñta iteꝝ nota. añs pñbas qñ pñtia est pñtientia non est: tñ qñ saltem in notabili bus. mō pñtientia et pñtia sunt pres conuerſiois.

In Oppositu vñ eē pñbas in h̄ bñius, nā pñbas con uerſiones in terminis nō significatis volēs pñ h̄ oñdere qñ ipse formalit̄z in qñbuscūqz termi nis. **C**onuertat. nā si solū eēnt pñtia males: ita posse pñ cularis negativa pñtientia simpliciter pñticularis affirmativa. pñtia est pñ phm. et pñbas pñta. mālē optime sequit, aliqz hō nō est equus. aliqz equus non est hō. **C**oñ sic. nā pñtio teneret formalit̄z t̄ 2' et 3' figuraz nō eēnt formales. pñtia est pñ oēs logicis: t̄ 2'. pñta: qñ pñbas pñ conuerſionē. Igitur improbatu non eēt formalis: nec ipñ syllo pñdicati erit for male: qñ pñ pñfōnez conuerſionis qñ dī qñ est formalis conuerſia dñay pñpositionū catheꝝ.

CIn ista qñtia erunt duo articuli. In pñ vidēdum est qd sit conuerſia formalis. **2°** rñdendum est ad qñtēm.

Quanti ad pñ. pñ describitis cōsequia formalis sic. ēt pñtia conuerſia qñ tñ in oibz qñtēz significati bus retēta consili forma: vt. a. est. g. a. est. **C**oñ est norādū. qñ forma pñponis pñsist in his qñtior qñtate: qñtate: copula magia pñncipaliz minus pñncipalisi plures fuerint copule: et ordinatio terminoz. est qñ eadē forma pñponū eadē qñtate eadē qñtate idētate oīum copulaz et eadē ordi natione terminoz. pñbas sic. qñ nō qñtias et 2'. pñ. alīs eiusdem forme eēnt barbara et celare. **O**z qñtias. pñ. alīs eiusdem forme eēnt barbara et dari: qñ pñdu sūr eiudē qñtatis se cundi duo eiusdem qñtatis. qñ copula. pñ. alīs eiusdem forme eēnt pñpones de pñterito et pñsenti. vt hō est aial. et hō fuit aial. tñ qñ ordinatio terminoz. pñbas. qñ alīs eiusdem forme eēnt celare et celare: qñ sunt earūdē qualitatum. qñtatu et copulaz. Igitur pñ oīa ista qñtia regnū ad idētate formalē pñponum. **C**Ex quo sequit correlative. qñ iste pñpones sunt eiusdem forme. lapis currit. et hō currit: qñ predicta qñtia sunt in eis consilia. **C**Ex quo sequit 2'. qñ conuerſia ab inferiori ad superius nō est formalis. vt hō currit. ergo aial currit. pñ: qñ pñtio. ergo lapis currit. cū vēs iste aial currit. hō currit. lapis currit. sūt eiusdem forme ut vēm est. Sodez mō argui possit. qñ conuerſia qñ tñ pñlocū a diffōne. vel consimiles alie conuerſie tenentes pñlos dialekticos non sunt soiales: sunt tñ bone. **C**oñ se quere. qñ significatio termini nō tñ se ex pte forme. pñ: qñ qñd termini significaret cum oēs syllogismi facit in pñmo mō pñme figure de inēt et de pñm̄ eiudē forme. qñ idēpitas significatiois nō regris ad eandē formā. **C**Quarto seq retur. qñ veritas et falsitas pñponum nō teneret se ex parte forme. pñbas sicut pñcedēs sp̄aliter. cuz veritas et falsitas se teneat ex pte significatiois terminoz. que nō tenent se ex pte forme: vt statim dicebat. **C**Ultimum se quere. qñ oēs con sequentie que tenet qñ significatiois terminoz sūr males sicut ista. hō currit. igitur aial currit. et cōsimiles. pater: quia significatio nō tñ se ex parte forme. vt in tertio correlative dicunt est. Hec de pñlmo articulo.

Quanti ad 2nd sit pñ conclusio hec. conuerſio sic cōsiderat pñsuevit syllogismus? nō est conuerſia for malis. pñbatur pñ 2nd rñm̄ factam ante oppositū: qñ nō tñ in oibz terminis retēta consili forma. ergo nō est pñtia formalis. conuerſia tñ pñdicta in pñ articulo. añs declarat pñmo de ista. nullū. b. est. a. igitur nullū. a. est. b. qñ ista cōsequia nō valet. nullū mortuum est hō. igitur nullus hō est mor tuus: et tñ pñpones iste sunt consilia forme sicut pñme due. aliqd. b. est. a. igitur aliqd. a. est. b. qñ nō sequitur. aliqz homo est mortuus. ergo aliqd. mortuū est homo: et tñ iste sūt cōsimiles forme. sic igitur pñ qñ conuerſio tam affirmativaqz qñ negatiuaz facit cōterrisicut soler fieri nō tñ in omnibz terminis. **C**Sed qñ est. qñ conuerſio pñpositionum de inēt et

de pñsentirvi de hōbis pñsonilibus est conuerſia formalis: dum tñ subtō tā conuerſe qñ conuerſetis pñponas hoc ad ditum: qñ est vt optimē sequit et formalis: nihil qñ est. b. ē. a. igitur nihil qñ ē. a. est. b. Sicut in affirmatiuis: oē qñ est. b. vel aliqd qñ est. b. est. a. sequit aliqd qñ est. a. est. b. pñbas sic cōsequia qñ tñ in oibz terminis: qualitēz terminis dispositis est formalis: illa conuerſio est hō. ergo est conuerſia formalis. maior pñ ex pñmo articulo. minor de clarat. nā tam in terminis ampliatiuis qñ in nō ampliatiuis in terminis captiis cū sūcathegorematibus et a pte pñdicati qñ captiis sine eis tñ hō pñta: et in nullis terminis re peris instatia. Igitur sequit qñ sic est conuerſia formalis. conuerſia nota et añs pñ. sequit enim nihil qñ est mortuū est hō. igitur nihil qñ ē hō ē mortuum. sicut sequit. nihil qñ ē homo ē omne aial. ergo nihil qñ est omne aial est homo. et nihil quod ē hō est ainus. igitur nihil qñ est ainus ē hō: et breuer quocūqz termini disponūt semp tñ huiusmodi conuerſeo qñ pñ hoc additum qñ est. oīs aliena ampliatio et restricōne impeditur: pñt pñbari eodē mō quo Ari stō. eas pñbuit qñ er oppositio conuerſis sequit oppositum añs formalis. eodē mō dicas de illis de pñdicato addēdo a pte subtō hoc additū qñ fuit. et in illis de futuro. B additū qñ erit. **C**Sed forsitan instabit qñ dicēdo sic. i hoc mō conuerſedi nō sit de pñdicato subtō. igitur hic nō est pñtio in terminis. conuerſia est plana. et añs pñ: qñ in pñ nō nihil qñ est. b. est. a. solum ly. a. est pñdicatum: in scđa. nihil qñ ea. ē. b. hoc totum ens qñ est. a. est subtō. sicut solum ly. b. est pñdicatum: et hoc totum ens qñ est. b. est subtō pñ. Rñdeo qñ vey est cū nō sit pñcile de subtō pñdicati et econ trasedit fit cum hoc additū qñ est. sicut hoc additum ē idē in oibz: et quo ad aliqua fit trāpositio terminoz. Id ad hoc sufficiēt meref dici conuerſio in terminis: qñ ē in terminis additū B termino qñ est. Juxta qñ glo sonda ē diffi cultio pñtientis sic. qñ est duarum pñponum cathegoricay vitroz termino ordine ecōuerso participantium excluso h̄ additū qñ est vnius ad aliam formalis cōsequia. Circa pñdicta est aduertēdum qñ scholaris aut magister requitus de pñtienti istius. hō est animal: vel alicuius cōsimilis dī eam pñtienter sicut cōmuniter dīne foite ignoranties credant qñ cōmūnem modum pñtienti ignoranteled si de for malitate cōsequentie interrogetur. nūc dicat mō quo ex fini perius dictis nunc ostēsum est. Hec de scđo.

Ad rñones. **C**Ad pñm̄ pñcedit maior: qñ cō sequia qñ tñ grāta significationis termino admissis: vel admissibilis a cōitate nō est formalis: et negat̄ minor: qñ pñtio est huiusmodi. Ad pñbationē cōcedit: qñ pñtio solum ex B tñ: qñ terminus pñ eadem accipiatur ante copulā et post copulā seu a pte subtō et pñdicari. nam alias impō ipsa a cōmunitate nō est admittenda. s. in qua terminus ante copulam significaret hoīem: et post copulam asinum: hec est ante dicēt in questioē pñcedentis: et iō rō nō pñcedit. **C**Ad 2nd pñcedit qñ ipsa pñcludit qñ cō vertio facta mō quo cōmunitate sit nō est pñtia formalis: et pñ prima z̄ne. pñra 2nd aurem rō nō pñcedit. **C**Ad 3rd negat̄ antecedēs qñ nulla pñtia sit formalis. Ad pñbationē pñcedit qñ relarē pñtia est formalis: dum tñ sit bona regulatio fm̄ exigentia modi. Ad pñbationē pñcedit qñ syllogismus ille nō valer. causa est: qñ tñ hō in minore soluz supponit pñ eis qui sunt in z̄ne supponit tam pñ eis qui sunt qñ pñ eis qui erūt: nec mirum: qñ nō valer: qñ male regulat. si eni formalit̄z deberet tenere ille modus: et alij modi figura runtū pñpōteret tam subtō pñmissay qñ subtō z̄ne pñponi. B additū qñ est sicut postea videbit. **C**Ad 4th distinguic̄ de argumentatione. nam pñt capi strictez sic vocat̄ argumenatio pñbatis. Alio mō pñt capi large: et sic vocatur pñlequentia bona. Tertio mō largissime: et sic vocatur qñtia cōsequentia sive bona sive mala. **C**Per B rñderetur ad Egi. in prio.

Libri

Rōnēm concedēdo aīs. q̄ conuersio in virtute ppia non
est argumētatio capiendo argumētationē stricte sicut eaꝝ
capit Petrus hispanus: q̄ ipsa in virtute ppia nūl p̄o-
bat: sed negat p̄tia qua inferit. i.ḡ non est p̄tia formalis.
nā multiplices sunt conseqtie formales ut ab eodem ad
idem. a copulariu ad alterā partēz a p̄e disiunctiue ad
totā disiunctiua. Et ad p̄bationē q̄n dicebat. q̄ oīs p̄tia
formalis est argumētatio: sed capiendo argumētationē
large: q̄ capiendo argumētationē stricte nō est vez: z sic rō
pcedit nō tñ credat q̄ i ista solone velim negare qn q̄n
p̄uerſio ex inaduerſetia rñdētis p̄ber. vtpuſi cū aduer-
tat aduerſam soluziū nō videat quō ex ea sequat p̄uerſis:
sed in virtute ppia volo dicē q̄ non p̄bat. **C**Ad 5^m negat
aīs. q̄ p̄uerſio nō est. Ad p̄bationē q̄n dī. l. q̄n cōuerſa ē
p̄uerſis nō est z eī. dī q̄ est vez loquendo de eodem tpe
adequate: sī tñ tam cōuerſas q̄ conuersa sunt p̄ eodez tpe
totali. vt vna p̄ prius z alia p̄ posterius. z iō p̄tes conuer-
ſionis successiue sunt: z eode mō dī dici q̄ est conuersio.
CRoñes post opposituz probat conclusionē 2^m secundi
articuli. Hec de qđne.

CEdeza ut modo se habebit et in necessariis
pponibus et que sequuntur. Capitulo eodem.

Onsequéter querit. 21. Ut pposi-
tiones modales vñ sen-
si composito debeat conuerti sicut alie de in-
esse. C Et arguit p q nō sequitur nulluz
in impole est hoiem currere, q nullum hoiem
currere est impole: z tñ hic est uersio vñis negatiue sicut
in illis de iné. qz r. 2. nna est nota, z anis p p' parte pzi: qz p'
est xai:z 2. nlo hoiem currere est impole est falsa: qz si
gnificat q hec ppd. nullus hñ currit. est impolus. C 3º sic
ista ppd. impole est hoiem eñ asinu. nō uertit sic uilla de
iné. igit r. 2. nna est nota. antecedens pbaf: qz illa cõuertit in
hac. hoiem eñ asinu est ipole. mō hec est affirmativa. pue
notu est z p' sicut negatiua qz impole valet tantu sicut nō
v pole. z iō sensu pme sicut iste. nullu impole est hoiem eñ
asinu: qz est mere negatiua: z sic negatiua conuertit in
affirmativa in istis 2 positis qd nō sit in alijs de iné. C 4º sic
sic bñ sequtur. possibile est hoiem currere. ergo omne qd eñ
hoiem currere est pole: z tñ sic non uertunt ille ñ iné.
qz r. 2. nna est nota. anis pbaf. 2º para pzi: qz in ipsis de iné
nunqz idenfita uertit in pticularem p p' pte. pbaf: qz in
modalib' ocm pticulare eqpollet vñ. z iō eqpollet dictuz
hoiem currere est possibile: z oē qd est hoiem currere est
possible. C 4º sic. A. docet cas sic conuertere. necesse eñ
oē. a. esse. b. ergo nece est aliqud. b.e. a. z sic nō uertunt: z
sic de iné. igit r. 2. nna est nota. anis p p' pte pzi in lra. pro
2º pte manifestu eiqz hic ly nece eñ submittam in conuerte
qz in uersa tñ oē est ita in uersione illay de iné. C 5º sic.
ista conuersio quo ad partem dicti non valet sicut in illis de
iné. qz r. consequentia tñz qz de illa conuersione loquebas
pbhs. anis pzi: qz nō sequitur. oē aial esse hoiem est falsum vel
impole. igit aliquæ hoiem esse aial est falsum vel impole.
anis eñ manifeste verum: z conseqeñ falsum.

In oppositū ē pbs in isto pmo. **C**pro ista qō
ne est notādūm / q̄ ppōnum moda
lium compositāx duplex est conuersio sicut huius, sicutem
currere est pole, vngē quo ad totam ppōnem sic cōuer-
tur i hāc. possibile ē sōlī currere, alia ē quo ad partes di-
cti; e sic conuertis in hanc, aliqd currēs eē sōlē ē possibi-
le. ideo in qōne erūt duo articuli. In p̄ est vidēdūm de con-
uersione illay quo ad se totas. In sedo vidēdūm est de cō-

De ppō
nib⁹ mo
dalibus

nib^omo dalibus **Quātum** ad p^m p^{mo} ē norādum/ q̄ modi facientes xpositionē modalē sunt illi qui nati sūr ve- rificari de cōta xpositione in q̄tum ē, p^{positio} v̄ isti, pos-

Questio.XXI.

ſibile, creditum, et cōſimiles. **C**ontra ^o non adūm / q̄ huiusmo-
di faciunt ppositionē modalē de ſenſu compoſitorū q̄n ſe-
nēt a parte ſubti vel p̄dicari, vt hic, poſſibile ē ſorē currē
re vel ſorē currere ē poſſibile. **S**ed faciunt ppositionē mo-
dalē de ſenſu diuīlo: q̄n tenēt ſe a parte copuleret hic, ſorē
poſſibile ē currere, puta quādo ponunt inter ſubti et
nomē: et iſta magis dicra ſunt in modalibus diuīſis. **C**ontra ^o
non adūm / q̄ huiusmodi ppositiones composite ſunt vere
de inēcē, nā ſunt de ſimpli inherētia p̄dicari ad ſubti ut ita
p̄dicatum ſimplē inheret ſubti in iſta, ſorē currere ē poſſi-
bile: ſicut in iſta, homo ē animal: q̄r utrobiq; inheret me-
diante copula, puta hoc ſubti eīz iō ſicut vna eſt mere de
ineē ſic et alia: quapropter iſta oſtitia non valer, iſta ē mo-
dalib; compoſita, iigitur ē modalis: q̄r p̄prie ſolum mo-
dalib; diuīſe ſunt modalēs eodē mō ē de conſimilib; ſicut d̄
iſta, ſorē currere ē poſſibile. **C**ontra ^o Quarto ē non adūm / q̄ iſte
propositiones ſorē currere ē poſſibile, oēm hoiem et ani-
mal ē neceſſe, et cōſimiles omnes ſunt verificate: et ſubti ea-
rum ē totum dictrum quod p̄cedit hoc ſubti ē ſunt vleſ
p̄ponēdo eis ſignum vleſ, pmo ſic, omnē ſorē currē ē poſſi-
bile, et ſic, omnē quod ē omnē hominē et animal ē neceſſe
ſerz ſic dicatur de alijs. **A**dvertatur nī de iſta, nullum ho-
minē currē est impoſte: et d̄ qualibet conſimili negatiua, fi-
ly nullum, cadat ſup totam ppositionē: ipſa ē negatiua tan-
tum valē ſicut hec, nulla talis ppositione homo currit ē im-
poſſibilis: ſi ly nullum ſolum cadat ſup dictum, tūc ipſa
ē indefinita atq; matua tantum valē ſicut hec talis ppo-
ſitione, nullus currit ē impoſſibilis. **C**ontra ^o Ultimum ē non adūm
quod quidā dicunt: q̄ in iſtis modalibus compoſitorū vbi
dicitur ē ſubti particularis equipollent vniuersali, vt dicunt
q̄ equipollent dicit hominē currē ē poſſibile, et male indi-
cio meo, in pmo hominē currē ē poſſibile, ly hoiem currē
ſupponit malū pro ſe et qualibet ſibi ſimiliz ē pro qualibet
propositione ſua de recto pro qualibet tali, homo cur-
rit, modo ly verum sit q̄ libet talis ſicut hec oratio
cum oratio indefinita pro qua ē econuerſo ſubti ſupponit
non ē poſſibilis: quia non ē ppositione, vii contradictoria
iſtius est x̄a, s. hec aliquod hominē currē non ē poſſibile,
puta hec oratio indefinita, hominē currē. Similiter ille non
equipollent. **M**arsiliū non ē ē verum in potētia, primū
enī ē ſimplē x̄a: q̄ iſta ppositione. **M**arsilius non eſt: ē
in potētia vera, ſcda ē falſa: q̄ iſta ppositione in mēte mar-
ſiliū non eſt x̄a in potētia: nūq; p̄t eē x̄a, nam quādū
eius ſubti ē ipſa ē falſa, et ſubti eius corrupcio ipſa etiam
non erit. **T**his p̄missis ſit pmo conclusio responsalis hec
ad iſtum articulum / q̄ ppositiones modalēs de ſenſu
compoſito quo ad conuerſionem ſuam totalē debet con-
uerſi conſimili ſicur ille de inēcē, probatur, ſicut ipſe ſunt me-
re de inēcē, ergo debet conuerſi ſicur ille de inēcē, conſequē-
tia ē vera et alii p̄ in tertio notabili.

Quātum ad 2^m articulū p̄ est notādūm / q̄ regule
sunt logice. ex x̄o non sequitor nisi verū.
ex possibili possibile. et ex neciō neciūm. quarum p̄batio-
nes dimittit ppter breuitatē. nam p̄o p̄bat 2^r būiūs cap̄ 2^r.
et alie due latiſ p̄bant p̄mo posteriō cap̄. & C²º ē nota-
dūm / q̄ si ad aliqd̄ aſis seq̄tūr p̄is q̄ add̄to aſti hoc mo-
do verūm: vel h̄ mō possiblē: vel hoc mō neciūm cum cō-
stantia subī p̄nter interīm erit bona p̄ntia. p̄z ex p̄: q̄ ex
vero nō seq̄tūr nisi verūm 2^c. Et intelligitur notabile spe-
cialit̄ in p̄ntijs ouerius. C³º ē notādūm / q̄ ex impossibili
seu falso bñ seq̄tūr polē seu vez. p̄z 2^r hui^r caplo 2^r.

His premissis fit prima & hec & propositiones modales composite modificatae
bis modis falsum impole non debet conuerti quo ad partes dicti sicut iste de inee. p.; quia non sequitur aliquem hominem non esse animal est falsum vel impole. ergo aliqd si sit non esse hominem est falsum & impossibile. nec sequitur. omne

Trini

B alia esse hominem est falsum vel impossibile. ergo aliquem
hominem esse aial est falsus vel impossibile. antecedentia enim
sunt vera et p̄tia falsa; nec mirū. nam ex impossibili seu fal-
so bū sequitur vero vel possibile; ut dictum est. **C²** q̄ est hec.
pp̄ones modales modificatae his modis verū.possibile.
neciūz.adhucnō possunt formaliter quo ad dictū conuer-
ti sicut ille de tressē. p³; q̄ non sequitur. hominem esse animal
est possibile. ergo aial esse hominem est possibile. posito enim
q̄ ista p̄positio. animal est homo. nō eē in rez natura. afis
est verū. q̄n̄ m̄ falsum; q̄ nullū pro quo supponeret s̄bm
ius eē possibile; et q̄ hec p̄positio. animal est homo nō
eē. **C³** cōclusio et r̄sūlātio est hec. q̄ h̄ pp̄ones modifica-
te his modis. verū.possibile. et necessariuz. quo ad partes
dicti bene possunt converti suppositi in ante constatia p̄-
p̄onis pro qua supponit dēm p̄tis. p³; q̄ optime sequit.
nullū.a.eē.b.est possibile. ex ista. nullum.a.eē.b.est. ergo
nullum.a.eē.b.est possibile. nā deposito hoc mō possibile.
p̄tia eē bona. ergo ipso addito supposita constatia subti-
p̄tis itē erit bona per 2^m notabile. Codē modo argue-
retur de vero et necessario. similiter pbaretur p̄tia si di-
ctum eē v̄le vel particulare affirmatiū; vt optime sequi-
tur. hominem currere est verū; nec p̄positio. currēs est h̄d
est. ergo currēs eē hominem est verū. Et ad hoc q̄ p̄nes sint
veriores supponatur in omnibus reterā eadem significas-
tione terminoꝝ. Et hec de scđo articulo.

Ad rōnes. **C**ad pīam dī. q̄ pītia est bona, nūl
lum impossibile est hominem currere,
ergo nullū hominē currere est impossibile. Et hoc prout
ly nullum. refert sup totam propositionē sicut in antecedē
terz ideo negat q̄ ipsa valeat totum q̄ hec sit impossibi
lis. nullus homo currit; z̄ hoc est satis dictū in 4° notabili
li pīi articuli. **C**Ad 2^m cedit q̄ bñ sequit. impossibile
est hominē eē asinum. ergo hominē eē alium est impossibi
lizer negat q̄ ita nō querant ille de inesse. Ad probatiōnē
negat q̄ pīa sit negatiua; qz̄ negotio inclusa in hoc modo
impose est infinitans. z̄ ideo tatus est dicē impossibile sicut nō
possibiliter sicut nullū possibile capiēdo ly non; non insi
nitanter. z̄ ideo aīs est affirmatiuum sicut pīis. **C**Ad 3^m
negat hec pītia. possibile est hominē currere. ergo omne
qđ est hominē currere est possibile. probatū enim est in 5°
notabili qđ non valer. **C**Ad 4^m ceditur. q̄ Aristo. dicit
eas sic cōuerti. nece est nullum. a. eē. b. igitur nece est nul
lum. b. eē. a. z̄ hoc quo ad partes dicti. z̄ quādō dicitur q̄
sic non pītunt ille de inesse quo ad totam appōnēmus
quo ad partes dicti vītīg sic conuertuntur. **C**Ad 5^m con
ceditur q̄ ipsa concludit quia est pro pīma conclusione se
cundi articuli. **C**Ratio post oppositū est pro conclusio
ne tercia eiusdem articuli.

Quæstio hec pñter mota est sup eodē textū & cap & c.

quitur alius puer pot est senex. aliqua virgo
pot est mulier. ergo aliquis senex pot est puer.
vel aliqua mulier potest est virgo. antea enim sunt manifeste
ste vera et sententia appareat falsa. nam ille qui est senex non pot
sterum fieri puer. nec illa que est mulier poterit fieri vir-
go. similiter in negativo. non enim sequitur. nullus qui est se-
nex pot est puer. ergo nullus qui est puer pot est senex. nam
anis est verum et non falsum. Ceterum arguitur sic. ille de con-
tingenti non conuertuntur sicut ille de inesse. ergo nec ille de
possibili. sententia et philosophum secundum piarmenias capitulo 2.
ubi vult. quod contingens equipollat possibili. anas patet per
philosophum primo huius capitulo. ubi vult. propones de con-
tingenti conuerti in oppositam qualitatem. et expiissim capitulo
2. ubi vult. quod via negativa de contingenti non conuertitur
in terminis. Ceterum sic. ois luna pot non lucere. ergo ois lu-

Questio. XXII.

101

cens potest non esse luna. antecedens enim est manifeste verum. et consequens falsum: cum suum contradictorium sit verum. s. hoc. aliquod lucēs de necessitate est luna. qd autē hec sit vera. p3: quia valer tantum sicut hec. aliquid quod est vel pōt eē lucēs de necessitate est luna: t2 hoc est verū. C4 sic non sequitur. aliquod lucēs non pōt non eē luna. ergo aliqua luna non pōt non eē lucēs. aīs est verū: qd valer ista. aliquid quod est vel pōt eē lucēs non pōt non eē luna: t2 hoc est verū pro luna: t2 consequens est manifeste falsum: cum luna possit eclipsari.

In oppositum arguit. ille de necio couertus
sicut ille de inesse. pmo huinus e
2° ergo ille de possibili. Antia t3; qd omnis de possibili eq
poller alicui de necio. 2° piarmenias caplo quo prius.
C In bac qdne. Primo premittenda sunt notabilis. Secun
do respondendum est ad questionem.

Quantum ad p̄muū p̄mo est notandum. q̄ subiectum modalium diuisa, in quibus ponitur aliquis hoc, quatuor modorum, possibile, impossibile, contingens et necessarium in restringantur ampliatur ad supponendum pro eo qd est vel potest esse. dictum est in ampliationibus; et satis patet p̄ p̄mū p̄ huius cap̄. vbi dicit, ita ampliarū subiectū propōnūs de contingēti et dicitur notanter q̄ nisi impeditas: quia si sibi restringeretur p̄ hoc additum qd est, vel aliquid h̄, ut hic, quod est creans de necessitate est deus, ut non ampliaretur. **C²** est notandum, q̄ aliqui volunt p̄positiones de subiectis ampliaris exponi per disiunctiūam hoc modo. homo potest esse a simus, ergo qui est homo potest esse a simus: et sibi illos hec est concedēda. luna lucens de necessitate non est luna que satis male sonat, probatur: tamē per eos supposito q̄ luna acru nō luceat, ponūt enim eam sic, qd est luna lucēs de necessitate non est luna: vel quod potest esse luna lucēs de necessitate non est luna. modo hec disiunctiūa est vera: eo q̄ p̄ma pars est vera cum nihil sit luna lucens per casum, ergo ex opposita per eam etiam est vera: qd est propositiū. Eodem modo haberem concedere hanc, deus creans de necessitate non est deus, p̄posito q̄ deus actu non crearet. Et contra eos arguitur sic, p̄positio mere categorica non dñ exponi p̄ disiunctiūam: sed q̄libet talis est mere categorica, ergo **r^c**, maior nota, minor p_z de se. **C²** sic, p̄positio mere vniuocata: cuius subiectū supponit disiunctiūe pro certis suis suppositis: et in qua nō ponit aliqua dictio altera sicut est exceptiā vel exclusiā: vel cōsimiliis nō dñ exponi p̄ disiunctiūam: sed tales p̄ponēs sunt h̄. Igitur **r^c**, maior nota, satū enim est hanc (homo est aīal) exponē p̄ disiunctiūam. v_z, hoc modo vel cōsimili. h̄, qui est in mōte pessulano est aīal: vel homo q̄ est extra monētē pessulanū est aīal. minor p_z, nam ita vniuocē supponit ly h̄ in ista, homo pōt eē hoc aīal. pro hoīib⁹ omnīib⁹ qui sunt vel possunt eē sicut in ista, homo est aīal. supponit pro eis qui sunt sicut magis visum est p̄ elenchōw. Eodem modo de q̄libet alia p̄pone in qua subiectū ampliat, et ideo relicta p̄ expositione h̄ p̄ponēs exponēde sunt per p̄ponēm de disiunctiōne: et hoc q̄i non sunt v̄les, ut lucens pōt eē luna, exponit sic, q̄ est lucens vel pōt esse lucens pōt esse luna: et ita de alijs. **C³** est notandum, q̄ quatuor genera p̄ponū sunt penes hūc modū possibile, ut patet per p̄errū hispanū capitulo de modalib⁹. et p̄ p̄mū p̄ piarmentias: et sunt hec, boiez possibile est esse, boiez possibile est nō esse, hominē non possibile est esse, boiez possibile est nō esse. Eodem modo caplunt quatuor genera penes q̄libet istoꝝ modorum contingens, impossibile, necessarium. Hec de finio.

Quantum ad 2° sic pma conclusio hec propositio-
nes diuise de possibili in quibus nulla
ponit necio conuertuntur sicut ille de inesset ut optime se-
quatur, sortes potest et esse asinus, ergo asinus pot est esse sortes.

Libri

3 luna potest esse lucens. ergo lucens potest esse luna. probatur expositione. nā si luna potest ēē lucens. sequitur q̄ lucens pōt esse luna. Et arguit sic. hoc potest ēē luna:z hoc potest esse lucens. ergo lucens potest esse luna. discursus est expositorius. 7 maior 7 minor parentio q̄ significatū est lucens q̄ potest esse luna. modo cōsimiliter probatur quelibet talis. **C²** cōclusio est. ppōnes de possibili in q̄ bus ponit solum vna negatio. p̄posita modo cōvertuntur sicut ille de inesse. vt bene sequitur. omnis homo non potest esse asinus. ergo omnis asinus nō potest esse homo. pb̄. ex opposito dñis sequitur oppositus antecedētis foralr. ergo cōversio est bona. dñia t̄z. antecedētis p̄z. sequitur enim formalr alius asinus pōt est ēē homo. igitur alius homo potest esse asinus. per p̄cedentem dñem: q̄ est oppositum antecedētis. **C³** cōclusio est. ppōnes de possibili in q̄bus solū pōnit vna negatio addita verbo 7 nō modo nō cōvertuntur sicut ille de inesse: vt non sequitur. omnis deus potest non creare. ergo omnis creans potest nō esse deus. pb̄ata est cōclusio per tertiam rōnem factam ante opposi-
tū: q̄ in multis antecedens est verū: 7 p̄sequētū falsū.
C⁴ p̄est. ppōnes de possibili in quibus due ponuntur negationes vna ad verbū 7 alia ad modum non conuer-
tuntur. sicut ille de inesse. pb̄ata est per quartā rōnem fa-
ctam ante oppositū: sed būiusmodi cōvertuntur in vnam
de possibili: in qua nulla negatio additur verbo v̄l modo.
vt aliquod lucens non pōt non esse luna. igitur aliquid q̄d
non pōt nō esse luna pōt esse lucens: 7 v̄x est q̄ hec nō est
pp̄fissima conuersio: eo q̄ plus est subiectum secundē q̄
predicatum p̄me. Et ex aliorū copule non sunt cōsimiles
saltē in quantitate: verum est tamen q̄ est formalis con-
sequētia. Hec de secundo articulo dicta sunt.

Ad rōnes. **C¹** Ad p̄m dicis. q̄ oēs iste conuersio-
nes sunt bone. puer pōt esse senex. ergo
senex pōt esse puer. virgo pōt esse mulier 7 mulier pōt esse
virgo. Ad improbationē d̄cedit q̄ iste q̄ est senex non pōt
amodo esse puer. Sit illa q̄ est mulier: nō pōt amodo esse
virgo: sed cum hoc stat q̄ hec p̄tia sit vera. senex pōt esse
puer. hec mulier pōt esse virgo: eo q̄ sīta in eis ampliant.
7 nō est sensus: q̄ iste qui est senex possit ēē puer sed q̄ iste
q̄ est senex vel pōt ēē senex vel q̄ est puer: vel pōt ēē puer:
7 hoc est verū. Eodē mō dicat de alia. **C²** Ad negatiū d̄
d̄cedēdo q̄ hec p̄tia non valer. nullus q̄ est senex pōt esse
puer. igitur nullus q̄ est puer pōt ēē senex. nec est conuersio:
q̄a plus est subiectū p̄me q̄ p̄dicatū secūde. vnde debet sic
conuertere. nullus q̄ est senex pōt ēē puer. igitur nullus puer
pōt esse homo qui est senex: 7 tunc sc̄da est vera. sicut. p̄i-
ma. 7 sic sit p̄dicatum similit̄ restrictū in sc̄da sicut esset. in
p̄ma. **C³** Ad rōnē cōcedit ad vtrūlibet non conuertuntur sicut
ille de inesse: 7 hoc vult philosophus p̄mo huiusmodi non
sequitur. ergo ille de possibili non sic conuertuntur. Ad p̄m
sc̄do periarmentas dicitur. q̄ ipse non cepit cōtingens ibi
pro cōtingēti possibilis: 7 tales bene conuertuntur sicut ille
de inesse. **C⁴** Ad rōnē dicitur q̄ arguit pro tertia conclusio-
ne. Et ad rōnē dicitur q̄ arguit pro quarta: 7 ideo conce-
ditur q̄ ille concludunt. **C** Ratio post oppositum probat
p̄mas duas conclusiones: quia propositiones de necessa-
rio equipollētes propositionibus de possibili de quibus
sunt p̄mas due p̄clusiones conuertuntur sicut ille de inesse.
alia autē non sic conuertuntur. sicut in sequenti questione
videbitur. Hec de q̄one.

Questio. xxiiij.
Onsequēter **rōnē** querit. Utru p̄o-
pōnes de necessario
diuise cōuertantur sicut ille de inesse. **C** Et ar-
guitur p̄mo q̄ non. q̄ aliqd creans necesse est
esse deū. ergo aliqd deū necesse est creare.

Questio. XXIII.

Aliqd lucens necesse est esse lunam. ergo aliqd lunā ne-
cessē est lucere. antecedētia enim sunt vera: quia qd est.
vel pōt esse creans de necessitate est deus. Similiter quod
est vel pōt esse lucens de necessitate est lunā: nam q̄ cōse-
quētia sunt falsa satis est notū. **C²** sic non sequitur. omnis
luna non de necessitate lucet. igitur omne lucens non de
necessitate est luna. igitur ille de necessario non conuertun-
tur. sicut ille de inesse. cōsequētia est notū: antecedētis p̄z
q̄ p̄ est vera. p̄ut de se notū est. **C³** tñ est falsa: quia eius cō-
tradictio est vera. s. hec. aliqd lucēs de necessitate est luna.
quare patet q̄ ista conuersio nō valer. **C⁴** sic. aliqd de
possibili nō possunt conuerti sicut ille de inesse. q̄ est aliqd
de necessario nō potenter conuerti sicut ille de inesse. dñia
tener: quia omni de possibili egpollet. vna de necessario:
antecedēns probatū fuit in q̄one p̄cedētis.

In oppositum est philosophus.

C In ista q̄one erūt duo articu-
li. In p̄ ponent notabilia. Sc̄do respōdēbit ad q̄onem.

Quantū ad p̄m p̄mo est notandum. q̄ q̄druples
sunt ppōnes de necessario de q̄bus exem-
plificatum est latē in q̄one p̄cedētis. Et ideo vidēdum est
quomodo quevis illarum cōverterat. **C²** est notandum. q̄
si contingat in vna propōne plures ēē modos propositiō
ista dicetur modalis. sī illum modū cui copula attribui-
tur: vt in illa. aliqd quod de necessitate est luna pōt ēē lu-
cens. ponuntur isti duo modi. possibile 7 necesse. sed quia
iste modus possibile additur copule ideo p̄positio dicitur
modalis de possibili 7 non de necessario. **C³** est notandum.
q̄ subiectum modalium diuisi 7 ex consequētis illarū de
necessario ampliatur modo quo dictū ē in p̄cedētis q̄one.
Ex quo sequitur q̄ supposito q̄ luna actu nō luceret. hec
ēē vera. aliqd lucēs de necessitate ē luna. significat emi
q̄ aliqd q̄ est vel pōt ēē lucens de necessitate est luna.
modo hoc est verū. luna enī de necessitate est luna:z lu-
na est aliqd q̄ pōt esse lucens. ergo aliqd quod pōt est
lucēs de necessitate est luna. Simili modo sequitur hanc
ēē veram supposito q̄ deus nihil creer. creans de necessi-
tate ē deus. probatio ē eadem. Hec de primo.

Quantum ad rōnē p̄clusio hec. v̄lis negatiū
sicut illa de inesse. pb̄at sic. formalr sequitur. omnis homo
de necessitate non est asinus. q̄ omnis asinus de necessita-
te nō est hō. pb̄ario. da oppositū dñis. aliquis asinus pōt
esse hō. sequitur formalr oppositum antecedētis. igitur ali-
quis homo nō pōt esse asinus. q̄ p̄ma ester formalis. p̄se
quētia t̄z: 7 q̄ sequat p̄z per dicta in p̄cedētis q̄one. **C²** p̄
est hec. affirmatiua de necessario in qua ponuntur due nega-
tiones conuertit formaliter. sicut illa de inesse probatur.
quia bene sequit. oēm hominē vel aliquē hominē nō ne-
cessē est non currere. ergo aliqd currēs non necesse est nō
esse hominē. q̄ sequat patet q̄ da oppositū cōsequentis.
omne currēs necesse est non eē hominem. sequitur oppo-
sitū antī formaliter. q̄ oēm hominē necesse est nō esse
currēs. per p̄cedētēm cōclusionē. nec mirum: q̄ iste de
necessario sic conuertunt: q̄ ppōnes de possibili quibus
ipse equipollēt eodē modo cōuertunt: sicut p̄z ex p̄cedētis
q̄one. **C³** p̄ est affirmatiua de necessario in qua nulla po-
nitur negatio non conuertitur sicut illa de inesse. pb̄at p̄
rōne facta ante oppositū: quia antecedētia in talibus ali-
quād sunt vera. vt hec. aliqd creans de necessitate est
de: 7 dñia tñ falsa sunt. vt hec. de de necessitate est creās.
C⁴ p̄ est: hō ppōnes de necētā bñi uertunt in vna de poli-
respondeo aggregatū ex mō 7 p̄dicato ad bñm. vt bñi seq-
tur. aliqd creans de necētā est deus. q̄ aliqd q̄ de necētā
est deus pōt esse creans. 7 q̄ cōsequētia valeat p̄z. nā si
creās de necētā est deus signet illud. 7 arguit sic exposi-
torie. hoc pōt ēē creans. hoc est vel pōt ēē aliqd q̄ de ne-

cessitā
pōt esse
tentiq
deus. C
quibus
in esse.
vera. o
sum. s.
tradict
prior e
quit si
patet d

Ad I

C Ad tunē sic
cessari
in esse:
post op
positis
duabu
in illis
tingit:
do nece
eo hab
de nece
nullo n
Aristo.

Si e

est pre
pmisse e
sa: 7 in
per Ari
nat calu
q̄ poste
ois hō q
hō qui e
enim su
croix ei
ta hō qu
le est hō
hō. p̄mi
tur. oē a
rōnē v
vere 7 p
nis alter
terā par
p̄clusio
vel irrō
lia. p̄mi
soites 7
les insta

In O

C In que
do respō

Qua
quo in
telligie
rla v̄lr.
duabus
& p̄dicat
cādūm. g

Primi

A ccessitate est deus. igitur aliquid quod de necessitate est deus potest esse creans; quod fuit consequens probandum: et premisse patenti per hoc demonstrat creans quod de necessitate est deus. **C³** conclusio est. propone negatiue de necessario in quibus negatio precedit modum non conuertunt sicut ille de inesse. probatur secunda ratione facta ante oppositum: quia ista est vera. omnis luna non de necessitate lucet: nam p^rnis est falsum. omne lucens non de necessitate est luna: eo quod sua contradictione est vera. aliquid lucens de necessitate est luna. prout est dictum in **3°** notabilis. Nec mirum quod sic est de istis: quia sic est de illis de possibili eis equipollentibus. sicut patet de precedenti questione. Hec de secundo.

Ad r^on^es. **C** Ad p^{3^m} dicit. quod est pro **3°** conclusione. **C** Ad **2^m** dicit. quod est pro **5°** conclusione. **C** Ad **3^m** dicit. procedendo quod aliquis de possibili non conuertunt sicut ille de inesse. et eodem modo concedit quod ille de necessario que ipsis equipollent non conuertuntur sicut ille de inesse: et hoc est pro **3°** et **5°** rationibus. **C** Ad auctoritat^e p^rhi post oppositum dicat quod loquebatur de illis de necessario compositionis vel quod loquebatur de diuinis de quibus dictum est in duabus primis rationibus. Et si de aliis loquebatur dicit quod in illis dictum suum non habet veritatem: et hoc forte contingit: quia sub dubio aliud esset modus videnti hoc modo necessariu apud grecos quam iam est apud latinos quod ex eo haberi potest quod p^rhis semper hanc procedit. omnis homo de necessitate est animal. et consimiles quas apud latinos nullo modo procederemus. et ideo per hoc satius excusat Aristo. et sic est finis rationis.

Questio. xxiiij.
C Si eniz. a. de omni. b. et. b. de omni. c. necesse est predicari de omni. c. a. Capitulo tertio.

Clericorum **24°** Utru p^rmus modus p^rme figure teneat gra forme. **C** Et arguit p^rmo quod non sequitur. omnis essentia divina est pater. ois filius in diuinitate est essentia divina. quod omnis filius in diuinitate est pater. p^rmissae enim sunt catholicae et vere: et conclusio heretica et falsa: et tamen hic sit p^rmus modus arguendi p^rme figure prout p^r per Aristo. in Ira. sequitur quod ipse non est gra forme. **C²** si ponat casus. quod ois hoc qui est nunc mouet in his scholis: sed quod postea nascuntur hoies qui mouentur alibi: tunc non sequitur. ois hoc qui est mouetur in his scholis. omnis aial rationale est hoc qui est. quod omnis rationale mouetur in his scholis. premisse enim sunt manifeste vere ex casu. et conclusio falsa: quod conclusio eius est vera. aliquid hoc non mouet in his scholis: puta hoc qui postea generabitur. **C³** sic. omnis aial si est rationale est hoc. ois asinus est aial si est rationale. quod ois asinus est hoc. p^rmissa videns vere: et conclusio falsa. **C⁴** quod non sequitur. oē aial rationale vel mortale est hoc. ois asinus est animal rationale vel mortale. quod ois asinus est hoc. p^rmissae enim sunt vere et conclusio falsa. **C⁵** quod non sequitur. cuiuslibet predicationis altera pars est vera. ibi solus ly predicationis distribuitur. debet in minori dici. ois maxima cum dico est oppositio: et dico concludi. ergo ois maxime opponit altera pars est vera. subiecti non distributani addendo residuum pars subiecto quod est et eodem modo intensiuam de dari. sicut hoc primo modo.

D **Ad r^on^es.** **C** Ad p^{3^m dicit quod coeluditur arguit eodem modo quod in terminis ampliatiuis modus arguendi non valet nisi cum hac restrictione: quod est posita in secunda ratione. vnde si animal rationale in minori argumenti secundi stat solu pro his que sunt et in ratione propter ampliationem stat tam pro eis que sunt quam pro eis que erunt. quare non valet syllabus. Et si quis voluerit ipsum valere addat subiecto minoris et quod hoc additur: quod est. et valebit. **C** Ad **3^m** dicit distinguendo maiorem et esse additionalis: et tunc sensus eius est iste: si omne animal est risibile. omne animal est homo: et in isto sensu coedicitur maior et etiam minor: sed videtur discursus: quod maior non est universalis: sed hypothetica additionalis. **C** Alter p^rt esse propositione de conditionato subiecto: et tunc eius sensus est iste. omne id de quo dicitur animal si est risibile est homo: et sic conceditur discursus et negetur maior: quia hoc totum animal si est risibile. verificatur de quolibet ente mundi: et tamen quodlibet ens mundi non est homo. **C** Ad **4^m** negatur discursus. et ratio est quod plus est predicatum minoris quam subiectum distributionis maioris. vnde in maiore subiectum ly rationale distributatur. et ideo deberet sic argui. oē rationale vel irrationale est hoc. omnis asinus est rationale. quod ois asinus est hoc: et est minor}

Questio. XXIII.

102

patiuntur istatia ppter unitate et simplicitate substantiae divine et trinitate personarum. Et ideo nota in hac questione et in quibus alia sequente si aliquis modus arguendi dicere formaliter intelligi quod est formalis in terminis naturalibus et in terminis diuinis: put melius videre possum. si enim iuueniat istatia in h^o terminis diuinis submittit me quo ad hec oī de correctione oī theologoy. **C³** est notandum. quod ad formaliter pertinet ordō terminorum quoditas. quadratas. et copula: et ad hoc quod definita sit formalis requirit quod teneat in oībus terminis recteā cōsimili forma: prout ista dicta sunt magis in qōne 20. **C⁴** est notandum. quod interdum sunt termini appellatiū subiectoy qui variātur. et ideo volēs formaliter syllogisare bene debet aduertere quod non arguat a minus amplio ad magis amplium: nec econtra.

His premissis sit p^rma conclusio primus modus p^rme figure regulādo ipm: sicut cōmuniter regulat: non tener gratia forme. p^r per primas duas rationes factas ante oppositum. ut sic arguā. omne. b. est. a. et omne. c. est. b. g. omne. c. est. a. nam eadē forma videtur esse in p^rmis duab^o rationibus: et tamen in eis p^rmissae sunt vere et quod falsa. **C²** est. h^o modus tener gra forme preponēdo subiectis p^rmissay et quod hoc additur quod est. sequitur enim formaliter. omne quod est. b. est. a. et omne quod est. c. est. b. g. omne quod est. c. est. a. nam tener expresse per dici de oī. maior significat quod omne de quo dicitur. b. est. a. et minor dicitur. quod est de omni quod est. c. et sic sub distributione majorioris capitur exp̄s sub minore: et ille modus tener in terminis diuinis. optime enī sequitur. omne quod est essentia diuina est pater: et oē quod est filius in diuinitate est essentia diuina. quod oē quod est filius in diuinitate est pater. nam sicut conclusio est falsa: ita maior. nam non oē quod est essentia diuina est pater. filius enim est essentia diuina: tamen non est pater. **C** Hoc etiam modo p^rbhet omnis aliena ampliatio. vel restrictio: et id tener tam in terminis ampliatiuis quam in non ampliatiuis. **C** Pro solone ratione est aduertendum quod quando maior non est mere universalis: puta quando non totū eius subiectus distribuitur sed solum pars. tunc mediū debet esse subiectū distributur in maiore captū in recto et in minore. ut sic arguendo: cuiuslibet contradictionis altera pars est vera ibi solus ly contradictionis distribuitur. debet in minori dici. ois maxima cum dico est oppositio: et dico concludi. ergo ois maxime opponit altera pars est vera. subiecti non distributani addendo residuum pars subiecto quod est et eodem modo intensiuam de dari. sicut hoc primo modo.

Ad r^on^es. **C** Ad p^{3^m dicit quod coeluditur arguit eodem modo quod in terminis ampliatiuis modus arguendi non valet nisi cum hac restrictione: quod est posita in secunda ratione. vnde si animal rationale in minori argumenti secundi stat solu pro his que sunt et in ratione propter ampliationem stat tam pro eis que sunt quam pro eis que erunt. quare non valet syllabus. Et si quis voluerit ipsum valere addat subiecto minoris et quod hoc additur: quod est. et valebit. **C** Ad **3^m** dicit distinguendo maiorem et esse additionalis: et tunc sensus eius est iste: si omne animal est risibile. omne animal est homo: et in isto sensu coedicitur maior et etiam minor: sed videtur discursus: quod maior non est universalis: sed hypothetica additionalis. **C** Alter p^rt esse propositione de conditionato subiecto: et tunc eius sensus est iste. omne id de quo dicitur animal si est risibile est homo: et sic conceditur discursus et negetur maior: quia hoc totum animal si est risibile. verificatur de quolibet ente mundi: et tamen quodlibet ens mundi non est homo. **C** Ad **4^m** negatur discursus. et ratio est quod plus est predicatum minoris quam subiectum distributionis maioris. vnde in maiore subiectum ly rationale distributatur. et ideo deberet sic argui. oē rationale vel irrationale est hoc. omnis asinus est rationale. quod ois asinus est hoc: et est minor}

In oppositum est philosophus p^rmo huius. tertio capitulo.

C In questione primo premitenda sunt notabilia. Secundo respodendum ad questionem.

Quantum ad p^rmo est notandum. quod p^rmus modus p^rme figure dicit modus ostensus ex duabus vltibus affirmatiuis medio existente subiecto in p^r: et p^rdicato in **2°**: et illud supponat ad prefens. **C¹** est notandum. quod in terminis diuinis omnes modi arguendi coiter

Quo in intelligit

Libri

3 falsa sicut conclusio. **C** Aliter dicis si illos qui dicunt φ
erū subiectū Aristο distribuit pcedēdo discursum negā-
do maiore. dicat qd de hoc sicut velit ppter ad positiones
suas; qz in talibz nō est demonstratio. **C** Ad 5^m respōderet
eodem mō et modus dictus est ante solenes rōnū. **C** Ad
6^m negat mā; or et cōceditur discursus. falso enim est q
omnia animalia sunt rōnalia vel irrōnalia; qz pdictoria; puta
aliqua animalia non sunt rationalia vel irrationalia. pura
sortes et asinus; sed bene conceditur hoc. omne animal est
rationale vel irrationale. Ex quo sequitur qz sōlaliter a sin-
gulari ad plurale retentis eiusdem terminis nō valet conse-
quentia; vt non sequitur. omne animal est rationale vel irra-
tionale. ergo omnia animalia sunt rationalia v̄l irrationalia
iuxta dicta. **C** Ratio post oppositum est pro pclusione
secunda. Hec de questione. **Questio.** xv.

TQuestio ista mouetur super eodem capitulo.

R **Onse**quenter queris 25°. Utrum
quatuor modi pri-
me figure teneat grā forme. Et quia arguit
sunt in p̄cedēti qōne de p̄ modo; ut dicitur est.
ideo nūc arguit p̄tra tres alios modos sequē-
tes p̄me figure. **C**Primo p̄tra 2° f. c. nihil qđ viuit ē mor-
tuū. omnis homo est ens qđ viuit. ḡ nullus homo est mor-
tuus. p̄missae sunt manifeste vere & falsa: & tñ arguit in 2°
modo hui^o figure. igit nō videt valere. **C**2° sic. nullus hō
diz dormit vigilat. omnis hō est hō dum dormit. ḡ nullus
hō vigilat. nullus hō qđ fuit gnabac. ois hō fuit. ḡ nul-
lus hō gnabat. In istis enim p̄missae vident vere & falso
falsa. Et cū iste modus arguēdi sit in celarent. igit se-
quit qđ celarent nō tenet grā forme. **C**Deinde arguit con-
tra dñij. omnis hō est totū in quantitate. aliqd risibile est
hō. ḡ aliqd risibile est totū in quantitate. oēs apli dei sunt
duodecim. Petrus & Paulus sunt apostoli dei. ergo Pe-
trus & Paulus sunt duodecim. In his enim p̄missae sunt
vere & 2^ones false. & tamē modus arguēdi videt eē in da-
rii. **C**Deinde arguit p̄ serio: qđ nō se legit. nullū mortuū vi-
uit. aliqz hō est mortu^o. igit aliqz hō nō viuit. nullū gene-
randū est. aliqz hō est generandū. ḡ aliqz hō nō est. nihil
qđ fit est. aliqz hō fit igit aliqz hō nō est. p̄missae enim sunt
vere in istis & 2^ones false. & cum modus arguēdi sit in serio
videtur qđ serio non teneat gratia forme. contra etiā istos
modos instari per terminos diuinos. sicut contra p̄num
instans: qđ faciles sunt dimitto.

In oppositum per philosophum in isto pmo.
In ista q̄one erūt duo articuli.
In pmo ponentur notabilia. In secūdo ḥnes.

Quantum ad promer est notadum. quod per tres modos
hinc figure sequentes promo intelligo mo-
dos quos Petrus hispanus designat per has dictiones.
celarent, darij, ferio, & quos probs ponit esse bonos, pro huic
cap.¹. C² est notadum. quod ista est precededa, omnis natur est, ra-
tio est; quod hoc verbus est propriis temporis restringit huc termi-
nus natur ad supponedum solus pro suis significatis que sunt.
sicut restringit ly habo in ista, omnis habo est, ad supponedum solus
pro eis que sunt, & isto sensu eius est iste, omnis quod est natur est;
vel omnis natur quod est; & manifestus est quod isti sensus sunt ve-
ti, quare dicta propositio est simpler concedenda hic.

Quantum ad 2^m sit p^o ḡ hec. modi supius positi te
nent grā forme p^oponēdo subiectis pre
missaz & ḡnū hoc additū qd est: vt optime sequit z forma
liter. nibil qd est. b. est. a. qe qd est. c. est. b. ḡ nihil qd est. c.
est. a. eodē modo forme modus argēdi in alijs duobus
modis. qd fōzalr sequit p^o: q^o syllogismi isti manifeste re
gulans per dici de omni vel per dici de nullō eo q^o sub di
stributione maioris expresse affirmatiue sub sumis in mi
nore spāliter cū per hoc additū quod est. omnis aliena re
strictio etiā ampliatio excusat. ppter qd phs istos syllo-

Questio.XXV.

gismos vocat pfectos: qz nullo extrinsecō indigēt ad hoc
qz pntie apparet necie: immo tales pntie sunt pncipaliter p
se note: qbus intellectus de sui natura assentit: sicut assen-
tit his. qoliber est vel nō est. omne totū est maius sua par-
te: z sicut de alijs cōibus anime pceptionib⁹ ppter quod
nullus veraciter pntijs in his modis pot dissentire. Cz qz
est. qz modi negatiui pdicti non tenet grā forme nisi cum
hoc addito qd est subiectis ppōnū pponas. pbac. manife-
stum est qz in terminis ampliatiuis non tenet. vt si in celas-
tent sic arguaf. nihil qd vivit generabif. omnis asinus vi-
vit. qz nullus asinus generabif. pmissae sunt manifeste vere:
z clusio falsa. Simili modo si in serio arguaf sic. nullum
corruptu est. alijs hō est corruptus. qz alijs homo nō est.
pmissae enim sunt vere vt p̄s. clusio falsa. Ex quo se-
quit corelatie. qz modus cōis arguedi in his duob⁹ mo-
dis non tenet grā forme: pura talis. nullū. b.est. a.oē. c. vel
aliqd. c.est. b. ergo nullū. c.est. a. vel aliqd. c. nō est. a. pater
per dñem positā. Cz qz est. qz darij sine addito pdicto etiā
non tenet grā forme. pbac per instātias. pmo qz non seq-
tur. omne natum est homo vltra mille annos mortuus est
natus. qz homo vltra mille annos mortuus est natus. dñia
est manifeste falsa z maior vera: vt p̄s ex scđo notabilis. z
minor simili. ppter ampliationē: qz sensus est qz illud qd
est vel fuit homo vltra mille annos mortuū est natū. i. na-
scebas. z hoc est verū. Similiter isti cōcedunt istam. quilibet
homo est masculus. sub qua sic sumat minor. mulier
est homo. z concluditur. ergo mulier est masculus. que cō-
clusio est simpliciter falsa: cum tamen h̄m ipsos ambe pre-
missae sint vere. ergo p̄s. qz iste modus sine hoc addito qd
est. non tenet formaliter. Ex quo pater error quoūdaz di-
centium qz darij etiam sine addito predicho in omnibus
terminis ppterqz oīuiniis teneatiquod probatum est sa-
tis esse falsum. Dec de secundo.

Ad rōnes. **C**ad h̄mam cedis q̄ ille modus ar-
guēdi nō valeret q̄ ly homo in ḡne ac
cipit cū distributione magis ample q̄z in minore: z cedis
dilequēs qđ inserfi q̄ hoc est pro scđa ḡne. **C**ad secūdaz
distinguit ista, nullus honio dum dormit vigilatq̄o q̄ pōt
esse temporalis: z tūc sensus eius est iste, dum omnis homo
dormit, omnis homo non vigilat: z in isto sensu maior est
vera; sed discursus nō valeret q̄ ipsa nō est cathegorica
de temporali subiecto: z tūc sensus est iste q̄ nihil de quo
verificat homo dum dormit est vigilās: z sic ipsa est falsa
cōclusio, nam quodlibet vigilātē homine verificat homo
dum dormit. **A**liter dicitur a quibusdam negando mīno-
rem: eo q̄ ipsa includit hominem oēm dormire: quod non est
verum: z cum tamē vtracq̄ solutio sit bona credo p̄lmam
ēē magis directā siue minor sit vera siue falsa. **C**ad aliū
syllogismū dicitur eodem modo distinguēdo hāc, nul-
lus homo dum sit ḡiabatur eo q̄ potest esse temporalis:
z sensus erit iste, dum omnis honio fuit, omnis homo nō
ḡiabatur: z est verus: z non valet syllogismus vt prius.
Alio modo potest ēē de temporali subiecto z erit sensus.
nihil de quo verificabatur homo: quādo fuit ḡiabatur:
z est falsa: sicut cōclusio, nam de quolibet homine verifi-
catur homo: quando fuit: z quāvis homo generabatur.
Cad illas arguētes cōtra darij, ad primum dicis q̄ ma-
ior de virtute sermonis est falsa, omnis honio est totum in
quātitate: z hoc capiēdo totum in quātitate pro termino
cōmuni capto cum signo distributione nō est terminus cō-
munis: z dato q̄ esset vera: tamē modus arguēdi nō esset
in darij: eo q̄ ly, omnis homo, tenet materialiter z ex p̄se,
quāti maior est indefinita, quare p̄z q̄ nō est in darij: sed si
ly homo teneretur personaliter sp̄la esset bonus. **C**ad 2^m
syllogismū dicis distinguēdo maioremq̄o q̄ ly oēs, pōt
teneri collectiver: z tūc cedis maior z minor: sed negatur
sylloq̄s: q̄ maior est indefinita, cum ly oēs, non distribuant

A vel potest teneri distributiva, et tunc cōcedis syllō: sed negatur maior q̄ oēs ap̄l̄ dei sunt duodecim. **C** Ad alias argūtes cōtra serio cōcedis cum nullus eoz valeat: et cōsideratur q̄ concludunt: q̄a hoc est pro secunda cōclusione.

C Nec de questione. **Q**uestio. xxvij.

C Questio ista mouet super eodē textu et capitulo.

Erit²⁶. Utrū solū sunt q̄tuor modi p̄ me figure directe concludentes. **C** Et arguit p̄mo q̄ sunt plures, nam iste syllōgismus est in p̄ma figura, omnis hō est aīal, omne aīal est sba, q̄ oīs hō est sba, similitr iste, oīs hō est aīal, nulluz aīal est lapis, q̄ nullus hō est lapis. Eodē modo formari possent syllī de darij et serio transpoñēdo p̄missas et nō sunt de modis indirecte cōcludētibus, ergo sunt directe cōcludētēs, et manifestū est q̄ nō sunt in aliquo q̄tuor modoz quos ponit Aristo, q̄ erūt plures q̄ illi q̄tuor: qd̄ est p̄positū, p̄ntia est nota, et aīs pro p̄parte patet q̄ isti syllōgismi nō sunt in 1° figura: nec in 2°, quare legitur q̄ sunt in p̄: cum omnis syllō sit in aliq̄ triū figurārum, p̄ huius, sed q̄ nō sunt de modis indirecte cōcludētibus, patet: q̄ manifestū est q̄ nec sit in barā, ip̄on: nec in aliquo sequēto modoz. **C** 2° sic, ille syllō est in p̄ figura, for. est homo, aliq̄ animal est for, q̄ aliq̄ aīal est homo, et enī iste, illud animal currīt, r̄isibile est idē animal, ergo risibile currīt: et ille homo est animal, asinus nō est homo, ergo asinus animal nō est: et tñ nō sunt in aliquo q̄tuor modoz directe cōcludētū prout notū, ergo sunt plures modi q̄ q̄tuor directe concludētēs, p̄ntia tñ, et aīs pro p̄parte patet: q̄ mediū subiectū in maiore et p̄dicatur in minore. **C** 3° sic arguit, sunt quatuor modi p̄me figure directe concludētēs: in quoz duobus minor est particularis affirmatiua, sunt alij duo in qbus minor est indefinita affirmatiua, ergo erūt octo modi p̄me figure directe cōcludētēs, p̄ntia est nota: q̄ q̄tuor et bis duo sunt octo, aīs pro q̄libet parte est manifestū, nam sicut valet syllō ex minore particulari: ita valet ex minore indefinita vel singulari.

In oppositum videtur ex p̄bs in isto p̄mo. capitulo tertio.

C Enī q̄one erunt duo articuli, p̄mo p̄mittēda sunt notabilita, scđo est respondēdum ad questionem.

Quantū ad p̄m̄. p̄mo est notādū q̄ p̄bs repūiat p̄ eodē syllō syllōs solū dīfērentes penes h̄. q̄ una particularis alia indefinita vel singularis: et per hoc soluta est ultima ratio facta ante oppo²⁷. **C** 2° est notādū, q̄ p̄bs loquitur de syllōs cōpositis ex terminis qbus et direcē cōclūdētibus, non curans de syllō expōitorio: aut de syllō ad ipsum reducibilis nec etiā de syllō cōcludētē q̄ne de nō loquēdi incōlūero, vnde solū de cōcludētibus mō consuetu loquitur. **C** 3° est notādū, q̄ p̄ma figura proprie attenditur per hoc q̄ medium subiectū in maiore et p̄dicatur in minore, et ideo syllōgismi qui medium ecōuerso ordinantur: p̄ta subiectū in minore et p̄dicante in maiore non directe in p̄ma figura: sed reducūtur ad eām per transpositionem p̄missarū. **N**ec de p̄mo.

Quantum ad 2° sit p̄ms 2° hec, q̄ si q̄s computare velit modū argūdi expōitoriu et alios modos de qbus arguit 2° ratio: merito plures essent modi p̄me figure directe concludētēs q̄ quatuor, minor p̄z: q̄ essent q̄tuor: quos ponit Aristo, et cū hoc essent illi modi de qbus arguit ratio predicta. **C** 2° 2° est, q̄ loquēdi de syllōs de inesse nō expōitorio: nec ad expōitorio reducibilibus cōcludētibus q̄ne de modo loquēdi cōlūero non sunt nisi quatuor modi p̄me figure directe cōcludētēs, ratio est hec: q̄ in q̄libet figura sunt sexdecim dispōnes p̄missarū. Et in p̄ma directe cōcludēdo barū, 12, sunt inūiles, ergo solū sunt quatuor modi utiles: qd̄ est p̄positū,

cōsequētia tñ, aīs pro p̄parte declarat q̄ vel p̄misso sunt ambe affirmatiue: vel ambē negatiue: vel maior negatiua et minor affirmatiua v̄l ecōuerso. **C** Si ambe sint affirmatiue: vel ambē sunt v̄les: vel ambē particulares: v̄l maior v̄lis: et minor particularis: vel ecōtra ecce dispōnes p̄missarū. Et eodē modo sumētū q̄tuor dispōnes p̄missarū, si ambe sint negatiue: et sic erūt octo proportionalē. Si maior sit negatiua et minor affirmatiua: et sic erūt, i.e. Eodem modo sumētū q̄tuor, si maior fuerit affirmatiua et minor negatiua: et sic erūt, i.e. dispōnes p̄missarū cuiusvis figure, maior, minor declarat, nam si ambe p̄missae sint affirmatiue due sunt cōbinationes inūiles: puta si ambe sunt particulares: vel maior particularis et minor v̄lis, nam directe cōcludēdo nihil sequit ex tali dispōne p̄missarū. Et due sunt v̄iles: puta si ambe sunt v̄les vt in barbara: vel maior v̄l universalis et minor particularis vt in darij. Si autē ambe sint negatiue erūt quatuor dispōnes inūiles: tamē ex puris negatiuis nihil sequit saltem medio non variato penes finitū et infinitū: qd̄ p̄bs sumit: et sic iam habemus sex cōbinationes inūiles. Si autē maior fuerit negatiua et minor affirmatiua: due sunt cōbinationes inūiles: puta si ambe sint particulares aut maior sit particularis: et due sunt v̄iles: puta ambe sunt v̄les vt in celarent: aut maior v̄l et minor particularis: vt in serio. Si autē maior fuerit affirmatiua et minor negatiua erūt omnes q̄tuor dispōnes directe cōcludēdo, vt sic minore negatiua nihil sequit in p̄ma figura, et sic itey habemus alias sex dispōnes inūiles que cōnumerare cuī p̄missa lex faciūt, i.e. qd̄ est p̄positū minoris. **C** Sed dicere aliquis quot sunt modi indirecte cōcludētēs p̄me figure: **C** Rñ²⁸ q̄ si mediū vellemus capere pro p̄missis q̄lū, sicut accipit a p̄lo, 2° hui²⁹, vbi vult q̄ p̄s est syllō plura cōcludere: et restringimus nos in distributione, sicut restringio facta est tituli q̄onis in notabilitib; nō essent nisi duo modi indirecte cōcludētēs, i.e. fapesmo et frisemoy: q̄ nullē alie dispōnes p̄missarū solū cōcludēdo idirectū alie cōcludētēs idirecte etiā cōcludēdo directe. Sed hī istū modū nō loquitur Petrus bishopus in sūmulis. Si autē vellemus capere modū pro aggredato ex p̄missis 2° ne, tūc essent quāq̄ modi p̄me figure idirecte cōcludētēs, nam dispōnū sexdecim: vnde decim sunt inūiles: puta q̄tuor si ambe sunt negatiue: et due si ambe sint affirmatiue: puta quād̄ ambe sunt particulares: aut maior particularis: et sic sunt sex. Si autē maior fuerit negatiua et minor affirmatiua: et sic sunt tres inūiles: puta si ambe sint particulares aut maior particularis et minor v̄lis: quia tūc minor extremitas in minore nō distribuit: et in 2° inde directe cōcludēdo distribueret, si autē ecōtra, i.e. si maior sit affirmatiua et minor negatiua sic due inūile sūp̄a si ambe sint particulares: aut minor particularis, et sic in neutra istay dispositionū minor extremitas in minore distribueret, et tamē indirecte cōcludēdo p̄pter negationē p̄cedētēni distribueret in 2°: et sic habemus sex: tres et duas indirecte cōcludēdo dispōnes inūiles: que simul cōbinat fa ciūtē vnde decim: qd̄ est p̄positū. **N**ec de 2° articulo et c.

Ad rōnes. **C** P̄mō dī gilli syllō nō sūt in p̄ma p̄transpositionem p̄missarū, et directo si eēnt de p̄figura nō cōcludēdo directe: sed op̄eret eos ponere inter modos indirecte cōcludētēs: et p̄tēre ponere tales plures q̄ q̄s. **C** Et si q̄s petat cū neges eos in p̄ma figura in q̄ figura debet poni. **C** Rñ³⁰ q̄ in 4° de directo, vey est q̄ eam Ap̄. nō poluit, cā autē p̄pter quā dimisit videbit in q̄stione p̄pia. **C** Ad 2° dicit, q̄ illi duo p̄mō modi reducūtur ad syllō expōitoriu: et tertii cōcludit q̄ne de modo loquēdi inūsuetudo: et de talib³¹ Ap̄, nō loq̄bat: sic patet ex 2° notabilita, et ideo de ista rōne nihil ad p̄fensū: nisi in q̄ntū probat p̄mā 2°. **C** Ad 2° p̄z gd̄ sit dōm p̄p̄ nobile. **C** Rā post

Libri

3 oppo^m est pro q̄ne r̄nsali. Hec de q̄one. **Q. xxvij.**
C Neq̄ si ambo interiualla particularia predi-
 cativa vel priuatiue **et cetera.** Capitulo tertio.

C erit **27°** arti. Ex puris particularib^s
 sic. ex vna particulari seq̄tur aliud. igit etiā ex
 pluribus. p̄ntia t̄z. et aīs p̄z: q̄ ex vna particu-
 lari per cōuersionē seq̄tur alia. p̄ hui^s cap. **2°**.
C Et cōfirmat sic. ex particulari seq̄tur formalit̄ sua inde-
 finita. igit **2°**. p̄ntia t̄z. aīs p̄z. q̄ indefinita et sua particu-
 laris formalit̄ eq̄pollēt; ppter q̄d etiā dūr facere ostēdere
 syllm. p̄ hui^s cap. **3°**. **C** **2°** sic. ex puris v̄līb^s seq̄tur q̄ v̄lis.
 igit ex puris particularib^s. seq̄tur q̄ particularis. p̄ntia t̄z: q̄a
 sicut p̄missa v̄les se h̄nt ad q̄nē v̄lem: ita particulares viden-
 tur se h̄re ad q̄nē particularē. aīs p̄z de p̄ mō p̄ figureat aut d̄
2° eiusdē. **C** **3°** sic. ex copulatiua cōposita: et ex puris particu-
 larib^s seq̄tur aliqd foraltr. ḡ **2°**. p̄ntia t̄z. et aīs p̄z. q̄ ex co-
 pulatiua tali seq̄tur alter a ei^s p̄ formalit̄ semp̄ copu-
 latiua ad quālibet ei^s partē p̄ncipalē sit cōsequētia forma-
 lis. **C** **4°** sic. ex puris singularib^s seq̄tur aliqd. igit etiam
 ex puris particularib^s. sequētia t̄z ex cōi dictior: et aīcē Pe-
 tri hispani. a q̄b^s d̄z q̄ idē est iudicium de particulari et singu-
 larī. **C** Cōfirmat sic. nā in barbara ex p̄missa v̄līb^s seq̄tur
 q̄ v̄lis. ḡ ex opposito q̄nis seq̄tur oppo^m p̄missa v̄līb^s: t̄z cōse-
 quētia: q̄ semper opposito cōsequētia bona consequētia
 seq̄tur oppo^m aītis. p̄ hui^s cap. v̄ltimo. sed solū q̄nis est par-
 culare. igit ex puris particularib^s seq̄tur aliqd. **C** **5°** sic seq̄-
 tur. aliqd aīal est sōtes. ḡ hō est aīal syllogistice. igit **2°**.
 p̄ntia t̄z: q̄ ambe p̄missa sunt particulares. aīs p̄z: q̄ nullq̄
 reperit instātia: et dīctū est ante. **C** **6°** sic bene seq̄tur sy-
 logistice. aliqd aīal currit. aliqd hō est idem aīal. ḡ aliqd
 hō currit. igit **2°**. cōsequētia t̄z ut p̄us. et aīcedēs p̄z: q̄a
 h̄ illam formā nullq̄ reperitur instātia. **C** **7°** sic bñ seq̄tur
 syllogistice. hoc est aīal. aliqd aīinus nō est hō. igit all-
 q̄s aīinus aīal nō est. igit **2°**. cōsequētia t̄z. et aīs p̄z ut
 p̄us. **C** Ultimū sic bene seq̄tur. aliqd hō videt aīinus. ali-
 q̄s brunellus est aīinus. igit aliqd hō videt brunellum.
 igit **2°**. cōsequētia t̄z patēt. ut p̄us sp̄aliter valet sylls:
 eo q̄ distributione maioris cap̄t sub in minori in recto.

In oppositum est philosophus pūmo huius:

C In ista questione p̄mitius ponēt sunt notabilia. In **2°**
 respondēdū est ad questionem.

Quantum ad p̄mo est notādū. q̄ aliqua est cō-
 sequētia bona māliter. aliqd aut̄ forma-
 liter. p̄z ex dictis in q̄one. **20°**. **C** **2°** est notādū. q̄ p̄na bona
 gra for^s est duplex. qdā est syllogistica. alia nō syllogistica.
C **3°** est notādū q̄ q̄cqd dixerō de particulari seu de particula-
 ribus eodē mō inrelligitur in indefinitis. Hec de primo.

Quantum ad **2°** si p̄ h̄ bec. Ex vna particulari/
 p̄z: q̄ bñ seq̄tur. aliqd homo currit. ḡ aliqd aīal currit: q̄:
 p̄z p̄locū ab inferiori ad supiū. sūmūt bene seq̄tur. aliqd
 homo currit. et aliqd equus est albus. ḡ aliqd aīal non est
 nigrū. prout deduci p̄t hoc per locū ex oppositū. **C** **2°** q̄
 est hec. ex vna particulari bñ seq̄tur aliqd formaliter et
 emptinematically. p̄z per q̄mā rōnē factam ante oppositū et
 eius cōfirmationē. **C** **3°** ex pluribus particularibus bñ
 seq̄tur aliqd formaliter et emptinematically. p̄z: q̄ ex copula-
 tia cōposita ex particularibus puris seq̄tur quelibet ei^s p̄s
 ut arguit **3°** ratio facta ante oppo^m. **C** **4°** q̄ est. ex puris par-
 ticularibus bñ seq̄tur syllogistice expositorie. p̄z p̄ q̄ntam
 rōnē factā ante oppo^m. **C** **5°** q̄ est. ex puris particularib^s va-
 let sylls mediū cap̄do in minore affir^m cū relativū iden-
 titatis. p̄z per sextā rōnē factā ante oppo^m. **C** **6°** q̄ est. ex pu-
 ris particularib^s. valet sylls ex maiore affirmatiua et mi-

Questio. XXVII. et XXVIII.

noꝝ negatiua cōcludēdo q̄nē de modo loquēdi incon-
 sueto. p̄z p̄ septimā rōnē factā ante oppo^m et eo nō quo ista
 arguit in p̄ figura p̄t cap̄t alia exēpla in sc̄da et terciā figu-
 ris. **C** **7°** q̄ est ista. Ex puris particularib^s valet sylls si aliquā
 terminū distribuāt in maiore sub quo capiat sub in mino-
 rōe et recto nō quo arguit v̄ltima rō factā ante oppo^m.
 p̄z q̄ p̄candē rōnē. **C** **8°** q̄ est. ex puris particularibus valet
 sylls capto medio affirmatio in maiore et distributo in mi-
 norē: vt bñ seq̄tur. hō est aīal. et aīin^s est oē aīal. igit aīin^s
 est hō. p̄z: q̄ nullq̄ reperit instātia. **C** Ultimā **2°** est. ex pu-
 ris particularib^s nihil seq̄tur syllogistice istis. s. casib^d denū
 p̄tis q̄ positi sunt in **4°** **5°** **7°** **8°** h̄nibus. hanc q̄nē declarā-
 uit p̄s in singulis sylls satis diffuse. Et ratio eius est: q̄a
 nō c̄t si duo termini coniungant in 3° termino cōi: aut etiā
 disiungant in illo 3° cōi q̄ p̄p̄ter hoc ipsi coniungant inter
 se vel disiungant inter se in xp̄pone de nō loquēdi p̄suero.
 nā q̄libet sylls cōcludēdo q̄nē de consueto modo loquēdi
 non reducibilis ad expositoriuꝝ cōcludit eam virtute distri-
 butiōnis facte in vna premissarum teste philosopho pri-
 mo huius. volente q̄ omnis talis teneat per dici de omni
 vel de nullo. ergo per distributionē tenet. modo quando
 ambe p̄missa sunt particulares. et in maiore nullus terminū
 distribuitur. tunc sylls virtute distributionis non pot̄
 tenere. igit **2°**. Hec de secundo.

Ad rōnes. **C** Ad p̄mā d̄. q̄ arguit pro p̄ vel sc̄da
 sc̄da cōdebet aīs. puta q̄ ex ambabus vniuersalibus se-
 grur p̄clusio v̄lis: et negat p̄ntia qua infert. ergo ex ambabus
 particularib^s seq̄tur p̄clusio particularis. Ad probationē
 d̄. q̄ noī tātam potētiā habet particularē respectu cōclu-
 sionis particularis: sicut v̄les h̄sit respectu q̄nis v̄lis et cā
 nō est alia: nisi q̄ sylls non t̄z in terminis cōibus nō vir-
 tute distributionis que in particularib^s puris nō est. **C** Ad
3° d̄. q̄ ipsa arguit pro **2°** q̄ne. **C** Ad **4°** concedit. q̄ ex par-
 ticularib^s valer sylls: et negatur p̄sūria. q̄ ex par-
 ticularib^s. et rō diuersitatis est: qdā termini coniun-
 guntur in medio discreto bñ debet coniungi inter se: et **2°** sic
 sit in syllō expositorio: sed nō est sicut quādo termini coniun-
 gūtur in medio cōi fine distributionē. sic sit q̄n̄ arguit ex
 puris particularib^s. Ad auctoritatē Petri hispani: et ad
 dcm̄ cōe d̄. q̄bz veritatē quo ad valē syllm: et sic nō est ad
 p̄sens. **C** Ad confirmationē cōdēs ex opposito q̄nis in bar-
 bara particulari seq̄tur oppo^m p̄missa: sed h̄ est emptime-
 mace. Et id de hoc nihil ad p̄sens mili squātū rō p̄bat p̄
 q̄ne. **C** Ad **5°** d̄. q̄ est pro **4°** q̄ne. **C** Ad **6°**. q̄ est pro **5°**.
C Ad **7°**. q̄ est pro **8°**. **C** Ad **8°**. q̄ est pro **7°**. **C** Ad au-
 citoritatē p̄sī in oppositū dicit. q̄ est pro v̄ltima conclusio-
 ne. Hec de questione.

Questio. **xxvij.**
C Questio ista est mōta super textu eodē et caplo. vi. 8.

OnseQuenter ex puris negatiuis
 aliqd seq̄tur. **C** Arguit q̄lic. ex puris af-
 firmatiuis seq̄tur aliqd. ḡ **2°**. p̄ntia t̄z: q̄ non
 v̄ rō p̄p̄tā magis sequi debeat ex affirmati-
 uis q̄ negatiuis. aīs notū est. **C** **2°** sic. negatiua est potior
 in inferēdo q̄ affir^m. ḡ sicut aliqd seq̄tur ex puris affirmati-
 uis ita seq̄tur ex negatiuis. p̄ntia t̄z et aīs declarat: quā
 negatiua est tāta potētiā q̄ vna p̄missa existēt negatiua
 ipsa infert q̄nē negatiua: eo q̄ potior est in inferēdo sibi si-
 milē q̄ p̄missa affirmatiua: munq̄ aut̄ p̄missa affirmatiua
 cū negatiua infert q̄nē affirmatiua. igit v̄z q̄ negatiua sit
 maiori potētiā. **C** **3°** sic bene seq̄tur. sōt. nō currit: et nullus
 aliqd aīal currit. ḡ nullus hō currit. ambe p̄missa sunt
 negative et p̄clusio. ḡ **2°**. **C** **4°** bene seq̄tur. si nullus hō cur-
 rit. ḡ sōtes nō currit. si nullus homo currit. ḡ sōtes non
 currit: et nō totum aīs videt negatiuum. **C** **5°** ex vna ne-
 gatiua seq̄tur aliqd. igit ex plurib^s. p̄ntia nota. aīs decla-

A natura: q̄ multe negative sunt imposse: et ex imposse sequitur qdlibet. ḡ r̄. Cōf. negativa infert aia; formalit. ḡ r̄. siū p̄z; nā v̄l̄s negativa avertit. Itē v̄l̄s neḡ formalit. in- fert suam subalternā. Itē a q̄dlibet neḡ ad difficiūtā: cui? ipsa est altera pars est p̄nūtia formalis. C̄ 7° a copulativa cui? q̄dlibet p̄ est neḡ sequitur formalit. q̄dlibet p̄ eius. ḡ r̄. D̄nia t̄z: q̄ ambe p̄missae sunt neḡ. aīs est notū: cū semp a copulativa ad q̄dlibet ei? p̄x̄ sit formalis d̄nia. C̄ 8° ex pu- ris negatiis de p̄tingēti ad vtrūlibet sequitur aliqd syllogi- stice. iḡl̄ r̄. p̄ntia t̄z. et aīs est p̄hi p̄ huius. cap. 12. L̄d̄fir- mat̄ sic. ex vna neḡ de inē vel de necio: et alia de p̄tingē- ti sequitur aliqd syllogistice. ḡ r̄. p̄ntia t̄z. et aīs est p̄hi p̄ huius. cap. 13. 2. 14. C̄ Ultimo f. syllogistice sequitur nullus risibile currit. nullus aīs est risibile. Iḡl̄ nullus aīs currit: et t̄i ambe p̄missae sunt neḡ: vt notū est. Silt sequitur nullus risibile currit. nullus hō nō est risibile. ḡ nullus hō currit: et t̄i ēt ambe p̄missae sunt neḡ. q̄ formē valēt p̄z. nā mūq̄; rep̄it instan̄me sic penes finitū et infinitū variatio.

B In oppositum videt̄ eē ph̄s p̄mo huius v̄bi in singulis figuris multis q̄nib̄ declarat q̄ ex puris negatiis nibil sequatur.

C In ista qōne fit h̄ d̄ hec. Ex vna seu plurib̄ ne- gatiis bene sequitur aliqd māliter. p̄p̄ p̄ qntā rōne facta aī oppo. et ex vna neḡ frequenter sequitur alia formalit. p̄z per locos dialecticos. vt nullus aīal currit. iḡl̄ nullus hō currit. p̄ntia t̄z per locū a co v̄l̄. fili ex p̄lificari posset de multis alijs locis. C̄ 2° d̄ est hec. ex vna neḡ bene sequitur aliqd formalit. et non syllogistice. p̄z 6° rōne facta aī oppo. p̄p̄ta p̄uerione vel subalternatio- ne vel a parte visiōnē ad suū totū. quelibet enim istarū est p̄ntia formalis. C̄ 3° d̄ est. ex pluribus negatiis bene sequitur aliqd formalit. sed nō syllogistice. p̄z per septimā ra- tionē facta aī oppo. q̄ copulativa q̄dlibet p̄ est neḡ ad qualibet istarū partū est p̄ntia formalis. C̄ 4° d̄ est. ex ne- gatiis de p̄tingēti ad vtrūlibet valer syllo. p̄z p̄mo huius cap. 12. C̄ 5° d̄ est. ex vna neḡ de necio et alia neḡ de p̄tin- gēti ad vtrūlibet valer syllo. p̄z p̄ huius. capitulū 14. 17°. et 20°. Et cā illarū duarū q̄nūm est: q̄ neḡ de p̄tingēti eq̄ pollēt affirmatiis et nō sūt vere necie. p̄bs p̄ huius. cap. 2°. q̄ propter cōuertunt in veras affirmatiis de quo postea magis videbit. C̄ 6° d̄ est. ex puris negatiis variādo me- diū penes finitū et infinitū sequitur aliqd syllogistice. p̄z per vltimā rōne factā ante oppo. de hoc etiā magis post est vi- dedū. C̄ Ultima d̄ est. ex puris negatiis: q̄r̄ neutra est de p̄tingēti: et in qb̄ mediū nō variat penes finitū et infinitū: nūb̄ sequitur syllogistice. pater hec d̄ etiā de mēte p̄hi. et ra- tio eius est hec: q̄r̄ nō op̄z si duo termini negative coniungant vni? p̄p̄ter hoc negentur de se inuicē. naz hō et ri- sibile q̄ltercūḡ cōbinara cū lapide semper vere negative coniungant̄ inter se tamē non vere de se inuicē negantur prout notum est: nec op̄z q̄ termini qui sic negative coniungant̄ cum vno? vere de se inuicē affirmentur. nam hō et aīs cū tertio desperato q̄ltercūḡ volueritis vere et negative coniungant̄ et tamē de se inuicē nō verificantur: smo negant. quare p̄z q̄ ex hō d̄spōne p̄missaz in qua- cūḡ figura sicut: nulla conclusio legit̄ de forma: q̄r̄ q̄niḡ cū ea fieri v̄l̄s affirmatiua: q̄niḡ vniuersalis negantur.

D Ad rōne. C̄ Ad p̄mā neḡ p̄ntia qua infert q̄ ex puris negatiis. et rō dissimilitudinis est: q̄r̄ pure affir- mativa habet cōexionē extremitatū eius: medio: propter quā op̄z extremitates inter se coniungant̄: non est sic in ne- gatiis: prout p̄cī est in declaratione vltimē q̄nis. C̄ Ad 2° negat aīs. s. q̄ negativa sit potior in inferēdo q̄j̄ affirmatiua: q̄r̄ oppo. dicit p̄bs p̄ posterior. cap. 16. de cōparatio- ne demotionis. Ad p̄bationē concedēdo q̄r̄ vna p̄- missarū est negativa et alia affir-: conclusio que infert v̄z ee

negativa: s. negat p̄ntia. iḡl̄ negativa est maioris po r̄. c̄ q̄ affirmatiua. negat illud. rō. naz negatiue nō sufficiunt: imo indigēt auxilio affirmatiua: affirmatiue autē affirmatiua inferre sufficiunt b̄m. p̄p̄ia virtutē: q̄re maioris poten- tie sunt. C̄ Ad 3° d̄. q̄r̄ ista p̄ntia nō t̄z de forma. sor. non currit. et nullus alijs a sor. cūgr̄t r̄. nā si sor. eēt mortuus et hoies currerēt. aīs ēt verū. s. sor. nō currit: et nullus alijs a sor. currit. nā q̄n sor. nō est nihil est aliud ab eo: cuz alienas sit iter res exītes solū. p̄nī t̄i ēt falsū p̄ casum. s. hoc. nullus hō currit. C̄ Ad 4° d̄. q̄r̄ illa p̄ntia est bona. si nullus hō currit. sor. nō currit r̄. et negat q̄r̄ totū aīs est negatiis: imo maior est additionalis affir-: prout dictū est in qōne querēte. vtrū eadē p̄positio sit affirmatiua et negatiua. C̄ Ad 5° dicit q̄r̄ est pro p̄ h̄ne. C̄ Ad 6° q̄r̄ est pro 2°. C̄ Ad 7° q̄r̄ est pro 3°. C̄ Ad 8° q̄r̄ est pro 4°. C̄ Ad confirmationē q̄r̄ est pro 5°. C̄ Ad 9° q̄r̄ est pro 6°. C̄ Ad rationem post oppositum dicitur q̄r̄ est pro ultimā conclu- sione r̄.

Questio. xxix.

C Questio ista mōra est propter exempla p̄hi que dispa- sim posuit de homine et animali et hoc caplo 2° caplo 1°. et in multis alijs locis. ideo querit an sit necessaria.

Eeritur 29°. Utrum hec sit necessaria. hō est aīal. Arguit̄ q̄ sic. au- toritate p̄hi in l̄ra. Itē arguit̄ auctoritate car- dinalis alibi. Itē arguit̄ articulo Parisiensi dicēt sic. q̄ dicere hoīem esse aīal nō est nece- error. iḡl̄ ista simpl̄ est necessaria. C̄ 2°. omnis p̄positio per se est necessaria. homo est animal. est p̄positio per se. iḡl̄ illa r̄. maior est p̄hi p̄ posterior. caplo 6°. minor p̄z: quia in ea p̄ba pars distinctionis de diffinito. iḡl̄ talis in p̄mo modo dicēdi per se prout p̄z in codē p̄mo caplo. 4. C̄ 3° f. qualitercūḡ p̄am significat: ita necesse est ēt se. p̄zquias eternaliter eētia diuina est invariabilis. ant. ce- deno p̄zquias eternaliter vel sub tēpore. si ete- naliter: habet p̄positum. si sub tēpore est falsū: quia essen- tia diuina non cadit sub tēpore. 4. physico de tempore. caplo. 4. C̄ Ultimo si ip̄la nō esset necessaria hoc ēt ex co- q̄ deus posset destruere omnes homines: tūc nu- lus homo ēt. nullus homo ēt animal: sed propter hoc non debet dici eam nō ēt necessaria. ergo ipsa est dicenda ne- cessaria. cōsequētia tener. et aīs pro p̄ma parte de se est no- sum. pro secūda parte declarat: q̄r̄ aliter eadē rōne seque- ref q̄ nulla p̄positio geometrica est p̄p̄issime scientia. et ex p̄nti de propōnibus maxime necessariis. p̄batur tācē conseqētia. nam sicut deus posset destruere oēs hoīes: ita posset destruere oēs magnitudines. et sic eodez modo falsificarent omnes p̄positio nes geometricae de magnitu- dinibus: sicut falsificares illam. homo est animal.

F In oppositum arguitur. non plus est necessaria: hec q̄r̄ ista. equus est aīal. sed ista non est necessaria. ergo nec ista. homo est animal. est necessaria. p̄ntia t̄z. et maior rōnis pater. naz eodē mō. sicut aliquis potētia p̄t oēs equos: sicut p̄t destruere oēs hoīes: et ex conseqētia vna est equalit̄ non necessaria sicut alia. minor p̄z: q̄r̄ si deus destrueret oēs equos. tūc illa ēt falsa. oēs equus est aīal. ratio. nam oē animal est: sed tūc nullus equus ēt. ergo tūc nullus equus ēt animal. Itē omne animal est sanū vel egrū: sed tūc nu lus equus ēt sanū vel egrū. iḡl̄ tūc nullus equus ēt animal.

G In hac qōne. Primo vidēdū est q̄o ista p̄positio di- uerſimode p̄t dici necessaria. In scđo specialiter videbi- tur modus soluendi hanc simpliciter esse necessaria: p̄o- p̄ter articulum Parisensem.

H Quantum ad p̄mā est norādum. q̄ p̄positioni triplex attribuit̄ necessaria. s. cōditio- nara. tēporalis. et simpl̄ dicta. P̄positio dicitur necessaria: nēcitas tās ex conditione sic se habens q̄ ex eius terminis cōpo- p̄ponū.

Libri

Questio. XXX.

Jnibilis est una conditionis necia: et in cuius ante respectu huius verbi est: ponit terminus minus eis illius propositionis: et in cuius consequente ponit ista propositio: et isto modo intelligit auctoritas Aristotelis. quod omnis propositio per se simpliciter vera est necia. s. ex conditione. Exempli. ut si modo est necia ista. vacuu est locus non repletus corpore: quod hec conditionis est necessaria. si vacuu est vacuu est locus non repletus corpore. Propositioni autem de necia temporali cuius subiectum respectu copule sic quodcumque supponit per aliquo et ultra sic se habet quodcumque subiectum supponit per aliquo predicatum supponit pro eodem. Exempli. ut tonitru est sonus factus in nubibus. nam per tonitru respectu huius verbi est: quodcumque supponit pro aliquo: et quodcumque ipsum supponit pro aliquo predicatum supponit pro illo eodem: et si ista non est necia. vacuu est loco. et quod per respectu huius copule est: munus supponit pro aliquo: et necia pro simpliciter deo. proposito sic se habens saltem affirmit de inesse et de primitu: quod quodcumque ipsa formabit ei deum supponit pro aliquo et predicatum supponit per eodem. vel sic et melius est. proposito sic se habens quodcumque ipsum et significat pro nunc etiam ei totale significatione: ita necesse est esse.

Hoc premesso sit prima conclusio hec. Ista propositio. hoc est aial. est necia ex conditione seu etia temporali. per hoc pars. hec conditionis est necessaria. si hoc est aial. hoc est aial. per pars. nam per homo in ordine ad istam copulam: quodcumque supponit pro aliquo: et quodcumque in ordine ad eam supponit pro aliquo predicatum supponit pro eodem. quodcumque sit vera. **C**2. est hec. quod prout per hoc supponit solu in ordine ad tempus per hunc etiam hoc coiter. sive uult capi hec non est necia. hoc est aial. probatur propter facta post oppositum.

De supponere. **Quantum** ad 2nd est notandum. quod per suppontes positio naturalis: et de suppositione termini respectu copule non connotantis tempus. Exempli. si in ista. homo est aial. copula absoluat a connotatione ipsius patitis. sicut in ista absolvitur. deus semper est: et per hoc et aial supponerent pro suis signatis tam pro eis que sunt quam pro eis que fuerunt et quam pro eis que eruntur. sit sensus propnis. iste hoc est aial. hoc est et aial. hoc qui fuit fuit aial. vel homo qui erit erit aial. et tunc dicuntur termini stare naturae: propter quod quidam diviserunt supponem in naturam et temporalem: et ista suppositione concurrit non utrumque in quibusdam propnibus vultus utrumque earum eam ignoranterqua negari istam. sortes semper est. nam illi per hoc est non connotat tempus presentis. **Hoc** pmissso sit conclusio responsalis. quod per hunc istam suppositionem naturali hec est simpliciter necessaria. homo est aial. patet: quia suppositio quod iam decetero nulli essent homines adhuc ista esset vera pro hominibus qui fuerunt: et cum potest non sit a apostemata. ut ultimo dicitur cap. 5. id necesse est decetero semper ipsum per hunc istam supponem fuisse vera: cum decetero necesse sit aliquo hominem fuisse. Hec de secundo.

m Ad rones. **C**ad hunc auctoritatem Aristotelem dicitur quod loquebatur naturaliter: et sic ista dicere est simpliciter necessaria: sed tamen per veritatem supposita potest divina. purum hoc verbum est: connotat tempus presentis ipsa non est necessaria simpliciter. Ad auctoritatem cardinalis et articulorum dicitur: quod intellexerunt ultimam conclusionem: puta quod est necessaria per suum supponem naturalem. **C**ad 2nd dicitur: quod omnis propositio per se vera est necessaria ex conditione. et ideo etiam ista est necessaria ex conditione: hoc est propter hunc prima hunc animal. **C**ad 3rd negat antecedentes. quod qualitercumque ipsa significatio necesse est esse. Ad proportionem concedit: quod ipsa significatio hominem esse aial: et negatur quod ita necesse est esse sicutem per suppontes connotantes et consuetas. Ad probonem concedit: quod eternitatem per uisum est in mente diuina hominem animal pro certo tempore: tamen hoc potest non esse. propter quod per aliquo tempore nec obstat immutabilitas essentie diuina: et ideo possibile est

hoiem non esse aial. **C**ad 4th procedit maior: et negat minor: et ad probonem concedit: quod per suppontes manifeste de inesse probatur. **C**ad improbationem: quod dicitur quod meta est proxime scieniam. et quando inferit: igitur debet esse de maxime necessariis. concedit consequentia loquendo de necessariis ex conditione. sed loquendo de necessariis simpliciter. consequentia negat: quod ad scieniam proxime dictam sufficit necessitas ex conditione. **C**Ratio post oppositum est pro conclusione secunda primi articuli. Hec de quone. **Q**o. xxx.

CIta questio est consequenter mota propter superiorzem et propter exempla physiologi que videntur concedere istam. homo de necessitate est animal. in sensu divisoideo doctor vult hoc declarare.

Elerit 30. Utrum ista sit vera. homo de necessitate est aial. **C**Et arguitur homo quod sic auctoritate phis in littera qui in multis locis eam ponit. **C**2. sic omnis homo de necessitate est ens et non potest esse aliquid ens quam aial. ergo omnis homo de necessitate est aial. **C**ontra tener. et minor patet de se. maior declarat. nam oportet quod est dum est necesse est esse ens. per pertinencias causas ultimo. oportet homo est dum est. quod oportet hoiem necesse est esse ens. discursus est planus: quod in barbara: et minor manifesta est de se.

In oppositum arguit ex ista propositio. cum una vera sequitur falsum. ergo ipsa est falsa. sequentia tener. quod ex vero non sequitur falsum. annus probatur: quod sequitur. oportet homo de necessitate est aial. et sicut est homo. quod sicut de necessitate est aial. conclusio est manifesta falsa. cum sicut possit corrupti et non esse aial. quod et una prius et non minor quod supponit eam esse vera. quod maior.

CIn ista questione. Primum premitenda sunt notabilia. Secundo respondendum est ad questionem.

Quantum ad 1st. Primum est notandum. quod magna est difference inter istas. oportet homo de necessitate est animal. nam prima vocatur modalis divisa: alia autem composita. unde stataret de forma una istarum esse veram alia existente falsa et contra. Exempli. ubi composita est vera: necesse est oportet substantiam esse ens. hec enim est necia. omnis substantia est ens: divisa tamen eius est falsa. hec enim est falsa. omnis substantia de necessitate est ens. patet: quod alius non de necessitate est ens. Exempli. ubi divisa est vera. creans de necessitate est deus. lucis de necessitate est luna. sunt enim hec vere: propter ampliationem subiectus compositae sunt sunt falsae. nam hec est falsa. necesse est creantem esse deum. et hec necesse est aliquod latens et lunam. hec enim non est necia. creans est deus: nec hec lucens est luna. **C**Ex quo sequitur correlarie. quod propositio divisa et sua composita sunt subiectu impossibile. et consequentes quantum est de forma. patet: quod nec ad compositas sequitur divisa nec contra: quod declaratum est in notabili precedente. **C**2. est notandum. quod aliqui dicunt hanc esse veram de necessitate quando et de necessitate conditionata. et minus bene indicio meo: quia si ipsa est necessaria vel vera ex contradictione oportet hanc conditionalem esse veram. si omnis homo est omnis homo de necessitate est animal. modo manifestum est quod ista est falsa: cum antecedens sit verum: et consequens impossibile. ut postea dicitur. eodem modo probatur. quod non est vera temporaliter: quia opus hanc esse veram: quando omnis homo est. omnis homo de necessitate est animal. modo hec temporalis est falsa sicut conditionalis. Hec de primo.

Quantum ad 2nd sit prima conclusio. quod ista divisa est simpliciter falsa. omnis homo de necessitate est aial. probatur prout factaz ante oppositum. **C**2. est. quod oportet homo de necessitate est aial pro illo tempore pro quo est. probatur sic. oportet homo non potest non esse aial pro tempore pro quo est. igitur oportet homo de necessitate est aial pro tempore pro quo est. **C**ontra tamen quod egestas

A epo
gs ho
q alig
bictu
pro q
strato
ruipli
tpe pr
ra qu

Ad

Lap. 11.
p' capi
toluz de
redup^u

B

sus iſ
hoc n
sting
sensu
isto m
lor. de
minat
esse en
quo ei
cif. oī
nē qū
est. de

P.

L

C

sylo a
tus. ca
dis p
p. de c
C 2. ar
vls. ig
iecto in
conclu
qi no v
viracq
dem re
formal
pulche
t tam
ner. et a
gno di
quicur
no em
quicur

Primi

A epollentias modalitatis declarat. nā da opp^m. putat q̄ ali
q̄ hō pōt nō est aial p̄ tpe p̄ quo est r̄ ponat in eē. s̄egur
q̄ alīs hō nō est aial p̄ tpe p̄ quo est. aut si forte varietat
biectū ad singulare discrētu sequit q̄ sor. nō est aial p̄ tpe
pro quo est: vel q̄ hoc nō est aial pro tpe pro quo est: demō
strato illo q̄ pōt eē homo: vel q̄ s̄uit hō. mō quelibet ista
rū implicat. i.ḡ ista de possibili. alīs hō pōt nō esse aial pro
tpe pro quo est esser falsa. i.ḡ v̄lis sua. contradictoria esset ve
ra que erat aīs p̄bandū. Hec de secūdo.

Ad rōnes. Ad p^m. s. ad authoritatē phī dicitur
Cap. 33. vno mō q̄ Ari. posuit istam ppōnē exē
p̄ capi
tulus de
redup^m plariter. mō exemplorū nō r̄iūr̄iū verificatio p̄mo huius
in līfa. Alter pōt dīci q̄ intellectus secūdū q̄ne: puta q̄ oīs
hō qui est de necessitate est aial pro tpe pro quo est. Et q̄d
q̄ forsan in greco aliis modis loquendi est de illis de ne
cessario diuisis q̄ in latino. mō Aristo. libros suos fecit in
greco. et iō fīm modū ipsoꝝ p̄cessit ppōnē istam: quam fīm
modū latīnoꝝ negare. **C**Ad 2^m dī distingueōdō istam. oē
q̄d est dū est necessario est eoꝝ p̄t eē cōposita: r̄ sic ē sen
sus iste. hec est hecīa. oē quod est necessario est dum est. r̄
hoc mō p̄cedit ista. Alio mō pōt esse diuisa: r̄ tunc subdi
stinguicteo q̄ li dū est pōt determinare subiectū. r̄ tūc est
sensus iste. oē q̄d est ens dū est ens de necessitate est ens: r̄
isto modo est falla: quia sor. est ens dum est ens: r̄ tamen
loꝝ de necessitate nō est ens. Alio modo li dum. pōt deter
minare p̄dicatum. r̄ tūc sensus est iste. oē q̄d est necesse est
esse ens dum est. i.e. oē q̄d est necesse est esse ens pro tpe pro
quo est: r̄ in hoc sensu cōcedit. **C**Per h̄ ad somam q̄n dī
cī. oīs hō de necessitate est ens. negat ista. **C**Ad p̄batō
nē q̄n dīcī. oē q̄d est dum ē necesse ē ee ens. dīcī q̄ si li dū
est. determinat sibi p̄dicatuꝝ p̄positio est vera r̄ sylls nō va
lerit plus est p̄dicatuꝝ q̄n q̄ majoris. vnde deberet sic
argui. oē q̄d est dū est de necessitate est ens omnis homo ē.
ergo omnis homo de necessitate est ens dum est. r̄ esser
conclusio vera sicut maior. Si autē li dū est. determinat sibi
biectū sylls est bonus r̄ maior est falsa: q̄ ita non intelle
xit eām phī in p̄mo per Armeniis. et iō dī est falsa: p̄puta
q̄ oīs hō de necessitate ē ens. **C**Rō post oppositū est p̄
q̄ne p̄ma. Hec de q̄one.

Qd. 31.

CEt quoniam syllogizare per hanc figurā vni
uersale non erit: neq̄ p̄mitiatuꝝ: neq̄ affirma
tiuꝝ. Capitulo quinto.

Aeritur 31°. Utru i³ figura solū debe
at concludi p̄iculariter. **C**Et
arguit p̄ q̄ cōcludat v̄liter. nāz in q̄būdā mo
dis eins ambe p̄missae sunt v̄les. q̄ cōclusio il
loꝝ modoꝝ dī eē v̄lis. p̄ntia t̄z. nam op̄ in oī
syllō altera p̄missarū esse similem conclusiōnī primo hu
ius. caplo. 22. modo si cōsequētia esset p̄icularis in mo
dis p̄dictis nulla p̄missarū esset similiſ conclusioni. aīs
p̄. de darapti r̄ selapron in gbus ambe p̄missae sunt v̄les.
CArguit sic. medio p̄dicato in v̄traꝝ sequitur conclusio
v̄lis. i.ḡ sic. sicut p̄ de sc̄da figura. i.ḡ eo modo medio sub
iecto in v̄traꝝ sequit conclusio v̄lis. i.ḡ in tertia figura
concluderetur v̄liter. v̄līma p̄ntia t̄z et prima declaratur
q̄ nō videtur maior ratio p̄pter quam medio p̄dicato in
v̄traꝝ p̄missarū possit cōcludi v̄liter: quin cōsūl mō vel ea
dem rōne cōcludit v̄liter medio in v̄traꝝ subiecto. **C**3° sic
formaliter sequitur. oīs sol lucet super nos oīs sol est oīs
pulcherrimus planeta. q̄ oīs pulcherrimus planeta lucet:
r̄ tamē hic cōcludit v̄liter in tertia figura. i.ḡ t̄z. p̄ntia te
ner. r̄ aīs p̄. r̄ sic supponēdo minorē extremitatem cuꝝ si
gno distributivo nūlī reperit instantia. **C**4° sic optime se
quitur. oīs hō est aial. nullus hō est aīnus. q̄ oīs hō aīnus
nō est: r̄ tamē hic cōcludit v̄liter in tertia figura. Sitr se
quitur. nullus hō est aīnus. omnis homo est suba. i.ḡ oīs

Questio. XXXI.

105

asimus suba non est indirecte concludendo: r̄ mō hic ēt con
cludit v̄liter in eadem figura. ergo sequitur q̄ in 3° figura
possit formaliter concludi v̄niversaliter.

In oppositum est p̄philosophus primo huius.
capitulo quinto.

CIn ista q̄one erunt duo articuli. In p̄mo videbitur de que
sito. In sc̄do videbitur de numero modoꝝ t̄ā directe q̄ in
directe cōcludentiuꝝ sc̄de figure r̄ tertie: r̄ consequēter ex
peditum erit de figuris de inesse.

Quantū ad p^m. p̄mo est notandū q̄ tertia figurā cō
cludere v̄liter pōt intelligi duplicitate. Uno
modo excludendo q̄nē de modo loquendi incōsueto. Alio
modo cōcludendo q̄nē de modo loquēdi consueto. **C**2° est
notandū. q̄ in omni p̄ntia formaliter caudendum est ne argua
tur a nō distributo ad distributum. r̄ō. nā p̄positio in qua
ponitur terminus non distributus verificatur disiunctum
vel disiunctive: sed in qua ponitur terminus distributus si
debeat verificari. op̄z q̄ verificet copulatiōe. modo notuz
est q̄ p̄ntia nō valer a p̄positione disiunctiavēl de distri
buto extremo ad copulatiōu: sicut non sequit. homo currit
vel asinus currit. q̄ hō currit et asinus currit: nec sequit. hō
vel asinus est risibilis. q̄ hō est risibilis et asinus est risibi
lis. quare nō valebit p̄ntia a termino nō distributo ad ip
sum distributum. **C**3° est nōndū. q̄ medium subiicitur in
v̄traꝝ p̄missarū in tertia figura. **C**Ex quo sequit 4^m q̄ in
syllō affirmatiōnū nulla extremitatū distribuitur: cum in
eo ambe p̄missae sint affirmatiōnū q̄bus extremitates po
nuntur. nō p̄dicata affirmatiōnū p̄pōnuntur nūq̄ suppo
nunt distributive. **C**Similiter sequit 5^m. s. q̄ in syllō ne
cessario tertie figure vna extremitatū non distribuitur. p̄z
q̄ op̄z in syllō neccio vna p̄missam esse affirmatiōnū modo
p̄dicatuꝝ illius nō supponit nō distributive. **C**notandum
est q̄ in q̄ne affirmatiōnū et in q̄ne negatiōnū de modo loquē
di cōsueto subiectū et p̄dicatuꝝ supponunt cōfuse et distribu
tive. pacet ex regulis suppositionum.

Quo 3^m
fiḡ'clu
dit v̄lr.

His p̄missis sit p̄. q̄ h̄c. in 3° figura ex maiore
v̄niversalis neg^m directe cōcludeudo de modo incōsueto.
p̄z q̄ formalt̄ seq̄. oē. b. est. a. nullū. b. est. c. g. oē. c. a. nō ē.
p̄z: q̄ nūlī reperit instātia. Similiter ex oppositō q̄nī seq̄
opp^m p̄missarū. sicut p̄z diligēter intuēti. **C**2° est. In fela
pron indirecte cōcludeudo seq̄ r̄ v̄lis neg^m de modo incon
sueto vt optime sequitur. nullus hō est lapis. r̄ oīs hō est
suba. i.ḡ oīs lapis suba non est. p̄z sicut p̄cedens. **C**Sed
de istis q̄nībus nihil est ad p̄positū Ari. q̄ solum de his
que sunt de mō consueto est locutus. **C**Et quo ad ista sit
3°. q̄ si minoz extremitas distribuitur formalt̄: seq̄ r̄
v̄lis. p̄z p̄ 3^m rōnem factā ante opp^m. sed de hac etiā nō
est ad p̄positū phī: q̄ ipse supponit q̄ extremitates non ca
pianit cū signo distribuendo affirmatiōnū: cū dicat p̄ periar
menias oēm affirmatiōnū eē falsam in qua p̄dicatuꝝ v̄le
v̄liter annunciar de subto. **C**4° 2° syllō affirmatiōnū tertie
figure vbi minoz extremitas non distribuitur: nec maior
non p̄t concludere v̄niversaliter. nam in p̄missis nulla
extremitatū distribuitur per supra et sic argueretur a nō
distributo ad distributum. consequētia est contra notabili
tē 2^m. **C**5° conclusio est. syllogismi negatiōnū tertie figure nō
possunt concludere v̄niversaliter in modo consueto nō di
tributo p̄dicato propositionis affirmatiōnū. probatur. nāz
extremitas posita in p̄missa affirmatiōnū nō distribuitur
per 5^m notabile: r̄ in q̄ne v̄niversaliter negatiōnū ipsa distribue
retur sic argueretur a non distributo ad distributū: v̄le
p̄s. **C**6° est r̄nialis. q̄ 3° figura non potest cōcludere v̄n
iversaliter in modo loquēdi consueto: dū nullius affirmati
ōe p̄dicatum capiatur cum signo v̄li affirmatiōnū. pater.
q̄ iam in modis affirmatiōnū: nec in modis negatiōnū: vt
et dicunt due conclusiones precedentes.

5
cap̄ q̄m
autē est
enūciār.

Egi. in p̄lo.

Libri

Questio. XXXII.

Quantū ad 2^m ē notādū. q̄ aliqui modi in 2^r figura & in 3^r concludunt directe & aliqui indirecte sicut in p̄. C 2^e ē notādū. q̄ solū intēdo dicere de numero modoꝝ propositionum de inesse non expōitorioꝝ; nec ad eos reducibiliꝝ & concludentiū ē nem de modo loquen di consueto. de alijs aut̄ syllis qui possunt fieri in 2^r figura vel in 3^r non intēdo facere mentionem.

Quibꝝ premissis sit p̄ 2^r hec. Solū sunt quorū dētes, p̄bas sic. sunt sexdecim dispōnes 2^r figure sicut in q̄ liber aliarū: & duodecim viles sunt inutiles. q̄ solū sunt quorū modi viles. p̄fīta nota ē. aīs p̄o p̄t̄ declarat̄ sicut declarabat̄ in q̄dne querēte de numero modorum p̄me figure. pro 2^r p̄t̄ p̄bas. nā si ambe p̄missae sunt negatiue sunt quorū dispōnes inutiles: & si ambe sunt affirmatiue sūr alie quorū dispōnes inutiles: cū 2^r figura nō ē cludat̄ affirmatiue. si aut̄ maior fuerit negatiua & minor negatiua sunt due inutiles. s. ex ambabꝝ p̄ticularibꝝ & maiore p̄ticulari & minore vili. si aut̄ maior fuerit affirꝝ & minor neg. sunt é due inutiles. puta ex ambabꝝ & ex maiore p̄ticulari due inutiles cōiugōnes sunt bis quorū & bis due que simul cōbinat̄ faciunt̄ duodecim: & sic solū manet̄ quorū p̄iugōnes viles. due. s. maiore vili negatiua & minore vili affirꝝ vel particulari affirmatiua alie due. s. maiore vili affirmatiua & minore vili vel particulari negatiua. C 2^r ē hec. sunt quorū modi 2^r figure indirecte cludētes. p̄bas sic: q̄ sexdecim dispōnū duo decim sunt inutiles indirecte cludēdo. q̄ sunt quorū modi viles. p̄fīta tener. aīs declarat̄. nam quorū sunt inutiles si ambe sunt negatiue: & si ambe p̄missae sunt affirmatiue sicut p̄us. si aut̄ maior fuerit negatiua & minor affirmatiua sunt due inutiles. puta ex ambabꝝ p̄ticularibꝝ & minore p̄ticulari. si aut̄ maior fuerit affirmatiua & minor negatiua ē vna inutilis. s. ex ambabꝝ p̄ticularibꝝ & alia maiore vili & minore p̄ticulari: & sic tot̄ p̄iugationes inutiles indirecte cludēdo quorū directe cludēdo. C 3^r ē. 3^r figura solū h̄z sex modos directe cludētes. p̄bas sic. nā sexdecim dispōnū decē sunt inutiles. q̄ solū manet̄ sex viles. p̄fīta tener & aīs declarat̄. nā si ambe sunt neg. sūr quatuor inutiles: & ambe sunt affirꝝ ē vna inutilis. s. ex puris p̄ticularibꝝ. si aut̄ maior affirmatiua & minor negatiua sunt quorū inutiles: & minore negatiua directe cludēdo in 3^r figura nihil se quaf. si aut̄ maior negatiua & minor affirmatiua est vna inutilis. s. ex puris p̄ticularibus. & sic inutiles p̄iugationes sunt bis quatuor & bis vna: & sic sunt decē & manet̄ viles tres ex ambabus affirmatiuis. puta si ambe sunt viles: vel maior. vili & minor particularis vel ecōtra. & tres maiore negatiua. puta maiore negatiua vili & minore vili affirmatiua: vili maiore eadē & minore p̄ticulari affirꝝ vili minore p̄ticulari negatiua: & in minore vili affirmatiua. C 4^r ē hec. q̄ in 3^r figura non sunt nisi sex modi indirecte cludētes. p̄bas. nā sexdecim dispōnes sunt decē inutiles. igit̄ r̄. p̄fīta tener. aīs. p̄bas: q̄ ex ambabꝝ negatiuis sunt quorū inutiles: & ex maiore negatiua & minore affirmatiua sunt alie quorū inutiles: eo q̄ minor extremitas in minore non distribuit̄. & in ēne negatiua indirecte distribueret̄. si autem sine affirmatiua ē vna inutilis. s. ex puris p̄ticularibꝝ & sunt tres viles. puta ex ambabꝝ viles vel ex maiore particulaři & minore vili. si aut̄ maior fuerit & minor negatiua est vna inutilis. puta ex puris p̄ticularibus: sunt tres viles. s. ex maiore vili & minore particulaři. alia ex maiore p̄ticulari & minore vili. & 3^r ex maiore vili & minore vili: & sic habent̄ sex viles & decē inutiles. ppter quāz notītā melius habēdā notāt̄ regule. C Prima. q̄ h̄z semp extremitates indirecte p̄iugant̄: dū tñ caueat̄ ne ex nō distributo iſerat̄ distributū. quāz ppter h̄z i quibꝝ syllis cludēte particulaře negatiua de mō ſuero & directe cludere alia particulaře negatiuam indirecte p̄ponendo ambas extremitates

negationi. s. in mō loquēdi incōfuerorū optime seq̄ in ſerio. nullas hō est aſinus. aliqua ſubā ſt̄ homo. ergo alijs aſinus ſubſtātia non eſt. Eodem modo ē de ſingulis alijs. C Ex quo ſequit̄ ſecūda regula q̄ ſapēlmo & fr̄leſomorū tenent̄ in oībus modis figurāꝝ & indirecte cōcludēdo. pater. q̄ in ēne nihil diſtribuit̄ quin in premissis diſtribuit̄. C 3^r ſyllo. oīs syllis cōcludēt̄ aliquā ēne auertibile direc̄te cōcludit̄ eius cōuertibile indirecte. Hec de ſecūdo.

Ad rōnes. Ad p̄mā nego p̄fīta iſtā qua infereſt. ſunt viles. ergo. Ad p̄bationē. s. ad auctēt̄ p̄fī que dicit̄: q̄ op̄ vna p̄missarū eſſe ſimilē ēni. dī q̄ hoc nō intellexit̄ de ſimilitudine quātitatis: ſed de ſimilitudine qualitat̄: vel de ſimilitudine generis. p̄ponit̄: vt vult ſi 2^r ē de nēcō q̄ vna p̄missarū dī eē de nēcō: & ſi cluſio ſit de p̄tingenti vna p̄missarū dī ēt eē de p̄tingeti. C Ad 2^m negat̄ p̄fīta q̄ iſert̄. mediuſ p̄dicato in vtracq̄ p̄missarū ſeq̄ vliſ ū. ḡ ēt medio ſubto cludet̄ vlt̄. & ratio diſſimilitudinis ē: q̄ me dio ſubto in vtracq̄ p̄missarū in modis affirmatiuiſ nulla extremitatū diſtribuit̄. & iō ſi in eis vlt̄ cōcluderet̄ ex nō diſtributo iſert̄ diſtributū. In modis aut̄ negatiuiſ minor extremitas non diſtribuit̄ proprieſ qd̄ ſi directe cōcluderet̄: q̄ a parte ſubti in ēne vli ipſa diſtribueretur ſequitur incōueniens quod prius. ſi aut̄ indirecte. tunc ſieret̄ p̄dicatum ēniſ negatiua: & ex ēnti diſtribueret̄: & ſic ſemper ex nō diſtributo iſert̄ diſtributū. C Ad 3^m dicitur. q̄ ipsa eſt p̄o terra conclusionē. C Ad 4^m dicitur. q̄ eſt p̄o p̄mis diuabuſ conclusionibꝝ primi articuli. C Ratio post opositum eſt p̄o vlt̄ma conclusione eiudem. Dec de questione.

Manifestū eſt q̄ syllis vniuſciuſq̄ horum alter erit &c. Capitulo septimo.

Aerit̄ 32^r. Utrū valeat̄ ſylogiſmi ex illis de nēcō cōpositis ſicut ex illis de inesse. C Arguit̄ p̄ q̄ nō ex illis de posſibili cōpositis non eſt ſylogizandum ſicut ex illis de inesse ſicut nec in illis de necessario. p̄fīta teneri ille de necessario eq̄ pollet̄ illis de possibili. 2^r plārmentias. aīcedēs patēt̄ q̄ non ſequitur possibilis eſt omne currēs eē hominē: & possibilis ē omnē equum eē currēs. Igit̄ possibilis ē omnem equum eē hominē p̄missē enim ſunt manifeste vere & conclusio falſa. C 2^r ex illis de imposſibili cōpositis non ſylogizatur ſicut ex illis de inesse. ergo nec ex illis de necessario. p̄fīta teneri: q̄ quelibet de imposſibili eq̄ pollet̄ alīcui de necessario. vt p̄us. aīs p̄bas: q̄ nō ſequitur. imposſibile eſt omnē equum eē hominē: imposſibile ē oē riſibile eē equum. ergo imposſibile eſt omne riſibile eē hominē. p̄missē ſunt enim manifeste vere vt prius: & conclusio falſa. C 3^r ſic non ſequitur neceſſe eſt deum eē omnipotētē: & neceſſe eſt primum cauſam eē deum. ergo neceſſe eē primum cauſam eē omnipotētē. ergo ex illis de necessario non ſylogizatur ſicut ex illis de inesse. conſequēt̄ h̄z. aīcedēs declaratur. nam poſit̄ caſu q̄ ille due ſint in mōdo. deus ē oipotēs. & p̄cā ē deus: & q̄ iſta p̄poſitio. p̄ma cā ē oipotēs. non ſit p̄missē ſunt vē & conclusio falſa. quare ſylogiſmi non valēt.

In Oppositum eſt philoſophus primo būnus capitulo ſeptimo.

C In bac q̄ſtione Primo ē vidēdū quo ſylogiſti ex p̄poſitionibꝝ modalibꝝ cōpositis. Secō ē vidēdū quo ſylogizatur ex illis de necessario diuīſis.

Quātum ad primū ē p̄mo notādū. q̄ syllis ex modis ſubſtātia p̄t̄ ſiern dupliciter. Uno modo in ordine ad totam p̄poſitionē. vt ſi argueretur. ſic. omnē deum eē omnipotētē ē necessarium: aliquod ſcrip̄tu eſt deus ē deum eē oipotētē. q̄ aliquod ſcriptū ē neceſſe

Asariorum. Alio modo in ordine ad partes dicti put arguuntur rationes factae aīn oppoītū. C¹ est notandum, q̄ solū log. ppono de modis difficiatis his modis. pole. ipole. neciū. et de contingenti, put capis p̄ poli. nā īstī sunt cōiores. C² est notandum, q̄ proprie loquendo inter istas modales cōpositas non est talis equi-poliēta sicut inter diuisas. Ratio ē q̄ possibile et impossibile ē dicitio in diuisis eq̄pollēt, vt equipoller dicere a possibili ē ēē. b. et a. nō ē impossibile esse. b. Sed in compositis nō ē sic, nō enim sequitur deum ee non est impossibile, q̄ deū ee est possibile, nam p̄ma est pura negativa, et ista nō infert vna affirmatiū qualis est 2° nec ei eq̄poller. Eodem modo in diuisis nece subalterne equipoller possibili, vt eq̄poller diceret, sot. non nece ē nō currere, et sotē possibile est currere. In cōpositis nō sic, nā nō sequitur. chimerā nō currere nō est necesse, ergo chimerā currere est possibile eadē rōne qua p̄misit q̄ p̄ est p̄ negativa et 2° affirmativa. C³ unde corre-larie sequitur eq̄polētias Petri hispani de modalib^o cōpo-sitis nō esse sufficiētēs; sed possunt glosari sic. q̄ vna infert alia cū 2° stāria, pp̄onis pro qua supponit dcm p̄fis prout dñi sequitur. chimerā nō currere nō ē necesse, et ista pp̄o, chi-mera nō currit, est vna pp̄o cū sua contradictionia, igis chi-mera currere est possibile. C⁴ est notandum, q̄ nō est in cōveniens ex plurib^o potib^o incōpossibilib^o sequi in polētū bñ sequitur. sot. currit et sotē nō currit, ergo 2° dicitio si bñ inuitē repugnat stātiū, sot sequitur, omne currēns est asinus, et oīs bñ est currēs, ergo oīs bñ est asinus. et in ambabus istis 2° stātis quelibet pars antītis est possibilis; sot parts non sunt subiunctivem compōsibiles.

His p̄missis si p̄ma 2^oclusio hec. Ex modalibus compositis quo ad totales proposi-tiones totaliter est syllogizandū sicut ex illis de inesse, pa-ter; q̄ ipse sunt vere de inesse sicut dictū est in via q̄one po-ri. C² 2^oclusio est hec, quo ad partes dicti non est similiter syllogizandum ex modalibus cōpositis de possibili sicut ex illis de inesse, patet per p̄ma rōnem factam ante opposi-tum, nec mīrū, nā nō est in cōveniens 2^onem esse impossibile; Is quelibet p̄missarū sit possibilis; vt dictum est in 3° nota-bili. C³ Sed diceret quis, nōne Ap̄, dicit p̄. imo bulus cap̄ 12°, q̄ ex possibili nō sequitur impōle. R̄ideo q̄ Ap̄, volu-ite q̄ ex possibili totali ante nō sequitur impossibile; et hoc est verū. Sed nibil p̄libet totale antecedens esse impossibi-le; Is quelibet pars sit possibilis esse, q̄ inter se sunt subiunc-tivem incompossibiles; vt dictum est in 3° notabilis. C⁴ 2° est, ex modalibus compositis de impossibili quo ad partes dicti nō est syllogizandū sicut ex illis de inesse, patet; q̄ ex p̄missis impossibilibus bene sequitur conclusio necessaria sicut argumentum est in 2° ratione ante oppositum facta. C⁵ conclusio est, supposita constantia p̄positionum pro qui-bus supponunt dicta in necessariis cōpositis, eodem modo syl-logizandū penes partes dicti ex illis de necessariis cōpositis sicut ex illis de inesse, patet; q̄ op̄z si quelibet p̄missa p̄ sit necessaria 2^onem etiā esse necessaria ea existente; cum ex necessis non sequatur 2^otingēs. C⁶ Et noranter dico supposi-ta constantia pp̄onis 2^oc, nā similit̄ arguendo sine constantia pp̄onis pro qua supponit dcm 2^onem non valer p̄ntia sicut arguit 2° ratio facta ante oppositum; vt bene sequitur, ne-cesse est omne, b. eē, a. et necesse est omne, c. eē, b. et hec est p̄positio, c. est, b. ergo necesse est omne, c. eē, a. C⁷ 2^oclusio ē ex vna de neciō opposita ex alia de inēē nihil valer syllis ve nō sequitur necesse est oīm deū eē omnipotētem; et aliqd̄ creans est deus, ergo necesse est aliquem creātem eē oīpo-tentem, sc̄lo enim falsa et p̄missa vere tam dictum esticūm Arist. hanc mixtione dicebat valere q̄ loquebatur. de ip-sis de necessario diuisis et non compositis.

Quantū ad 2° p̄mo est notandum, q̄ subīm p̄positio-nis modalis diuisis de necessario amplia-est supponendum pro eo qd̄ est vel potest esse.

Hoc p̄missio sit p̄ 2^obec. Syllogismi ex ambab^o de neciō diuisis valer in p̄ figura, p̄ batur sic: q̄ bene sequitur. oē, b. de necitate est, a. et oē, c. d̄ neccitate est, b. q̄ omne, c. de necessitate est, a. eodem modo seq-tur. omne, b. de necessitate nō est, a. et omne, c. de necitate ē b. ergo omne, c. de necitate nō est, a. et sot exēplificari pos-set in 3° 4° modis: q̄ affirmatiū modi tenet manifeste p̄ dici de oī, si enim omne quod est, b. vel potest eē, b. de ne-cessitate est, a. et omne, c. de necessitate ē, b. ergo omne, c. de necitate erit, a. Eodem modo tenet negatiū per dici de nul-loz intelligi hanc 2^onem de modis directe 2^ocludētibus. nā affirmanū indirecte 2^ocludētis nihil valent ut non seq-tur. oīs deus de necitate est oīpotens, omne creans de ne-cessitate est deus, ergo aliquod omnipotēs de necessitate est creans, nam p̄missa sunt vere et 2^oclusio falsa; nec sequitur. oīs luna de necessitate est infimus planeta, aliquod lucēs de necessitate est luna, ergo aliquod infimus planeta de necessi-tate est lucens causa eadē. C² 2^oclusio est, ex ambabus de neciō diuisis valer syllis in 1° figura, patet; q̄ tres p̄mi mo-di qui conuersione vīis negatiū reducunt ad p̄maz figu-rā; et quartus modus perficitur per impossibile sic, omne b. de necessitate est, a. aliquod, c. de necessitate non est, a. ergo aliquod, c. de necitate nō est, b. da oppositū, oē, c. p̄t eē b. et arguatur sic in barbara, omne, b. de necitate est, a. que fuit maior p̄maz; et omne, c. p̄t eē, b. ergo omne, c. de neces-sitate est, a. discursus iste est bonus; vt postea dicetur ut ista conclusio repugnat minori que dicitur aliquod, c. de necessi-tate non est, a. C³ 2° est, ex ambabus de neciō diuisis valer syllis in 3° figura, vt optimē sequitur, omne, b. de necessitate est, a. omne, b. de necessitate est, c. ergo aliquod, c. de neci-tate est, a. Eodem modo exēplificaretur de alijs et oīs probabuntur p̄ syllogismū expōitorius, significato aliquo, b. arguatur sic, hoc de necessitate est, a. hoc de necessitate est, c. ergo aliquod, c. de necitate est, a. vel ex opposito 2^onem cū mi-nore inferēdo oppositū majoris, vt da oppositū conclusio-nis, omne, c. p̄t non esse, a. arguatur sic ex illa, omne, c. p̄t non eē, a. omne, b. de necitate est, c. ergo omne, b. p̄t nō eē, a. in barbara; et ita, ergo repugnat majori que fuit, omne, b. de necitate ē, a. Eodem modo p̄t quis studiosus syl-logizare alios modos, ppter 2^onem, nullum modorum 3° fu-gure p̄t pbare cum ille affirmatiū d̄ neciō nō pertant in terminis; vt ante dictum est.

Ad rōnes. C¹ Ad primam conceditur q̄ non va-let syllogismus ex ambab^o de possibili compositis; et negat 2^oniam qua iferit q̄ nō valebit ex amba-bus de neciō. Ad p̄bationē dī, q̄ iste de possibili nullis ne-gationibus appositis nō eq̄pollent illis de neciō captis si ne negatione, mō de illis solum intelligunt 2^onem cōposite. C² Eodem modo dicat directe ad 2°. q̄ p̄positiones de im-possibili et necessario non appositis negationibus modis seu alijs eoz non eq̄pollent, modo solum de illis posite sunt 2^onem. C³ Ad 3° dī, q̄ ipsa arguit veritatem, p̄tis, s. q̄ ex ambabus de neciō cōpositis nō sequas con-lusio de ne-cessario nisi arguat cuīz constantia pp̄onis pro qua suppo-nit dcm 2^onem; et hoc satis ē dictū in primo articulo. C⁴ Au-thoritas ph̄i post oppositum est pro 2^onibus secundi arti-culi, nam ipse loquebatur de modalibus diuisis et non cō-positis. Hec de questione. **Q**uestio. 33.

Accidit autē quādoq̄ et altera p̄positione ne-cessaria neciō fieri syllim. Capitolo octauo.

Onsequenter 33° q̄ritur. Utruq̄ va-leat mixtio ex vna d̄ neciō et alia d̄ inēē in p̄ma figura. C¹ Et argui-tur p̄mo q̄ nōnā si sic vel sequerit 2° de neciō, vt de inesse, nō nullo istorum modorum p̄t dici. q̄ mixtio illa non valeat. 2^onā tenet, et maior rōnis patet a suffi-siōne.

Libri

3 cienti divisione, minor declarat, p̄ q̄ nō sequatur cōclusio de nec̄cio; quia nō sequitur. omnis infimus planeta de nec̄tate lucet, omnis luna ē omnis infimus planeta. ergo omnis luna de nec̄tate lucet. p̄missa enim sunt vere & cōclusio falsa. q̄ autē nō sequatur cōclusio de inesse patet sic arguendo. posito q̄ luna sit eclipsata. omnis infimus planeta d̄ necessitate ē luna. omne lucēs totale in sp̄era lune est infimus planeta. ergo omne lucēs totale in sp̄era lune de nec̄tate est luna. nā p̄missa iterū sunt vere & p̄clo falsa. q̄ enim maior sit vera notum est & minor p̄z: eo q̄ subm ampliat in ea ad supponēdum pro eo q̄ est vel p̄t eē. iō sensus ei⁹ ē iste. oē q̄ est vel p̄t eē lucēs totale in sp̄era lune de nec̄tate est luna. & h̄ est v̄p. nā nibil p̄t eē lucēs totale in sp̄era lune nisi luna: & illa de nec̄tate est luna.

In oppositum est philosophus primo huius capitulo octauo.

C In q̄dne p̄ vidēde sunt de ipsa 2̄nes p̄hi. Sc̄do iuxta illas īndendum est ad questionem.

R **Quantū** ad p̄mū sit p̄ma cōclusio hec. ex maiore de nec̄cio & minore de inēē. sc̄dūm ē q̄ p̄bs d̄ hac q̄dne duas ponit 2̄nes. p̄ma est q̄ ex maiore de nec̄cio & minore de inēē legitur cōclusio de nec̄cio in p̄ma figura. 2̄ est q̄ ex maiore de inēē & minore de nec̄cio nō sequitur & in eadē: & loquitur p̄bs de illis de nec̄cio diuīsis sicut patet ex precedēti q̄dne. Nec de primo.

Q **Quantū** ad 1̄ sit p̄ma cōclusio hec. Ex maiore de nec̄cessario & ex more d̄ inēē valeat syllogism⁹ in ista figura: restringēdo subm 2̄nis ad supponēdū p̄ eis que sunt solū & cōcludēdo directe. p̄bas: q̄ affirmatiū teneat manifeste per dici de oūr negatiū per dici de nullo. igitur sunt boni. 2̄tia tenet. aīs patet. vt argueretur sic. oē b. de nec̄tate est. a. omne. c. est. b. q̄ oē quod ē. c. d̄ nec̄tate est. a. manifeste enim regulatur syll⁹s per dici d̄ omnīeo q̄ maior significat q̄ oē illud quod ē v̄l p̄t eē. b. de nec̄tate est. a. & maior significat q̄ oē. c. est. b. & sic directe sub distributione maioris cap̄t sub in minore. Eodem mō p̄t p̄bari de negatiū q̄ tenet p̄ dici de nullo. **C** 2̄ cōclusio est q̄ hm̄oi syllogism⁹ v̄les sine dicta restrictione subi 2̄nis non valēt. p̄batur sic. posito q̄ inter planetas sol & luna luceat sup nostrum hemispermum arguit sic. omnis infimus planeta de nec̄tate ē luna. omnis planeta lucēs sup nostrum hemispermum ē infimus planeta. q̄ omnis planeta lucēs sup nostrum hemispermum de nec̄tate est luna. in hac figura p̄missa sunt manifeste vere per casum: cōclusio tamē falsa est: quia significat q̄ oē illud quod est vel p̄t eē planeta luna sup nostrum hemispermum de nec̄tate est luna. quod nō ē verum: q̄ sol p̄t eē planeta lucēs sup nostrum hemispermum: t̄ nō p̄t eē luna: & causa est. quare nō sequitur q̄ subm minoris solum distribuitur pro eis que sunt: & in 2̄ne supponit t̄ pro eis q̄ p̄o eis que sunt vel possunt eē. **C** 3̄ & 4̄ ex maiore de nec̄cio & minore de possibiliū terminis naturalibus valet syll⁹s sine hm̄oi restrictione. & ratio est: q̄ subm minoris ampliatur sicut subm 2̄nis: & bñ seq̄tur. omne. b. d̄ nec̄tate est. a. omne. c. p̄t eē. b. ergo omne c. de nec̄tate est. a. termini enim formaliter stant eque ample in p̄missis & 2̄ne. **C** 4̄ cōclusio est. ex hm̄oi dispōne p̄missarū maiore de nec̄cio & minore de inēē non valeat syll⁹s idirecte cōcludēdo: vt nō sequitur. omnis infimus planeta de nec̄tate ē luna. omnis lucēs totale in sp̄era lune est infimus planeta. ergo aliqua luna de nec̄tate est lucēs totale in sp̄era lune. sunt enim p̄missa vere & cōclusio falsa: vt non ē. **C** 5̄ cōclusio ē. ex maiore de inēē & minore de nec̄satio directe concludendo in ista figura nō sequitur cōclusio d̄ nec̄cio nec d̄ inēē. q̄ non de nec̄cio p̄bat prima pars rōnis ante oppositū. s̄ q̄ nō de inēē apparentq̄ nō sequitur omnis omnipotēs ē deus. omne creās de nec̄tate ē oīpotēs. ergo oē creans est deus. posito enī q̄ deus nibil creer

Questio. IIII.

pro nūc maior & minor sunt v̄e & cōclusio falsa sicut satis habetur ex p̄dictis. **C** Sed dicet gs. v̄trū ex dispōne posita in p̄ma 2̄ne posse sequi 2̄nis de inēē. & arguet q̄ si cōcluſio quitur de nec̄cio. R̄fidetur q̄ sequitur de inēē: q̄ nō p̄t ista tia repiri. ratio tamē quam aduersarius adducit nō cōcluſio quia ad vnam d̄ nec̄cio nō op̄z sequi vnam de inēē: q̄ arquere a magis amplio ad minus amplum. vt nō sequitur aliquid creās d̄ nec̄tare est deus. ergo aliquid creās ē de us. nam si deus actu nō ēt creās. aīs ēt verum & 2̄nis falso. Ex hoc patet quo p̄t r̄nider ad talē rationē quaz qs p̄t facere cōtra 2̄nem ultimam positam: q̄ ex ambabus d̄ inēē sequitur cōclusio de inēē. ergo ex maiore d̄ inēē & minore de nec̄cio sequitur cōclusio de inēē. Et p̄baret cōseq̄tia: q̄ maioris virtutis videtur eē ad inferēdū p̄missam de nec̄cio q̄ p̄missam d̄ inēē. nam dicitur illi negando p̄ntiam: q̄ ad illam d̄ nec̄cio nō sequitur vna de inēē d̄ forma quare etiam negatur q̄ sit maioris virtutis ad inferēdū respectu cōclonis d̄ inēē. **C** Ultima cōclusio ē. ex maiore d̄ inēē & minore d̄ nec̄cio idirecte cōcludēdo nō valeat syllogism⁹. patet: q̄tia nō sequitur. omne omnipotēs ē prima causa. omne creās de nec̄tate est omnipotēs. ergo aliqua causa de nec̄tate est creans. hoc de 2̄. **C** Ratio ante oppositum vadit vijs suis: q̄a est pro 5̄ cōclone. Autōritas p̄hi post oppositū ē pro prima oē & 5̄ cōclusiōibus. Hec de questione.

Questio. 34.

C In secunda autem figura si privatiua quidē vniuersalis p̄positio sit & necessaria & conclusio erit necessaria. Caplo nono & decimo.

Aeritur 34. Utrum valeat mixtio in 2̄ & tercia figuris ex vna de necessario & alia de inēē. **C** Arguitur p̄lmo. q̄ non valeat in sc̄da figura. p̄lmo: quia nō sequitur. omne lucēs super nostrum hemispermum ē sol: p̄posito casu q̄ sit ita. omnis luna de nec̄tate non ē sol. ergo omnis luna de nec̄tate non est lucēs sup nostrum hemispermum. p̄missa sunt vere & cōcluſio falsa. **C** Deinde arguitur q̄ nō teneat in tercia figura. nam nō sequitur. omnis deus ē creās. omnis deus d̄ nec̄tate ē omnipotēs. ergo aliquis omnipotēs d̄ nec̄tate ē creās. p̄misit enim sunt v̄e & cōclusio falsa.

In oppositum est philosophus in isto primo capitulis. 9. & 10.

C In ista q̄dne erunt duo articuli. In primo videbitur quo modo huiusmodi mixtio teneat in secunda figura. In secundo quo modo teneat in tercia.

Q **uātūm** ad primum primum ē notādūm. q̄ philosop̄hus d̄ ista mixtione in secunda figura dicit cōclusiōes reducibilis ad tres. quarum prima ē bec. si ne-gatiua fuerit d̄ nec̄cio & v̄lis sequit̄r & d̄ nec̄cio. **C** 2̄ cōclusio ē. q̄ si v̄lis affirmatiū fuerit de nec̄cio. nō sequitur cōclusio d̄ nec̄cio. **C** 3̄ cōclusio ē bec. q̄ si particularis negatiua fuerit d̄ nec̄cio nō sequitur cōclusio de necessario. **C** 2̄ est notandum q̄ syll⁹s h̄m̄i istas 2̄nes tenentes aliqui sunt boni & aliq. sunt mali. Et ideo videndum est quo modo dicte conclusiōes debeant verificari.

Et **Q** uātūm ad hoc sit p̄ma p̄clo hec. Si in cesare auf festino v̄lis negatiua fuerit de necessario: q̄ d̄ nec̄cio p̄clo. p̄batur sic. nā optime sequitur. oē. b. de nec̄tate nō ē. a. omne. c. vel aliquod. c. est. b. a. igitur omne q̄d est. c. vel aliquod. c. de nec̄tate nō est. b. p̄z: q̄ p̄ conversionē maioris simplicē quam aī dictum ē valeat: re reducēt cesare ad celarēt: & festino ad ferio. Moderat tamē cōclusio sic. q̄ in cesare subm 2̄nis restringet ad supponēdū pro eis q̄ sunt solum causa eadē q̄ dicta ē de celarēt in p̄cedēti q̄stione. **C** 2̄ p̄clo est. cōclo. Arif. p̄ma mōhet v̄ritatē in camestres: h̄m̄i p̄cedēti 2̄ne v̄a sit p̄ festino.

no & pro cōpliata. luna de nec̄tate necessitatis veratio q̄ simum: & cōfiteat se falsa celeste int̄ quo ad cōfiteat. **C** P̄ista vocat do. alia ē quolibet cōfiteat. **C** p̄ existēre nō iōtē existēta: q̄ nō t̄ de istis de gatiua sit cōclusio d̄ plūm: q̄ cōfiteat īnsumus de nec̄tia cōfiteat necessario de nec̄cio. v̄tia d̄ nec̄tate nō est sol. t̄rietur istā h̄m̄io Ay. ac cōpari nō h̄m̄lo de p̄positiū cōclusio d̄ affirmitate de nec̄cio nō sic. posito de nec̄tate ēt deus omnis omnipotēs per eos dētū. h̄m̄io. q̄ au- quatur cōfiteat. at. omne lu- sitare nō ēt celeste īnsumis de nec̄tate ēt deus. me- p̄missis sū. **D** **Q** uātūm quinq̄ 2̄ne v̄lio qualibet necessario de necessario d̄ affirmitate necessario si v̄lis fuerit t̄icularis nō si v̄lis negatiua si particula- t̄aris fuerit speciu huius p̄ficio seque- t̄ia figura īnsumis de nec̄tate ēt deus.

Hois p̄ficio seque- t̄ia figura īnsumis de nec̄tate ēt deus.

Anno et pro cesare probat; quia non sequitur posito quod luna sit eclipsata. omne lucens celeste insimum est mercurius. ois luna de necessitate non est mercurius. igitur omnis luna est necessitate non est lucens celeste insimum. est enim maior veratio quod luna est eclipsata: mercurius est lucens celeste insimum: et minor est etiam vera: et tamē conclusio est manifeste fallacie quod hæc dicitur est vera. I. aliqua luna potest esse lucens celeste insimum. **C**Sed diceret aliquis quod Ap. istam quæm quo ad camestres intellexit dum maior est de inéssim simplificiter. **C**Rūdely pmissio quod propostio de inéssim simplificiter est ista vocatur necessariarum ois hoc est ait naturaliter loquendo. alia est de inesse ut nūc. puta que nūc est vām tamē pro qualibet tempore. Exemplum ut in casu priori ista. omnis lucens celeste insimum est mercurius. dico igitur volēs defendere Ap. quod intellexit p̄clonem quo ad camestres maiore existēte necessaria. et p̄ceditur sic. sūtia est bonasimo maiore existēte tale nūc reperit instatia: nō tamē est syllogizatio nisi non tenet grā forme termino yz et additur quod si loquac de istis de inéssim simplificiter. 2° conclusio Ap. est falsa. nā si negatiua sit de inéssim simplificiter et affirmativa de necōcio. legē conclusio de necōcio: quod est p̄tra 2° Ap. et patet afflūtum: quod optime sequitur. nullus sol est luna. omnis planeta insimum de necessitate est luna. ergo omnis planeta insimum de necessitate nō est sol. Itē sūt istas de inéssim non est teria conclusio Ap. vera: immo in baroco minore particulari de necessario maiore vli de inesse simplificiter cū sequitur p̄clo de necōcio. vt omnis sol de necessitate est planeta. aliqua substantia d̄ necessitate non est planeta. ergo suba aliqua de necessitate nō est sol. capta enim ista de inéssim necōcio in nullo modo repeteretur istatia. **C**Ex quo sequitur correlative. quod dicta conclusio Ap. ad primam p̄nequit: quo ad 2° et 3° nō possunt se copati nisi loquatur equo de p̄positione de inéssim quod in prima loquatur de p̄positione de inéssim simplificiter: et in 2° loquatur de p̄positione de inéssim in p̄num. similiter et in 3°. sic enim utræque conclusio est vera. **C**3° conclusio est hec. quod simplificiter loquendo affirmativa existēte de necōcio: vel particulari negatiua de necōcio non sequitur conclusio de necōcio. probatur in cesare sic. potio quod deus nō creeret. arguitur sic. nullum creans est deus omnis omnipotēs de necessitate est deus. ergo omnis omnipotēs de necessitate non est creans. et in camestres per eosdem terminos trasponēdo pmissas. similiter et in secundo. quod autē particularis negatiua existēte de necōcio nō sequatur conclusio de necōcio probat sic. suppositio quod luna luceat. omne lucens celeste insimum est luna. mercurius de necessitate nō est luna. ergo mercurius de necessitate nō est lucens celeste insimum. sūtia est falsa. nam hæc dicitur est vera: p̄ta hec. mercurius potest esse lucens celeste insimum: et tamē p̄missio sunt vere. Dec de primo.

DQuantū ad 2° est notandum. quod Ap. conclusiones de ista mixtione in 3° figura videtur reduci ad quinq̄ p̄nes. prima est hec. in modis vltibus et affirmatiuis qualibet pmissa existēte de necōcio: sequitur conclusio de necessario. **C**2° est hec. Itē negatiua si vltis negatiua fuerit de necessario: sequitur 3° de necessario. **C**3° est hec. si eiusdem affirmativa fuerit de necessario nō sequitur conclusio de necessario. **C**4° est. in modis particularibus affirmatiuis si vltis fuerit de necessario. sequitur 2° de necessario: sed si particularis non. **C**Ultima ē dec. in negatiuis particularib^o si vltis negatiua fuerit de necessario. sequitur 3° de necessario: si particularis negatiua fuerit de necessario nō sequitur. **C**2° est notandum quod submodi neceſſitatis fuerit de necessario nō sequitur. **C**2° est notandum quod submodi neceſſitatis fuerit de necessario. sequitur 3° de necessario: si particularis negatiua fuerit de necessario nō sequitur. **C**Ultima ē dec. In oibus modis sic p̄ma p̄clo hec. In oibus modis 3° figura ubi maior est vltis de necessario sequitur 2° de necessario. patet: quod oēs illi reducunt ad p̄ma figuram: affirmatiui ad dari megatiui ad serio p̄cōuerſionē minoris de inesse. et iō oēs sunt boni sicut si arguitur

in darapti. omne. c. de necessitate est. a. et oē. c. est. b. sequitur. quod aliquod. b. de necessitate sit. a. nam cōuerſat minorisputa i hāc aliquod. b. est. c. et erit sylls in dari modo exēplificari possit de alij. **C**2° est in 3° figura minore de necessario et maiore de inesse directe p̄cludendo nihil valeat sylls p̄mo de dari apti: quod nō sequitur. ois luna luceat. ois luna de necessitate est insimum planeta. ergo aliquis insimum planeta de necessitate luceat. sunt enim p̄missae vere supposito quod luna actu luceat: et p̄clo simplificiter falsa. per eosdem terminos exēplificatur in disamis et datisi cōvertendo vnlū ersalem particularē. Eodem mō patet de negatiuis supposito quod luna nō luceat: arguitur sic nulla luna luceat. ois luna de necessitate est insimum planeta. igitur insimum planeta de necessitate nō luceat. est enī conclusio falsa et p̄missae vere ut prius per eosdem terminos exemplificari possit in brocardo et ferison. **C**3° conclusio est in bac figura particulari de necessario et vli de inéssim nunquam valet sylls. patet: quod nō sequitur i disamis. aliquod lucens sup nostrū hemispherium de necessitate est luna. est enim maior vera propter ampliationē aliquod enim quod potest esse lucens sup nostrū hemispherium de necessitate est luna. et minor vera est ex casu. et conclusio falsa est. per eosdem terminos exēplificaretur in datisi. Similiter non sequitur. aliquod lucens super nostrū hemispheriu de necessitate non ē luna. omne lucens sup nostrū hemispheriu ē insimum planeta. ponatur quod sit ita. ergo aliquis insimum planeta de necessitate non ē luna. sunt enim pmissae vere. Maior propter ampliationē et minor ex casu. conclusio tamē est falsa. Eodem modo exēplificari possit de ferison si eut arguedo. nullum lucens sup nostrū hemispherium ē luna. ponatur quod sit ita. aliquod lucens sup nostrū hemispheriu de necessitate est insimum planeta. ergo insimum planeta d̄ necessitate non ē luna. ē enim minor vera propter ampliationē et conclusio evidenter falsa. **C**Ex quibus sequitur correlative. quod disamis et brocardo in ista mixtione nunquam valent. nam si vniuersalis ē necessaria. tunc minor ē de necessario: sic non valet mixtio per secundam conclusionem. si autē particularis non valet mixtio p̄ conclusio p̄cedetem. **C**2° insertur quod mixtio in alijs quatuor modis huius figure valet maiore de necessario. patet per conclusionem p̄misas alias nō p̄ 2° 3° 4°. **C**Ex q̄b^o seq^o 3°. quod 2° conclusio Apri. 3° 4° et 5° sunt simpliciter et quod nullū hāc instatia. p̄ autē ē vā maiore existēte d̄ necessario i darapti et fallit minore d̄ necessario. **C**4° autē ē vā d̄ datissim d̄ disamis et in dari apti valet syllogismus indirekte p̄cludendo. et hoc ē verum si cur p̄ intuēti diligenter. hoc d̄ secundo. **C**Premissis his rationes procedunt vijs suis: quod oēs arguunt pro dictis. Vec de questione.

CMota est questio p̄pter textu eodem et capitulo.

Onsequenter q̄ritur 3°. Utru valet mixtio ex una d̄ possibili et alia d̄ inéssim. **C**Arguitur primo quod non quia non sequitur in prima. omne currēs ē homo. ponatur quod sit ita. omnis equus potest esse currēs. igitur omnis equus potest ē homo. pmissae enim vē sunt et conclusio falsa. Eodem modo potest exēplificari arguedo in modis negatiuis. nullum lucens ē luna. omnis insimum planeta non potest ē luna. Manifestum ē quod pmissae sunt vē et conclusio falsa. **C**Einde arguitur quod non valeat in 2° figura: quia non sequitur. omnis luna potest esse lucens. omnis insimum planeta nō ē lucens. quod omnis insimum planeta potest ē luna. nam pmissae sunt vē et conclusio falsa: cuī modus ē in camestres. **C**Deinde arguitur quod nō valeat in 3°: quod non sequitur. omne currēs ē homo. aliquod currēs potest ē animus. et animus potest ē homo. nam conclusio ē falsa pmissis existentibus veris.

In oppositum arguitur. mixtio valet ex una d̄ inéssim et alia d̄ necessario. ergo ē

Libri

Questio.XXXVI.

J valebit ex una de inesse et alia de possibili. probatur parsit qd omni de necessario equipoller una de possibili; ut ante est al legatum; et antecedens est philosophi in litera.

CIn quone ista p est notandum qd de propontibus de possibili habentibz duas negatiwas nihil intercedo dicere eo qd ipse sim plieiter egollent propontibus de necessario affirmatiuis. Scdo est notandum. et titulus quonis intelligit de illis de possibili diuisis; non de compositis; sicut ante dictum.

His pmissis sit prima dictio hec. Mixtio ex una de possibili et alia de inesse maiore existet de possibili valet in p figura directe concludendo; dum tamen subiectum pmissis in modis vlibus restringatur ad supponendum pro eis que sunt solu. probatur sic; nam bni sequitur omne. b. pot esse. a. omne. c. vel aliquod. c. est. b. Igitur omne qd est. c. vel aliquod. c. pot esse. a. Ratio est; qd illi sylli manifeste regulans per dici de o. maior enim significat qd omne qd est. b. vel pot esse. b. pot esse. a. cum ergo. a. dicatur de omnino qd est vel pot est. b. et minor dicatur qd omne. c. est. b.

K opz qd de omni eo quod est. c. dicat. a. Eodem modo dicat si minor esset particularis. Et notanter dicitur restringendo subiunqnis qd. nati non restringere discursus non valeret; eo qd subiunqnis distribueret pro pluribus qd in minore sicut patet sic arguedo. ois homo pot est risibilis. omne currere est homo. ponatur qd sit ita. Igitur omne currere potest esse risibilis. parsit est falsa; qd sequeretur qd asinus potest est risibilis; eo qd pot currere; et in pmissione sunt vere. C2d est hec. In prima figura directe concludendo maiore de inesse et minore de possibili non valet. patet qd non sequitur. omne currere est homo ponatur qd sit ita qd omnis asinus possit esse currere. ergo asinus pot est homo. Similiter in carent non sequitur. nulluz lucens est luna. omnis insimus planeta possit esse lucens. ergo insimus planeta pot est luna. Eodem modo exemplificaretur de particularibus figuris. et causa est qd sub distributione Arist. non capitur sub in minore. nam subiectum in maiore distribuitur soluz pro eis que sunt; et in minore capitur sub respectu illorum que possunt esse propter ampliationem predicati. C3d conclusio est. mixtio in 2 figura vbi modis de possibili non negatur nihil valet. probatur; qd non sequitur in cesare. ois luna pot non esse lucens. omnis insimus planeta est lucens. ponatur qd sit ita. ergo insimus planeta pot non est luna. Eodem modo est si maior sit de inesse ut non sequitur. nulla luna est lucens ponatur qd sit ita. omnis insimus planeta pot est lucens. ergo insimus planeta pot non est luna. Eodem modo declaratur transponendo pmissas qd non esset in comedentes et in modis particularibus. C4d conclusio est. hmo mixtio negato modo de possibili in maiore tenet in celare et in festino. patet; qd optime sequitur. nullus homo potest esse asinus. omne rudibile est asinus. ergo omne qd est rudibile non pot est homo. debet subiectum restringi hic eadem ratione qua in prima figura. Eodem modo dicat exemplariter de festino; et probatur sylli; qd pueritatem Ari. in terminis reducunt ad celare. Et ne oporet plures quies de hoc ponere hec mixtio directe; quando si possibile negatur sicut mixtio ex una de inesse et alia de necessario negativa in qua modus affirmatur; qd de illa est ante dictum. ideo de ista ad penses non plus dico. C5d conclusio est. hmo mixtio valet in 3 figura maiore existente vli de possibili. patet; qd optime sequitur. omne. c. pot est. a. et omne. c. est. b. ergo aliquod. b. pot esse. a. Eodem modo tenet oes alij in quibus maior est vli d possibili; et probatur sicut ille probatur. qd aut iste syllogismus valeat. patet; qd per conversionem minoris reducitur ad primam figuram; puta ad datur. negativi vero per conversionem minoris reducunt ad ferio. probatur. significatio aliquod. c. qd est. b. arguat in affirmatiuis sic. hoc. c. pot esse. a. patet per maiorem que dicitur. qd omne. c. pot esse. a. et hoc idem. c. est. b. ergo aliquod. b. pot est. a. discursus est expositorius;

T conclusio est eadem que cocluditur in modis affirmatiuis huius figure. modo aut negativi. probatur eodem modo capta maiore singulari negativi. C6d conclusio est. hmo mixtio non valet in hac figura particulari de possibili; ut non sequitur. aliquod lucens super nostrum hemispherium pot esse sol omni lucere super nostrum hemispherium est luna. ponatur qd sit ita. ergo aliqua luna pot esse sol. Sicut in biocardo retento eodem casu. aliquis planeta lucens super nostrum hemispherium pot non esse luna. omnis planeta lucens super nostrum hemispherium est insimus planeta. ergo insimus planeta potest non esse luna. omnis planeta lucens super nostrum hemispherium est insimus planeta. ergo insimus planeta potest non esse luna. similiter probabitur si minor sit particularis de possibili transponendo pmissas. C7d conclusio. maiore de inesse et minore de vli de possibili in modis affirmatiuis huius figure valet hec mixtio; ut bene sequitur in darapi. omne. c. est. a. omne. c. potest est. b. ergo aliquod. b. potest esse. a. probatur. nam per conversionem maioris et pmissis et transpositionem premissarum reducitur ad darap. convertatur enim maiori. omne. c. est. a. in hac. aliquod. a. est. c. et arguitur sic. omne. c. pot est. b. aliquod. a. est. c. ergo aliquod. a. potest esse. b. convertatur conclusio. igitur aliquod. b. pot est. a. et habebitur idem qd prius. C Ultima conclusio. in modis negativi minore inveniatur valer hec mixtio. probatur de biocardo. quia bene sequitur. aliquod. c. non pot est. a. omne. c. potest esse. b. ergo aliquod. b. non pot est. a. probatur. da oppositum pmissis cum minore inferret oppositum maioris in barbara; ut bene sequitur. omne. b. de necessitate est. a. quod est oppositum conclusio; et omne. c. potest est. b. que fuit minor. ergo omne. c. de necessitate est. a. que conclusio contradicit maiori. etiam potest probari per syllogismum expositorium. eodem modo dicatur de selapton. C His positis patet quid sit dicendum ad rationes. nam de ratione procedunt vijs suis fini conclusioes positas. prima enim arguit pro 2dne. 2d pro 3d. et 3d pro 5d. Et hec de questione.

Questio. 36.

Questio ppter mouetur super eodem in capitulo.

Onsequenter 38d querit. Utrum valeat mixtio ex una d possibili et alia de necio. C Et arguitur primo qd non sequitur in baralipton omnem deinceps esse est est omnipotenter. omne creans possibilis est esse deum. ergo aliquae omnipotentes necesse est creare pmissae enim sunt vere et conclusio falsa. C2d sic; qd non sequitur ois luna potest lucere. ois insimus planeta de necessitate est luna. ergo ois insimus planeta de necessitate lucet. pmissae sunt vere et conclusio falsa.

In Oppositum arguit. qd mixtio valet ex una de inesse et alia de possibili. ergo ex una de necessario et alia de possibili. parsit t3; quia ad illam de inesse videtur sequi una de necessario. antecedens patet per dicta in precedenti questione.

CIn questione erunt tres articuli. Primo videbitur quo modo huiusmodi mixtio valet in prima figura. Scdo quo modo in secunda. Et 3d quo modo in 3d.

Quantum ad prium sit prima conclusio hec. Qd ista mixtio valet in modis directe cocludentibus tunc conclusio sit similis maiori. probatur sic; qd optime sequitur. omne. b. de necessitate est. a. omne. c. pot est. b. ergo omne. c. de necessitate est. a. Sicut si minor est particularis ratio est; qd resoluendo minor est apparente sub eius distributione manifeste capitur sub in minore. maior enim significat qd omne illud quod est vel pot est. b. de necessitate est a. cum ergo minor dicatur qd omne. c. pot est. b. vel aliquod. c. potest est. b. sequitur qd omne. c. vel aliquod. c. de necessitate est. a. nam directe subiunqnis sumit sub in minore sub distributione maioris. Eodem modo est si maior est de possibili. claudendo pmissum nem de possibili. similiter tenet modi negativi expesse per dici de nullo. Exemplum satice pater dicitur inuenienti. dimittit enim ipsuz ppter plurimatuz. C3d

Tractatus

B oclusio est. nā opz modos huius figure idirecte ocludentes in hac mixtione valere ocludēdo īnem de necō. pater per primam rōnem factā ante oppositum. et notanter dixi in oclusione prima: q̄ oclusio deberet esse similis maiorū: vt si maior sit de possibili oclusio deberet ēē de possibili: et si maior sit de necō: similiter sit conclusio de necessario. nam q̄ virtute distributionis in maiore et sub acceptionis in minore valet syllogismus. oportet regulare conclusiones fī exigentiam maioris. Dec de primo.

Quātūm ad 2° fit pma oclusio hec. Mixtio valet in figura in festino i cesare et camestres: dum tamē vīs negatiue sit de necō. pbat. nam per conuersionem vīs negatiue reducent vīles ad celarentz festino ad ferio: vt si arguitur sic. omne. b. de necessitate nō est. a. omne. c. potest esse. a. ergo omne. c. de necessitate non est. b. cōvertatur maior et arguitur sic in celarent. omne. c. de necessitate nō est. b. Eodem modo dicatur de camestres transponēdo pmislas et de festino et ferio. C 2° oclusio ē. hec. mixtio valet in cesare camestres et baroco ocludēdo īnem de hecessario. si vniuersalis affirmativa fuerit de necessario. pbat. tur sic. nam ex opposito īnis cum maiore sequitur oppositum minoris in prima figura. ergo syllogismi sunt boni. p̄ficiā est nota. antecedens potest declarari arguendo sic in cesare. omne. b. potest non esse. a. omne. c. de necessitate nō ē. b. da oppositum īnis. aliquod. c. potest esse. b. arguit in ferio inferēdo oppositum minoris sic. omne. b. pōt non ēē. a. aliquod. c. potest ēē. b. ergo aliquod. c. potest non ēē. a. hec oclusio repugnat minori que fuit. omne. c. de necessitate est. a. Eodem modo in camestres. nam sequitur. omne. b. de necessitate est. a. omne. c. pōt nō ēē. a. ergo omne. c. de necessitate nō est. b. nam da oppositum arguitur sic in dārī omne. b. de necessitate est. a. aliquod. c. pōt ēē. b. que est oppoſita minoris. g. c. de necessitate est. a. et hoc repugnat minori que fuit. q̄ oē. c. pōt nō ēē. a. Eodem modo in baroco ex opposito ocluſiōis cum maiore. In barbara infertur oppositum minoris exemplum dimitto. ppter breuitatē. C 3° oclusio. si particularis in bac mixtione et figura fuerit de necessario sequitur oclusio de necō. pbat. sicut pcedēs nam semper ex opposito īnis cum maiore sequitur oppositum minoris: vt in baroco sic arguedo. omne. b. pōt ēē. a. aliquod. c. de necessitate nō est. a. ergo aliquod. c. de necessitate nō est. b. da oppositum. omne. c. pōt ēē. b. arguitur sic in barbara. omne. b. potest esse. a. omne. c. pōt ēē. b. ergo omne. c. pōt ēē. a. et hec mixtio in omni mō scđe figure directe ocludēdo. do qualiterq; disponatur valet inferendo īnem de necessario. pater ex īnis. nam siue negatiue siue affirmativa siue vīs: siue particularis fuerit de necō semper ēē erit de necessario. Dec de secundo.

Quantū ad 3° fit hec oclusio respōſalis q̄ hec mixtio valet in omnibus modis. 3° figure inferendo īnem similem maiorū. pbat. nam si maior fuerit de necessario in primo 1° 4° et 6° modis reducantur affirmativa ad dārī et negatiue ad ferio per conversionem minoris in terminis: eo q̄ minor est affirmativa de possibili que sūcta dicta sic deberet cōverri. Si autem maior fuerit de possibili et minor de necessario. tunc pbat. et q̄ ex opposito oclusio cum minore in prima figura sequitur oppositum maioris sicut exemplificari pōt de darapī sic arguendo. omne. c. potest esse. a. omne. c. de necessitate est. b. ergo aliquod. b. potest esse. a. da oppositum ocluſiōis. s. omne. b. de necessitate nō est. a. et omne. c. de necessitate est. b. que fuit minor. ergo omne. c. de necessitate nō est. a. que oclusio repugnat maiorū. Eo

Questio. XXXVII. 108

dem modo exemplificari posset de alijs tribus modis prius dictis. dissimilis et brocardo semper reducentur et opposito ocluſiōis. dissimilis ad celarent: et brocardo ad barbara. Et dico notanter. q̄ oclusio deberet esse similis maiorū: eo q̄ si maior est de possibili oclusio est de possibili: et si maior est de necessario oclusio deberet esse de necessario. Dec de tertio. C Premissis his rationes pcedunt vijs suis. prima enim arguit p 2° ocluſiōe prīmi articuli. et scđa pro notabili eiusdem. nam bene pbat q̄ minore de necessario non sequitur conclusio de necessario in prima figura: eo q̄ debet esse similis majori et non minori. Et hec de questione.

Questio. 37.

C Questio cōsequenter mota est capitulo eodem.

Onſequenter 37° q̄rū. Utru syl

de possibili valeant sicut ex ambabus de inēē. C Arguitur primo q̄ nō quia posito q̄ nihil currat nisi homo. arguitur sic. omne currens pōt esse bō. omnis asinus potest esse currens. ergo omnis asinus pōt esse bō. pmisse enim sunt vere et ocluſiōis falsa. sicut syllogismus nō valet. sequentia est nota. antecedens declaratur. nam q̄ maior sit vera patet per casum. omne enim currens est actu bō. ergo omne currens potest esse homo. cōsequentia teneri quia ad illam de inēē. sequitur illa de possibili. veritas minoris et falsitas ocluſiōis sunt de se manifeste. C 2° sic. nō sequitur arguendo in celarent. omnis luna pōt nō lucere. omnis infinitus planeta pēt esse luna. ergo omnis lucens pōt nō esse infinitus planeta. ocluſiōis falsa est. et q̄ sua cōtradictoria est vera. aliquod lūces de necessitate ē infinitus planeta: et enī pmisse sunt vere. C 3° nō sequitur in scđa figura. ois luna pōt nō lucere. ois infinitus planeta pōt lucere. ergo infinitus planeta pōt non esse luna. pmisse enim vere sunt et cōclo falsa.

In Oppositum arguitur. syllē valet ex ambabus de inēē. sicut valedit ex ambabus de possibili. sicut tenet: q̄ ad illas de inēē sequuntur ille de possibili. aīs est p̄bi in 1°. Cōfirmatur. nā syllogismus valet ex ambabus de necō. ergo ex ambabus de possibili. sicut teneri q̄ quelibet de necessario egppollet vni de possibili. aīs patet p̄ prius dicta.

C In ista qōne erunt duo articuli. In pmo sunt ponēda notabilia. In 2° respondentum est ad questionem.

Quantū ad primum pmo ē notandum q̄ solū intēdo loqui in bac qōne de ppositionibus de possibili divisio et nō de compositione sicut ante est dictū. C 2° est notandum q̄ nō intēdo loqui de ppositionibus de possibili in quibus modus negatur sicut sunt iste. a. nō potest ēē. b. t. a. nō pōt nō ēē. b. Ratio est: q̄ iste et equipollēt ppositionibus de necō in quibus modus affirmat: et iō ex eis est cōsimiliter syllogizādū sicut ex illis de necessario. et iō modus syllogizādī ex eis ē antea dicitur. C Ex quo seqf 3°. q̄ solū ē dōm d p̄pōnib; d pōlī in quibus modus affirmat sicut sunt iste. sicut pōt ēē. sicut pōt nō ēē. C 4° ē notandum. q̄ quā quis subī p̄pōnib; d pōlī ampliat ad supponēdū pēo qd ē vī pōt ēē. tñ q̄ p̄estrīngit pōlī additū qd ē: et ampliatio impeditur ut in ista. omne qd est currēs pōt ēē bō. li currēns restrīngit ad supponendum solum pōt currētibus qui sunt. Dec de primo.

Quantū ad 2° fit pma oclusio. in omnibus modis prime figure directe ocludentib; valente syllogismi ex ambabus de possibili subī maiorū nō restrīctio. pbat. q̄ optime sequitur. omne. b. pōt ēē. a. omne. c. vel aliquod. c. potest esse. b. ergo omne. c. vel aliquod. c. potest nō restrīctio maiorē. pater. q̄ expōſitē teneri per dici de omni significat enim maior. omne qd est. b. vel pōt ēē. b. potest ēē. a. si igitur de omni eo qd est. b. vel pōt ēē. b. dicitur. a. et omne. c. potest ēē. b. opz q̄ de oī. c. dicat. a. Eodez

Egi. in pmo.

9 4

Libri

3 mō si minor est particularis: et cōsūlē tenet negatiū p dīcī de nullo. **C**ōclusio est. syllogismi negatiū indirecte cōcludentes ex ambabus de possibili nō valent. pbatur. q̄ in celantes nō valet ratiō facta ante oppositum: sed q̄ in fapesmo nō valet pō sic argui. omnis deus mouens celum pōt creare. omnis omnipotēs pōt nō cō mouens celum. ergo aliquā creans pōt nō eē omnipotēs premisse sunt vere ex fide: et cōclusio est falsa eo q̄ omne creans de necessitate est omnipotens. **C**ōclusio est. ex ambabus de possibili nō valent syllogismi in 2^a figura. patet: quia nō sequitur. luna pōt nō splendere. omnis infinitus planeta potest splendere. ergo infinitus planeta pōt nō esse luna. premisse sunt manifeste vere et cōclusio falsa. per eosdem terminos exemplificaretur in singulis alijs modis disponendo eos fm exigentiam modozum. **C**ōclusio est. syllogismi ex ambabus de possibili valent in omnibus tertie figure. patet: q̄ omnes perficiuntur per syllogismum expositorium si argueretur in diuisiū sic. aliquā. c. pōt esse. a. omne. c. potest esse. b. ergo aliquā. b. pōt esse. a. signeur enim. c. qd pōt esse. a. et arguitur sic expositorie. hoc. c. potest esse. a. et hoc. c. pōt esse. b. ergo q̄ minor dicte. q̄ omne. c. potest esse. b. ergo aliquā. d. b. potest esse. a. Eodem mō pbari possent singuli et alij modi huius figure et alio: q̄ primi quatuor modi et vltimū reducuntur ad primum figuram per conuersionem affirmatiuarum de possibiliꝝ quantas reductur ad eam ex opposito cōclusionis cum minore inferendo oppositus maioris. exempla faciliter patent diligenter intuenti. **C**ōclusio est. q̄ si i prima figura subiectus in maiore restrin gere: et in minore non restingeretur predicatum: tunc nō oporteret valere syllogismos ex ambabus de possibili. patet. nam posito q̄ solus homo currat. ex vero sequeretur fallum sic arguendo. omne quod est currens pōt esse homo. omnis asinus pōt esse currens. ergo omnis asinus potest esse ho. premisse enim sunt vere et cōclusio falsa. Similiter in negatiū supposito q̄ luna eset nunc eclipsata argueretur sic. omne qd est lucens pōt nō esse luna. omnis infinitus planeta pōt esse lucens. ergo omnis infinitus planeta pōt nō esse luna. premisse similiter sunt vere et conclusio falsa. Hec de secundo.

Ad rōnes. Ad primum dicitur admissio casu. q̄ iste syllogismus est optimus. omne currens pōt esse ho. omnis asinus pōt esse currens. ergo omnis asinus potest esse ho. sed sic ut conclusio est falsa. et maior. nam significat q̄ omne qd potest esse currens potest esse homo: qd est manifeste fallum de asino et equo et similibus. Ad probacionem maioris dicitur negando consequiam quia insertur. omne currens est ho. ergo omne currens pōt esse ho. nam arguitur cum distributione a minus amplio ad magis amplius: et talia cōsequientia non valet. Si dicitur q̄ ad esse sequitur posse verum estendum. tamen termini nō plus dissolvantur: nec p pluribus in illa de possibili q̄ in ista de inesse bene sequitur. omne currens est ho. q̄ omne qd est currens pōt esse ho: sed sine tali restrictione in universalibus nō valet sequentia ab esse qd posse. **C**ōratio est p secunda cōclusio. et 3^a p 3^a. **C**ōratio post oppositum est p prima et 4^a cōclusiōibus siquid cōcludat. Hec de questione.

Ceterum non viralibet: sed que ad maiore extremitatem. Capitulo eodem.

Aeritur 38. Utrum ex maiore de inesse simpliciter et minore de necessario sequitur cōclusio de necessario. **C** Et arguitur primo q̄ nō. auctoritate philosophi in isto primo tractatu de necessario. ubi expresse dicit q̄ ad inferendum q̄nem de necessario oportet maiorem esse de necessario et minorem de inesse. **C** Secundo sic.

Questio. XXXVIII.

In fali dispositione et opposito q̄nis cum altera premissa rumq̄ sequitur oppositum alterius pmissae. nec etiam repugnans necessarii alterius premisse. q̄ talis dispō nō valet. sequentia est nota. antecedens declaratur arguendo sic. omne. b. est. a. et omne. c. de necessitate est. b. q̄ omne. c. de necessitate est. a. da oppositum cōclusionis. aliquā. c. pōt nō esse. a. et arguitur sic in brocardo. aliquod. c. pōt nō eē. a. omne. c. de necessitate est. b. que fuit minor. q̄ aliquā. b. p̄t nō eē. a. et 2 nō repugnat maiori: nec eius necessitati. pater b. nam si sit. omne. b. est. a. valeat istam. omnis ho est animal. tunc maior est necessaria fm p̄m: et tñ cum ea stat q̄ aliquā. b. p̄t nō eē. a. puta q̄ aliquis ho p̄t nō esse animal: quia aliquis homo potest mori.

In oppositum arguitur. nunq̄ in tali dispositione inueniuntur premisse vere quinetiam cōclusio sit vera. igitur talis dispō est bona. sequentia teneret. antecedens patet sic arguendo. omnis sol lucet. omnis plauca lucidissimus de necessitate est sol. ergo omnis planeta lucidissimus de necessitate lucet. Eodem mō in negatiū. nullus sol est luna. omnis planeta lucidissimus de necessitate est sol. q̄ omnis planeta lucidissimus nō est luna: et in particularibus syllogismus semper eni pmissis existentibus veris cōclusio inuenit vera.

C In questione Primo ponenda sunt notabilia. Secdo respondendum est ad questionem.

Quantū ad primum primo est notandum q̄ ppō de inesse simpliciter vocatur. ppō de inesse necessaria. exemplum vt sol lucet: vel homo non est asinus. **C** Secundo est notandum. q̄ syllogismi qui tenent ex illis de inesse simpliciter nō tenerent si ppō esset de inesse sicut nunc. i. ptingens simpliciter et de forma nō valent. Ratio est nam si de forma valerent: uta tenerent in illis de inesse vt nūc sicut in illis de inesse simpliciter: cum ppō de inesse simpliciter et de inesse vt nūc sint eiusdez formae: vt omnis sol lucet: et omnis sol lucet super nostrum hemisferium. Sed Ari. dicens aliquā talium tenere voluit q̄ sunt quedā bone sequentie et semper tenentes supposita necessitate illius de inesse. **C** 3^a est notandum. q̄ nihil est inconveniens easdem duas pmissas plures cōcludere q̄nevr̄t bene sequitur. aliquā. b. pōt non esse. a. omne. b. de necessitate est. c. ergo aliquā. c. p̄t nō esse. a. Et etiam sequitur ex eisdē pmissis. ergo aliquid qd de necessitate est. c. pōt nō eē. a. pbatur expositio sic. significato. b. q̄ p̄t nō esse. a. hoc p̄t nō eē. a. hoc de necessitate est. c. quia omne. b. de necessitate est. c. igitur quod de necessitate est. c. p̄t nō eē. a. et istud notabile satis pbavit philosophus secundo huius capitula primo. Hec de primo.

Quantum ad 1^a sit prima cōclusio hec. Mixtio ex maiore de inesse simpliciter et minore de necessario in prima figura valet inferre q̄nem de necessario. pbatur sic: quia bene sequitur. omne. c. est. a. omne. b. de necessitate est. c. q̄ omne. b. de necessitate est. a. supposito q̄ maiore sit necessaria. pbatur ex opposito cōclusionis cuius minore sequitur in brocardo cōclusio repugnans necessitati. Ari. q̄ cōclusio fuit bona. sequentia est nota et antecedens pbatur. nam sequitur capto opposito q̄nis aliquā. c. p̄t non eē. a. et omne. c. de necessitate est. b. q̄ aliquid qd nō necessitate est. b. p̄t nō eē. a. per 3^a notabile. et ista cōclusio repugnat necessitatibus maiori: non enim stat q̄ hec sit necessia. omne. b. est. a. et aliquā qd de necessitate est. b. p̄t nō esse a. nam ex quo ipsū p̄t nō esse. a. ponatur in esse q̄ aliquid quod de necessitate est. b. non sit. a. sequitur q̄ ista est falsa. oē. b. est. a. q̄ ei² p̄dictio est vera: et sequentia nō erat necessaria: cuius oppositū supponebatur. Eodem modo de clarari pōt huiusmodi syllogismos valere in celarent et in modis particularibus. semper enim ex opposito q̄nis cū minore sequeretur in tercia figura cōclusio repugnans ne-

B efficiat re cōclusio minore d scđa figu foliūt. necessitatia ra pōt est aliqua te cer poten mō cōclu leat facil p̄us. C p̄z. nam sol de nec cessitat guatur si de necēta que conditā euide eo q̄ in n

HIS tēn in scđia sim b fuit syllo q̄ h̄tā cōficiat n brocardo eē. a. repa ratione s tias eē b būs. De

C Dec Capitul

L

tina. q̄ illi noui est c gatua. q̄ possiblē eē. ille q̄ possiblē supponit sicut in s affirmatiō rōne negat in alia. q̄ negatiō ratā est 2^a B verbū le: eo q̄ si tui modi in nomin

C 1. 2.

D tui modi in nomin

C Lōfirm est negatiō ad eam h gatua. C est negatiō bent eē ei pugnat iſi fibi repug dicere q̄ si

Acessitati maioris; cludendo mō quo iam fuit oclusum. q̄ re oclusio vera est. C¹. q̄ h̄ mixtio. s. maiore de inē ē & minore de necessario supposita maioris necessitate valer i sedā figura. declarat in camestres. nam optime sequit. oīs sol lucet. oīs terra de necessitate nō lucet. ergo oīs terra de necessitate nō est sol. nāz da oppositū īnis. alia aliqua terra pōt esse sol. & arguit sic. oīs terra de necessitate nō lucet. aliqua terra p̄t ēē sol. ergo aliqd quod de necessitate nō lucet potest ēā sol; & hoc repugnat maioria necessitati. Eode mō cōcludi p̄t in alīs modis. q̄ aut̄ modus arguendi valat facilliter posset ostēdi p̄ syllogismū expōitoriuīz v̄bus. C². cōclusio ē. q̄ h̄ mixtio valeat in tertia figura. p̄z. nam bene sequitur in darapti. omnis sol lucet. omnis sol de necessitate est substantia. igit̄ aliqua substantia de necessitate lucet. da oppositū īnis. oīs subā p̄t nō lucere; & arguit sic in celaret. oīs substantia potest nō lucere. oīs sol de necessitate est substantia. ergo omnis sol pōt non lucere. que conclusio supposita cōstantia subiecti repugnat maioris necessitatibꝫ breviter huiusmodi modis; nō possint ita evidenter pbari sicut veri modi syllogisticī. tamē tenē; eo q̄ in nullis reperitur instantia. Hec de secūdo.

His p̄missis patet qd dicendum sit ad rōnes. nāz tē in sedā figura; & arguit de 2° notabilis: quia l̄ h̄ p̄sequētia sint bone de quibus dcm̄ est in oclusionibꝫ: tame nō sunt syllogisticē & causa dicta est ante. C Ad scđam dicit: q̄ l̄ ista cōclusio. aliqd. b. pōtē nō ēē. a. nō repugnat necessitatē maioriārām̄ alia cōclusio que etiam sequitur in brocardo. s. hec. aliquis qd de necessitate est. b. pōtē nō ēē. a. repugnat necessitatē eiusdemrī dictum erat in declatione p̄me oclusionis. quare patet huiusmodi p̄sequētias ēē bonas. C Ratio post oppositum est pro oclusionibꝫ. Hec de questione.

Questio. 39.

CDe contingenti autem post hec dicemus.
Capitulo vndecimo.

Aeritur 3°. Utruz hec p̄positio. Sotiu vel negativa. C Et arguitur p̄ q̄ sit negativa. q̄ si p̄m̄ est oppositum qualitatis respectu huius sol. p̄tingit ēē; & hec est affirmativa. q̄ illa est negativa. p̄ntia tenet. & aīs p̄ vtraq̄ parte notū est de se. C². sic ista equipollit negatiua. ergo est negativa. p̄ntia nota. aīs declarat: q̄ equipollit huic. sotie possibile est nō ēē. 2° piarmenias. seu huic. sotie nō nece est ēē; ille sunt vere negatiua. C³. sic ista est negativa. sotie possibile est nō ēē. q̄ eadē rōne hec. sotie p̄tingit nō ēē. aīs supponit ex dictis in 2° piarmenias. p̄ntia declarat. nāz sicut in ista. sotie possibile est nō ēē. verbū negat & modus affirmativi sic directe in ista. sotie p̄tingit nō ēē. Ideo q̄ rōne negatio in vna facit p̄pōnem negatiuam faciet etiā in alia. C⁴. sic. p̄pō cuius p̄ncipalior copula negat ēē negatiua. sed ista est h̄. ergo ipsa ē negatiua. maior declarata est 2° piarmenias in vna qōne. minor declaratur: q̄ h̄ verbum ēē negatur hic. & hec est p̄ncipalior pars copuleo q̄ si eius exigētiā subā ordinat̄ v̄t cum sit infini tiū modi suppositū ponit seu ordinat̄ in accusativo & nō in nominativo; nō obstante q̄ p̄tingit sit verbum p̄sonale. C Confirmatur. ex ista p̄positione sequitur negatiua. ergo est negatiua. p̄sequētia videt tenē. aīs pater: quia sequit ad eam hec p̄positio. sotie nō necesse est ēē: que ē vera negatiua. C⁵. affirmatur sic. sibi repugnat affirmativa. ergo est negatiua. p̄na tenet quia p̄pones repugnantes nō debent ēē eiusdē qualitatis. aīs p̄z: quia formaliter sibi repugnat ista. sotie necesse est ēē: que ē vere affirmativa. q̄ sibi repugnet illa p̄z: quia si sotie necesse ēē. falsum ēē dicere q̄ ipsam continget non ēē.

In oppositum arguitur autē p̄bi p̄ caplo xi^o v̄bi dicit sic. s. a. p̄tingit inē. b. p̄tingit & nō inē: si omni cōtingit inē et omni p̄tingit nō ēē. sūt autē h̄ p̄pones p̄dicative: qm̄ p̄tingit ei qd est esse simp̄lē ponit. v̄bi p̄b̄ exp̄lē dicit ēē affirmatiua p̄pones de p̄tingēt in quibus negatio postponit. Mō idem dicit philosophus p̄mo huius caplo 2° in his verbis. nūc āt no bis tm̄ cum his que dicta sunt manifestum sit: qm̄ p̄tinge re nulli; vel alicui inē vel nō inē affirmatiua habet figuram. nā p̄tingit & ēē simp̄lēt ordinantur. C In questione ista p̄mitus sunt p̄nēda aliqua notabilia & suppositiones. 2° respōdēduz est ad qōnem.

Quantum ad p̄m̄ p̄mo est notandum. q̄ p̄tingēs accipit̄ multipl̄r. vno mō cōditer; & sic p̄uertitur cū possibiliquo mō accipit̄ 2° periarmentas: & sic est superius ad necessarium & contingēs ad vtrūlibet. C¹. mō accipit̄ stricte p̄ut p̄uertitur cum necessario & isto mō p̄b̄ in isto p̄mo frēquēter pro necessario ponit cōtingit. De his duabus acceptiōnibus nō curat ad p̄fens: q̄ sic de p̄tingēt similit̄ dīcedū est sicur de necessario & possibili de quibus anteā dcm̄ est. C². mō capitur ēē restricte & hoc p̄ p̄tingēt ad vtrūlibet; & sic describitur a p̄bo capitulo scđo. contingēs est quo nō existente necessario posito in ēē nibil sequitur impossibile. i. contingēs est q̄ nec ē necessariū nec impossibile; vel contingēs est qd pōt esse & qd potest nō esse; & hoc mō nō capitur hic & capitur in questionibꝫ sequētibus. C³. est notandum q̄ ista p̄positio. sotie cōtingit ēē. aut etiā ista. sotie cōtingit non ēē. que inter se equipollent sicut in sequēti questione dicetur: equipollit vni copulatiue cuius p̄ma pars est de possibili affirmativa & alia pars de possibili negatiua. p̄uta huic. sotiez cōtingit nō ēē. sotiez pōt esse; & sotiez pōt nō ēē. probat̄ sic. sequitur sotiez p̄tingit nō ēē. ergo sotiez nō necesse ē nō ēē. p̄z per diffinitionē p̄tingēt quis p̄tingēs nō est necessarium; tunc ultra. ergo sotiez pōt esse. Similē se quis sotiez p̄tingit nō ēē. ergo sotiez impossibile est nō ēē. tenetq̄ p̄tingēs nō est impossibile p̄ diffinitionē. tūc v̄l. tra. sotiez non impossibile est nō ēē. igit̄ sotiez pōt nō ēē. igit̄ sotiez p̄z q̄ talis de cōtingēti includit vnam de possibili affirmatiua & aliam negatiua quod finit declarandūsmo q̄ plus est impossibile est tale p̄positionē complete intelligere nisi intelligatur de subiecto p̄dicatum affirmari & negari mediate copula de possibili. C Sed dicet quis. tūc ista p̄positio ēē hypotheticā quia p̄ te equipollit vni copula tūcīmo correspōdet. sicut dicitis metalli copulatiue. Respondeo p̄cedendo p̄ntias & p̄ntīsmo hoc ē simp̄lē necessariū. probatur sic. nam p̄positio cathegorica includit in se vnam copulam pure affirmatiua & alia pure negatiuās; q̄libet talis de p̄tingēt est h̄ duas copulas includēs. ergo nulla talis de p̄tingēt est cathegorica. discursus ē bonus: & maior nota est quia p̄positio cathegorica enīciat p̄dicatum de subiecto mediante simp̄lē copulatiue. ppter simp̄lēt p̄b̄t̄ p̄b̄t̄ dīctā minor p̄z ex dictis: q̄ ista: sotiez cōtingit nō ēē. enīciat hoc p̄dicatum est de sotiez & affirmatiue & negatiue vt p̄z ex declaratione suppositionis. verū est tamē q̄ in voce appetit cathegorica: q̄ in voce ē simplex subiectū & simplex p̄dicatū: & sic sit ex ea syll̄s cathegoricus nō est enim incōueniēs q̄ p̄positionibꝫ vere hypotheticis dum tamē vocaliter appareant cathegorice: si aut̄ syllogismū cathegorici. sicut in syll̄s p̄z in qbus ponūtur p̄pones exceptiue seu reductiue. C³. est notādū. & sit tercia suppositionē: q̄ quādō nota p̄positionis hypothētice pura p̄iunctio vel aduerbiū nō negatur. tunc talis p̄positio manet affirmativa. p̄z ex dictis in vna qōne.

Quantum ad scđam sit oclusio respōdālis hec. dicta p̄positio est pure affirmatiua & omnes cōsimiles. probatur ex suppositionibꝫ. ipsa est vera copu-

Libri

Questio.XL :

3 latua in qua copula ciunctionalis nō negat, ergo ē affir-
mativa. sequētia tenet p̄scam suppositionē: antecedens
quod equipoller copulatiue p̄z per p̄mā suppositiones, q̄
aut̄ copula ciunctionalis nō negetur p̄z: q̄ illam includit
hoc verbum contingit nō negatū vt notū est de se. **C²** ipsa
equipoller copulatiue affirmatiue, ergo d̄z dici affirmati-
ua, omnia tener, aut̄ p̄z per p̄mā suppositionē. **C³** ex ea
sequit̄ vera affirmatiua, ergo ē affirmatiua, omnia nota;
q̄ pura negatiua nō infert affirmatiuam in saltē cathego-
rica, aīs p̄z: q̄ ad eā seq̄ q̄ sortes p̄t eē p̄ declarationē p̄
mi notabilis que ē vera affirmatiua. **C⁴** ipsa aliqd po-
nit, q̄ nō est negatiua cathegorica, omnia teneri q̄ talis nega-
tiua nihil ponit, aīs p̄z vt p̄sū: q̄ ponit sortem posse eē pp̄
q̄d hec est falsa, chimerā contingit nō eē, si dicat q̄ verū: q̄
nō est nota cathegorica: forte hypothetica: p̄z qd d̄z p̄
p̄mā adductā rōnē ad h̄lūm, nam si dicat ipsa z eē hypo-
thetica necesse est procedere eam eē affirmatiuam.

Ad rōnes. **C** Ad p̄mā dicit q̄ p̄sū nō voluit, q̄ eē
rē contingit esse: q̄ voluit quo ad vocē: q̄ in ea ponit negatiua
apparet opposite qualitatis, q̄ ex līa p̄hi qualis sit q̄ dicit,
accidit omnis: fīm contingēs p̄positiones suerti sibiūnicē,
et subdit, dico nō affirmatiuas negatiuas: sed quecūq; affir-
matiuam habēs figuram fīm oppositionē. **C** Ad 2° nega-
tur q̄ equipoller negatiue: et similit̄ negatur q̄ equipoller
huius sortem nō necesse est eē, ergo soz, possibile est non eē.
C Ad p̄mā 1° periarmentas dicit q̄ accipit ibi contingēs
large: et sic non capitūr in p̄posito. **C** Ad 3° cōceditur an-
tecdens q̄ hec sit negatiua, sorte possibile est nō esse: et ne-
gatur p̄sequētia que infert q̄ etiā ista erit negatiua, sorte
contingit nō esse. **C** Ad probationē dicit q̄ non est eadez ra-
tio, nam p̄mā est pura cathegorica includēs simplicem, p̄
positionēz ideo in ea negat p̄ncipalior pars copule cum
negat esse, et contingit includit duas p̄positiones, vna affir-
matiuā et aliam negatiuā ciunctionis p̄ ciunctionem copu-
latiuā equivalēterque ciunction soluz est copula: et q̄ illa
nō negatur p̄positio dices pure affirmatiua, et ideo dicit
ur ultra q̄ nō est simile de istis modis possibile et contingē-
re, nam contingēs includit se p̄ncipalē copulam ciun-
ctionalēq; possibile nō: sed est solum determinatio copu-
le cathegorice. **C** Ad 4° cōceditur maior et negatur mi-
nor, s. q̄ in bac p̄positione p̄ncipalior pars copule negat.
Ad probationē dicit q̄ lī respectu cuiuslibet cathegorice
quam p̄positio includit sit pars p̄ncipalior: tamē nō est
pars copule huius totalis p̄positionis: immo solum copu-
la est ciunction inclusa in hoc modo contingit et ita nec in par-
temec in toto negat. **C** Ad confirmationē negat omnia q̄ in-
ferit ex seq̄ negatiua, q̄ ē negatiuā ex pura cathe-
gorica affirmatiua bñ seq̄ negatiua, sīc p̄z 2° p̄iamentis.
C Ad 3° cōcedit q̄ huic p̄poni repugnat hec, sorte necesse ē
eē, sic, s. q̄ nō p̄t cu ea stare in veritatē nō tñ est sua p̄dictio-
riū sua p̄dictoria est vna disiunctiva cuius ista est al-
tera pars, s. hec, sorte necesse est eē, vel sorte impole est eē,
testē p̄bo p̄mo huic caplo, 12, et negat p̄ntia qua infertur,
ergo ista est negatiua, nā copule affirmatiue bñ repugnat
vna cathegorica affirmatiue ut isti, sor, nō currit, et d̄ est,
repugnat ista, sor, currit. Authoritates p̄hi post oppositū
sunt p̄o q̄ne, hec de q̄ne.

Questio.40.

C Dico aut̄ contingere et contingēs quo nō existē-
te necessario, posito aut̄ esse vel nō eē ppter hoc
nihil erit impole. **L** Capitulo vndecimio.

Aerif 40. Utrum possibile posito in eē
nullum sequat̄ impossibile. **C** Et
arguit p̄mo, q̄ impole sequat̄ nā hec est possi-
bilis, albū p̄t esse nigrū, et seq̄ ipole. **C** Con-
firmat sic, ista est possibilis; immo vera, sorte

habēs oculos p̄t eē sine oculis: et tamē si ponat̄ in eē, bñ
bñs oculos est sine oculis sequunt̄ p̄dictoria. **C²** sic,
bec est polis et vera, ois bñ p̄t morire vel h̄. et signū sodia-
ci p̄t eē sup̄ nrm orīontē, et tñ si ponant̄ in eē seq̄ ipole bñ
p̄bos et astronomos, p̄. n. ponit sic i eē, ois bñ morit̄, q̄ ē
ipole apud p̄mā, et 2° sic, oē signū sodiaci ē sup̄ nrm orīon-
tē que ē est impossibile: cu nunq̄ tot̄ sodiacus p̄t eē sup̄
nostrum orīontē. **C³** sic, hec est possibilis, tñ deum esse
deum est tibi positum, et tamē si admittis sequunt̄ p̄dictio-
ria, ergo r̄c, p̄sequētia tener, aīs pro p̄mā parte p̄z:
quia possibilis ēt q̄ deum esse deum eē tibi positum, et ni-
hil aliud, et tunc tantū deū esse deū est tibi positū, p̄ secū-
da parte declarat̄ q̄ sequit̄, tñ deū eē deū est tibi positū,
igis nihil aliud q̄ deū esse deū est tibi positum ab exposita
ad vñā exponētū. Et iterum sequit̄, tñ deū eē deū est ni-
hil positū, igis aliud q̄ deū esse deū est tibi positū, mō ista
sit p̄dictoria, et q̄ sequat̄ declarat̄ sic arguēdo: tñ deū
eē deum est tibi positū, tñ deum eē deū est aliud q̄ deum
eē deū, ergo aliud q̄ deū eē deū est tibi positū, et p̄ minor
q̄ hec p̄pō, tñ deus est deū, est aliud q̄ deū eē deū, vel q̄
hec p̄positio, deus est deus. **C** Lōfirmat idē sic demōstra-
ta hac p̄positione, tñ deum eē deū est tibi positū, arguit
sic, hoc est tibi positum, hoc est aliud q̄ deū eē deum, er-
go aliud q̄ deū eē deū est tibi positū, et p̄ maior p̄ casu:
q̄ tibi ponebat̄ ista, tñ deū eē deum est tibi positū. **C⁴**
sic, hec est possibilis, omnis p̄positio est particularis: et
si ponat̄ in eē q̄ ita sit sequit̄ impossibile: q̄ p̄mo sequitur
q̄ nulla p̄positio est vniuersalis ex quo ois est particula-
ris, scđo seq̄ q̄ aliqui p̄pō est vñs, nam hec, ois p̄positio
est particularis, est vniuersalis, et hec est aliqua p̄positio.
Igit aliqui p̄pō est vniuersalis. Eodē mō arguit posset de-
ista, nulla p̄pō ē negatiua, positio q̄ ita eēt sicut ipsa signi-
ficat, q̄ sequit̄ nullaz eē negatiuā, et aliqui eē negatiuā: quia
ipsa est met negatiua, q̄ tamē ambe iste sint possibilis, p̄z:
q̄ qualitercūq; p̄ ess significat: ita possibile est esse. **C⁵**
sic, si sic, hoc est ex eo: quia si ex, a. ēt sequitur, b. ēt, tūc
ad, a. ēt possibile sequitur, b. ēt possibile: sed b̄ est falsum.
Igitur ēt falsum est q̄ ex possibile nō sequitur impossibile.
p̄sequētia tener, et maior rōnis est p̄hi caplo, 12, p̄mā mi-
nor declaratur: quia illa ē possibile, omne currēs est ho-
mo, et etiam ista omnis equus ē currēs: et tamē hec ē im-
possibile, omnis equus est homo, ergo quāvis cōclusio
de in eē sequatur ad p̄mas duas de inētāmē ad istas du-
as eē possibilis nō sequitur p̄clusionē eē possibile, et quia
ad istam de inē, albū ē nō albū, sequitur q̄ bñ est albū:
eo q̄ antecedens ē impossibile: et tamē ad istam, album p̄t
ēnō album, nō sequit̄ q̄ bñ possit̄ eē albū, Igitur ad eē se-
quit̄ eēt tamē ad posse nō sequitur posse.

In oppositum est philosophus in isto primo
capitulo 11°.

C In questione ista erūt duo articuli. In p̄mo videbit̄ de q̄
hīo, Et in 2° vidēdum est de isto de quo rangebatur in vñ
mo argumento, s. vñrum si ad, a. ēt sequitur, b. ēt; ad, a. ēt
possibile sequatur, b. ēt possibile.

Quantum ad p̄mā p̄mo est notandum, q̄ refert di
ce possibile posito in eē nullum sequit̄
impossibilez p̄positione de possibili posita in eē, p̄ma enī
significat q̄ capita quacūq; propositione possibili et reten-
ta ea ac si sic esset totaliter sicut p̄ eam significatur: nihil se-
quit̄ impossibile: et sic intellexit p̄bo in caplo, 12, p̄mā au-
thoritatē allegaram post op̄petum: et sup̄ h̄ precipue fun-
dant̄ oēs regule obligationum: fed secunda significat q̄ p̄
pōne modificata hoc mō possibile in sensu diviso posita in
vnā de presenti nō debet sequi inconveniens, et ideo p̄mo
restat videre de virtute vñriusq; istarum.

Sit igitur prima conclusio hec, q̄ frequenter pro-
positione de possibili posita in eē, sequit̄

Cap 2°

20

Regule

- A** Impole p:qr hoc est de poli. homo pot est esse asinus per notabile positiu: et tñ ea posita in esse seq: impole. pura q: ho est asinus. nec mirum: q:z sit de possibili: tamē est ipossibilis. **C 2°** dcllo est. ppositione de possibili vera posita in eē debite nō d: sequi impole. pba sic. q: ppositio de possibili nō dicit vera nisi q:liter cūq: eam significat p: nūc: fm ei^o totalē significationē ita pot ee. Si igit ponat ita esse ppositionē illius de possibili idem diato solū poli ponit. q: ex hoc nullū ipole sequit. igitur sequētia vera. **S**untia est nota et aīs similr. **C 3°** d: si ppositio de poli vera idebite ponat in esse frequētia sequitur impole. p:z rōnib^o ante opposituz factis in pncipio: q: si ista. fortes hñs pedes pot non hñ pedes. sequitur inconuenies. **C 4°** Igit hmo ppositio nes debite ponant in eē notande sūt regule. pma ppositio de poli vls et vera nō d: ponit in eē cum nota vniuersalitas vt ista. ois homo p: mori. nō d: ponit eē sic. ois homo morit sed sic. iste homo morit et iste homo morit. et ppor tionalr p alias singulares. Similr hec. oē signum codiaci p: esse super nostrum oriōntē. ponat sic in eē. hoc signum codiaci est sup nostrum oriōntē: sic de alijs: et nō sic. oē signum codiaci est sup nostrum oriōntē. Similr hec. in qua liber parte continui cōtinuū diuidi pot. non ponatur sic in esse. in qualibet parte continui cōtinuū diuidi sed sic. in hac parte continui cōtinuū diuidi. et sic de alijs. Pro quo vite riū atēdendum est q: ad hoc q: illa vls de poli sit vera nō requiris q: copulatiua cōposita ex oibus singularibus de in eē correspondētibus possit eē vera: sed sufficit q: que libet singularis per se possit esse vera. p:z: q: hec est vera. oē signum codiaci p: esse sup nostrum oriōntē: tamē hec copulatiua. hoc signum codiaci est sup nostrum oriōntē. demōstrato signo arietis. et hoc signum codiaci est sup nostrum oriōntē. demōstrato signo librae est simplici impossibili. nam quādocūq: aries est sup nostrum oriōntē libra est subteus. sicut p:z per authore de spera: et ideo sufficit ad virtutē vls q: ista p: se sit possibilis. aries est sup nostrum oriōntē: et sic de alio signo. **C 2°** regula est ista. si subiectuz et p̄dicatum fuerint termini oppositi no potētes simul de eo de verificari. tunc in ppositione de in esse loco subiecti debet ponit pnomē demōstratiū demōstrās re p: qua supponit subiectu. vt si ponamus in eē istam. album potest eē nigrum: vel album p: eē nō album. dicimus sic. hoc est nigrum demōstrato illo qd potuit eē albū. p: quo supponit subiectu similr dicimus hoc est nō album: et non ponimus sic. album est nigrū: vel album est nō albū. **C 3°** regula. si a parte subiecti ponat terminus repugnās verificationi p̄dicati de subiecto mediāte copula de p̄senti. ista i ipso de in eē d: omitti. vt si poneremus hāc in eē. homo hñs oculos p: non habere oculos non debemus ponere in eē sic. homo habet oculos non habet oculos sed sic homo non habet oculos: et hec sufficiat de impositione de in eē ppositionis de possibili. **C 4°** 2° responsalis est hec. ppositio ne de possibili posita in eē nullū sequit impossibile. i. posito q: ita sit sicut quecūq: ppositio data possibilis signifi cat: nullū sequitur impossibile. p:z conclusio. nam si im possibile sequeret posset ita esse sicut antecedēs significa ret fm eius totalē significationē: eo q: ipsum esset impossibile. igit cōsequētia nō valeret. igit ex pure possibili in eē posito nullū in bona cōlequētia sequit impossibile. Ex quo p:z error illorum qui in arte obligatoria multas ppositiones simplē possibles nō volunt admittē sicut istas. tu concedes p:mu ppositio a me. similr sicut istam. q: a. in ppositione vera significat asinu et i ppositione falsa hominē et multas alias similares: q: cum ista omnia sint possibilia ex istis admittis. nullū impole sequit. Similr non admittit istas. tu non es obligatus. respondēs. que tamē oēs sunt possibiles. **C** Circa istam questionē est notandum.

q: multe ppositiones sūt possibiles. quas tamē sic significā cādo esse veras est impossibile: eo q: quādo ipse sunt propter seiphas sunt false. exēpli. nulla ppositio est. hec ē bñ possibilis: tamē quādo cūq: ipsa est ipsa est falsa: eo q: quādo ipsa est aliqua ppō est: mo ea sic significāte impossibile est eam eē veram. Similr est de ista. omnis ppositio est particularis: et de ista. nulla ppositio est negativa. et d: ista existēte in mēte sortis. sortes non est. et ideo bene concederem: q: aliquo possibili reēta sua significatione posito in eē verum. sequit impossibiliter si ista. ois ppositio est particularis. reēta ista significatione ponitur eē vera. sequit q: ois ppositio est particularis: q: idem ex ipso: et q: aliq: nō est particularis: q: hec ppositio met que ponit eē vera nō est particularis: et ipsa est aliqua ppositio. Igit aliq: ppositio nō ē particularis. quapropter multū referit dicē. possibili posito in eē nullū sequit impole. et possibili posito in eē verū nullū sequit ipole. Hec de pmo.

Quantum ad 2° sit pma 2° responsalis hec. si ad. a. et sequitur. b. eē possibile. p:bat rōne p̄hi. na da q: ex. a. esse sequatur. b. eē: tamē q: a. sit possibile et. b. impossibile: cu igitur. a. sit possibile. a. fier. b. alit cum sit impossibile nūq: fier. pducto igitur. a. veru est dicere q: a. est: et tñ p̄tunc nō est verum dicē q: b. est: eo. q: a. est factum et. b. nō. ergo ad. a. eē nō sequitur. b. eē: cuius oppositū est suppositum. Similr si ex. a. esse sequitur. b. eē. et. a. sit possibler. b. impossibile ex possibili sequit impossibile: cuius oppositum dictū est in pmo articulo. **C** Circa quam ḡnē est notādu. q: p. a. d: intelligi totale antecedēs. et q: p. b. psequēs. vñ nō est inconuenies q: ex duabus pmissis possibilib^o sequit clusio impossibilis. sicut tamē clusio erit impossibilis ita aīs ex illis duabus pmissis possibilib^o cōpositum erit im possibile ero q:z quelibet earum sit possibilis: et tñ ipse iter se sunt incōpossibiles. Hec de secūdo.

Ad rationes. **C** Ad pma pcedit q: hec est possibilis. asinum pot eē nigrum. et d: cīf q: nō d: ponit in eē sic. albū est nigrum: sic. hoc est nigrū. vt dcm est in pmo articulo in regula sedā. et ex ista seu ēt ex pma nihil sequit impossibile: eo q: viraq: eap est possibilis. **C** Ad p̄fimationē dicit eodem modo q: ista. sortes habet oculos pot eē sine oculis. debet sic ponit in esse. sortes est sine oculis: et ex ista nihil sequitur inconueniens. **C** Ad 2° pcedit q: tales sunt vere. ois hō potest mori. oē signū codiaci p: et eē sup nostrum oriōntē. et ideo nihil ex eis sequitur inconuenies: mo nec ex suis de inesse sequit aliquid impossibile: q: nō debet ponit in esse sic. omnis hō moritur. omne signum codiaci est super nostrū oriōntēm: sed per suas singulares. sicut dcm est i pmo articulo. **C** Ad 3° pceditur q: hec est possibilis. tm deum eē deus est tibi positum: et negat q: ex ea sequt aliquid impole. Ad p̄bationē q: dicit q: ex ea sequt q: nihil aliud q: deum esse deum est tibi positum. pcedit. et negat q: ex ea sequtur q: deum eē deum est tibi positum. Ad p̄bationē cu d. tm deus eē deum est tibi positum. pcedit: et ly tm tenet psonalr. Et ad minorē cum dicit: tm deu eē deu est aliud q: deum esse deum. illa pceditur: eo q: ly tm tenet materialiter: et sensus iste. et hec ppositio tm deus est deus est alia q: deum esse deum: et negat psequētia qua infertur. ergo aliud q: deum eē deum est tibi positum: q: ly tm in maiore tenet psonaliter: et facit ppositionē exclusiūam: et in minore materialiter: quare comittitur fallacia equocationis. **C** Ad 2° p̄bationē cu dicit demōstrata ista p̄pone. tm deum eē deum est tibi positū hoc est tibi positum: negat illa: q: hec repugnat positio: q: posituz est q: ista. deus est deus. sit posita et nulla alia. Et si dicat arguēs: unquid ego posui tibi istam. Respondēdum ē q: nō: q: respondēs ē obligat ad contrariuz. sicut si posita esset et admissa ista. tu nō es: et po

Libri

Justa pponeret tibi eadē et tu eam pcederes, deinde proponeret tibi ista, cōcedis, negāda esset illa a te: eo q̄ obligatus es ad p̄trariū, s. ad pcedendū te nō esse: et si nō es p̄o cōcedis. **C**Ad 4^{am} cōcedis, q̄ illa est possibilis: et negas q̄ ea posita in esse sequat̄ ipse. Ad probationē: q̄ sequitur q̄ omnis propositio est: est particularis sic: ita q̄ sequatur ita esse. et quādō dicit q̄ etiā sequit̄ aliquam non esse particularē hoc negas. Ad probationē cū dicit q̄ hec est nec vniuersalis: responderet q̄ ea posita in esse ipsa nō erit, nam quādōcūq; est ira: sicut hec significat, omnis propositio est particularis, tūc ista nō est, eodē modo dicit de alijs adductis, in eadem rōne: sed bene pcedit q̄ ex ista posita in esse verū sequit̄ impossibile. **C**Ad 5^{am} cōceditur assumptum: q̄ hoc est ex eo q̄ si ex. a. esse sequitur. b. esse: ex. a. esse possibile sequit̄. b. esse possibile. **C**Ad improbationē dicitur pcedendo psequētia, omne currēs est homo, omnis equus est currēns, ergo omnis equus est homo, et pcedit q̄ sequeens est impossibile: et dicitur q̄ lī quelibet pars antecedentis est possibilis: tamē totū antecedens est impossibile: eo q̄ iste nō possunt simul stare, omne currēs est homo: et oīs equus est currēns. **C**Ad 1^{am} probationē pcedit q̄ ista cōclusio valeret, albū est nō albū saltē capiēdo istam p̄o tempore p̄senti, ergo homo est asinus: et cōcedit vltra q̄ antecedens factū de possibili: puta ad istam, albū pōt non esse albū, non sequit̄ psequēs factū de possibili: utrum homo pōt esse asinus, et ideo bene pcedit: q̄ quādōcūq; ad esse sequit̄ esse: quādō ramē ad illud factū de possibili nō sequitur psequēs factū de possibili: sed hoc nō est cōtra cōclusiōnem q̄rta, modo semp ad antecedēs esse possibile sequitur psequēs esse possibile, vnde optimē sequit̄, album est nō albū: sic significado est propositio possibilis, igitur homo est asinus, est propositio possibilis, sicut enī ista, homo est impossibilis, sic antecedēs, album est nō album est impossibile. **C**Ratio post oppositum est pro q̄rta conclusio ne p̄mī articuli. Hec de q̄one.

Questio. 41.

LAccidit autē oīs que p̄mī ptingēs ppōnes sūt pueri ad inuicē. dico at tē. Caplo vndecimo.

Onsequenter 4^{am} q̄rit. Utru que liber de contingenti puerat in oppositā qualitatē. **C**Et arguitur p̄mo q̄ nō: q̄ nō sequit̄, contingit ad vtrū liber nullū hoīem esse sortem, ergo contingit omnē hoīem esse sortē, antecedēs enim est verum: et consequēs falsum, q̄ antecedēs sit vtrū, p̄z q̄ quādōq; nullus homo est sor, et quādōq; aliquis homo est sor, igit̄ cōtingit ad vtrū liber nullū hoīem esse sortem, falsitas p̄nit manifesta est: q̄ nō est possibile naturalē q̄ omnis homo sit sor, Eodē modo argui posset de ista, contingit oīm substantiā esse deum: q̄ nō sequit̄ ex ea, ergo contingit nullam substantiam eē deū, nā psequēs falsum, et antecedēs verū: quia ante creationē mūdi, oīs substantiā que tūc suīt: suīt deus. **C**2^{am} sic, nō sequit̄, a. possibile est nō esse, ḡ. a. possibile le est esse, ḡ nec sequit̄, a. contingit nō esse, ḡ. a. contingit esse, psequētia tenet per p̄mī 2^{am} periarmentia, q̄ illa de possibili equipollent illi de contingenti, aīs p̄z, chimerā pōle est nō esse, falsum est tamē q̄ eā pōle est esse. **C**3^{am} sic, nō sequitur, nullum hoīem contingit esse asinū, q̄ oīm hoīem contingit esse asinū, igit̄ ista de contingenti nō puerit in oppositam qualitatē, cōsequētia tenet, aīs p̄z: q̄ p̄ma est simpliciter vera, s. nullū hoīem contingit eē asinū, et secunda falsa. **C**Confirmat sic, ex negatiua nō sequit̄ affirmatiua, ergo nō sequit̄, sortē contingit nō esse, ergo sortē contingit esse, psequētia videt tenere: eo q̄ hec est negatiua, sortē contingit nō esse, aīs p̄z: q̄ negatiua nihil ponit et affirmatiua semper ponit aliquid: quare ipsa nō potest inferi ex negatiua. **C**4^{am} sic, nulla conclusio valeret de forma qua ex uno oppo-

Questio. XLII.

sitor̄ inferi alterum, igit̄ nulla cōversio valeret in oppositam qualitatē, probat̄ q̄ si valer debet eē cōsequētia formalis: et cū sit in oppositā qualitatē est ex uno, oppositorum iſerēdo alterū, q̄ dato q̄ valeat cōsequētia formalis erit inferens vnu oppositor̄ ex alio: quod est oppositū antecedentis, antecedens manifestum est: quia vnum oppositorum formaliter repugnat alteri.

In oppositū est philosophus in isto p̄mo capitulo secundo.

CIn hac questione, Primo premittēda sunt notabilia, Secundo respondendum est ad questionē.

Quantum ad p̄mī p̄mo est notandum, q̄ hic cas-

Nota d
p̄tingē

p̄tūt cōtingēa p̄o cōtingēti ad vtrūlibet, cuius dissimilitudine posita erat in precedēti questionē. **C**2^{am} ē notādū, q̄ ppositiones de h̄ cōtingēti aliquē sūt de sensu cōposito, vt cōtingit hoīem currere, cōtingens est nullū hoīem eē sortem, alie sunt de sensu diuisio, sicut ille in quibus cōtingit addit̄ copule, vt sortē cōtingit currere. **C**3^{am} ē notādū, q̄ ppositiones de cōtingēti in quibus ponit negotio sunt duplices aliq; sunt in quib; modis negatiū: vt hic nullū hoīem cōtingit esse asinū, et ille nō dicunt p̄prie de cōtingēti: eo q̄ cōtingētia in eis negatiū: mo tales infirunt vna disiunctiū cōpositā et vna parte de necessario et alia de impossibili, vt formalē sequit̄, a. nō contingit esse b. g. a. de necessario est, b. vel. a. impossibile est eē, b. da enim oppositū p̄ntis, a. pōt nō eē, b. et a. pōt eē, b. sequit̄ oppositū aūtis, s. ergo, a. contingit esse, b. Alie sunt in quib; modis nō negatiū, vt sortē cōtingit nō esse: et isti p̄prie dicunt de cōtingēti, p̄z istud p̄ p̄mī in toto tractatu de contingēti vbi istas notat de contingēti p̄mas nō. **C**4^{am} ē notādū, q̄ conuersio in oppositā qualitatē sic describit, est cōversio ppositionis affirmatiue in apparēter negatiū: vel apparetis negatiue in affirmatiua seruatis eidē terminis et eadē ordinatione eorūdē. vt. a. contingit esse, igit̄, a. contingit nō esse, vel ecōtra, Ex quo p̄z, q̄ nō debet intelligi p̄hanc cōversationē conuersio qua ex uno oppositor̄ inferi aliud: sed p̄t dictū est conuersio qua apparēter mutat qualitas dicit notanter in dissimilitudine in apparēter negatiū: quia p̄mī veritatē ista, sortē contingit nō eē et cōsimiles nō sunt vere negatiū: imo affirmatiua sūt, sicut p̄z ex precedēti questionē. **C**Vleimo est notādū, q̄ in sensu diuisio idem est directe, a. contingit esse, et a. contingit nō eē, rō est: quia si a. contingit eē: tunc p̄ dissimilitudine cōtingentia, a. non necesse est esse, et a. posset esse, sequitur q̄. a. contingit nō esse, Eodē modo ecōtra, a. contingit nō esse, ergo, a. non necesse est nō esse, quia cōtingētia nō est necessarium, et tunc vltra, igit̄ cōtingit eē, dicere igit̄, a. contingit eē, vel, a. contingit nō esse simpliciter est idem: et hoc cōcordat dictis in questionē p̄cedēti: quia quelibet eaurū equipoller huic copulatiue, a. potest eē, et a. potest nō esse, Hec de primo,

Quantum ad scđm sit p̄ma q̄ hec, cōversio in oppositā qualitatē nō valeret in illis de contingēti cōpositis, p̄z per p̄ma rationē sacram anī oppositum. **C**2^{am} ē, cōversio in oppositā qualitatē non valeret in contingētibus diuisis in q̄b; modis negatiū, p̄z p̄ tertīa rationē faciat ante oppositū. **C**3^{am} ē, cōversio in oppositam qualitatē tener gratia formae in illis de contingēti ad vtrū liber negatione postposita, modo probatur per ultimum notabile: q̄ apparēter negatiua et affirmatiua de contingēti equipollent, q̄ vna infert aliaz formalē, scđo ratione p̄hi in litera, da q̄. a. contingit eē, sequit̄, ḡ. a. non neceē est esse, per dissimilitudinem contingētis: et tunc vltra, a. non necesse est eē, ergo, a. potest eē, ex quo, a. contingit eē, igit̄, a. contingit non eē, Eodē modo arguit ecōtra, a. contingit non eē, ergo, a. non neceē est non eē, p̄ dissimilitudinem, ḡ. a. contingit esse imo inter omnes pueriones hec est conuersio formalissima: q̄ nūc in aliquo patet calūniam, Hec de 2^{am}.

His pmissis responderet ad rōnes. **C**ad propositinem dicitur. quod est pro proma proclōne. **C**ad 2am dicitur. quod arguit pro contingēti capro pro possibili: quia de isto loquac probs 2am per iarmenias. quod equipollat possibili: et de illa concedit quod non sequitur. a. contingit non ē. ergo. a. cōtingit esse: sed secus est de contingēti ad vtrūlibet. **C**ad 3am dicitur quod proma eius pars est pro prole 2am. **C**ad cōfirmationem cōceditor antecedens quod negatiua non infert affirmatiua in cathegoricis: et negat prona qua iferrat. igit ista. forte contingit non esse. non ifert rec. Ad probationē dicit. quod ipsa non est negatiua: sicut pro ex precedēti quod ē. **C**ad 4am cōceditur ans et negat prontia. Ad probationē cōdicit quod querio in oppositam quod itate est prontia formalis: sed negat quod ipsa sit ex uno opposito*y* inferendo aliud. sed dicitur in oppositam qualitatē: non quia prosequēs repugnet antecedēti: sed quod pros est appareter qualitatis oppositae antecedēti: prout dcm est in 4o notabilis. **C**Ratio post oppositū est pro tertia cōclusionē rec. Quod. 41.

B Cum igitur contingit. a. omni. b. et b. omni. c. erit syllogismus rec. Capitulo duodecimo.

Aerit 41. Utrum syllogismi de contingēti valeant in omni figura. **C**Arguitur promo quod non. de illis de quibus non est sciētia non sūt boni syllogismi. prontia tenet. maior rōnia proz. quia de syllis et suis partibus est sciētia. quod minor est probilis et metaphys. vbi vult quod de ente per accidēs non est sciētia. modo idē videt ec contingēti et ens pro accidentis. **C** quia non sequitur in baralipron. omne lucens in spera lune contingit splendere. omne lunam contingit splendere in spera lune. quod aliquid splendens contingit esse lunam. promisso enim sūt vere et cōclusio falsa. nam contradictoriū eius est veram. s. nullum splendēs contingit esse lunam. quod enim pot esse luna de necessitate est luna.

C In oppositum est philosophus qui dicit syllo-

gismos de contingēti valere ad minus in proma figura et secunda.

C In hac gōneri duplices sūt negatiue de contingēti. Allque habet modū affirmatiū que proprie dicūtur de contingēti. Alii habet modū negatiū: vt dcm est in precedēti. Ideo providētū est quoy syllogismū dū est ex illis de contingēti in quodbus modis non negat. Sed quoy syllogismādū est ex illis de contingēti in quodbus modis negat.

D Quo ex proprio de contingēti de subto discreto*y* quis modus non negat: vt sortē contingit non esse. exponit per copulatiu*y*: cuius partes sūt ambe de possibili. vna affirmatiua et alia negatiua: vt sic. sortes pot esse sor. pot non esse: et hoc opposita per disiunctiua de partibus proadicētibus partibus copulariue: vt sortē non contingit non esse. exponit sic. sortē necesse ē esse. vel sortē impote est ē. Sed de subto cōi non distributo exponit pro copulatiuam addēdo secundē parti eius a parte subri relatiu*y* idētatis: vt hic. aliquē planetam contingit esse solem. exponit sic. aliquē planeta potest esse sol. et idem planeta potest non esse sol: et ista est falsa. sed si per puram copulam exponeret sine additione relatiu*y* proma esset vera: quod sua expones esset vera. Exponeret enī sic. aliquē planeta pot esse sol. et aliquē planeta pot non esse sol. proadictoria istius: vt nullū planetam contingit esse solem. exponit per disiunctiua bimēbiū sic. omnis planeta de necessitate est sol: vel ois planeta quē non necesse est esse solez necesse est non esse sole: et operz ita dici et non purū proadictio*y* in voce scēde partis accipit*re* quod in relis talibus propter mutationē suppositionis non pot capi disiunctiua pura de partibus proadicētibus in voce: sed de subiecto cōmuni diatributo exponit proportionalē prome per copulatiuā. vt omn hominē contingit ridere. exponit ergo ois homo pot

ridere. et ois homo pot non ridere. Et proadictoria per puram disiunctiua de partibus proadicētibus. **C** 2am est nota dum. quod probs de isto promo articulo videtur posuisse tres cōclusiones. proma est quod in modis prome figure directe concludentibus et tertie valēt syllogismū ex ambabus de origēti. 2am est quod in modis scēde figure non valēt. Et tertia est quod quod cūquod cōclusio sequitur ex ambabus de origēti affirmatiua aut una affirmatiua eadē sequitur si loco cuiuslibet affirmatiue ponat negatiua de origēti affirmatiue et in ea querit.

His promissis fit proma cōclusio hec. Syllo ex promis- sis de contingēti valent in modis prome figure directe proudentibus. pbatur sic. affirmatiui te- nent per dici de omni. et negatiui per dici de nullo. igit sūt boni. prontia tenet. ans declarat. naz si arguat sic. omne. b. contingit esse. a. et omne. c. contingit esse. b. nam maior signat propter ampliationē subiecti: et quod de quocūquod contingit dici. b. contingit ē. a. et minor dicit. b. de omne. c. quare manifeste sub distributione maioris sub summis in minore: et ita manifeste teneret per dici de omne. Eodem modo si minor est particularis. similis syllogismū negatiui tenet per dici de nullo. **C** 2am est hec. hoc syllogismū in modis idirecte proudentibus non valēt. pro secunda ratione facta ante oppositum. **C** 3am est. hoc syllogismū non valent in secunda figura. pbatur. instantia enim est in oibus modis prohos terminos luna. ifimus planetā lucēs. arguitur enim in celare sic. omn luna contingit non lucere. omn ifimus planetā contingit non esse lunam. promisso sunt manifeste vere: et cōclusio falsa: cum ois ifimus planetā de necessitate sit luna. Eodem modo ex explicatur in alijs modis. **C** 4am est. ex ambabus de contingēti valent in oibus modis tertie figura. vt si arguat sic. omne. b. contingit esse. a. omne. b. contingit esse. c. ergo aliquid. c. contingit esse. a. syllogismus est bonus. et pbatur prosyllogismū expposito*y* lignato aliquo. b. arguat sic. hoc. b. contingit esse. a. proz: quia omne. b. contingit esse. a. proma siōrē hoc. b. contingit esse. c. per minorē. ergo aliquid. c. contingit esse. a. Eodem modo pbatur singuli alijs modi tertie si- gure in particularibus syllis signando suppositū subiecti pro quo particularis verificat: et non debet isti syllogismū proba- ri per prouerionē: quod ista de contingēti non querit in termis: nec vniuersali: nec particulari: vt non sequitur. aliquam luna contingit lucere. igitur aliquid lucēs contingit esse lunam. Et si dicat quod Arist. eos pbavit per cōuerionē in littera. dicat quod alium modū loquēdi forte habuit apud grecos. quod contingēti quod nos non habeamus: propter quod apud eos hoc cōueriones erat bone. **C** 5am est. quod quecūquod cōclusio sequitur ex ambabus affirmatiuis de contingēti eadē sequitur ex ambabus negatiuis positis loco affirmatiua: et sequitur ex una affirmatiua. sequitur et si loco affirmatiue ponat negatiua de contingētibus. proz cōclusio: quod in eis negatiue simili- pliciter equipollent affirmatiuis: vt dcm est in precedenti questione. quare quicquid una poterit inferre et poterit alia. **C** Loquararie sequitur quod in ipis de contingēti celarent potest reduci ad barbara. proz ponēdo loco negatiuarū af- firmatiuis et syllogismādū in barbara: et cōuerte do cōclusio non in oppositā qualitatē habebit cōclusio que cōclusa sit in celare. **C** 2am corollarium in illis de contingēti syllo- gismi valent ex puris negatiuinis. proz ex conclusione: quod va- let ex puris affirmatiuis. Hec de primo.

Q uantū ad 2am sit proma cōclusio hec. ex negatiua de contingēti negatione preposita modo va- lent syllis celarent et ferio. probatur sic. naz bene sequitur. nullū ridēs contingit ē. asinum. omn boiez vel aliqui subiāz contingit ridere. ergo omn boiem vel aliqui subiāz non contingit esse asinum. pbatur quod valet: quod manifeste teneret per dici de nullo. maior enim signat quod de quocūquod dicis ridēs vel

Libri

Contingit dici ridēs non ptingit dici affirmatur minor dicit oēm hominē cōtingere ridere. quare directe sumis sub in minore sub in distributione maioris. **C¹** ḥ est. ex negativa de cōtingenti et affirmativa valent syllogismi in oībus modis sc̄ē figure, pbaf sic. optime sequit̄ in celare. nullū b. cōtingit esse. a. oē. c. cōtingit ee. a. g nullum. c. ptingit ee. b. nam ex opposito ȳnis cum maiore inferit oppositū minoris in fero. da em oppositū ȳnis cum maiore inferit oppositū minoris in fero. da em oppositū ȳnis cum maiore inferit oppositū minoris. exēpla patet intuēti. quare p̄z oēs syllōs hui⁹ figure ee bonos ex negativa de cōtingeti. **C²** ḥ est. ex negativa de cōtingeti valēt sylli in modis negativis tertie figure. declarat̄ p̄mo de selapron. qui optime sequit̄ nullū. c. ptingit esse. a. oē. c. contingit ee. b. ergo aliquid. b. nō cōtingit ee. a. da oppositū ȳnis cū minore inferit oppositū maioris ut arguat sic. oē. b. ptingit ee. a. que est oppositū ȳniorū omne. c. ptingit ee. b. que sicut minor. ȳgit omne. c. contingit ee. a. discursus est in barbara. et cōclusio est contraria maioris quā maior sicut. nullū c. contingit ee. a. Sodē modo tenet in fero. nam ex op̄posito conclusionis cū minore sequit̄ in darij oppositū maioris: et in brocardo ex oppositō cōclusionis in barbara: sequit̄ oppositū maioris. Hec de secundo.

Ad rationes. **C** Ad p̄ma negat̄ maior. et minor. et est falsa si de p̄positionibus falsis bene sunt boni syllogismi. et tamē de eis nō est scientia saltem tanq; de scibili p̄pinq; minor est etiā falsa. nam propositiones de cōtingeti sunt bene scibiles: eo q̄ sunt maxime necessarie. vnde ista. hominē contingit ridere vel hominē contingit ee. est summe necessaria necessitate p̄positionis. Ad p̄bationē minoris cum dicit̄ q̄ p̄hs dicte & metaphysice. q̄ de entibus per accidēs non est scientia. dicit̄ q̄ hec duplē exponi p̄suuit. Uno modo sc̄i. q̄ de p̄positionibus contingēter veris seu nō necessariis non est scientia tanq; de scibili p̄pinq; modo p̄positiones de cōtingeti sunt bñ necessarie. vnde multum refert dicere p̄positionē esse contingētem et esse de contingēti. nam dicit̄ contingēs: eo q̄ nō est necessaria. dicit̄ autē de contingēti: eo q̄ in ea ponit̄ iste modus contingēs. sicut currit sed non de cōtingeti. et hec est necessaria. hominē contingit ridere: et est de contingēti et nō contingens. et ideo sic exponendo p̄bm negando est q̄ p̄positiones de contingēti sunt entiū per accidēs. Alter exponit̄ q̄ de effectibus casualibus ab intellectu humano non habetur scientia q̄ debeat eueni re determinate ante q̄s eveniantur: et hunc sensum satis vide tur philosophus intēdiss. et sic similē negandū est q̄ p̄positiones de cōtingeti sunt entia per accidēs: quia non sunt effectus essentiales. **C** Ad 2nd dicit̄. q̄ est pro sc̄a p̄clone. **R**atio post oppositū est pro p̄ma et quarta cōclusionib; bus. Hec de questione.

Questio.43.

C Si aut̄ hoc quidez inesse. illa vero p̄positio nū ptingere sumat et c. Capitulo deciōterio. **A**eritur **43**. Utrum valeat mixtio ex una de inesse et alia de ptingēti in p̄ma figura. **C** Arguit̄ p̄mo q̄ nō: q̄ non sequit̄ in baralipon. oēm luna ptingit lucere. oīs infimū planeta est luna. ḡ aliquid lucēs ptingit ee. infimū planetā. p̄missē enī sunt vere et cōclo sal sa prout latit̄ p̄z ex dictis. **C²** q̄ nō seq̄. oē currēt̄ est homo. posito q̄ sit ita. oēm asinū contingit currēt̄. ḡ asinū contingit ee hominē. p̄missē sunt vere et cōclo falsa ut p̄s. **C³** q̄ nō seq̄. oēm hominē ptingit ridere. oē currēt̄ est homo stante casu p̄s. ḡ oē currēt̄ contingit ridē. p̄missē enī

Questio.XLIII.

sunt vere et conclusio falsa. veritas p̄missarum p̄z ex casis: et falsitas cōclusionis p̄zeo q̄ significat oē quod potest et currēt̄ possit ridere: q̄ est falsum pro asino.

In oppositum est philosophus in isto primo. capitulo 3rd.

C In ista questione Primo p̄mittenda sunt notabiliā et q̄d̄nes Ay. Secō respondēdū est ad q̄nē.

Quantum ad p̄mū p̄mo est notandum. q̄ Ay. de Tres n̄ dicta q̄nē videt̄ posuisse tres p̄clones. Gule arī Prima est. si maior fierit de ptingēti et minor de inēē in p̄. ma figura sequit̄ conclusio de ptingēti ad vtrūlibet in syllogismo p̄fecto. **C²** ex maiore de inēē simplē. i.e. de inēē necia et minor de cōtingēti sequit̄ cōclo de ptingēti pro poli eius de qualitatib; cuius fuerit maior. **C³** est q̄ maiore de inēē vt nūc: et i minore de cōtingēti nihil sequit̄. **C⁴** est notandum q̄ iste modus: contingit. ampliat̄ subiectum ad supponēdū pro eo quod est vel potest esse.

Quantum ad 2nd sit p̄z h̄c. Hec mixtio nō valet dēb̄. p̄z p̄ma rōne facta aīi oppositū: et q̄ nō sequit̄. oēs oīpotētē ptingit creare. oīs deus ē oīpotēs. ergo aliquod creās ptingit ee deus. Sodē mō i modis negativis. **C¹** ḥ est. hec mixtio nō valet de forma nisi subim p̄clonis restringat ad supponēdū pro eis que sicut solū. p̄z 3rd rōne aīi oppositū et causa estiq; cū minor est de inēē subim eius solū dītribuit̄ p̄ eis q̄ sunt. q̄r̄ op̄z q̄ in īne ī solū p̄ illis dītribuit̄ et nō p̄ oībus q̄ sunt vel p̄t̄ ee. **C²** ḥ est. hec mixtio valet in p̄ma figura i modis directe cōcludētib; maiore de cōtingēti et minore de inēē subito ȳnis restricto in modis vībus ad supponēdū pro eis q̄ sunt soluz: et oēs sylli sunt p̄fecti. hāc ȳnē intelligebat p̄b; i p̄ma sua ȳnē. probat̄ q̄r̄ affirmatiū exp̄sse tenet̄ p̄ dici de oīvī si sic arguat̄. oē b. contingit esse. a. oē. c. vel aliquid. c. est. b. ḡ oē q̄ est. c. vel aliquid. c. ptingit ee. a. maior enī significat q̄ de quocūq; dicit̄ seu p̄t̄ dici. c. ptingit esse. a. et minor dicit̄. b. de. c. si igis oē q̄ est. et nō p̄t̄ esse. b. ptingit esse. a. et oē. c. actu sit. b. nece est q̄ oē. c. ptingit ee. a. sub distributione enī maioris dire cte capis sub i minore. Sodē modo negatiū tenet̄ p̄ dici b. nullo. **C⁴** ḥ est hec. q̄ ex maiore de iesse vt nūc et minor de ptingēti nihil valēt sylliz h̄ est. **C⁵** Ay. pbaf 2nd rōne facta aīi oppo^m; et q̄r̄ stante tali dīpone p̄missarū: q̄nē stat vīs affirmatiū d̄ necio: q̄nē vīs negatiū. Affirmatiū vīs. vt hic oē creās est de^o. oēm p̄ma cām ptingit crea re. ḡ oēm p̄ma cām nece est esse deus. Negatiū vt in exemplo rōnis sc̄ē facie aīi oppo^m. **C** Lōrelarie sequit̄ q̄ ex maiore de inēē simplē et minore de ptingēti nō valēt sylli in hac figura de forma. pbaf: q̄r̄ si de forma valerētūc̄ ēt̄ valerēt̄ maiore existēre de iesse vt nūciciūs oppo^m i ȳnē est dicit̄. et tenet̄ p̄na: q̄ illa de iesse simplē et illa de iesse vt nūc. sicut eiusdē forme. vt oīs homo est aīal. et oīs bō est currens. **C⁶** ḥ ex maiore de iesse simplē et minore de ptingēti seq̄ d̄ de cōtingēti. p̄t̄ ly poli est filii q̄litaris maiori i bona p̄ntia: i nō simplē syllogistica. pbaf sic. nam bñ seq̄ oīs homo est aīal. de rīdes ptingit ee hoīem. ȳgit oē ridens cōtingit. i. p̄t̄ esse aīal. Rō estiq; in nullis terminis rep̄f i stantia. et pbaut̄ eam Ay. si ex opposito ȳnis cū minore posita in iesse sequit̄ i brocardo ȳnē d̄ repugnās maior. da enim oppositū ȳnis. aliquid rīdes de necitate nō est aīal. oē rīdes est homo. ḡ aliquid bō de necitate nō est aīal. et d̄ repugnat̄ necitate maioris. et pbaf p̄hs q̄ nō est icōueniens minorib; sic ponere i esse. nam possibilis est seu de ptingēti est: et possibili posito in esse nullū seq̄ ipole: et alīr. nam ponat̄ minor in esse et sequat̄ d̄ vel de iesse que nō p̄t̄ stare cū opposito ȳnis vt arguat̄ sc̄iois bō est aīal. omne ridens ē bō. ḡ omne ridens est aīal. ista ḥ nō vī posse stare cum ista opposita p̄cloni posteriorib; et aliquid ridens de necitate nō est aīal. iste pbationes fm̄ veritatez parū valēt q̄p̄

cedunt ex se cum eo rum saltē et homobil curra ne current sum. Ceterū semper st̄re stabile fortius va nota vniū mē Aristoteleo q̄ demonstrāt̄. **C** Premit̄ p̄ma ȳne. **D** Ratio p̄ questione. **C** Si aut̄ signat̄. **D** In Op̄. **C** In ista quo mod̄a. In secunda. **Q** ualit̄ ma est ist matiuā q̄nē negatiua et p̄t̄ syllog. **J** uita esse nō va esse album liberū nō

Bcedunt ex hoc qd^o quocūq; de contingēti stat maior de inesse cum eodē stabit posito in esse contingēti: quod nō est verum salte de forma. nam iste dicitur simul. omne currens est homo: et omnē equū contingit currere. supposito qd^o nibil currat nisi homo. ista tamē nō possunt stare simul. omne currens est homo: et omnis equus est currens per casum. Ut rāmē est qd^o quia maior est necessaria. ideo ipsa semper stat: et illa de contingēti potest poni recte in ē. quare stabit cum illa de contingēti: et tunc probatio videtur fortius valere respectu maiorum de inēē similitr: sed adhuc nō valeret quia illa de contingēti nō debet poni inesse cum nota vniuersalitatis. ut dcm est in p̄cedenti q̄stionē. hoc tq̄ mē Arist. supponit finaliter. qd^o dicit: qd^o h̄d sequētia ē bona: eo qd^o nūc reperiūt instantia. forte tamē pbationē eius demonstratiwā nō video. videat aliud si poterit. Hec de 2°.

BRatio post oppositum est pro tertia conclusione. Hec de questione.

Questio.44.

CSi aut̄ altera qdē inesse altera qdē contingere signat &c. Capitulum decimoginta et decisio septima.

Onsequenter 44° q̄st. Utrū va de inesse et alia de contingēti in scđa et tertia figuris. **E**t arguit p̄ma qd^o nō valeat in scđa figura: qd^o nō sequit̄ in celare. oēm boiem contingit non esse aīal. oīs asinū est aīal. igic omnes asinū contingit ad vtrūlibet non esse hominem. premisse enim sunt vere et cōclusio falsa. nam sequit̄ asinū contingit ad vtrūlibet nō esse hominem. ergo asinū contingit esse hominem quod est falsum. **C**Secundo: qd^o nō sequitur in camēstres. oēm deum contingit creare. omnipotēs creat. sit ita. qd^o omnē omnipotētem contingit nō esse deūz. premisse enim sunt vere et conclusio falsa ut p̄bus. **C**Dōfirmatur minore existēre de contingēti: quia nō sequit̄. nulla luna lucet. oēz infimum planetā contingit lucere. ergo infimum planetam contingit non ēē lunam. sunt enim premisse vere posito qd^o luna sit modo ecliptica et cōclusio falsa. **C**Deinde arguit qd^o non valeat in tertia figura p̄mo: quia nō sequitur in dārapti. omnis luna est infimum planeta. omnē lunam contingit lucere. ergo aliquod lucēs contingit ad vtrūlibet ēē lunam. p̄missae enim sunt vere et conclusio falsa ut p̄bus. **C**2° quia nō sequit̄ in biocardo. aliqd lucens super nostrū hemisferium contingit nō ēē lunā. oēl lucens super nostrū hemisferium est luna. ergo lunam contingit non ēē lunam. p̄missae enim sunt vere et cōclusio falsa. qd^o enim maior sit vera p̄z: qd^o cādēlā lucētē super nostrū hemisferiū vel saltez poterem lucere contingit nō ēē lunā: qd^o possibile est ēā nō ēē lunā. et minorē ponat ēē verā per castum.

DIn oppositū p̄philosophus in isto p̄mo. capitulo. 15. 2. 17.

CIn ista questione sunt duo articuli. In p̄mo vidēdū est quo modo huiusmodi syllogismi valent in secunda figura. In secundo quo modo in tertia.

Quantum ad p̄mū scđedū est qd^o p̄bs de secunda figura videat posuisse tres ḡnes. **P**rima est ista qd^o ex vna de inesse et alia de contingēti si affirmativa sit de inessentib; sequit̄ in scđa figura. **C**2° est. qd^o qd^o negativa est inesse et v̄lis valer syllo. 3° est. qd^o si negativa et p̄icularis fuerint de iesse: aut ambe p̄iculares nō valer syllogismus. p̄ma probauit. alias p̄bat.

Juxta hec sit p̄ma cōclusio cum p̄mo. qd^o in 3° figura nō ēē valer syllo. p̄bat. qd^o nō sequit̄. oēm hoiez contingit nō ēē album. oīs asinū est albus. qd^o asinū contingit ad vtrūlibet nō ēē hominem: qd^o asinū de necessitate nō bō. idē pro-

bauit p̄ma ratio ante oppositū facta. Similiter non sequit̄. oēm lunam contingit nō lucere. oīs infimum planetā lucet. qd^o infimum planetā contingit nō ēē lunam. Similiter transponēdo p̄missas ostendat nō valere in camēstres: et p̄ eos de terminos in modis particularibus. **C**Scđa cōclusio est istam valēt syllogismi ab vna de inessē et alia de contingēti formaliter: esto qd^o vniuersalis negativa ēē inesse p̄z in eisdem terminis. ponatur qd^o luna non luceat et arguatur sic. omnis luna nō lucet. omne infimum planetam contingit lucere. qd^o infimum planetam possibile est nō ēē luna. p̄missae sunt vere et conclusio falsa prout notum est. et si dicat qd^o hec conclusio est cōtra p̄ma. respondet qd^o nō: qd^o p̄bs voluit illud qd^o dicetur in 3° sequēte: et non formaliter valeret aliqui syllo in h̄d mixtione scđe figure. **C**3° est. si v̄lis negativa fuerit de inesse similitr semper est bona cōsequētia in secunda figura ex ista et alia de contingēti cuiuscūq; qualitatis fuerit alia. probat̄ in festino et cesare. nā per conuersionē majoris de inesse similitr reducuntur ad celarent et ad ferio de quibus dictū est in p̄cedēti questione cōsequētias ēē bonas: et bene sequit̄. nullus bō est rudiens. omne asinū vel aliquē asinū contingit rudire. qd^o omnes asinū vel aliquē asinū possibile est nō ēē hominem. In camēstres sicutq; sequit̄. oēm asinū contingit rudire. nullus homo est rudiens. ergo omnē boiem possibile est nō ēē asinū. p̄bat̄. nam ex oppositō cōclusionis cū maiore sequit̄ cōclusio repugnat necessitatē minoris. da enī oppositum cōclusionis. aliquē hominē necesse est ēē asinū: et arguat̄ sic in dārti. oēm asinū contingit rudire. aliquē boiem necesse est ēē asinū. igic aliquē boiem contingit rudire. hec p̄clūsio nō potest stare cum ista. nullus bō est rudiens. supposito qd^o ipa sit necessaria. nam si aliquē contingit rudire ponatur in ēē qd^o aliquis bō rudiat. sequitur qd^o ista est falsa. nullus homo p̄lēḡ contradicitorū. ergo non erat necesse. **C**4° qd^o. si particularis negativa fuerit de inesse simpliciter et valeret cōsequētia in hac figura. pbatur iq; optimē seq̄. oēm equū contingit hinnire. aliquis homo nō hinnit. igic aliquē boiem possibile est nō ēē equū. da oppositū conclusionis. oēm hominē necesse est ēē equū. et arguat̄ sic in barbara. oēm equū contingit hinnire. oēm hominem necesse est ēē equū ergo oēz boiem contingit hinnire. hec cōclusio repugnat necessitatē majoris. nam si omnē hominē contingit hinnire: ponat in ēē qd^o iste homo hinniat. p̄ quo minorē verificabātur vel qd^o omnis homo hinniat. sequit̄ qd^o minorē est falsa. aliquis homo nō hinnit: et cōsequētia nō est necessaria: nec de inesse similitr. Unde patet qd^o tertia p̄clūsio Arist. et scđa nō possunt saluari nisi per equivoicationē. nā si scđa debeat ēē vera op̄z qd^o intelligat̄ de p̄ōpone negativa de inesse similitr et de eadē p̄positione 3° est falsa. 3° aut̄ vera est de p̄positione de inēē cōmuni et de eas de scđa est falsa. ideo op̄z si ambe debeat ēē vere qd^o secunda intelligat̄ de p̄positione de inesse similitr et tertia de p̄positione de inēē cōmuni. Hec de p̄mo.

Quantum ad 2° scđedū est qd^o Arist. de hac minorē reducibilis ad has. **C**Prima qd^o in omnibus modis tertie figure valēt syllogismi ex vna de inesse et alia de contingēti inferendo conclusionem de contingēti sed nō sequit̄ conclusio de inesse. **C**Scđa conclusio. qd^o directe valēt syllogismi in ista figura ex vna de contingēti et alia de inesse. sequit̄ ex ambabus de contingēti. **C**Tertia qd^o ex ambabus particularibus nihil sequitur.

Quibus p̄missis sit p̄ma cōclusio hec. In modis in quibus maior est vniuersalis valēt h̄mōi syllogismi maiorē de contingēti et minorē de inesse. p̄z: qd^o per conuersionē minoris de inesse reducunt ad p̄mam figuraz negativi ad ferio: et affirmatiui ad dārti. **C**2° p̄clū est hec. hec mixtio maiorē de inēē et minorē

Libri

Lire de contingenti de forma non tenet saltē in modis particularibus. ut non sequit. omne currēs ē homo. ponatur q̄ sit ita. aliquod currēs contingit esse aīnū. que vera est ppter ampliatioē. ergo aliquē aīnū contingit esse hoīem. Similiter in negatiis. nullū lucēs super nīm hemispherium est luna. ponat q̄ sit ita. aliqd lucens super nostrum hemispherium contingit esse inīmū planētā. ergo inīmū planētas possiblē est nō ēesse luna. conclusio est falsa pmissis existentib⁹ veris. **C³** ē est. ex maiore de iesse simpliciter & minore de contingēti. sequit cōclusio de contingēti pro possiblē in bona psequentiā. vt optime sequit. omnis hō est animal. aliquē hominē contingit currere. vel omnem hominem contingit currere. ergo aliquod currēs contingit esse animal. da oppositiū cōclusionis. omne currēns de necessitate nō est aīal. & omnis homo ē animal. ergo omnis homo de necessitate nō est currēns. discursus est in cēlare & conclusio repugnat minori que fuit. oēm hoīem contingit currere. vel aliquē hoīem contingit currere. Eodem nō probari possunt modi iūis figure. **C⁴** ē est. ex maiore particulari de contingēti & minore vñ de inesse nō valent syllagiſimi huius figure de formā. vt non sequit. aliquod currēns contingit esse aīnū. oē currēns est homo. ponat q̄ sit ita. ergo aliquē hominē contingit esse aīnū. pmissa enī sunt vere cōclusio falsa. vt notādū est. Eodem modo exemplificari potest de brocardo. **C**orrelarie sequit q̄ conclusio Arist. pma erat vera in modis in quibus maior est ylīs. sed in illis in quibus maior est particularis non habet veritatē nisi ad sensum: q̄ iam postea diceſ. **C⁵** ē est. q̄ si mediū in maiore particulari restringat ad supponēdū pro his que sunt. tūc hō sylli ex maiore de contingēti & minore de inesse sunt boni. p̄: q̄ optimē sequit. aliqd q̄ est. c. contingit esse. a. oē q̄ est. c. est. b. ḡ aliqd q̄ est. b. contingit ē. a. pbat pmissi expositoriū signato illo q̄ est. c. & q̄ contingit esse. a. h. c. contingit ē. a. b. c. est. b. ḡ p̄ minore dicente q̄ omne. c. est. b. ergo aliqd. b. contingit esse. a. Consimili modo pbatetur si maior fuerit particularis negatiua. **C⁶** p̄clō est. ex maiore particulari de contingēti & minore de iesse simpliciter semper sequit cōclusio de contingēti pro possiblē in bona psequentiā. p̄: q̄ bene sequit. aliquod contingit currere. omne aīal est substātia. ergo aliquā substātia contingit currere. da oppositiū cōclusionis. oīs substātia de necessitate nō currit. & arguit sic. oīs substātia de necessitate nō currit: & oē aīal est substātia. ergo oē aīal de necessitate nō currit. que & videſ repugnare maiori que fuit q̄ aliqd aīal contingit currere. Et breuiter veritas cōclusionis p̄: q̄ minore existēde inesse simpliciter nunq̄ reperit iūstātiā. **C**

Ad rōnes. **C**ad p̄ dicit. q̄ est pro pma p̄clōne. **C**ad p̄ dicit. q̄ est pro p̄: q̄ est pro p̄: equia in illo syllō illa de inesse est vt nūc. **C**Ad p̄fimationem dicit. q̄ est pro pma. **C**Ad rōnes arguētēs p̄ tertīā figurā. Ad p̄ma p̄cedit q̄ nō seq̄. oīs luna est inīmū planēta. oēm luna contingit lucere. ḡ aliqd lucēs contingit ad virtūlibet ēē inīmū planētā. & cā est: q̄ q̄ maior est de inesse in hac iūxtatione: & minor de contingēti. tūc q̄ dī ēē de contingēti p̄ possiblē & nō ad virtūlibet: vt dīm est in pōne. & ideo deberet inferri. iūgicāliqd lucens pōle est ēē lunārī illa p̄ ēē vera. **C**ad p̄ dī negando maiore q̄d falsum est: q̄ aliqd lucēs super nīm hemispherium contingit nō ēesse lunā nīli contingit capiat p̄ possiblē de quo nō est ad p̄n̄. concedit tūq̄ dī ēē cōcludit. pura pro maiore de contingēti in brocardo. vt in disamis sylli de forma nō valēt: & hoc est dīm in 4. ēē. Et posset patere de brocardo tali exēplo. aliqd lucēs sup nos contingit nō splēdere. oē lucens sup nos est sol. ponat q̄ sit ita. ḡ sole contingit nō splēdere. vbi pmissa fuit vere euidēter. & cōclusio falsa de disamis exemplificatiū fuit in positione. **C**Rō post. oppoēt p̄ pmissis duab⁹ q̄dib⁹ pma articulū & p̄ pma ēē secundi articulū. **C**

Q̄d. 45.

Questio.XLV.

CQuando autē hec propositionū est necesse in nō ēesse vel non ēesse. illa vero contingēti significat tē. **C**apitulo decimoquarto.

Aerit 45. Utrum in pma figura valeat mixtio ex una de contingēti & alia de necessario. **C**et arguit pmo q̄ non: quia nō sequit̄ in baraliptron. oēm deum contingit creare. oīs oīpotēs de necessitate est deus. ḡ aliqd creans de necessitate contingit esse oīpotētē. pmissa enim fuit vere & cōclusio falsa: eo q̄ sua p̄adictioā est vere. s. hec. omne creans de necessitate est oīpotēs.

In oppositum est philosophus in isto primo capitulo. 4°.

CIn ista q̄ōne erūt duo articuli. In pmo vidende sūt p̄clōnes **A²**. de ea. In scđo respōdebis ad q̄ōnem.

Quantū ad p̄mū pmo est notandum. q̄ ēēs **A²**. de

CPrima est. q̄ in pma figura ex maiore de contingēti & minore de necciorāt ex maiore de necessario affirmativa & minore de contingēti. sequit̄ p̄ de contingēti & nō de inesse. **C²** ē est. ex maiore de neccio negatiua & minore de contingēti: sequit̄ p̄ de contingēti & non de inesse. **C³** ē est. in ista iūxtione nūq̄ sequit̄ p̄ de neccio: & contingēti capiendū est sic p̄. i. q̄ q̄ maior est de contingēti contingēti in ēē capite ad virtūlibet. Sed q̄ q̄ maior est de neccio contingēti in ēē capite p̄ possiblē. **C⁴** ē est. q̄ in hac figura maiore p̄cula ri q̄līterūq̄ se habeat minor: que cūq̄ et fierit de necessaria vel de contingēti nōbile sequit̄. Hec de p̄.

Quantū ad 2^m pmo est notandum. q̄ vñs negatiua de necessario cōvertit in terminis: oē. b. de neccitate nō est. a. iūgicā oē. a. de neccitate nō est. b. p̄: q̄ p̄dictis. **C²** ē est notandum. q̄ subīm respectu hō neccium ampliat ad supponēdū pro eis que sūt: vel possunt esse. sicut respectu hō contingit tē. p̄: q̄ p̄dictis.

His pmissis sit pma ēē hec. ex maiore de contingēti & minore de necessario in modis p̄me figure directe cōcludentib⁹ valet sylli ifrēdo ēē de contingēti ad virtūlibet & sūt p̄fecti. pbat sic. affirmatiū tenēt manifeste per dici de omni & negatiū per dici de nullo. ergo sūt perfecti. sequētia tenēt. anīs p̄t declarari sic. nam seḡ. oē. b. contingit ē. a. oē. c. vel aliqd. c. de neccitate est. b. ergo oē. c. vel aliqd. c. contingit ē. b. maior enim significat q̄ omne illud de quo contingit dici. b. dī. a. si ḡ de oī c. de neccitate dicat. b. de oī. b. c. contingit dici. a. sub distributione inesse maioria directe capi sub in minore. Eodem modo declarari potest q̄ negatiū tenēt per dici de nullo.

C² ē est. hō mixtio indirekte cōcludendo nō valet maiore de contingēti. pbat rōne facta ēētē oppoēt. nō enī sequitur. oēm deū contingit creare. oīs pma causa de neccitate est deus. ḡ creas contingit ēē pma cā. pmissa enī sūt vere & cōclusio falsa: eo q̄ oē creans de neccitate est pma cā. **C³** ē est hec. ex maiore de neccio cuiuscūq̄ qualitatē & minore de contingēti. sequit̄ p̄ de neccio similis qualitatēs maiorē: & est sylls perfectus. pbat: q̄ affirmatiū tenēt per dici de omni manifeste & negatiū p̄ dici de nullo. iūgicā syllogismi isti sūt p̄fecti. p̄ntia tenēt per hōs dicta. anīs declarat: q̄ optimē seq̄. oē. b. de neccitate est. a. oē. c. contingit ē. b. ergo omne. c. de neccitate est. a. maior enim significat q̄ oē illud quod est vel p̄t esse. b. de neccitate est. a. & minor significat q̄ omne. c. contingit vel potest esse. b. & sic directe sub distributione maioria capi sub in minore. euīdēter enī sequit̄ oē q̄d est vel p̄t esse. b. de neccitate ē. a. & oē. c. contingit ē. b. ergo oē. c. de neccitate est. a. Eodem modo exēplificari potest minore particularis & confimari modo declarat: q̄ modi negatiū tenēt per dici de nullo. **C⁴** ē est. in hac mixtione maiore vñ negatiua de neccitate seq̄.

segit̄ p̄cē
necessitatis
est. a. da
minis. oē.
tate nō est
c. est. a. erg
nō que h
syls fuit
quitur fo
minor esset
cū p̄cedē
tingenti se
p̄. & alia d
ēt segit̄ p̄
necessitatis
s. & neg. p̄
p̄t quo p̄
simpliciter
falsa: q̄ en
neccio: vt d
dicerat q̄
quētē est
quēndi de
z ideo no
loquendi
nostrum n

Adra

Ad aucto
fionibus.

CSi au
cessitatis
p. tulo d

de neccitate
esse luna. p̄
esse luna. p̄
nīm hemi
lucēat sup
git esse car
misse enim

In op

CIn bac q̄
bec mixtio

Quan
ad quaruo
gatua de
ti & de ines
tingēti. nīb
gatua vñ
qualitatēs

Prem
Ari. hō v
ua de necc
p̄clōne neg
inserēdo n
nō est. a. oē
de neccitate
ver p̄uersio

Segitur p̄clusio neg^d de inesse. vt optime segitur. omne. b. de necessitate nō est. a. et omne. c. p̄tingit esse. b. ergo oē. c. nō est. a. da oppo^m 2̄nis. aliquid. c. est. a. et p̄uerat maior in terminis. oē. b. de necessitate nō est. a. ergo omne. a. de necessitate nō est. b. ergo c. est. a. ergo aliquid. c. de necitate nō est. b. et 2̄ repugnat minori que fuit. p̄ omne. c. p̄tingit esse. b. quare p̄ 2̄ p̄missus sylls fuit bonus; cū ex opposito 2̄nis et p̄uerat maioris se quitur forma et oppo^m minoris. similiter ex p̄flicare si minor esset particularis. **C**Ex hac 2̄ne seq̄ correlative vna cū p̄cedent 2̄ maiore vñ negativa de necio et minoris de cōtingenti sequuntur tres 2̄nes. vna de necio; vt dicit p̄cedens 2̄ et alia de p̄tingenti p̄ possibiliter dicit p̄hs in l̄ra; q̄ illa et segitur formaliter ad illaz de necio sicut seq̄ omne. c. de necessitate nō est. a. igit oē. c. p̄tingit. i. possibile est nō esse a. et neg^d de inesse; vt dicit 2̄ iaz posita. **C**Ex his apparere pot̄ quo 2̄nes p̄hi h̄nt veritatem. est enim p̄ pars p̄me 2̄nis simpliciter vera et 2̄ eiusdem similiter et 2̄ 2̄ sed 3̄ est simpliciter falsa; q̄ ex maiore de necio in syllogismo p̄fecto seq̄ 2̄ de necio; vt dicit 3̄ p̄. **C**4 aut̄ est vera sicut due prime. **C**5 diceret q̄s quo dicas tu 2̄nem ari. esse fallam? **R** sic fir querēt est r̄nus; q̄ cā falsitatis 2̄nis est diuersus modus loquendi de hoc modo necessariū apud grecos et apud nos. et ideo non est mirum q̄ conclusio Bruto. apud modum loquendi grecorum fuit vera que apud modum loquendi nostrum non est vera. Hec de secundo.

Adrationes Ad illam que est ante oppositum dicitur. q̄ est pro secunda coclusione. Ad auctoritatem p̄hi dī. q̄ est p̄ secunda et quarta conclusionibus. Et hec de questione.

Questio.46.

CSicut autem hec quidem propositionum ex necessitate illa vero contingere significat et. **L**apitulo decimosexto et decimoctavo.

Onsequēter queris 46. Utruz va leat mixtio ex vna de necessario et alia de p̄tingenti in 2̄ et 3̄ figuris. **C**Et arguiſ primo q̄ nō; q̄ non segitur. oēm luna p̄tingit ad vtrūlibet nō lucere. omnis sol de necitate lucet. ergo oēm solem p̄tingit ad vtrūlibet non esse luna. p̄missus enim sunt vere et 2̄ falsa; q̄ solez nece est nō esse luna. **C**2̄ q̄ nō seq̄ in 3̄ figura. oē q̄ est lucens super n̄m hemispherii de necessitate est sol. ponat enim q̄ nihil luceat super nos nisi sol. aliquod lucens super nos continet esse candelam. ergo candelam contingit esse solem. p̄missus enim sunt vere et conclusio falsa; vt notum est.

In oppositum est de intentione philosophi. capitulo. 16. 2. 18.

CIn hac q̄one erunt duo articuli. In p̄ videbitur quo modo mixtio valer in 2̄ figura. Et in 2̄ quo modo in 3̄.

DQuantū ad p̄ est sc̄dū q̄ arist. de hac mixtione in 2̄ figura vñ posuisse oclūsiones reducibiles ad quatuor. **C**Prima est hec. in 2̄ figura ex vniuersali negativa de necio et alia de p̄tingenti; segitur 2̄ neg^d de cōtingenti et de inesse. **C**2̄ est. ex affirmativa de necio et neg^d de cōtingenti. nihil seq̄. **C**3̄ est. ex p̄missis eiusdem qualitatis negatiuis vñ de necio valer sylls. **C**4̄ ex premisis eiusdem qualitatis ambabus affirmatiuis non valer syllogismus.

Premissis igit 2̄nibus ari. pono 2̄nes r̄niales ad istū articulū. q̄bus videbis q̄ quo 2̄nes Ari. h̄nt veritatem et quo nō. Quay p̄ est hec. ex vñ negatiua de necio; et alia de p̄tingenti vñ sylls in 2̄ figura inferedo p̄clonē negatiua de possibiliitate negatiua de necio; et inferedo negatiua d̄ inesse. p̄bat sic. seq̄ oē. b. de necitate nō est. a. oē. c. vel aliquid. c. p̄tingit esse. a. igit oē. c. vel aliquid. c. de necitate nō est. b. polē est nō esse. b. et nō est. b. p̄bat. nā per p̄uerionē majoris in terminis reducitur ad celas.

r̄t. festino ad ferio. quare silt ex opposito cuiuscumq; ista 2̄ne cū maiore seq̄ oppositū minoris. exēpla patet intueti. In camestres p̄batō dī fieri p̄ trāspōne p̄missaq; et p̄uerionez minoris et 2̄nis. et arguat sic. oē. b. p̄tingit esse. a. oē. c. de necitate non est. a. igit oē. c. de necitate non est. b. p̄uerat enim minor. oē. c. de necitate non est. a. igit oē. a. de necitate non est. c. et arguat sic omne. a. de necitate non est. c. oē. b. p̄tingit esse. a. que fuit maior. igit oē. b. de necitate nō est. c. In celarēt. et tūc p̄uerat 2̄ segitur p̄ oē. c. de necitate non est. b. q̄ fuit 2̄ p̄ syllogismi p̄mi. Silt ex opposito 2̄nis cū maiore seq̄ oppo^m minoris sicut prius. **C**Loarelarij seq̄ p̄. 2̄ne p̄hi esse verā; q̄ iuxta dicta nō solū seq̄ 2̄ de inesse et de p̄tingeti ex tali dispōne p̄missaq; immo et seq̄ 2̄ de necio. **C**2̄ 2̄ est. ex neg^d de cōtingenti et affirmativa de necio in 2̄ figura nō segitur 2̄ de cōtingenti ad vtrūlibet. p̄bat; q̄ cū tali dispōne p̄missarū q̄nq; stat 2̄ de necio. ergo ex ea nō segitur 2̄ de cōtingenti ad vtrūlibet. p̄niam tūc; q̄ ne cessariū nō est p̄tingēs. aīs p̄z sic arguedo. In cesare oēm lunā p̄tingit non lucē. oīs sol de necessitate lucet. ergo oīs sol de necessitate nō est luna. p̄z. cōclusio de necio stat cum dispōne p̄missaq; pdicta p̄ eisdē terminos declarari pot̄ in singulis alijs modis. aīs p̄po^m. **C**3̄ oclūsio est. q̄ ex neg^d de p̄tingeti et affir^d de necio bñ segitur 2̄ de p̄tingeti. p̄ possibilis in ista fig. p̄bat; q̄ optimē seq̄. oē. b. p̄tingit nō esse a. oē. c. de necitate est. a. que fuit minor. aliquid. c. de necitate est. b. seq̄ ergo aliquid. b. de necitate est. a. discursus p̄z ex p̄dictis; et 2̄ repugnat maiori p̄mi syllique fuit q̄ oē. b. p̄tingit nō esse. a. In camestres ex oppo^m 2̄nis cū maiore inserit in dārij oppo^m minoris. Silt in p̄tib^m syllis. nā in festino ex opposito 2̄nis cū maiore inserit in celarēt oppo^m minoris p̄icularis de necio. silt in baroco. nā ex opposito 2̄nis cū maiore inserit oppo^m minoris p̄icularis negatiue de p̄tingenti in barbara; exēpla patent intuenti correlarie. q̄ 2̄ p̄hi nō est vñ; q̄ ipsa dicit ex tali dispōne p̄missaq; nihil se/ qui. Sigs voluerit glosare p̄bim dicat ipsius itellēxisse 2̄ne 2̄. **C**4̄ oclūsio est. si loco affirmativa de p̄tingeti ponat neg^d sylli sunt boni sicut si ipsa eēt affir^d. p̄z. q̄ neg^d eq̄pollet affir^d. **C**Loarelarij p̄. 2̄ p̄hi est vera. p̄z p̄ 2̄ne 2̄nes. **C**2̄ seq̄ q̄ sicut valēt syllogismi ex ambabus negatiuis de p̄tingeti et alia neg^d de necio. p̄z itēp̄ p̄ clūsionē. **C**5̄ conclusio. si in modis 2̄ figure loco negatiue de p̄tingeti ponatur affirmativa de p̄tingeti inferēdo 2̄ne eādē que ex neg^d inferebas sunt boni sylli. p̄z vt prius; q̄ affirmative eq̄polent negatiue. vñ bñ seq̄ oēm lunā p̄tingit lucere. oīs sol de necitate lucet. q̄ oīs sol pot̄ nō esse luna. p̄z; q̄ p̄ueratō maiore in oppositā qualitatē est sylls in celare; q̄d p̄batō est in 2̄ne esse bonū. **C**Loarelarij p̄. aliquid syll in 2̄ figura valent ex ambabus affirmatiuis. p̄z de syllō iā facio et de syllib^m bñ aduerat q̄ nō valent ad oclūsionē affirmatiue; bñ solū negatiue. et tūc p̄z cā. q̄re valenti; q̄ illa de p̄tingeti affir^d iclūdit negatiua; vt p̄z ex pdictis. **C**2̄ correlarij stat aliquē syllm formaliter tenere vbi ex ambabus p̄missis affirmatiuis solū seq̄ oclūsio neg^d. p̄z de syllō p̄dicto; et de alijs de qbus mētio sit in 2̄ne. **C**3̄ correlarij est 4̄ oclūsio Arist. nō est vera. p̄z; q̄ dicit q̄ ex ambabus affirmatiuis nihil sequat; cuius oppositū dicit 2̄. **C**mo dī dicit p̄bim itellēxit nō seq̄ 2̄ne de p̄tingeti ad vtrūlibet ex ambabus affirmatiuis. Hec de primo.

DQuantū ad 2̄ sc̄dū est. q̄ 2̄nes p̄hi de bac mixtio ne in 2̄ figura p̄t̄ reduci ad quatuor p̄ in p̄hi 2̄ figura in modis affirmatiuis ex vna de p̄tingeti et alia de necio segur oclūsio de p̄tingeti. **C**1̄ et neg^d de p̄tingeti et affirmativa de necio seq̄ 2̄ de p̄tingeti put p̄bat illas duas; q̄ p̄uerionez minoris reducitur ad ferio vel ad dārij. vbi talis oclūsio segut ex tali dispōne premissa. Egi. i p̄io.

Libri

3 rū. et nota p̄bationē nō valereiqr nec affirmatiua de nēcio v3. minor de p̄tingēti p̄t̄ suerti in teris. de illis de nēcio est antea dictū. de illis de p̄tingēti p̄z; q̄r nō seq̄. oēz dēū p̄tin git creare. oēm luna p̄tingit lucere. igit aliquid crēas p̄tingit esse dēū. vel igit aliquid lucēs p̄tingit esse luna. a. fīta enī vā sūnt: s̄ p̄fia sunt saltatū nibil p̄tingat esse dēū. neq̄ lunaz. q̄cqd enī est dēū vel p̄t̄ esse dēū: de nēcitatē est dēū. Sūl q̄cqd est luna vel p̄oreē luna de nēcitatē est luna loquēdo nāl. C³. $\hat{\chi}$ p̄hi est. ex v̄l neḡ de nēcio et alia de p̄tingēti seq̄ et negatiua de p̄tingēti et de iesse. C⁴. p̄clusio. in hac mixtione in 3° figura nulla seq̄tur conclusio de necessario.

Quibus premissis ponunt̄ p̄nes r̄f̄ales di-

ctas s̄nes p̄hi moderan tes. Quaz p̄ est hec. in 3° fig^o ex maiore de p̄tingēti et mi- nōre de nēcio seq̄ et de p̄tingēti. p̄bat p̄ syllū exp̄positoriū signato aliquid p̄ q̄ supponit mediū in modis v̄līb^o: et aliquo p̄ quo v̄ificat p̄icularis p̄pō in modis p̄t^o v̄t si arguat sic. oē. c. p̄tingit esse. a. oē. c. vel aliquid. c. de nēcitatē est. b. ḡ aliquid. b. p̄tingit esse. a. Signato enī ipso. c. q̄d de nēcitatē est. b. iuxta sensu minoris arguat sic. b. p̄tingit esse. a. p̄z p̄ maiore. b. c. de nēcitatē est. b. p̄z p̄ casum. ḡ aliquid. b. p̄tingit esse. a. sūl p̄bant modi negatiui. Itē in oib^o istis ex oppo-

R sito s̄nis cū minore inferēdo oppo^m maioris in p̄ figura. C². $\hat{\chi}$ est. ex maiore de nēcio et minore de cōtingēti seq̄tur in 3° figura p̄clusio de nēcio: et de p̄tingēti p̄ possibili tā in affirmatiuis q̄ in negatiuis. tā in v̄lbus q̄ in p̄t^o: et p̄ bat in affirmatiuis. seq̄tur enim oē. c. de nēcitatē est. a. oē. c. p̄tingit esse. b. ergo aliquid. b. de nēcitatē est. a. Da oppo^m s̄nis. oē. b. p̄t̄ nō est. a. seq̄ in celarēt cū minore oppositū ma- jorisi. seq̄ enī oē. b. p̄t̄ nō est. a. oē. c. p̄tingit esse. b. que fuit minor. ḡ oē. c. p̄t̄ nō est. a. hec p̄clusio repugnat maiorī fuit ḡ oē. c. de nēcitatē est. a. Sodē nūdīn dīamis ex opposito s̄nis cū minore seq̄tur in celarēt oppositū ma- jorisi: in datisi oppositū maiorisi: in ferio et felapton. In bro-

L cardo oppo^m maioris. In barbara. In ferison oppo^m ma- ioris in darij. C³. $\hat{\chi}$ et v̄l negatiua de nēcio et alia de cō- tingēti seq̄tur p̄clusio neḡ de iesse. p̄z; q̄r bñ seq̄ut. oē. c. de nēcitatē nō est. a. oē. c. p̄tingit ee. b. vel aliquid. c. cōtingit esse. b. ergo aliquid. b. nō est. a. p̄z; q̄r ex opposito p̄clusionis cū maiore inferit in 2° figura oppositū minoris. da enī op- positū p̄clusionis: ḡ oē. b. lit. a. et arguat sic. In cesare oē. c. de nēcitatē nō est. a. oē. b. est. a. ergo oē. b. de nēcitatē nō est. c. ista p̄clusio nō v̄ stare cū minore que fuit ḡ oē. c. p̄tingit esse. b. v̄l arguat in camestres et melius sic. oē. b. est. a. que fuit opposita p̄clusionis: t̄ oē. c. de necessitate nō est. a. que fuit maior. ergo oē. c. de nēcitatē nō est. b. et hec est p̄clusio que directe repugnat minori que fuit ḡ oē. c. cōtingit esse. b. C². Correlarie seq̄tur ḡ prime tres p̄clusiones Ari. sunt vereis 4° in qua negat in hac mixtione seq̄ aliquā p̄clu- sionem de necessario est falsa p̄p̄clusio et 2° falsitas 4° p̄ primam et 3° veritas aliarum. Hec de secundo.

Ad rōnes. C¹ Ad p̄^m d̄ p̄ est. p̄ 2° p̄ni articu-

li. C² Ad 2° d̄. p̄ syllū nō valer: q̄r sub- maioris est plus. q̄ subm minoris. nā in maioris subm est B totū. ens q̄d est lucēs sup nos: et in minore solū est ly lucēs sup nos: et sic male capit mediū. C³. Rō post oppo^m est pro coclusionibus affirmatiuis positis in p̄ et 2° articulis. et sic est finis questionū de omni mixtione. Questio. 47.

C⁴ Questio mota est p̄pter sup eidem caplō de mixtione.

Onsequēter querit 47°. Ut rū va- leant syllī ex alijs pro positionibus modalibus de q̄bus ari. nō facit mētionē verbī grā. ex ppōnibus modificatis his modis v̄p̄. falsum. scitū. creditū. opin- tu. dubitatu. sicut valer ex ppōnibus de nēcio vel de pos- sibili. Et arguit p̄mo p̄ nō q̄r si ex talibus valerēt syl logismi sequeretur p̄ Aristo. diminute tractasset de syllīs.

Questio. XLVII.

s̄nis nō est credendū: et p̄ntia t̄z; q̄r modus syllogiāandi ex illis nō ostēdebar: p̄t̄ debuillet sc̄isse si cōplete de singu- lis determinasse sicut voluit determinare.

In oppositū arguit respectu talū p̄t̄ repertiri dici de omni et dici de nullo ita bñ sicut respectu aliorū. ḡ syllī sunt equalē boni ex ipsis sicut ex illis de nēcio. p̄ntia t̄z; et aīs p̄z; q̄r ita bene d̄ oēm ho- minem sc̄iū currere: sicut oēm hominem necesse est curre- re: et ita bene est dici de omni in vna sicut in alia.

C¹ In questione Primo premittenda sunt notabilia. Secun- do respondentium est ad questionem.

Quantū ad p̄^m p̄ est notandū. p̄ois modus verifica- biliſ de tota ppōne inq̄stuz. p̄pō d̄r facere ppōne modalem sicut isti affirmatiū. negatiū. scitū. creditū. dubitatū. et p̄similes. C² est notandū. p̄ aliquid istox sunt q̄ faciūt solū modales cōpositas vt v̄y. falsum. affirmatiū. negatiū. nunq̄ enī dicimus in sensu diviso. soz. vere currit: vel soz. false curritz h̄. put ly vere et false determinant co- pulam. Similiter nec dicimus. soz. affirmatiue: vel soz. ne- gatiue curritis semp̄ in cōposito: vt hoīem currere est ve- rum. hoīem esse alīm̄ est falsum. aliquid p̄t̄ p̄t̄ facere et p̄ positionē divisa et cōpositam: vt hec est cōposita. sc̄iō ho- minem esse aīal. dubito regem sedere. et hec divisa. hoīem sc̄iō esse aīal: vel regem dubito sedere. vbi modus medianus inter partes dicti. C³ est notandū. sc̄ia v̄l aliquid sc̄it esse ho- minē. et idē cognitiōe p̄iculari creditū esse hoīem. decla- rat posito p̄ sortē a remotis idūtū pelle alīmina videas: sic p̄ ipsum credis esse alīm̄. hoc est bñ possibile: quo stante arguit sic. hoc sc̄ia v̄l sc̄is esse hoīem. pbatio. oēm hoīem sc̄ia v̄l sc̄is esse hoīem. puta in sciēdo itā. omne risibile est homo. hoc est homo p̄ casum. ergo hoc sc̄is esse hoīem: et p̄ tu idē credis nō esse hoīem. pater p̄ tu credis ipsuz esse alīm̄ per casum. ex p̄nti credis ipsum non esse hominem: cum sc̄ias nullum alīm̄ esse hominem. Hec de primo.

Quantū ad 2° fit p̄^m p̄clusio hec. Ex ppōnibus cōpo- sitis de vero disponēdo dicta binū bonū mo- dum et figurā p̄stantia ppōnis p̄ qua supponit dictū p̄clu- sionis seq̄tur p̄clusio cōposita de vero: vt bñ seq̄tur. verū est oēm hoīem esse aīal. et v̄y est omne risibile esse hoīez: et hec p̄pō. oē risibile est aīal est. ergo v̄y est oē risibile ee aīal: et p̄z q̄d sequeret p̄ regulam p̄hi 2° huius. ex veris nō seq̄tur nisi v̄p̄. t̄z; q̄r p̄missē sine vere p̄clusio erit vera. C². p̄clusio. ppōnes cōpositae de falso sic regulate nō infē- rūt cōclusionē cōposita de falso. p̄z p̄ 2° p̄t̄em syllōx. nā esto p̄ p̄missē sint false p̄clusio pot̄ esse v̄a. C³. p̄clusio est ppōnes cōpositae de falso capiēdo dicta p̄dictoria ipsi de inesse ex q̄bus dictis esse veris. seq̄tur p̄clusionē esse verā: inferūt p̄clusionē de falso esse cōposita cu p̄stantia ppōli- tionis: pro qua sumit eius dictū: vt bñ seq̄ur. aliquē homi- nē non esse aīal est falso: et aliquid risibile nō esse hoīez est falso: et hec p̄positio aliquid risibile nō est animal est. ergo aliquid risibile nō esse aīal est falso. Ratio: q̄r exquo illa di- cta sunt falsa sua p̄dictoria sunt verā: et illa inferūt p̄clusio nem. puta. oēm hoīem esse aīal esse verā. quare seq̄tur p̄di- ctoū eius esse falso. C⁴. p̄clusio. syllī ex p̄missis cōpo- sitis de sc̄ito. opinato. credito. dubitato nō valēt sicut ex il- lis de nēcio. p̄z; q̄r nō seq̄ur. sc̄io oē aīal esse subam: et sc̄io oēm hoīem esse aīal. ergo sc̄io oēm hoīem esse subam. Rō est: q̄r ego possit sc̄ire maiore et minorē: et nō disponere ip- las in mō et in figura. et tūc pp̄eas nō sc̄ia p̄clusionē aut si disponā in mō et in figura possim dubitare de p̄ntia: et tūc itē pp̄eas nō sc̄ia p̄clusionē. C⁵. Et si dicas p̄ ph̄s dicit p̄ pos̄. q̄z maiors pp̄o piū sc̄ia p̄clusionē: minor sc̄it simul t̄p̄e cū p̄clusionē. igit v̄l velle p̄ sc̄ita maiore et mino- re sc̄itur p̄clusio. C⁶. video p̄ ph̄s voluit p̄ sc̄ita maiore et minorē: eis dispositis in mō et in figura sic p̄ inferat cō- clusionē: et sc̄ito p̄ cōclusio sit bona simul sc̄it p̄clusionē

In p̄-
mō.

A hoc nō es-
non esse et
sc̄ito seq̄-
mal esse et
mo est su-
primo po-
p̄clusio. i-
no de in-
gendo si-
ficiūt sicut
a. in term-
res. omni-
bñ et dua-
sicut p̄: i-
de nullo.
lis divisa
boiem sc̄i-
go aliqui-
esse v̄a:
lis: p̄ as-
et induit
homo. tu-
sc̄iēdo ist-
p̄ aliquid
homine
sunt her-
aduertar
beo intē-
rum fuer-
tūr cōclu-
tere. omni-
alīm̄. o-
positum
currete:
posita cō-
rere. ecce
opinor cō-
et nūnor
me seq̄u-
ergo alī-
minoris
liter d̄r n̄
nēly. t̄s n̄
hemispe-
spēriū et
lucet su-
p̄clusio f̄
pliationē
sc̄io poss-
sunt am-
diānib^m f̄

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

<p

A hoc nō est s̄ dicta. nihil enim p̄b̄it v̄trāq; eaq; sc̄rit; sic non esse dispositas. **C⁵** p̄clusio, ad p̄missas cōpositas de sc̄ito seq̄tur cōclusio de inesse vt optime seq̄tur. sc̄io oē animal esse subam. et sc̄io oēm hoiez esse animal. ergo ois homo est suba. Ratio est: q̄ prime due nō sciunt m̄iū sint vere p̄m̄o post. et si sint vere seq̄tur ex eis p̄clusio dicta. **C⁶** p̄clusio. in p̄im̄a figura ex maiore de modali diuisa et m̄inore de inesse semp̄ seq̄tur p̄clusio modalis diuisa: restringendo tū subm̄ p̄clusionis ad supponēdū soluz p̄ eis que sunt sicut sumit in m̄inore ut bñ sequitur. oē. b. opinor esse a. in terminis significatis. oēm hoiez opinor h̄e duas au res. omne risibile est h̄o. ergo omne q̄d est risibile opinor h̄e duas aures. syll̄ enim tenet manifeste p̄ dici de omni sicut p̄ intuēt; et negatū si fieret manifeste teneret p̄ dici de nullo. **C⁷** p̄clusio. si minor de istis modis fuerit modalis diuisa: nō op̄z syllogismū valeretur non seq̄tur. oēm hoiem sc̄io esse risibile. aliquē asinū opinor esse hoiem. ergo aliquē asinū sc̄io esse risibile. stat enim: n̄ casu p̄missas esse v̄as: et tū p̄clusio est manifeste falsa. **C** Casus p̄t eēta lie: q̄ asinus videat de nocte stans sup̄ pedes posteriores. et induitus sit vestibus hoisicq; p̄ a remotis milie appearat homo. tūc maior est h̄a: q̄ oēm hominē sc̄io eē risibile in sc̄iēdo istā pp̄nē. ois homo est risibilis. minor est et v̄as: q̄ asinū opinor eē hominē p̄ casu. similit̄ non seq̄tur. oēm hominē opinor currere. ponat q̄ sit ita. asinū opinor eē hominē in eodē casu. igit̄ asinū opinor currere. p̄missa sunt h̄er et stat p̄clusionē simp̄lē esse falsam: q̄ stat q̄ nihil aduertam ad asinū. pura q̄ ad contētum asini nullam ha beo intētōne. **C⁸** conclusio est in 2° figura. si vna p̄missa rum fuerit de modo negato et alia de eodē affirmato seq̄tur cōclusio de inē sicut seq̄tur. nullus asinū opinor currere. omne hominē opinor currere. ergo nullus homo est asinus. da oppositum cōclusionis cum maiore. inférat op positum minoris in serio. arguatū enim sic. asinū opinor currere: que sunt maior. aliq̄s homo est asinus: que est op posita cōclusionis. igit̄ aliq̄e hominē non opinor currere. ecce p̄dictiorum minoris que sunt q̄ omne hominē opinor currere. **C** Ultima cōclusio. ex maiore v̄lī modali: et m̄inore de inesse seq̄t in 3° figura p̄clusio modalis vt optime seq̄tur. omne hominē sc̄io posse ridere. ois h̄o est aial. ergo aliqd̄ aial sc̄io posse ridere. reducit eni p̄ queritionē minoris ad p̄m̄ figurā. **C** Eodē mō dicat de alijs. Notabili dī maiore v̄lī q̄ maior eēt p̄icularis p̄ ampliatio nē syll̄ nō valeret sicut nō seq̄tur. aliqd̄ lucea sup̄ nostrū hemisperiū sc̄io posse nō lucere. oē lucea sup̄ nostrū hemisperiū est sol. igit̄ solē sc̄io non lucere. ponat enim q̄ nihil luceat sup̄ nostrū hemisperiū nisi sol. tūc p̄missa sunt v̄e et p̄clusionē: q̄ aliqd̄ q̄d p̄t esse lucea sup̄ nostrū hemisperiū sc̄io posse non lucere. vt sc̄io. cognosco: et alia h̄moi verba sunt ampliatiua. Plurime h̄moi q̄nes p̄nt ponit q̄ bis me diānb̄ faciliter p̄nt cognosci. et id p̄tētor in predictis.

Ad rōnes. **C** Ad p̄imā dī. q̄ aristo. sufficiēter de dit quibus sc̄iri p̄t q̄ib̄m̄oi syll̄ sunt boni et q̄i non: et iō nō est diminutus. **C** Rō post oppositū est. p̄ p̄clusionib; affirmatinis. Dec de questione. **Q**uestio. 48. **C** Manifestum qm̄ oēm syll̄m̄ necesse fieri per aliquā harū figurā. Capitulo decimohono.

Onsequēter querit 48°. Utru. ois syll̄ est in aliqua triū figurā. **C** Et arguit p̄imā q̄ nō autē Galenū ponēt 4° figurā. et p̄b̄t rōne sic. tot sunt figure quot sunt dispōnes mediū: fed dispōnes mediū sunt quatuor. ergo quatuor sunt figure. maior p̄z: q̄i fi gure distingunt p̄ordinationēz mediū. minor pater: q̄i vel

mediū subh̄icitur in v̄trāq; et sic est vna. vel p̄dicatur in v̄trāq; et sic est alia. vel subh̄icitur in maiore: et p̄dicat in m̄inore: et sic est 3°. vel p̄dicat in maiore: et subh̄icit in m̄inore: et est 4°. **C²** sic. aliq̄ sunt syll̄ et hyp̄othēsē: aliqui ad impōle: et illi nō sunt in aliqua triū figurā. ergo non ois syll̄: sic in aliqua triū figurā. p̄nā t̄z. maior manifesta est. minor p̄z p̄ phm̄ p̄ huius cap̄ 19. vbi h̄ exp̄sse ponit. **C³** sic. fm̄ phm̄ iste syll̄s est bonus. cuiuscūq; est disciplina il lud est genus. boni est disciplina. ergo bonus est genus: et iste non fit in aliqua triū figurā. ergo 2°. p̄nā t̄z. maior rōnis p̄z p̄m̄ huius cap̄ p̄ allegato. minor declaratur: q̄ ista argumētatio cōstat ex quatuor teris his. s. disciplina. genus. bonus: et illud. mō bonus syll̄s non dī p̄stare nisi ex tribus teris si fiat in aliqua triū figurā. put patet primo huius cap̄ 21. **C⁴** sic. ph̄s reputat bonū syll̄m̄. cui nulli iest. b. oī iest. a. et nullus. c. est. b. q̄ oē. c. est. a. et nō fit in aliquā triū figurā. q̄ 2°. p̄nā t̄z. maior rōnis p̄z 2° huius cap̄ 3°. minor p̄z: q̄i in nulla figura ex m̄inore negatū seq̄tur cōclusio affirmativa. **C⁵** sic. ph̄s reputat syll̄m̄ ex oppositis bonū 2° huius cap̄ 6. et ipse nō fit in aliqua triū figurā. igit̄ 2°. p̄nā t̄z et minor p̄z: q̄i cuī oporteat p̄missas oppositas v̄rōq; termino participare: in tali syll̄o solum sunt duo termini. mō syll̄s non p̄stare ex duobus teris: vt prius dicit̄ est. **C⁶** sic. bonus fit syll̄s ex terminis infinitis: et talis in aliqua triū figurā. igit̄ 2°. p̄nā t̄z. maior p̄z: q̄i bñ seq̄tur. nullus non risibile est h̄o. nullus asinus est risibilis. ergo nullus asinus est h̄o. vbi mediū est terminus infinitus. minor p̄z: q̄i in tali syll̄o sunt quatuor termini. asinus. homo. risibile. et nō risibile. mō quatuor termini nō cōponit syll̄m̄ alicuius figure. **C⁷** sic. multi sunt syll̄i hypothētici. q̄ non sunt in aliqua triū figurā. p̄nā t̄z. aīs declarat. p̄ de isto syll̄o. oī h̄o est rōnalis vel irrōnalis: sed nullus homo est irrōnalis. ergo oī rōnalis. q̄ est bonus syll̄s: et tū nō v̄f ad quā figurā possit reduci. et iste est bonus syll̄s. sortes vider oēz equū. brunellus est equus. ergo soz. vider brunellū: tū nō v̄f ad quā figurā reducat: q̄i si reducat ad aliquā erit ad 2°: ad quā tū nō p̄t reduci: eo q̄ syll̄s est ex ambabus affirmatiū: q̄ib̄ nullus nō leḡt in 2° figura. 3° iste est bonus syll̄s. aliqd̄. c. est oē. a. et aliqd̄. b. est. a. ergo. b. est. c. et tū nō reducit ad aliquā figurā eadē rōne qua prius. 4° iste est bonus syll̄s. oēm equū vider homo. brunellus est equus. ergo brunellū vider h̄o: et tū nō reducit ad aliquā figurā: nisi ad p̄imā: et ad itā nō p̄t reduci: eo q̄ sic homo rectus est fulb̄ni maioris: cuī obliquus nō possit esse subm̄ propo sitionis: et non est p̄dicatum minoris: vt notum est.

In oppositum est ph̄losophus p̄m̄ huius capitulu. 19°.

C In questione ista erunt duo articuli. In primo videndū de quo in primo argumento. s. an sit ponēta 4° figura. In secundo respondebitur ad questionem.

Quantū ad p̄m̄ primo est notandum. q̄ Galenus exce dens semel limites sue scie. volens falcam suā in messen alienā mittere posuit quatuor figurā rōne p̄o an̄ oppositū facta motus et coactus. **C²** est notandum. q̄ h̄moi quartae figure s̄z ponētes eā p̄dōnes sunt hec. q̄ me diūz p̄dīcet in maiore et subh̄icit in m̄inore. et q̄ indirecte p̄cludatur: q̄ directe p̄cludēdo nō v̄z. 3° q̄ non differat a p̄imā nisi in transpositione p̄missarū. **C³** est notandum. q̄ quācūq; p̄clusionū 4° figura infert eadē p̄ figura ex eisdē Egi. i p̄io.

Galenū
posuit
4° figu
ras.

Libri

J3 premissis transpositis insert multo evidenter & clarius: eo q̄ sylli prime figure perfecti sunt de se, quarte autem imperfecti: & habent perfici per priam figuram.

His premissis sit p^o clausio hec. Quartā figura ponere est sciētijs p̄iūz et penitus supfluiūz a mō arguēdi euīdētiū impeditiū. pbaſ sic. oīndere modū arguēdi ex duabus p̄missis inferentis clusione minus apparet. vbi alijs modus h̄t infereſdi ean- dem ex eisdē p̄missis magis euīdēs et apparet est sciētijs p̄iūz et impeditiū supfluiū a p̄ueniēti mō arguēdiſat hoc mō est de 4^a figura quo ad oēs ſuos ſyllōs. ergo r̄c. maior declaratiq; h̄t repugnat ſeu p̄ias ſcientie que aliquā co- clusionē ex eisdē premissis euīdētiū pōt inferreſr eaſ nō iſert niſi obſeuro modo. Siſt modus est supfluiū ex quo alijs h̄t arguendi ex eisdē p̄missis magis clarus: et ex ea- dem p3. q̄ modus iſte impedit a mō arguēdi p̄fēctiōne eo q̄ ille premissa illa clusione in mō p̄fēctione inferunti ille nō ponit. mōr p3 p3^m notabilē et 2^m: q̄r qn̄cūq; ſyllōz iſert figura 4^a eodē modo multo clarius trāſpoſitio premissi facit figura prima. C^r 2 clausio. 4^a figura non eſt ponēda. patet per precedentem: q̄r ea ponere repugnat ſcientijs et a mō p̄ueniēti arguēdi ipedit idoneo. C^r 3 cōcluſio. oēs ſyllō quarte figure debent cōputari inter ſyllogiſmos p̄ime fi- gure. patet. q̄r non iſſert a p^o niſi in trāſpoſitione premis- ſarum: et inq̄jūm in prima ponunt euīdētiū inferunt ſyl- logiſimi illi ſuas conſtruções: et patet ex notabilibus.

Rata figura patitur. **C**ontraq[ue] figura non est ponenda,
pater per precedentem; q[uod] eā ponere repugnat scientijs &
a mō suenieti arguendi editoone. **C**o'cōlo. oes selt
quarte figure debent cōputari inter syllogismos prime fi
gure. pater. q[uod] non differt a p[ro]p[ri]i nūni in trāpositione premis
larum: et in q[ua]rtū in prima ponuntur evidenter inferunt syl
logismi illi suas conclusiones: ut patet ex notabilibus.

De syllo gisimis et thegorum pothesiis. **Quantū** ad 2um est p̄ notādū q̄ aliq̄ sunt syllī cathegoricī: et dicuntur illi quoꝝ ambe premissae sunt carthagorice, alijs sunt hypotheticī: et vocant illi, quorum maior est hypothetica: et isti principales sunt tres, prius est arguendo a tota p̄dōnali cum pōne aūtis ad positionē p̄tis, scđa est arguendo a tota cōditionali, cum iđi

L
etiam satis ad dictiorum animis, terrena et in gaudiis a terra
dissuictiva cu*m* dictiorio vni*p*ris ad altera p*r*e*s*. i.e. ad p*r*e*n*
destructia i*plus*, ex*empla* querant*ur* in penult. ma*r*one a*n* op*er*
positu*m*, et illa magis par*et* in tractatu *Anticay*. Aut*em* aut*em*
Ari*m* it*ellige*da est de syllis cathegoricis. C*4* est not*adu*z*z*.
q*uod* sylli cathegorici ali*q* sunt ex terminis finiti*m*, ali*q* ex ter
minis infinitis. ex*empla* par*et* in r*on*i*b*us a*n* opp*os*^m factis.
It*e* sylli cathegorici, ali*q* sunt ostensi*vit*z d*icitur* illi q*uod* directe
infer*unt* *gnem* su*m* in modo et in figura oueni*ent*ibus ibide*m*
sist*ed*o sive b*z* sit ex t*er*ro sive ex f*alsis*: et hoc large cap*ie*
do syll*m* ostensi*m*. al*ij* d*icitur* sylli ostensi*vit* stricte illi q*uod* pb*at*
clclusionem sic immediate illata et n*o* sol*u* infer*unt*z isto m*o*
n*o* cap*it* pb*as* syll*m* ostensi*m* p*rimo* huius. Ali*ij* sunt sylli ad
impos*er*z d*icitur* illi q*uod* ex opposito false *gnes* pb*ade* cu*m* uno
manif*est*e vero infer*unt* vi*n* manif*est*e falsum. et t*uc* ex falsi
tate *gnis* infer*unt* fallit*ate* pre*missa*: que *dic*it *gni* pb*ade*.
C*5* ex quo p*ro*pter inferunt *gnem* proband*a* esse ver*a*. Ali*ij*
sunt syllogismi b*z* tr*asumptione* et vocant*ur* q*uod* qs transfert
se a *clclusione* p*banda* principali ad al*ia*: et ista infer*t* syllo
gistic*e* et ad*missione* r*esident*, ut si qs vellet pbare q*uod* con
trario*m* n*o* est eadem disciplina: et tr*asferret* se. q*uod* si proba
ret *gni* n*o* esse eand*e* potest*at* b*z* et p*ro*posit*u*: et t*uc* argue*re*,
nullius sanari*m* et egrotati*m* est ead*e* potest*as*. s*anu*z et
egr*u* sunt *gnia*. ergo *gnio* n*o* est ead*e* potest*as*, et vitra. igi
tur ipso*m* n*o* est eadem disciplina. ecce syll*m* ex trans*sum*
ptione, ambo enim vocant*ur* ex hypothesis*m*. i.e. ex sup*pos*
itione: q*uod* p*recedunt* et supp*onere* admissa a r*esidente*. alia a ter
minis et pre*missis* positis in ipso*m* principali syll*o*. C*6* est
not*andu*. q*uod* ali*q* sunt syllogismi q*uod* regulant*ur* p*ro* tot*u* sub*m*
ad tot*u* predictum maioris cap*itu* p*ro* medio. Ali*ij* sunt qui
n*o* regulant*ur* nisi p*ar*tem subiect*u* predicti distributi*m*.
etiam ex*emplu*s sicut iste syll*o*. s*or*. videt o*m* equ*u*. brunellus
est equus. ergo s*or*, videt brunellum. q*uod* solum regulat*ur* per
h*uc* terminu*m* equ*u* distributu*m* in maiore a parte predicti.
C*7* est not*andu*. q*uod* syll*m* esse in aliqua tri*u* figurar*u* p*ot*

Questio.XLVII.

Intelligi dupl. Quo nō p̄prie:z sic q̄libet syllogismus q̄ immediate per subiectiōnem ad p̄bationē mēdiū in aliqua earū reponit determinatōr esse in aliqua ipsarum. Alio mō reductiōe:z sic sunt syllogismi q̄ nō manifeste p̄ ordinationē mēdiū in aliqua ipsarum reponuntur:z ad ali quam ipsarum consueuerunt reduci.

His premissis sit p̄d̄bec. Ois sylls cathegori-
cus cōpositus ex teris finitis re-
ctis & simplicib⁹ est imediate seu p̄prie in aliq triū figura-
rū. pbaſ sic, nā omni tali syllo op̄z esse cōexionē extremiti-
tatum cū medior̄ ista cōnexio ex quo termini sunt recti &
simplices nō p̄t esse nisi altero triū modo. p̄mo q̄ termini
nus in quo sit cōnexio extremitatū subiectar̄ in vna: & p̄e-
diceſ in alia: & sic est p̄ figura. 2° q̄ predictar̄ in vtrraqz: sic
est ſedā. 3° q̄ subiectar̄ in vtrraqz: & sic est 3°. igitur ois h̄mōi
sylls est in aliqua triū figuraꝝ p̄prie & imediate. C⁹ con-
clusio. sylls ſunt ex medio variato penes finitū & infinitū
& nō op̄z ipsum esse. p̄prie in aliqua triū figuraꝝ. p̄z:q̄ ſunt
veritatē in ipso ſunt quatuor termini ſicut arguit vna rō fa-
cta an oppofitū. nā ſi arguat. nullum nō. b. eſt. a. nulluz. c.
eſt. b. ergo nullū. c. eſt. a. p̄stat q̄ p̄ter extremitates ſunt iſti
duo termini non. b. &. b. quare ex quatuor terminis vñ cō-
poni: & ex p̄nti in nulla figurarū proprie debet reponi.
C⁹ p̄clo. ſi sylls regulē penes partē ſubiecti: aut predi-
cati maioris diſtributam: non op̄z q̄ ſit proprie in aliqua
triū figuraꝝ. p̄z:q̄ figure p̄prie diſtinguit̄ penes totale
ſubiecti: aut predictati maioris modo p̄ casum ſyllogiſmuſ ta-
les nō regulant̄ niſi penes p̄ē ſubiecti aut p̄dicari. C⁹ Ultima
conclusio eſt. ois sylls cathegoricus reductio: aut p̄prie in
aliqua triū figuraꝝ op̄z reponi. iſta ſunt p̄z:q̄ de nullo appa-
re instantiaſed apparebit ſolū dōrōnes. Hec de ſedō.

Ad dicitur. Ad promptus autem Salen negat gicatur in phisib*is* plus quod Aristotelii credas. Ad rationem qua posset prese beate preceditur maiori; quod tot sunt sylli seu modi syllopis; quod sunt variatioes medijs; late tales quod reputantur distincte species; et negat quod tales sunt quatuor. Et ad probationem dicitur, quod mediu*m* subm in maiore et predictatu*m* in minore. et ecotra predictatu*m* in maiore et subm in minore copuratur in una ordinatio*m* medijs quod non distinguunt iste ordinatio*m* nisi per transponem premissarum, specialiter: quod op*er*z tales, dispones eandem coclusionem cocludere immo figura Hale. nullu*m* actione directe excludit; sicut patet ex dictis, in primo articulo: et ideo sua ratio non cocludit. Contra dicitur 2nd dicitur, quod phis in illo proptere syllogismis ex hypothesi ad ipso*m* subi ipsi vero dicere, nam in capitulo 25o dicit o*mnis* eos esse in aliqua triu*m* figuraru*m*. et in capitulo 29o dicit quod non sunt in aliqua eas*m*, pro cuius accordantia est aduertendu*m* quod in huiusmodi syllogismis est duplex processus. unus est ad exclusionem qua immediate infert syllogistic*m*; et quo ad istu*m* processum logrunt phis in capitulo 25o, quod sine dubio quelibet talis est syllogismus ostensiu*m*. et sic fit in aliqua triu*m* figuraru*m* quelibet ipsorum: et ito modo neganda est minor rationis. Contra Alius est processus ad exclusionem qua b*ea*nti syllogismi ultimata et em primatic*e* inferuntur: et quo ad hoc non sunt in aliqua trium figurar*m*; quod illa exclusione non inferuntur syllogistic*m*; et sic intelligenda est auctoritas phis allegata ex capitulo 29o. Contra Ad 3rd dicitur, quod ille syllis est bonus, cuiuscumque est disciplina illud est genus et cetera et ultra dicitur; quod in immediate et proprie*m* in nulla triu*m* figura*m* reponantur; quod non totu*m* subm maioris distribuitur; et reducitur ad prim*am* figuram per hunc modum. omne ens de quo habetur disciplina est genus, bonu*m* est ens de quo habet disciplina, ergo bonum est genus. et a non op*er*z o*mnis* sylli*m* esse propri*m* in aliqua triu*m* figura*m*; sed a reductione sicut prox*im* predictis. Contra Ad 4th dicitur, quod secundum veritatem iste syllis non valent, cui nulli inest, b*ea* et c*ontra* quo aut proph*et* glorari videat*m* in 2° huius in*q*, prop*ter*a. Contra Ad 5th dicitur,

A q̄ syll's ex
 triū figurā
 sunt nisi d
 locū duox
 dr. q̄ syll'a
 in aliquā
 earum: vt
 hoc magis
 arguit p̄ p
 guris cat
 mā pōl y
 salte ois h
 rationali
 pñxio ex
 pitur in p
 malis in c
 stica pōl
 ethetice nā
 structione
B bonus sicut
 vnius par
 dici q̄ sit
 syll'bz qu
 ei puenire
 oro in que
 sequitur q
 dr. q̄ mai
 homo est
 ex ea est si
 etheticus i
 syll's scit
 phūc mo
 go brunel
 3° p̄bōnē
C go aliq. I
 oēm equa
 butū a p̄t
 sufficit p̄t
 conclusio
D Lōsequē

iste est ex
duius, et
mo'z in si
bonus, in
ma sylb, g
p3, q no si
gurasq m
biectu ma
gura, E;
regulas, q
no est bon
missax est
bonus syl
est ex trib
ius, mino
terminer
go in min
ratio cōpo
In op
num studi
obm p̄im

Primi

Questio.XLIX.

115

A q̄ syll's ex oppositis est bonus: z negat q̄ nō sit in aliqua triū figuraz. Ad pbōnē dī: q̄ l3 in premissis oppositis nō sunt nisi duo termini specie differentes ut vñ' eoū supplet locū duoy: z fuit tres. puta ille q̄ cōpōlī in 2ne. **C** Ad 5^m dī. q̄ syll's de terminis infinitis est bonus: z l3 p̄prie nō sit in aliqua triū figurarum: reductiū tamen est in aliqua earum: vñ' ille de quo arguitur in prima. z hoc sufficit. de hoc magis videbit in una qōne sequēte. **C** Ad 7^m dī q̄ arguit, p̄ primo notabili scđi articuli. ph̄s locutus est de figuris cathegoricis. **C** Ad 8^m negat aīs. Ad pbōnē primā pōt vno mō negari q̄ iste si bonus syll's: cathegoricus salte. oīs homo est rōnalis vel irrōnalis: z nullus bō est irrationalis. ergo oīs homo est rōnalis. Et rō est q̄ non est pñxio extremitatis cū medio: q̄ plus est ly bō: qd bis capitur in premissis: z tñ ponit in 2ne. z si dicat est pñtia formalis in qua qbusdā positio aliud sequit. ergo est syllogistica. pñt dīcī q̄ syllogistica est nō tñ cathegorices: hypothetice. nā reductiū ad syll'z: quo arguit a diſiunctiua cū destructione vnius partis ad alterā parre: sicut talis syll's est bonus. sic est syll's ab affirmatione diſiuncti: z negatiōe vñi vnius partis. Ad affirmatione alterius pris vno mō pñt dīcī q̄ sit syll's hypotheticus. Alto° negari posset: q̄ esset syll'z quedā sit bona pñia z forma: z pñt negadū esset q̄ ei pueniret diſiō syll'i: q̄ illa particula sibi nō pueniret. est oīo in qua qbusdā positio debite annexis in medio aliud sequit: q̄ in ipso nō est debita mediij pñxio. 3^r cōplexius dī: q̄ maior egpollet huic diſiunctiue vel salte egpollet. oīs homo est rōnalis vel alīq̄ bō est irrationalis. z ergo syll's ex ea est sicut ex ista diſiunctiua. z iō est bonus syll's hypotheticus: sed nō cathegoricus. **C** Ad 2^m pbōnē dī. q̄ iste syll's. sortes vñdet oīm equū r̄c. reduciſ ad primā figuraz pbūc modū. oīs equus vñ a sorte. brunellus est equus. ergo brunellus vñ a sorte. p̄t in nulla figuraz sit. **C** Ad 3^m pbōnē dī sit q̄ reduciſ sic. oē. a. est. c. alīq̄. b. elī. aer. go alīq̄. b. est. c. ad pñmā figurā. **C** Ad 4^m dī. q̄ iste syll's. oīm equū videt homo. reduciſ ad primā figurā: q̄ distibutū a pñt in maiore z pdicatu minoris in recto: z B sufficit pñt p̄t ex vltima 2ne. **C** Ratio post oppositū est p conclusione vltimā. Hec de questione. Qd. 49.

Onsequēter querit 49°. Utrū iste syll's sit bonus. habēs oīm equum est sor. brunellus est equus. ergo hñs brunellus est sortes. **C** Et arguit p̄ q̄ nō. syll's cōpositus ex puris indefinitis nō vñ: sed iste est ex puris indefinitis. ergo nō vñ. maior est pñt in pñmā. z minor pñt de se. **C** 2^r sic. oīs bonus syll's vñ: esse in mō z in figura. iste nō est in mō z in figura. ergo iste nō est bonus. maior est nota de se: q̄ modus z figura sunt de forma syll'i: pñt dixit Petrus hispanus cap̄ p̄ de syll's. minor pñt. q̄ nō sit modus: q̄ nulla hñmīlārū est vñs: z q̄ nō sit figura: q̄ maxime esse figura. p̄ mō nō est figura. p̄ eo q̄ subiectū maioris nō est predicatu minoris cū nulla est hic figura. **C** 3^r sic. oīs bonus syll's affirmatiuus de teris cōib^m regulas p̄ dīcī de omni. iste nō regulat p̄ dīcī de omni. sicut nō est bonus. maior nota p̄ bñi. minor pñt. eo q̄ nulla p̄missaz est vñs: z iō in nulla eay est dicti de omni. **C** 4^r oīs bonus syll's pñcise cōponit ex tribus terminis. sed iste non est ex tribus terminis. ergo r̄c. oīa tñ. maior est pñt p̄ bñi. minor pñt: q̄ subiectū maioris z pdicatu eiusdem sunt duo termini: nullus eoy est subiectū vel pdicatu minoris. ergo in minore sunt duo alīj termini. ergo totalis argumentatio cōponitur ex quatuor terminis.

In oppositū arguitur. bonus syllogismus est iste: vñs studiū est disciplina. illud est bonum. studiū est disciplina. ergo studiū est bonū. pñt p̄m primo bñi caplo 29°. z nō minus vñ valere iste. er

go iste est bonus. 2^r illa est cōclusio formalis: z nō vñ alio. noīe nominari q̄ syllogistica. ergo est bonus syll's. oīa tenet. anīe pro pñma parte nouū est de se: q̄ tener in oībus terminis retenta eadem forma. p̄ 2^r parte patet: q̄ non videtur quo nomine alias deberet nominari.

C In qōne erūt duo articuli. In primo sunt ponenda notabilia. In 2^r respondendum est ad questionem.

Quantū ad primū p̄ est notandum. q̄ syll's ex termi- De sello nis cōibus facti tenent virtute disponis sa- gismū ex cte in una premissaz. cā est: q̄ si termini cōes sine distribu- terminis tione in uno z termino p̄iungent vel diſiungent nō pḡ b̄ oportet eosde inter se p̄iungi vel diſiungi: z illud est qd̄ dicū ph̄s in cap̄ p̄. innuens q̄ principia incōplexa syll'oꝝ sunt dīcī de omni z dīcī de nullo. **C** Ex quo sequit correlative. q̄ qñcunq̄ sub distributione facta in maiore capiti sub in minore in recto debite p̄clūdēdo vñ syll's. p̄: q̄ talis regulans p̄ dīcī de omni vel p̄ dīcī de nullo maioris: virtute cuius tenet syll's: vñ dictū est in notabili. **C** 2^r est notādū. q̄ diffō syll's est hec. est oīo in qua qbusdā positio necesse est aliud accidere ab eis his q̄ posita sunt: eo q̄ hec sunt.

His premissis sit oīclusio rñsalis hec. Ista oīo bas: q̄ sub in distributione facta in maiore capiti sub in minore in recto. Ig iō syll's ē bonū. oīa tñ p̄ corelatiū. anīe pñt: q̄ ly equū distribuit in maiorez sub eo capiti sub in minore cū dī. brunellus est equus. **C** 2^r arguo. Ista est oīo in qua qbusdā positio aliud ex necessitate accidit ab eis q̄ posita sunt: eo q̄ hec sunt. ergo est syll's. oīa tñ p̄ locū a diffinizione. anīe pñt. nāz positio maiore z minore sequit oīclusio alia a qualibet p̄missaz in oīa necia: z eo q̄ hec sunt: q̄ inferatur in vñtute istaz p̄missaz formalis. **C** Sed forsitan diceret quis q̄ diffō syll's sicut nō est cōpletarsel op̄z addi in debito mō z in figura: z sic illa argumēratio nō erit syll's: nec diffō sibi puenire: eo q̄ nō sit in debito modo z figura. **C** Sed p̄ b̄ replicat p̄: q̄ alīq̄ sunt syllogismi hypotheticaz: z tales nō sunt in mō z in figura. Igitur modus z figura in diffinizione syll'i nō debet apponi. 2^r q̄ syllogismus factus post oppositū ab Arist. reputatur bonus: z tamē non sit magis in mō z in figura q̄ iste. 3^r frustra dicitur. q̄ syll's est oīo facta in debito mō z figura. q̄ hec nō dī apponi. pñtia tñ. anīe pñt: q̄ syll's nō p̄supponit modum z figuram: solum debitam cōexionē p̄missarū in medio aliatione virtute cuius formalis sufficit vñs inferre. Modus autē z figura cognoscuntur p̄ B. q̄ syll's B facit. 4^r esto q̄ ista glosa addatur adhuc hec argumēratio erit syll's. q̄ nihil ad pñs de ista glosa. pñtia tñ anīe pñt: q̄ syll's iste sit in figura primāte q̄ subiectū distributione maioris est pñdicatum minoris in recto: z B sufficit ad primā figuraz. sicut pñt argēdo sic. cuiuslibet hoīis oculus est dexter. aliqua substantia est hñs. ergo aliquius substantie oculus est dexter. sic. q̄ est in figura: z q̄ sit in mō. pñt: q̄ est in dispōne p̄missarū formalis vñne inferēre z qñcunq̄ talis vocatur modus.

C Si queratur quo noīe nominetur. dico q̄ ibi nō est nomē impositum. ppter hoc: q̄ nō totum subiectū maioris est medium reduciſ tñ ad dñari sic. omnē equū habēs est sor. brunellus est equus. q̄ brunelluz habēs est sor. ecce syll'oꝝ in dñari. 3^r p̄bas sic. syll's iam factus ab oīb^m cōdietur esse bonus. puta iste. oīm equū hñs est sor. r̄c. z nō est maior ratio de ipso q̄ de syll'oꝝ p̄posito. ergo r̄c. pñtia tñ. maior nota est de se. minor pñt: q̄ quecunq̄ distributione est in toto syll'oꝝ ista est in alio. z ideo cum syll's teneat virtute distributionis eque bonus erit vñus sicut alter: z ecōtra. 4^r sic. iste syllogismus est bonus. nihil habēs equū est sor. brunellus est equus. igit' nihil habēs brunelluz est sortes. z non est potior ratio de isto q̄ de syll'oꝝ p̄posito. ergo r̄c. onsequēter tñ. maior pñt: q̄ ille syll's ē bonus. nullū equum hñs est sortes. z brunellus est equus: put oīs concedum.

Libri

3 mō maior istius et maior precedētis egpollent: ut nullum hñs equum est sortes, et nullum equū habēs est sortes: qz quicqđ in vna distribuit: distribuit in alia, et econtra, et minor est eadem, quare vñus valer sicut alter, minor ratiōis pꝫ: qz sicut sub sumit' sub pte 2° subti distributa in syllo p̄mo: ita sub sumit' in hoc syllo, nullum hñs equū est sor. 2c. 5° sic, bonus est syllo sic se hñs ꝑ ex opposito ñnis cuz maiore inferit oppositū minoris; sed sic est de isto, igitur est bonus, maior nota, minor declarat: qz segunt in cesare, nihil habēs brunellum est sor, aliqd habēs oēm equum est sor, ergo habēs oēm equum non est habens brunellum, et hec conclusio non pot̄ itare in veritate cum ista minore ꝑ brunellum sit equus. **C** Correlarie sequitur, ꝑ non semper opz in syllo totale subi vel predicatu esse medium: immo frequenter sufficit partē subiecti: aut predicati distributaz esse medium, patet: qz in syllogismo proposito pars subiecti est medium. Hec de secundo.

Ad rōnes. **A**d p̄mā dī, ꝑ ex indefinitis bñ vñ syllo, duz tñ sub termino distribuero in maiore capiatur sub in minore sicut hic: et de hoc magis dictu est in qñne p̄pria prius. **C** Ad 2° pceditur maior: et negat minor: qz iste syllo nō regulat per dici de omni, pce dī tñ ꝑ nulla premissaz est vñs: et negat pñia, ergo nō regulat per dici de omni, naz ad hoc ꝑ syllo p̄dici de omni reguletur sufficit ꝑ sub termino distributo in maiore affirmativa capiatur sub in minore. **C** Et si dicat, regulatur p̄ dici de omni, igit' nihil est sub subto qn de h̄ dicat p̄dicatu qd est falsum. **C** Rñdet cōcedendo ꝑ regulat per dici de omni: et ꝑ nihil est sumere sub subto distributo, puta sub ly equū qn de eo vt sic dicat predicatu, non est enim alijs equis quin de eo dicat haberi a sorte. **C** Ad 3° pceditur maior, et negat minor, ꝑ ille syllo nō est in mō et in figura, est enim in pria figuraz in aliquo mō eius. **C** Ad probatio nem cum dī, ꝑ nulla premissarū est vñs, Rñdet ꝑ non est inconueniens multos modos esse vbi nulla premissarū est vñs: lz eis non sunt noia imposta: sicut in modo p̄posito. **C** Ad 4° pceditur maior et negat minor, ꝑ ille syllo nō cōponat ex tribus terminis. Et ad probationē dī, ꝑ ly equū est vñus terminus, et brunellus alijs, et totū rehidui subti et p̄dicati majoris tener locū majoris extremitatis: et sunt solum tres termini, vñz est tñ ꝑ totale subi maioris non est predicatu minoris, et cā est: qz nō totū distribuir, et ideo totū p̄ter terminū distributū et copulam cōputat, p̄ vno termino, et maiore extremitate. Per h̄ ad formam cū dī ꝑ in maiore sunt duo termini, dī ꝑ vñ est medium: et maior extremitas in minore sunt etiam duo: minor extremitas et mediūs medū nō est, nisi vñus terminū nō segunt ꝑ sunt quatuor sed solum tres termini. **C** Ratio post oppositum est p̄o dictis. Hec de questione.

C Reduplicat aut̄ in p̄pōibꝫ ad primaz extremitatem ponēdū. Capitulo trigesimo secundo.

D **Onsequēter** querit 50°. Utruz ois p̄positio in qua predi-
cato addit̄ reduplicatio sit falsa et intelligibili-
lis. **C** Et arguit ꝑ ꝑ nō, nā ph̄s dicit in līa ꝑ in prima figura reduplicatio addenda est ter-
mino p̄. mō p̄miss terminus est p̄dicatu in ea, ergo fm̄ p̄miss
in līa dī addit̄ p̄dicato. **C** 2° sic, illa est vera, homo inq̄stū
alij est sensitivū, ergo sua puerē est vera: et sua puerē
est hec, sensitivū est homo, inq̄stū alij, mō in illa reduplica-
tio est addēda p̄dicato. **C** 3° nā līa dī vera, sor, est risibilis
inq̄stū homo: et reduplicatio h̄ addit̄ p̄dicato igit' z̄. pñia tenet, et minor nota est de se, maior apparet, nam illa
est vera, sor, inq̄stū homo est risibilis, modo illa non vñ
differre a p̄:eo ꝑ ly inq̄stū homo vtrobiq; se t̄z a parte
predicatu, non eodem mō ponat. **C** 4° vel reduplicatio

Questio. L.

addit̄ predicato vel subiecto, si dicat ꝑ predicato habet p̄ politū, non pot̄ dici ꝑ subiecto, nā subi captu cū reduplicatio nō facit ppōne reduplicatiuam: sed magis ppōne de reduplicato subiecto, sicut p̄z de ista, aliqd qd est sensiti uiz inq̄stū animal est hō: que manifeste est reduplicativa. **C** arguit sic, ꝑ talis ppō nō sic intelligit in qua reduplicatio addit̄ p̄dicato, nam est vox significativa ad placitū, igitur est intelligibilis, pñia nota et antecedens similiter.

In oppositum est philosophus primo huius capitulu, 32°.

C In ista questione Primo premittenda sunt notabilia, Se-
cundo respondendum est ad questionem.

Quantū ad p̄m p̄ est notandum, ꝑ signa ppōnem re-
duplicatiuam facientia sunt b.c. inq̄stū fm̄
ꝑ, put ratioē, et cōsimilia. **C** 2° est notandum, ꝑ huiusmodi
signa qñq; tenet specificatiue et tūc specificat rōnem fm̄
quam predicatu cōcūnt subito, exēplum, esto ꝑ sortes fra-
trē suū diligat: et frater suu inq̄stū est malefactor, adhuc cōcedit
ista, sortes odit fratrē suū inq̄stū est malefactor, i. sortes
odit fratrē suū sub rōne malefactoris, sūmūl concedit illa,
deus non diligit hominē inq̄stū peccat, similiter hec, rex
inq̄stū est sculptus est lapideus vel ligneus, in istis omni-
bus ly inq̄stū specificat rōnem, put dictu est et tenet specifi-
catiue, alio mō tenet reduplicatiue: et sic fm̄ logicos oēs
exponunt per quartuoz exponētes: de qbus videat in tra-
ctatu eis p̄posito, puta 1° parte qñtiaz. **C** 3° est notandum,
ꝑ illa signa fm̄ Lyconensem p̄ posterior, cōnocant im-
mediationē predicati ad subiectū, ideo dicit ꝑ homo fm̄
ꝑ homo est animal que acceptio bene vñ esse de mēte p̄s
ibidē. Alio mō significat precisionez et cōuertibilitatē pre-
dicati cū subiecto: et hec est manifeste de intentione p̄hi in
loco alegato specialiter in capitulis 4° et 5°, vt hec est cō-
cedenda, homo inq̄stū homo est risibilis, triangulus in
qñstū triangulus habet tres equales duobus rectis, Itē
rum dicūt ꝑ si ipsa signa teneant p̄prie debet simul deno-
tare precisionē et immediationē: lz hec acceptio est minus
strictaz yñ intētōni Arist, in loco allegato p̄via. **C** 4° est
notandum, ꝑ quatuor sunt cōcurrēta ad faciendū p̄positio-
nem reduplicatiuaz, principale subiectū, principale predi-
catū, dictio sup quā cadit reduplicatio, et dictio reduplica-
tiua vt in hac, homo inq̄stū homo animal est sensitivū, hō
est principale subi, sensitivū predicatu, animal dictio sup
quā cadit reduplicatio: et ly inq̄stū dictio reduplicatiua.
C 5° est notandum, ꝑ qñ predicatu cōuertit cū subiecto:
tūc dictio sup quā cadit reduplicatio dī esse ipsum subi:
aut pueribz cū eo, verbi grā debedo dicere, hō inq̄stū hō
est risibilis: eo ꝑ ly risibile inest homini, pueribz, sed, qñ
predicatu nō cōuertit cū subiecto: tūc reduplicatio adden-
da est termino pueribz cū predicato: vt debedo dicere, ho-
mo inq̄stū animal est sensitivū, Ratio huius vñesse illud
qd dictu est in 3° notabilitate: qz ly inq̄stū denotat precisionē,
igit opz ꝑ inter predicatu p̄cipiale et dictionē super quaz
cadit reduplicatio sit cōuertibilitas: et hoc si p̄p̄yssime lo-
quamur de inq̄stū. Sed dicit qz, nōne frequēter ly inq̄stū
reduplicat et vere inter terminos nō cōuertibilez: vt
hec, homo inq̄stū animal est suba, sensitivū est ꝑ sic, naz
si qz banc exponeret oēs exponētes veras inueniret, Rñ-
det ꝑ fm̄ cōes exponē logicoz tales, ppōnes sunt pce-
dentes, sed vñz est ꝑ put ly inq̄stū: vel fm̄ ꝑ p̄p̄yssime te-
nentur prout ea ph̄s videat capere p̄ possit, tales essent ne-
gande et p̄ter exponē cōes oportet addere ꝑ esset cō-
uertibilitas et p̄cipio inter predicatu p̄cipiale et dictionē
reduplicatam. **C** Ultimo est notandum, ꝑ ly inq̄stū videat
de mō suo significandi importare quādāz aliterē rōnis, a
dictio sup quā cadit reduplicatio a predicato nō redu-
plicat p̄prie inter terminos esēdē, ideo hec nō est pceden-
da, homo inq̄stū risibile est risibile: qz ly inq̄stū cōnotat

Alietate rōnis inter ly risibile reduplicatū z ly risibile predicatum: z horum est q̄ ibi nulla est alietas rationis cū sit vnu s idem terminus. Hec de primo.

Quantū ad 2^m sit p̄t̄ q̄ hec. In omni ppōne reduplicatiua ly inq̄tū z dicio reduplicata tenet se a parte p̄dicati, p̄bat rōne z facta an̄ oppositū: q̄ si se tereret a parte subti, ppō nō esset reduplicatiua: sed de reduplicato subto. Cz 2°, ppō in qua dicio reduplicatiua ad- ditur p̄dicato: sic. q̄ idē p̄dicatū p̄ncipale z terminus sup quē cadit ipsa: vt, h̄ bō iq̄tū risibile est risibile est bñ itelli gibilis, p̄z: qz l̄ ipsa sit ipropria: z ex oſi falsa sicut post dictum: tñ sit vox lignificativa ad placitum nō v̄ rō. quare nō posset intelligi. t̄ id ad p̄m dicentē eam nō esse intelligibilem dicendū est. q̄ intellexit eam esse impriopriam. Cz 3° cō clauso est r̄nalis. ois ppō in qua reduplicatio, addit̄ p̄dicato sic. s. q̄ terminus reduplicatus est idē cū p̄dicato est inepta: z ex oſi falsa, p̄z p̄ ultimū notabile. nam ly inq̄tū signat alienatē rōnis esse inter p̄dicatū z dictionē reduplicatam. mō cū sit illa vna z eadē dictio nulla est inter ea huiusmodi alienatās. quare propositio est inepre formata z falſam non igit dicendū est homo inq̄tū animal est animal: sed homo inq̄tū animal est sensitiuū: vt ly inq̄tū sensi re- duplicat̄ alium terminum q̄z p̄ncipale p̄dicatuz: z bāc cōclusione intellexit ph̄s in illo primo. Hec de secundo.

Ad rōnes. Ad primā p̄cedit dictio p̄hi, puta q̄ reduplicatio z dicio sup quaz cadit se tenet a parte p̄dicati. nā h̄ est p̄t̄ q̄ nō est hec nō est cōtra 3^m, nam cū h̄ sit q̄ si terminus reduplicatus z p̄ncipale p̄dicatū essent idē, ppō esset inepta z falsa. Cz Ad 2^m cō cedid. q̄ hec est vera. bō inq̄tū aial est sensitiuū: z et q̄ sua p̄uertēs est vera: l̄z nō d̄z sic p̄uerti. sensitiuū est bō inq̄tū animal: qz ista est falsa: fed sic. aliqd qd̄ est sensitiuū inq̄tū animal est bō, reduplicatiua enim cōuerteda est in ppōne de reduplicato subto. Cz Ad 3^m p̄cedit hec. soz. est risibilis inq̄tū hōr̄z p̄cedit q̄ reduplicatio se t̄z ibi a parte p̄dicati. nam h̄ est p̄ prima cōclusionem est cōtra; 4^m prout patet ex dictis in solutiōne prime rationis. Cz Ad 4^m cōcedit q̄ ipsa cōcludit: qz est pro prima cōclusione. Cz Ad 5^m diciatur. q̄ est pro 2° cōclusione. Ad p̄m dicitur. q̄ intellexit de tertia conclusione. Hec de questione.

Qd. 51.

Quēadmodū ergo nō idem est non scire bonum z scire non bonum. Capitulo vltimo.

Cerit si. Utru eodē mō syllogizanduz est ex terminis infinitis sicut ex terminis finitis. Et arguit p̄ q̄ nō, nā ex affirmatiuis de terminis. infinitis nou d̄z eodem mō syllari sicut ex affirmatiuis de terminis finitis. igit z. p̄na 13. aīs declarat: qz ex affirmatiuis includentibz negatiuas nō d̄: eodē mō syllari sicut ex puris affirmatiuis. mō ppōnes affirmatiue de terminis infinitis includunt negatiuas. igit ex eis nō d̄z eodē mō syllogizari sicut ex puris affirmatiuis. p̄na 13. z maior v̄ nota de se. mino p̄ziq̄ ad affirmatiuz de p̄dicato infinito seq̄ negatiua de p̄dicato finito. vt p̄z p̄ hui caplo 3. q̄ ex ppōni bus de terminis infinitis nō est eodē mō syllogizandū sicut ex illis de terminis finitis. p̄na nota. aīs p̄ pte p̄z p̄ huius tra etatu 2° p̄ totalem p̄cessum. p̄ 2° pte p̄z p̄dicta. Cz 3° sic. ex puris negatiuas de terminis finitis de inesse seq̄ affir. z negatiuas de terminis infinitis de inesse seq̄ p̄formalr cōclusio neg. ergo nō eodē mō valent sylli in terminis infinitis.

finitis. q̄fita tenet. aīs p̄ prima parte prius dictū est. p̄ 2° mō parte p̄z: q̄ formalr seq̄. nullus nō bō est risibilis. nullus asinus est bō. ergo nullus asinus est risibilis. ecce p̄missas ambas. negatiuas: z q̄ sequat̄ etiam dictum est prius.

In oppositū videſ esse de intētione p̄bi qui nō finitū ponit modos arguēdi ex teris in finitū alios q̄z istos de terminis finitū. prius dicit ex eis consimiliter debere syllogizari.

In qōne sit p̄t̄ p̄clusio hec. Qd̄ ois sylls q̄ valet ex terminis finitū in quoq̄z mō seu in qua cūq̄ figura est valet ex terminis infinitis in eiusdem figura z mō. p̄bat sic. in ppōnibus de terminis infinitis rep̄t̄ cōsideriter dici de omni z dici de nullo. Quersio z oppositio sicut in ppōnibus de teris infinitis. q̄z sylls d̄z esse modus arguēdi ex ipso sicut ex illis de teris finitū. p̄na 13: q̄ maius nō est q̄ sylls p̄ figure tenet p̄ dici de oī z p̄ dici de nullo. si igit ista in teris infinitis sit̄ sicut infinitis: eodem mō tenebūt sylls prime figure in illis sicut in istis. Sylli vero 2° figure z 3° p̄ficiunt p̄ primā figurā p̄ cōversionē aut p̄ oppositionē q̄m̄s. si igit in teris infinitis sit̄ sylls cōuerſio z oppositio sicut in teris finitū eodez mō p̄ficien̄ sylls 2° figure z 3° ex illis infinitis sicut ex illis finitū. aīs p̄z quo ad primā p̄t̄, nā optime seq̄tur. oē nō aial est nō bō. oē nō aiatū: vel aliquid non aial est nō aial. ergo oē vel aliquid non aiatū est nō bō, z tener sylls p̄ dici de omni. q̄ maius signifcat q̄ de quocūq̄d̄ nō aiatū de eodē d̄r non homo. z minor dicit q̄ nō animal d̄r de oī: aut aliquo non aiatū. q̄ sic sub distributione maioris directe cap̄t̄ sub in minore. eodem mō negatiuū tenet p̄ dici de nullo. exēp̄t̄ a partē inuenit. q̄ aut̄ sylls sit̄ quersio vel oppō. p̄z, z notū est. seq̄ enīz oē nō aial est nō bō: ergo aliquis nō bō est nō aial. z nullum nō. b. est nō. a. ergo nullū nō. a. est nō. b. silt̄ de p̄ticulari affirmatiua: particularis aut̄ negatiua in eis nō cōuertit. nō enim seq̄t̄ aliquis nō bō nō est nō aial vt alius. q̄ aliquid nō aial nō est nō bō. aīs enim est v̄x. z nō falsum: q̄ omne nō aial est nō bō. q̄ aut̄ sylls sit̄ oppō lat̄s est notū. directe igit in qualibet figura modus de teris infinitis valet sicut valet in ea idē modus de terminis finitū. Cz p̄clusio est hec. mlt̄ sylls sunt boni in qualibet figura medio variato penes finitū z infinitū: q̄ nihil valeret sine huius variatiōe. p̄bat. naz in qualibet figura medio hoc mō variato valet sylls ex puris negatiuis: q̄ nō valeret sive huius variatiōe. igit octo 10. p̄na 13. aīs declarat. p̄ in p̄t̄ fig: q̄ bñ se quis. nullū nō. b. est. a. nullū. c. est. b. igit nullū. c. est. a. da oppo^m q̄nis cū minore: inferet̄ in seriton opp^m maioris eq ualēter. da enī q̄ aliquid. c. fit. a. z arguit sic. nullū. c. est. b. aliquid. c. est. a. q̄ aliquid. a. nō est. b. z aliquid. a. est. q̄ aliquid. a. ē nō. b. illa optimā p̄na 13: qz neg^d de p̄dicato finito cū p̄stan tia subti sequit̄ formalr affir. de p̄dicato finito 2° p̄iar. Tūc ultra seq̄t̄. aliquid. a. est. nō. b. q̄ aliquid. nō. b. est. a. qd̄ est p̄dicatoriū maioris que finit. nullū. nō. b. est. a. Cz Sz dices tu ex cōclusione argui: z coassumis p̄stantiā subti inferendo. ergo aliquid. a. est. nō. b. ergo nō argui virtute sylli soli: sz alto coassumptio: z talis modus p̄badi syllm nō valet. Cz R̄deo. q̄ p̄stantiā subti que coassumif ex p̄missa fuit in minore sylli qua dicebat. aliquid. c. est. a. naz bñ seq̄t̄. aliquid. c. est. a. ergo. a. est: z sic soluz arguit virtute sylli faci in seriton. Cz Deinde declarat q̄ neq̄z in 2° figura: q̄ formalr se quist̄. nullū. b. est. nō. a. nullū. c. est. a. ergo nullū. c. est. b. pbō. quertat̄ maior simp̄l̄t̄. nullū. b. est. non. a. ergo nullū. nō. a. est. b. nū erit sylls in p̄t̄ fig: in mō iā pbato. Silt̄ de clarat̄ in 3° fig: nā bñ seq̄t̄. nullū. nō. b. est. a. nullū. b. est. c. q̄ nullū. c. est. a. pbō: q̄ quertat̄ minor simp̄l̄t̄. vt nullū. b. est. c. ergo nullū. c. est. b. z erit p̄t̄ figura. z modus est iā p̄bat. Cz Lōrelarie seq̄t̄ q̄z mō arguēdi 3° figura p̄clu dit v̄lr. p̄z p̄ p̄batione iam factam. sic igit p̄z q̄ medio va riato penes finitū z infinitū in omni figura valet.

Libri

Adrōnes. Ad p̄mā negat aīs q̄ ex affirmatiū eodē modo z̄c. Ad pbationē negat etiam q̄ ex affirmatiū includētibus negariua nō syllogicā eodem modo si cut ex puris affirmatiūs, cā est: q̄ purissime affirmatiū salte de inesse includit negatiūs: vt illa, homo est aīs, infert istaz, q̄ homo nō est nō animal, et ideo affirmatiū de terminis infinitis non plus includunt negatiūs q̄ ille de terminis finitis. **C** Ad 2^m dī. q̄ iste syll's p̄bī 2^m huius de forma nō valer: immo oīs q̄ arguas cu p̄statia subiecti maioris nō expressa in syll'o, et ideo nō valer de forma: et de b magis videbis ibide isto etiā q̄ valeret. tunc ratio argueat p̄ 2^m clusionē et nō esset p̄ primā q̄ mediū nō est ibi terminus finitus: sed variat penes finitū et infinitū. **C** Ad 3^m negat minor, q̄ ex puris negatiūs de terminis infinitis valeat, syllogismus, nō enim plus vñ q̄ ex terminis finitis valeret: bñ tñ p̄cedit q̄ iste syll's est bonus, nullus nō homo est riabilis z̄c. sed nō q̄ est ex terminis infinitis: sed q̄ me diū variat penes finitū et infinitū. Et hoc est p̄ 1^m clusio ne. **C** Ratio post oppositū est, p̄ clusionē prima. Hec de questione. Et ex p̄fī de toto primo libro.

Incipiunt q̄ones secundi libri. **Questio. I.**
Uniuersales quidem omnes semper plura syllogizant. Capitulo primo.

Onsequēter circa 2^m queritur p̄. Ut rū idē syll's valeat p̄cludere plures q̄nes; **C** Et arguitur q̄ nō, nā clusio est vna pars principali syll'i, iō variata q̄ne variat syll's. p̄ntia tenet: q̄ ad variationē p̄missis principalis variat ipsū totū, aīs p̄ Petru hispanum dicētē in pte sua 5^m. q̄ totalis argumentatio

L est totalis oīo cōposita ex p̄missis et q̄ne, et statim post subdit, q̄ syll's est sp̄s argumentatiōis. q̄ 2^m syll's est p̄ principali syll'i. **C** 2^m aguit sic. Idē inq̄tū idē temp̄ natū est facere idē, 2^m de generatione, cū igit̄ p̄missis sint causa conclusiōis eis alſtētibus eisdē temp̄ clusionē faciūt eandēz, ergo nulle p̄missis syll'i manētes eedē p̄cludūt plures conclusiones. **C** 3^m sic, sicut effectus a suis causis habet entitatem: ita ab eisdē habet vnitatem et distinctionē, ergo statē idētate cause semp̄ stabit vnu et idē effectus, p̄ntia tenet et aīs pareticū vnitatis nō sit distincta ab entitate. 4^m meta p̄bī, tūc ultra, cā p̄missis sint causa cōclusionis eis existētibus eisdē p̄clusio vna et eadē erit, igit̄ nō possunt eedēz p̄missis p̄cludere plures q̄nes. **C** 4^m sic, cā nālis nō p̄t immediate nisi vnu effectus, igit̄ nec p̄missis poterunt immediate nisi in vna clusionē, p̄ntia tenet q̄ causalitas p̄missarū super cōclusionem nō est maior q̄ causalitas cause nālis super suum effectum, et aīs p̄t: quia caliditas immediate nō p̄t nisi in calefacere, vnde si rarefaciat vel leue faciat graue hoc est mediator et per moduz sequele ad caliditatem prius genitam.

In oppositum est philosophus secūdo huius capitulo p̄mo.

M In questione primo premittenda sunt notabilia. Secundo respondendum est ad questionem.

Syllogi fin' quo capiſ. **Quantū** ad p̄bī p̄ est notādū. q̄ syll's q̄niḡ capiſ pro p̄missis tñrū sic accipit a pho hic. Et q̄niḡ capiſ p̄ totali p̄cessu cōposito ex p̄missis et q̄niḡ capiſ a Petro hispano in loco aīs oppositū allegato. **C** Diffinitio aut syll bona est quocūq̄ isto modo capiſ. **C** 1^m est notādū, q̄ aliq̄ sunt q̄ de hac q̄ne duo dñs. p̄m̄ est q̄ idē syll's nō p̄t plures p̄cludere q̄nes eque p̄: et mouent rōne facta aīs oppositū, 2^m est q̄ syll's bñ p̄cludit plures q̄nes, vnam p̄mo, et aliam per moduz sequelvel alias: q̄ quicquid sequitur ad cōsequētēs seguit ad aīs. Et hec de p̄mo.

Questio. I.

Quantū ad 1^m sic p̄bī p̄clusio hec. Idē syll's p̄cludit plures q̄nes, p̄z̄q̄ syll's cōcludens vlem affirmatiū: p̄cludit et particularem suam subalternat, et silt p̄cludit particulare eius suerente. Syll's vero cōcludens vlem negatiū p̄cludit eius subalternā vlem negatiūam eius suerente et particulare suerente subalternas. Syll's vero p̄cludens particularem affirmatiū: p̄cludit etiam particularem affirmatiū illius cōvertem. Si militer oīs syll's p̄cludens p̄clusionē de inesse: sive fit vñ: sive particularis ex eisdē p̄missis p̄cludit particulare de possibili eiusde qualitatē de modo affirmato. Causa est: q̄ ad illam de inesse seguit formaliter illa de possibili, mō quicq̄d seguit ad aīs seguit ad aīs. Syll's vero p̄cludens particulare negatiūam nō p̄cludit per suerionē de mō loquēdi p̄suetu plurazq̄ ista nō suerit, verū tñ est q̄ bene p̄t p̄cludere eius cōvertentē de mō loquendi inconuenio. **C** 2^m p̄clusio est hec. Idē syll's p̄cludit immediate: et nō vñ prius q̄ aliam plures q̄nes que est cōtra opinio/nem recitatā in notabili 1^m, p̄bī primo de syll'o ex oppositiis captivis istis p̄missis, nulla disciplina est studiosa: et oīs disciplina est studioſa. Iste enim inferunt eque immediate ista clusionē in 2^m figura, nulla disciplina est disciplina: et alia eque immediate in 3^m. s. aliq̄d studiosum nō est studiosum. Idem patet de syll'o facto in barbara si sic argueret. omne. b. est. a. et omne. c. est. b. igit̄ omne. c. est. a. p̄missis prime due inferunt ista cōclusionē eque immedieter, p̄bī q̄ etiam inferat eque immedietare suam subalternam, s. aliq̄d. c. est. a. et hoc sic: q̄ possunt immedietare inferre vñez affirmatiūs, ergo a multo maiori p̄t eque immedietare inferre particulare affirmatiūs, p̄ntia tenet: q̄ potentia que p̄t in maius immedietare eque immedietare p̄t in minus, mō magis est inferre vlem affirmatiūa q̄z eius particulare. **C** Lōfirmatur sic, si minor esset particulare, tūc immedietare inferrent ille p̄missis hāc particulare, aliq̄d. c. est. a. sed nō est minoris virtutis minor cū sit vñs: mo potius maioris, ergo ēt immedietare p̄t tūc inferre hāc q̄ne particulare, ergo p̄z̄ q̄ p̄missis p̄imi modi p̄bī figura eque immedietare p̄cludunt vlem et particulare suas subalternas, quare p̄z̄ p̄cō 2^m, et capiſ in bis p̄clusionibus sy. l's semp̄ p̄ p̄missis, nas si pro totali, p̄cessu cōposito ex p̄missis et cōclusionē caperebuntur: tūc variata conclusiōne variat syllogismus prius arguit prima ratio facta ante oppositū.

Ad rationes. **C** Ad p̄bī dī. q̄ syll's in p̄posito non capiſ, p̄ aggregato ex p̄missis et q̄nes, et iō q̄ nō est eius pars, vex est q̄ Petrus hispanus aīr capiſ syll'i, p̄t dictū est in primo notabili, et iō nō op̄z q̄ q̄ne mutata mutet syll's. **C** Ad 2^m p̄cedit, q̄ idem inq̄tū idē sem̄ facit idem in faciōe ppria et nāli, p̄missis, talem faciōē respectu q̄nis nō hñt: q̄ nō faciūt eazimū mo p̄clusio posset formari anteī, formant p̄missis, et iō neq̄ p̄ntia qua inferit, igit̄ cū p̄missis sint cāe q̄nis ipsiis existētibus eisdē nō erit nisi vna et eadē p̄clusio, et est cā dīcta: q̄ p̄missis nō sunt pprie q̄nis cāme eam faciunt, si autem dicatur p̄sueverūt dici cōcausa q̄nis, potest dici q̄ b intelligitur altero isto modo, primo q̄ si sic sit totaliter si cāe significatur p̄ p̄missas, tunc ēt sic erit totaliter sicut si significatur p̄ cōclusionem: ummo nō potest esse sic totaliter, vnde nō potest esse sic sicut significatur per p̄missas: q̄n sit totaliter sicut significatur per cōclusiones. Alio modo sic, p̄missis sunt cause q̄nis, i. in syll'o p̄bativo notitia p̄missarū est cause notitia q̄nis. Item si petatur cum tu dicas p̄missas non facere cōclusionē quo facit eam, Rñdeo q̄ intellectus humanus. **C** Per idem rñdetur ad 3^m conce/dendo aīs: q̄ effectus a sua causa capi vnitatē entitatem et distinctionē, sed p̄clusio non est proprie effectus p̄missarū, p̄t dictū est: et ideo nihil ad p̄sens. **C** Similiter responderetur ad 4^m que est ratio alterius propositionis, q̄

A verum est in naturalibus unam causam tamen unum effectum primo et de per se in eodem genere: cum hoc tamen stat premissas eque immediate diuersas conclusiones inferre eo quo dictum est premissas non proprie habere causalitatem super conclusionem. **C** Ratio post oppositum est pro prima conclusione. **D** e questione. **Q**uestio.

C Est autem de vobis aliter dicere. **C** ap. eode.

Herit 2. Utrum primus modus prime conclusiones capiendo sub mediorum sub minore extremitatem. **C** Arguitur primo quod non. nam capiendo sub medio non possunt syllogizari plures conclusiones in secunda figura. **I**git nec in prima. consequentia est quod non videtur potior ratio, quare in prima figura sic posset inferre plures conclusiones quam in scda cum mediis in celare et camētēs ita bū distribuatur sicut in primis modis prima figura. **A**nus est p̄hi in līra dicens. nam scda figura quod sub hinc erit solū syllogizare. **C** apdo sic. capiendo sub medio vel sub minore extremitate semper fit alia minor. **I**git aliud syllogismus. quod non id est. **G** non plures hinc. **P**ūntia est nota. et prima pūntia patet. quod quoque modo capias syllogismus minor est una sua pars principalis. **I**git variata minore variatur syllogismus. antecedens p̄. nam si arguitur sic. omnino. b. est. a. et omnino. c. est. b. si capias sub medio dictum sic. b. est. a. et omnino. d. est. b. et patet quod hec minor est alia quam p̄. **S**imiliter si sub caperetur sub minore extremitate diceretur sic. omnino. c. est. a. omnino. c. est. c. ergo omne. c. est. a. et p̄. **I**git iste sylls non contineat cum p̄mo nisi in maiore extremitate. tam enim p̄positio maior quam minor sunt aliae.

In oppositum enim quod de universalibus prima figura aliter est dicere. quecumque enim sub mediorum sub hinc. et sub minore extremitate sunt omnium est id est sylls.

C In questione Primum respondendum est ad questionem. Secundo movende sunt aliquae dubitationes.

Quantū ad primum sic prima coelatio hec. In ambo bus modis prima figura valeret syllogismus supponendo sub medio. p̄bat sic. sylls tales regulant p̄dicti de omnino vel per dici de nullo. ergo sunt boni. sequentia rener. **A**nus patet in omnib⁹ modis prima figura directe concludētibus de quibus solum loquor mediis distribuitur in maiore a parte subtili: et id in affirmatiuis est dici de omnino in negatiuis dici de nullo. **C** 3. in modis vobis eiusdem figura valeret sylls supponendo sub minori extremitate. p̄. quod in eis minor extremitas etiam distribuitur. et igit quod de ea fuerit conclusio: similiter modus excludit de quolib⁹ sub ea contraria. **C** 3. conclusio in modis particularib⁹ eiusdem capiendo sub minore extremitate non valit sylls p̄. quod a minori extremitas non distribuitur. et quod sub ea sub capias erit sylls in prima figura hinc maiore particularē: et talis non valit.

D **C** 4. in oīb⁹ modis 1. et 3. figura in q̄b⁹ mediū distribuitur in maiore valit sylls capiendo sub medio. p̄. quod optime sic. nullū. b. est. a. d. est. a. et sic quies capiendo sub sic p̄. quod nullū. c. est. b. et nullū. d. est. b. Sicut est in 3. figura. semper enim sub medio distributo capto sub valit sylls. **C** 5. 2. in modis vobis 2. scde fig' valeret sylls capto sub minori extremitate. p̄. quod si in prima et regulant p̄ dici de nullo. **C** 6. conclusio in scda figura aut tercia capiendo sub termino non distributo valeret syllogismus. fieri enim syllogismus in scda figura hinc ambas affirmatiuis: aut in prima hinc maiore particularē. exēpla patet intuitu. modus nullus hinc valit. **C** Corollarie sic in 3. fig'. nulls sylls excludit p̄la capiendo sub minori extremitate. p̄. ipso non distribuitur in aliquo modo. **C** 7. sequitur. quod non valit sylls in camētēs et brocardo capiendo sub medio. p̄. quod mediis in maiore non distribuitur. **C** Ultima conclusio. capto sub mediorum sub minori extremitate semper fit aliud syllogismus. parcer per secundā

rationem factam ante oppositum. Hec de primo articulo.

Quātum ad secundū dubitat. quod p̄b̄ dicit eundem esse syllm capto sub medio: aut sub minori extremitate: cum illud sit dictum in ultima conclusione. **C** Rūdet quod p̄b̄ non intendebat quod simpli est id est sylls sed capiendo sub medio dixit eundem syllm: et eo quod manet eadē maior p̄positio et idem mediū. sed capiendo sub minori extremitate dicit eundem est sy. Immo quod manet eadē maior extremitas: et quod omnes quod bū sylls interū virtute omnis p̄bate p̄ p̄syllm. et ideo virtutis oīs in prima figura virtutis includuntur: et actualiter sine aliis. **C** 2. dubitat. quod p̄b̄ dixit quod in prima figura plures excludunt omnes capiendo sub medio et negat hoc de secundā: cum tamē oppositū dicitur in p̄ articulo et p̄batū. **C** Rūdet vero quod p̄b̄ non intendebat vel negare quod capiendo sub medio valeret sylls in modis scde figure in quibus mediū distribuitur in maiore: sed in quibus non voluit dicere quod non valeret sylls capiendo sub medio. sic in camētēs et brocardo. et ideo dixit non valeat capiendo sub medio in ista figura: quod non in oīb⁹ valeret. **C** Alio rūdet si p̄b̄ in līra. quod non voluit negare quod bū valeret sylls capiendo sub medio maioris distributor: sed valuit quod illi alii sylls non tenerent virtute sylls p̄mi. sic tenet capiendo sub minori extremitate. **N**. g. si arguat sic. nullus lapis est aīal. oīs bestia est aīal. g. nulla bestia est lapis. et postea capias sub minori extremitate dicto. asinus est bestia. g. asinus non est lapis. equus est bestia. g. equus non est lapis: et sic de singulis. oīs hi sylls tenet virtute omnis p̄bate per p̄b̄ syllm. sed si sub capias sub medio dicto sic. nullus lapis est aīal. oīs equus est aīal. g. nullus equus est lapis. constat quod iste sylls non tenet in aliquo ratione syllogismi p̄mititus facti. Sed dices tu. nunquid eodem modo in prima figurā? **C** Rūdeo quod sic. Hec de secundo.

Ad rōnes. **C** Ad p̄. negat omnis. puta quod in prima figura capiendo sub medio non valeat sylls. **C** Ad p̄b̄ p̄. quid dīm per solutionē secunde dubitationis. **C** Ad secundū dicitur. quod est pro ultima hinc primi articuli. **C** Ad auctoritatem philosophi in oppositum p̄. quid dicendum per solutionem prime dubitationis. **O** oī. ij.

C Ex veris ergo falsis syllogizare. **C** ap. scdo.

Herit 1. Utrum ex veris potest sequi falsum. **C** Et arguit p̄mo quod sic. quod ex possibilib⁹ sequitur ipole. igit ex veris sequitur falsum. pūntia probat quod sicut se habet possibilis ad ipole ex se hinc verum ad falsum. nam tamen opponuntur verū et falsum opponuntur possibile et impossibile. **A**nus p̄. sic arguedo. oīs currēs est hō. oīs asinus est currēs. quod oīs asinus est hō. vbi p̄missile sunt possibilis et conclusio impossibilis. **C** 2. sic. ex falsis sequitur verū. quod eadem ratione ex veris se hinc falsum. pūntia tamen quod sicut se habet falsum ad verū se hinc verū est p̄. in cap. scdo scđi. **C** Lōfirmat sic. maioriū verū est esse verū sup falsum quod falsum sup verū: sed falsum est ratiō verū sup verū quod ipsum infert ut dicitur est. quod a fortiori verū erit ratiō verū quod ipsum infert falsum. pūntia et totus processus videntur de se patere. **C** 3. ex veris se hinc. quod ex veris potest sequi falsum. pūntia tamen quod sicut fieri potest fieri. **A**nus declarat deinceps sicut fieri. nūc sedēre iste sunt vere. iste hō sedēre: et iste hō est fieri. et ex illis sequitur fieri forte more: quod sequitur quod fieri. sedēre. et hī sic erit falsum.

In oppositum est p̄b̄ scđo huius capto scđo. **C** In quōne ista. Primum p̄mitit da sunt notabilia. Scđo respondendum est ad questionē. **Q**uantū **C** Ad p̄mū p̄ est non dīm. quod omnia bona seu pūntia quod idem est: describitur sic. est argumentatio sic se habens quod qualitercumque per annos pro nunc penes eius totale significatione signatur: ipole est esse quin ita sit quod litteris quod p̄mū omnia eius totale significatione per nūc signatur. **C** est notandum. quod p̄p̄dō vera cōsuevit describi quod est propositio sic se hinc quod quicunque p̄ ea signatur. p̄ nūc p̄mū ei⁹ tota-

Libri

3 lem significationem: ita est: q̄ descriptio trāseat tanq̄ melior que in ḡiali de xpōne x̄a p̄t dari. si autē non sit totaliter sufficiēs nō curio ad p̄n. **C** 3° est nōndū. q̄ hec xpōne ex veris p̄t sequi falso. est de p̄tī diuīsa. et ideo termini in ea ampliant ad supponēdū. p̄ eo qd̄ ē vel p̄t eē. vñ sensus eī est iste. ex veris q̄ sūt x̄a vel p̄t eē x̄a p̄t sequi falso.

Quantū ad scđm sit p̄t h̄. ex veris p̄t seq̄ fñm. p̄o dicēs se eē dēū: p̄t sequi falso; r̄ iste p̄t esse vere. ergo ex his que p̄t eē vere p̄t seq̄ falso. et vñtra. q̄ ex veris p̄t seq̄ falso. p̄t p̄ntia t̄ per syklm expōnit. et t̄z pp̄ ampliatioñez expōntam in p̄ntia. et maior p̄t q̄ ex illis sequit. q̄ h̄ dicēs se esse dēū sedet mō. illa p̄t esse falsa: imo forsan est actu falsa. et minor p̄t. nā antich̄o nato ambe p̄t eē vereiū forte ambe eēnt x̄e. p̄t et per ultimā rationē fāctam an̄ oppō. **C** 2° ex veris nō sequitur falso. p̄bat per diffōne consequeñta bone. nā sequitur. an̄s est verū. q̄ h̄ literūq̄ per ipm̄ lignat̄ r̄c̄. ita est per diffōne xpōnitionis x̄e: etiam sequit. p̄t est falso. q̄ nō qualiter cūq̄ p̄t ipm̄ signatur r̄c̄. ita est. Itē sequit p̄ntia cūq̄ significatur per an̄sita est: r̄ nō q̄liter cūq̄ signatur per p̄ntia: ita est. ergo an̄s nō valer per diffōnitionē p̄ntie bone. nam si valeat op̄z q̄ sic exīte sicut an̄s significat totalr̄ sit ita totalr̄ sit p̄ntia lignat̄. put ex diffōne posita apparet. **C** Sed diceret quia. ex veris sequit falso in p̄ntia mala. q̄ ex veris seq̄ fñm. cōsequētia t̄z: q̄ p̄ntia mala vñt̄ esse p̄ntia. n̄c h̄ alb̄ h̄. **C** Respondeſ cōcedendo antecedēs et negando p̄sequētia. nam quicq̄d ex alio sequit ex eo solum sequit in cōsequētia bona. nō est re x̄a sequela q̄n̄ p̄ntia nō valer: pp̄ qd̄ cōiter d̄. p̄posita mala p̄ntia n̄b̄l sequit. et ideo ad p̄batōnē d̄ q̄ p̄ntia mala nō est p̄sequētia. sicut nec h̄ pictus h̄. nā sic malū distractib⁹ p̄ntia h̄. p̄ntia a p̄ntia h̄. et ideo p̄ntia mala: nec h̄ se ad cōsequētia. sicut h̄ alb̄ ad hoies. de illis est magis dictum in prima parte cōsequentiarū. **C** 3° est. ipole est ex veris seq̄ fñm. p̄t hec cōposita: q̄t̄ hoc est ipole. ex veris sequit falso in cūtia. p̄t h̄. et ideo ex polib⁹ seq̄ vñm impole. p̄t p̄tōne facta ante oppositum n̄t̄ miru. nā due pp̄ones possibiles bene cōstituit vñam copulatiā impossibile: eo q̄ ipse non sunt sibi inuicē compōles. sicut p̄t de p̄missis in sylogismo p̄tōne posite. Modo nō est mirum si ex copulatiā impō sequatur conclusio imposib⁹. sic enim totū an̄s sit imposib⁹. le. sicut p̄ntia. sed secus est de veris. nam ex duabus vel pluribus veris nunq̄d cōstuet vñam copulatiā falsa. et igitur ex veris non sequitur falso. Hec de secundo.

Ad rationes. **C** Ad p̄m̄ negado p̄ntiam qua ifer sequit falso: r̄ causa ppter quā nō valer stat expōsta in ultima p̄ctōne: q̄ ex plurib⁹ possib⁹s bñ componit ipole: sed ex plurib⁹ veris nō componit vñm falso: salte copulatiū: et iō silt mō nō est bonac̄. cōcedo tamē q̄ tantū opponit p̄ole et ipole: sicut verū et falso. et ideo etiam bñ cōderē q̄ si ex possibili ante sequeres impole. ex x̄o sequitur falso: vel ex veris. **C** Ad 2° p̄cedo. q̄ ex falso seq̄ verū: nego p̄ntiam qua iferit. igitur ex veris sequit fñm. **C** Ad p̄batōnē cūtia dīc̄ q̄ sicut se habet falso ad verū: tūta verū ad fñm. dico q̄ quo ad illationē nō est verū. falso enim in p̄ntia bona iferit verū: sed verū nō infert falso. nam diffinītio cōsequētiae bone bene dūvenit cōsequētiae: cūtia an̄s est impossibile et cōsequētiae verū: sed nō competit p̄ntia: cūtia an̄s est verū et p̄ntia. q̄t̄ dīc̄tū est. **C** Ad cōfirmationē dīc̄: q̄t̄ 1z verū maioris sit p̄fectioñ. q̄z falso: m̄ in inferēdo nō habet tantā virtutē super falso: sicut falso super verū. causa est dēā et est directe sile. sicut in moralib⁹ ab hoie bono nō p̄cedit nisi bonū de per se. sicut ex x̄o nō sequit nisi verū:

Qō. IIII.

sed ex hoie malo et falso q̄n̄ḡ bene p̄cedit aliquā bonū: ita et ex p̄pōne falsa seq̄ verū. **C** Ad 3° dīc̄. q̄ est pro p̄tōne. **C** Rō post oppositum est pro scđa et tercia q̄n̄b̄: qui istas voluit p̄bs. Hec de questione. **Qō.** iiiij. **C** Ex falsis autem est verū: tamen non propter quid: sed quoniam. Capitulo secundo.

Aerit 4° Utrum ex falsis sequat̄ verū. **C** Et arguitur p̄mo q̄ nō. ex vno p̄ntia nō sequitur aliud. sicut est cōtrariū x̄o. igit̄ ex falso nō sequit̄ verū. maior nota est de se. et minor p̄t. ve vñ p̄pōne in p̄dicamēto ſbe. **C** 2° sic. ex nō ente nūbil̄ sile. falso est nō ens. q̄ ex falso nihil sequit̄. maior p̄t q̄ntia d̄ esse ens. et minor p̄t cōmetaphiſe et 5°. vñ p̄bs dicit. q̄ verū est ens: falsam aut̄ non ens.

C 3° sic. effectus positiū causa d̄ esse positiva: sed verū est qd̄dā positivum. falso aut̄ h̄ rōnē p̄uariōis. igit̄ falso non p̄t infere verū. maior manifesta est. et minor similiiter. et p̄ntia cōsequētia p̄t de se. et declarat: q̄ an̄s inferens p̄ntia in bona p̄ntia videt esse cauila p̄ntia. iō li falso nō posse eē causa veri ipm̄ nō p̄t infere verū in bona p̄ntia. **C** 4° sylls in quo reperius p̄missis qbus omni et quibus nulli nō valer: sed syllogismus cui p̄missis sunt false est huiusmodi. ergo sylls cuius p̄missis sunt false nō valer. maior ē p̄bi p̄ hui: q̄t̄ per h̄ p̄bat̄ p̄nugatiōes non valere. minor patet: q̄ si arguat̄ sic. omnis lapis est animal. ois homo est lapis. sequit̄ r̄ de omni. s. q̄ ois h̄ est animal. et si minor sit ista. omnis aqua est lapis. sequit̄ p̄ctō de nullo. puta. q̄ nulla aqua est aīal. et p̄missis sunt evidenter false. **C** 5° sylls q̄ ex falso infere verū peccat̄ p̄ aliquā fallaciā. ergo ipse est sophisticus et vñtra. q̄ nō est bonus sylls. q̄ in bñlylo nūnq̄ ex falso sē verū. cōsequētia tenet. et an̄s p̄ntia p̄t: q̄t̄ talis peccante in mā. mō p̄bs p̄mo elēborum. reducit syllogismos peccantes in mā ad aliquā. 1z. fallacia. rū. et q̄ talis frequēter peccat̄ sicut petitionē principij: eo q̄ falsa p̄missa nihil p̄bat̄s quādoq̄s appearat probare.

In oppositū est philosophus secundo huius capitulo secundo.

C In questione Primo premittenda sunt notabilia. Secundo respondendum est ad questionem.

Quantū ad p̄ntium p̄t est notādū. q̄ diffō p̄ntie bo ne bene p̄uenit p̄ntie cuius an̄s est ipole vel falso: et p̄ntia vñ verū. rō est. nā si an̄s sit ipole. tunc q̄liter. cūq̄ per ipm̄ signat̄ sicut eius totale significationē. p̄t nūc ē nō est p̄ole q̄n̄ q̄liter cūq̄ p̄ntia signat̄ r̄c̄. supponit. patet h̄: q̄t̄ ex q̄ans est ipole: ipole est q̄t̄ sic qualiter cūq̄ p̄t eu signat̄ pro nūc eius totale significationē. q̄t̄ p̄t q̄ ex ante ipole: qd̄l̄ an̄s sequit̄ sive vñ sive falso. sicut postea magis dīces. **C** 2° est nōndū. q̄ p̄bs nō loquit̄ de p̄ntia empti mentis: quibus ex veris iferunt falso: sicut solū de syllogisticis. sicut p̄t intuēti p̄cessus ciuidē. Hec de p̄ntio r̄c̄.

Quantū ad scđm sit p̄t h̄. p̄ole est in cuiuslibet si gure. quodlibet mō ex p̄missis figuris. q̄liter penes falsitatem variatis infere cōclusionē vera p̄terq̄ in modis vñibus p̄ntie figure maiore in toto falso et minore vera hāc q̄n̄ probavit p̄bs in singulis modis singularū figurarū valde diffusē. exēpla patet lñram p̄bi itētis: cā. ppter quā in modis vñibus prime figure maiore in toto falso et minore vera nō sequit̄ cōclusio vera: est: q̄t̄ cū maior est in toto falso sua cōtradictria est in toto x̄a: et ex illa cum minore que ponit̄ vera sequit̄ p̄traria p̄ntia q̄ de berit inferrit ex maiore falso: et p̄ntia p̄traria illi p̄ntia est vera: quia sequit̄ ex veris. quare impossibile est q̄ simul illa conclusio sit vera. x̄b. g. si hec sit in toto falso. oē. b. est a. et hec in toto vera. oē. c. est. b. op̄z q̄ p̄ctō. oē. c. est. a. sit falso. q̄r̄: q̄t̄ ex ista. nullū. b. est. a. et ista. oē. c. est. b. que sit ambe vere sequit̄ ei p̄traria q̄ nullū. c. sit. a. Eodē mō est

A in mō ne sequit̄ vñ debere e se sint cā te p̄bi: q̄ x̄itatis ideo al' batue. i. quia est tia. hec z

Ad re guis nūc sic q̄ illi p̄dicamēto cōtrarij: eo cōtraria sequit̄ ist p̄t esse e z falso falso et iō ratio illi falso ticularit̄ ri verū falso et rō: z ex fñs vñq̄ nō d̄ ife q̄aīs vñ q̄one sec logisimū extribu

L Et per h̄ mo cum doq̄s ob bon̄: q̄t̄ tur. q̄ al nis p̄ncipij. d̄ sophi tñpbat̄ cantes c rentia vñ C Rō p

C Ide er necesse est. D

partes. i go forte sortes cu formāt̄ sequit̄ i rū seq̄ i dicina nō q̄ studiū sicut p̄traria idē sequit̄ q̄ data etiā seq̄ seq̄t̄ ac qd̄ qd̄l̄.

Secūdī

25.v.

iis

A in mō negatiuo. **C**urz est fm p̄bum in l̄fa, q̄ ex falsis non sequit verum, ppter qd: sed q̄ est, quā ḡnez aliq dicunt sic debere exponi q̄ ex falsis nō sequit verū: sic q̄ p̄missē fal- se sint cāe veritatis p̄clusiōis: z credo q̄ hoc nō sit de mē- te ph̄: q̄ etiā nec in syllō demonstratio p̄missē sunt cause x̄itatis q̄nis put videbit in p̄clonibz p̄mī po^rdeo duce. z ideo atr expono q̄ ex falsis nō sequit verum pp qd.i.pro- bativē. i. q̄ p̄missē nō p̄bent p̄clonē verā: sed solum sequit quia est. i. sō. um sequit illative in bona z formalī p̄sequen- tia. hec p̄clusio sic exposita nō est de se. Et hec de secundo,

Ad rōnes. vno strariō nō sequit aliud: et distin-
guis minor cū dī. verum et falsum sunt p̄ia: q̄ nil itēligit
sic. q̄ illi termini sunt p̄ia: et b̄ pcedit ad intellectum phi in
p̄dicamēris: et stricte loquēdo magis deberet dici contradi-
cōnū: eo q̄ sic diffōnes sunt p̄ dicōne nec signant formās
contrarias: et sic cōcedit p̄clusio q̄ ex isto termino falso: nō
sequit iste terminus verū: q̄ nullus eorum est pp̄o. Alter
pōt esse sensus q̄ pp̄o haꝝ et pp̄o falsa sunt p̄ia: et sic verum
et falsum stant psonalr̄: et b̄ pcedit particulariter: sed vlr
falsum eēt, nā nō ois pp̄o vera oī pp̄oni falso est straria. et
lō ratio nō ocludit qn ex falso syllogistice pōt inferri verū
illi falso nō p̄uum. **C** Ad 2nd pcedit aīs capiēdo ens par-
ticularit, et negat p̄ia qua inferri, i gr̄ ex fallo nō debet infer-
ri verum. **A**d p̄bationē. ad p̄bim eīmetaph̄. dī. q̄ qn dicū
falsum eēt nō ens: cepit ens nō pp̄e pro falso seu pro nō ve-
ro: et ex tali bñ sequit verū. **C** Ad 3rd admittit tot⁹ p̄cet/
falsi vlp̄z ad istā p̄iam qua inferri, falsum nō d̄: etsi cā veri, q̄
nō d̄ inferre verum: et ista negatur. Et ad p̄bationē eius dī.
q̄ aīs vnius p̄tūtē non est cū p̄tūtē: et hoc est dictum in p̄
qōne secūdi. **C** Ad 4th dī. q̄ p̄bs intendit p̄mō hui⁹. syl-
logismū nō esse bonū si cum sua dispōne p̄missarū p̄missis
exntibus veris: q̄nq̄ stat d̄ de oī: q̄nq̄ stat d̄cl̄ de nullo.
Et per b̄ p̄ qd̄ dōm̄ fit ad rōne: q̄ bene in optimo syllogis-

Let per ip[s]um quod dicitur ad rationemq[ue] bene in optimo syllogismo cum p[ro]missis figuris stat q[ui]c[um]q[ue] actio de o[mn]i vera: et quan-
doque actio de nullo: sed h[oc] non sequitur quod talis syllogismus sit
bonus: qui p[ro]p[ter]eas loquens p[ro]missis veris existit. **C**Ad h[oc]m[od]i procedi-
tur. q[ui] aliquid procedere ex fallis peccare est fallacia saltu petitio-
nis principij: et negari possit. q[ui] non est bonus syllabus. nam petitio-
nem principij non statim peccare est syllabus simplis. procedit tamen q[ui] talis
dicitur sophisticus non quod non est bonus: sed quod non est probatius: et
tamen probatur multi etiam sunt syllabi q[ui] procedunt ex fallis non pec-
cantes contra aliquam fallaciaram: eo q[ui] in eis non est appa-
rentia veritatis: que tamquam requiritur ad omnem fallaciam.
Contra post oppositum est propositum in 2o. Hec de quoniam vero. Q[uod] v.

CIdem autem cum sit et non sit impossibile est ex necessitate idem esse. Capitulo quarto.

Elerit^{5o} Utrum ad duorum ðictorio-
rum qdlibet possit seq id: vt ad idē
esse et nō esse. C Arguit primo qd sic: qd diſū-
ctiua cōposita ex partibus ðicentibus se ad
qdlibet duorum ðictoriou illorū que sunt sue
partes. igit et c. pñia t3. et añs p3: qd sequit. sortes currit. er-
go sortes currit: vel sortes nō currit: et sortes nō currit. igit
sortes currit: vel sortes non currit. diſūctiua enim sequit
formatr ad qualz sui partem. C^{2o} sic. in syllbo ex oppositis
sequit idē ad duo ðictoria. qd ad qdlibet duorum ðictorio-
rum seqf idē. pñia t3 vt vider. et añs p3 sic arguedo. aliq me-
dicina nō est studiosa. omnis medicia est studiosa. ergo ali-
qd studiosum nō est studiosum. vbi ad ēdūt ex pñmis-
sis ðictoriis. C^{3o} arguit sic. ad impossiblē sequit qdlibet. qd
idē sequit ad duorum ðictoriou qdlibet. pñia tenet ex eo:
qd data ppōne que sequitur ex opposito ipsius ipolis. illa
enī sequitur et ipso ipoli cū ad ipm sequat qdlibet. qd idē
segtur ad qdlibet ðictoriou. C Lōfirmat. neciuz sequitur
ad qdlibet. qd sequitur ad vtrāqz partē ðictoriis. consequitū est

noꝝ. et annis tam rōnis quam cōfirmatiōis est cōē dcm̄ logicorū. ¶ 4° sic ex istis. oꝝ. a. est. b. et nullū. c. est. b. sequitur ꝑ nullū. c. est. a. in camēstres: et ex p̄missārum sequitur eadē p̄clusio in celare. i.ḡ idē s̄e ad duoꝝ p̄dictiorū qđlibet. p̄sequētiā t̄z ut v̄t. et p̄ pars annis nota est. et pars p̄z: quia sequitur in celare. nullū. a. est. b. omne. c. est. b. ergo. c. est. a. et premisse sunt cōtrarie duarū p̄missarū premissarū.

Quantū ad pīmū sciendū est q̄ ppōnes sunt in tripli

ci dñia, aliquę sunt necię, aliq̄ ipołes, & aliq̄ contingentes. C²est notandum, q̄ ppónes ipołes sunt in duplici dñia, aliquę sunt ipołes; vt nūc, aliquę sunt ipołes simplicis. In ipołes et nūc dñr que pro aliq̄ dñia tpiis sunt impołes; & non pro q̄libet: vt ppónes de pterito falso, vt ego fui Hierusalē. Et de h̄ ipoli cōcedit q̄ ipm̄ pót esse veruz. nā hec est nūc ipolis, ego fui Hierusalē, & si prexero Hierusalē postibidē fui, ipsa fit x̄a & neciā. Sed ipołe simpliciter dicit, q̄ pro q̄libet dñia tpiis est ipołe, vt boiem ec̄ asinū; & est adhuc dup. exiq̄ qdā est ipołe formaliter, aliud est ipołe māl̄. Impołe formalē dī, q̄ grā forme, ppónis est impolis seu implicat ḥdictionē exemplū, vt copulativa cōposita ex ptiib⁹ ḥdicēb⁹, vt s̄or. currit; & s̄or. n̄ currit. Silt ppō affirmāv̄ terminū infinitū de suo termio finito: vt bō ē nō bō, a. est nō, a. Impołe māl̄ dicis qdā nō grā forme, ppō misled solū pp̄ signationē termiōꝝ est ipołe: vt hō ē asin⁹. C³est nōndū, q̄ pportionalē distiguēdū est neciūm, aliqd enī est neciūm b̄m qdā vt ppō de pterito x̄a & de h̄ cōcedit q̄ neciūm pót esse falsum vel ipołe vt ista, ego nō fui Hierusalē, iam est x̄a & neciā; & notuz est q̄ pót esse falsa. Alia est neciā simplicis & est duplex: q̄i quedā est neciā foralr. vt ḥdictoria ipolis formalē, alia est neciā māl̄ vt ḥdictoria ipołks māl̄. Et describant ista neciā pportionalē sicut ipolia fuerunt descripta. C⁴est nōndū, q̄ pntia bona diffiniēda est sicut an̄ fuit diffinita. Silt dñia formalis diffiniēda est sicut in qōne, 20, b̄m fuit diffinita. Et h̄ de h̄ zē-

Quantū ad scđm sit p̄ma p̄c̄l̄ hec. ex ip̄lo vt nunc non se qđlibet. p̄z: qz non sequitur. ego fui Hierusalē. ergo homo est asinus. sicut quisq; faciliter p̄c̄ deducere ex diffōne p̄ntie bone. **C**orrelarie. neciūz fmi quid nō sequit̄ ad quodlibet. p̄z ex cōclūsiōe: qz si sequere tur. tūc ex suo opposito. s. impossibili fmi qd quodlibet se queret: cuius oppositū dcm̄ est in ḡne. **C**onclusio. ad im̄ p̄c̄le simp̄lt̄ sequit̄ qđlibet. pbaf. naz sequit̄ bō est asin? ergo deus nō est. supposita impossibilitate aūtis. pbaf sic. nā sequit̄. bō est asinus. ergo bō est asinus: vel deus nō est: et ultra sequit̄. homo est asinus vel deus non est: sed nullus homo est asinus per suppositū. igif deus nō est. ergo de p̄mo ad ultimū sequit̄. homo est asinus. ergo deus non est. Ultima cōclūsio est nota: et prima t̄z: qz arguit a p̄e disiūnctiue ad totā disiūnctiū: et illa est formalis. 2^a p̄z: qz arguit a tota disiūnctiua cū ȳdicorio vni^o pris ad alterā partē: et sic p̄z totus. p̄cessus. Silr. pbaret p̄ntia. quecunq; pp̄o ex impossibili aūte effet illata. **C**Et si dicat. tu assumis in scđa p̄na istā. nullus bō est asin? qđ nō erat assumpta in p̄aūte. **R**ūdeo. qđ hoc nō est inconveniens. eo qđ aūs supposi- tū est eē. impo^o. et iō l̄ suū ȳrium tanq; notum et neciūz ad pbationem p̄ntie quo ad sumere. **C**orrelarium. necel-

Libri

Qd. VI.

3 sarium simpliciter sequitur ad quodlibet. p3:qz vbi cūqz dñis est necesse ibi ex opposito dñis sequitur oppositum dñis quodcūqz sit illud. qdñia est bona. dñitia t3. aūs p3 per dñem quodcūqz dñis est ipso simpliciter: et ex isto sequitur quodlibet ut dñm est. **C** 2° correlative. qdñ ad duos pñdictiorum quodlibet sequitur idem. p3:qz dñis necesse sequitur ad oēs ppones mudi per correlative pñdictuz. **C** 3°. ad impolite formaliter sequitur quodlibet formaliter. ut hoc est non hoc. qdñ capia est in celo. p3:qz: qdñ tenet in omnibus terminis reentia cōsimili forma antecedētis. correlative necesse formaliter sequitur ad quodlibet in dñia formali. p3:qz: s. ex uno opposito. puta ex impossibili formaliter sequitur quodlibet formaliter. **C** 4° de iūcōne pñb idem non sequitur ad duorum pñdictiorum pñtingētum qdñ. p3:qz facta post oppositum. Et ex alio si ad sortem currere se boiem currere virat. pñtēs non est pole qdñ ad sortem non currere sequitur hoiem currere. rō qdñ tunc starat pñdictoria qñs simul. pñbatio: qdñ ad nullū hoiem currere positiū in esse se sortē non currere: qdñ ex opposito dñis pñtē se oppōntis: qdñ aūtis. si igit tunc ad sortē non currere se boiez currere. Ad nullū boiez currere se boiem currere. posito igit qdñ nullus hō currat oportebit simul cōcedere qdñ hō currat: quod est impossibile. **C** Alter dicunt alii qdñ pñb voluit dicere qdñ nulla ppō cathogonica non formaliter necesse sequitur formaliter ad quodlibet duarū cōcathegoriarum simplicium. i. ad qdñlibet duarū pñcātiorū gōricarū non formaliter impossibilium. **C** Tertii dicunt alii qdñ non sequitur idem demūratiue ad duorum pñdictiorum quodlibet: et l3 quilibet istorū sensu posset defendi: sensu tamē dñis magis acceſto: eo qdñ ipsum pñb magis puto intendisse.

Ad rationes. **C** Ad 1° dñ. qdñ disjunctiva cōposita itē, et lō eā seq ad quodlibet est pro correlative 3° dñis: nec est pñtēm 4°. **C** Ad 2° dñ. qdñ de syllō ex oppositis nihil est ad pñs: qdñ ibi non sequitur ex quodlibet duorum pñdictioriorum sed ex duobus pñdictioribz vel dñis simul capitibz: et lō ratio non est ad pñs. **C** Ad 3° dñ. qdñ arguit pro 2° ne cōfirmatio eius pro correlative eiusdem. **C** Ad 4° dñ. qdñ hec pñnullum. c. est. a. seq ex illis pñmissis in camestres et ex dñis earum in cesareis nihil est ad pñs: qdñ copulativa cōposita ex pñmissis in camestres: et alia cōposita ex contraria in cesare non pñdicuntur: et ideo l3 inferunt eandē dñne non sequitur idem sequi ad duorum pñdictiorum quodlibet. **C** Auctoritas pñb et ratio post oppositum sunt pro qua conculsione. Hec de questione. Qd. vi.

C Circulo aut ex se iūicē ostendere. Cap. qnto.

G erit 6. Utrum syllō circularis est bonus syllō. **C** Et arguit primo qdñ non bonus syllō dñ est alicuius utilitatis: sed syllō circularis nullius est utilitatis. qdñ non est bonus. maior nota. minor declaratur: qdñ si utilis esset vel esset utilis demonstrati. et hoc non teste pñb pñmo pñteriori caplo 3° dicere. circulo quoqz demifare impossibile est: vel eēt utilis dialectice arguentur hoc nō: qdñ syllō dialecticus dñ procedere ex notioribz. mō in syllō circulari non est pole qdñ ut vtrōbīz ex notioribus. nā si pñmus est ex notioribus. secundus est ex minus notis: qdñ est ex dñne pñmī. **C** Scđo sic. illud qdñ non est syllō non est bonū syllō syllō circularis non est syllō. qdñ non est bonus syllō. maior nota. minor declaratur: qdñ syllō circularis includit duos syllogismos. pñmū procedere ex pñmissis ad dñne 2° pñcedente ecōtra a dñne ad alterā pñmissarū: sic vidēt esse duo syllō. qdñ non est syllogismus. dñitia t3: qdñ idem est syllō et unus syllō. sicut ppō et una ppō pñmo elenchorum. **C** 3° sic. bonus syllō dñ tenere gratia formētis syllō circularis non tener gratia forme. igit tē. dñitia tenet. maior nota. minor declaratur: qdñ pñb dicere eum solū tenere in terminis cōvertibilibus. igit non tenet in omnibz terminis. ergo non valet gratia forme. **C** Lō

Cap. 4°

firmatur sic. ad syllogismum circularē requiri pñuersio vñs affirmatiue simplex: sed talis nō tenet gratia forme. igit nec syllō circularis. dñitia est nota: et aūs pro pñpte sūt: l3 p2: p3 per pñb in lra. **C** 4° sic. syllō peccāt contra aliqz fallaciārū nō videt eēt bonus: sed syllogismus circularis peccat pñ aliciqz fallaciārū. qdñ t3: qdñ maior rōnis p3: qdñ syllō talis est sophisticus. minor p3: qdñ syllō circularis peccat pñ fallaciā pñcipij. nā da qdñ pñb syllōs pñcedat ex pñmissis notioribz dñne. tūc secundus pñcedēs ex dñne ad pñmissas pñcedit ex minus noto ad magis notum. ergo petit pñcūlū igit syllōs circularis peccat pñ petitionem principij.

In oppositum est pñphilophus in isto secundo capitulo quinto.

T In ista questione Primo premittenda sunt notabilia. Secundo respondendum est ad questionem.

Quantū ad hō pñmo est notandum. qdñ syllō circularis est syllō pñcedēs ex pñclusionē positio syllō: et pñuersa vñius pñmissis inferētis alterā pñmissam eiusdem. et qdñ sequitur: qdñ l3 syllogismus circularis aliū syllogismus pñsupponat in ordine ad quē circulariter dñ. cū ipse non est nisi ille vñs syllō qui ex dñne positio pñcedit tē. Et dicit circularis: qdñ quēadmodū in circulo circuēdo deuenit ad idem a quo incipit motus ista in hō syllō deuenit ad pñmissam a qua incipit pñb syllō. **C** 2° est nondū. qdñ syllō circularis hō fieri in eiusde syllō et modis in quibz sicut alijs. nā si quis circulariter vellit syllogicare et in debitibz mō et figura nō argueret ipsē inēpte circulariter syllogicare. Hec de primo.

Quantū ad scđom sit pñ 2° rōnalis hec. syllogismus circularis est bonū syllō: syllō circularis est hō. igit est bonus syllō. maior p3 de se. minor p3 per ultimū notabile: qdñ dñm est. qdñ t3 in eiusde mō et figura: in quibz alijs syllogismi boni fieri confuerunt. **C** Circa quā cōclusio nē dubitas pñ virtū ne syllō circularis possit eēt ex dñne et vna pñmissa sine ipsius pñuersiō. **C** Ad quā bieuter respondeat qdñ nō: qdñ syllō vel fieri in scđa figura ex puris affirmatiuis vel puris negatiuis: vel in pñma habēs maiorē particularem: vel in tercia habēs minorē negatiā. Exemplū vñū pñtponi sic arguedo. omne rōnale est risibile. omnis homo est rōnalis. ergo omnis hō est risibilis si arguat circulariter ex pñuersiō et maiorē sic. omne rōnale est risibile. oīs hō est risibilis. igit omnis homo est rōnalis. tūc est in seconde figura ex puris affirmatiuis. si autem ex pñuersiō et minore. vt omnis homo est risibilis. et omnis hō est rationalis. igit aliquid rōnale est risibile. tūc erit bonus syllō. gūmus in 3° figura: sed nō pñt concludi maiorē pñme figura: eo qdñ ista est semp vñs: 3° figura solum concludit particulariter. simileter est in singulis alijs. exempla patent facienti syllogismos. **C** Scđo dubitatur. vñs syllogismus circularis tenet gratia forme. **C** Et rñderet qdñ sic. iuxta dicta in pñclusionē. **C** Et si querat. quare ergo pñb dicit eum solū tenere in terminis cōvertibilibus. **C** Respondeo qdñ hoc dixit ppter hocqz syllogismus circularē debentē fieri ex pñmissis veris supposito qdñ pñmus syllogismus sit ex veris requiri pñuersio vñiueris affirmatiue in terminis simplex: et l3: nā valer de forma: sed solum tenet in terminis cōvertibilibus. verū est tamē qdñ forma syllō circularis in oībus terminis t3: qdñ est eadē forma cū forā cōtinet dñm ē. **C** Tertio quereret qdñ. cui est utilis syllogismus circularis. **C** Rñderet qdñ utilis est demonstrati. nā demonstrans demonstrat frequēter dñne ab effectu ad cām et demonstratiōe: qdñ est. et eēt ex dñne circulari demonstrat alterā pñmissarū demonstratiōe ppter qdñ. exēplū vt sic arguedo. omne aīal risibile est rōnale. oīs hō est aīal risibile. qdñ oīs hō est rationalis. hic est demonstratiō: qdñ est. nā ex illo effectu qui est hominē esse aīal risibile: dñm ē pñm ē esse aīal rōnale. econtra pñ circulari et ex dñne demonstrat qdñ hō est animal risibile conuertendo

A maiore sic, oē rōnale est aial risibile, ois bō est rōnalis que fuit ē pmi, ḡ ois bō est aial risibile, et est demratio pp qd. nā ex cā que est hoiem ee rōnale, cludit effectus, l. hoiem esse risibile. C 4° dubitac, vtrū in quibet syllo qlz pmissaz possz syllogicari circulariter. C Et rñdef q̄ no: qz in syllo particulari pmissa vls nō pōt circulariter cludi, qz sylls circularis est ex īne que est particularis per casum, mō pmissa vls non pōt syllogicari nisi ex ambab⁹ vrbis. Similiter in mō negativo pmissa affirmativa formaliter non potest syllogicari circulariter, eo q̄ clusio est negativa, verum est q̄ qm̄ grā māe syllogicat iuxta modum quem ponit pbs in līa de q̄ post magis considerabatur. Dec de secundo.

Ad rationes. Ad h̄ dicis, q̄ sylls circularis est vtilis demranti, vt dictū est in tertia dubitatio. Ad p̄m p̄m dicente dī, q̄ intellexit q̄ demonstratio circularis est ipso in codem ḡle deniratio, nis sed in diuersis non. Nā in diuersis vtraz pōt procedere ex notioribus; vna ex notioribus simpliciter; et alia ex notioribus quo ad nos, exēplū positus est in 3° dubitatione. C Ad 2° pcedit maior et negat minor, q̄ sylls circulari nō sit syllogismus. Ad p̄bationē dī, q̄ syllogism⁹ circulari nō est nisi unus sylls per coparationē ad hoc dicat circularis sicut dcm est in notabilib⁹. C Ad 3° pceditur maior et negat minor, q̄ syllogism⁹ circulari nō tenet grā forme. Et ad p̄bationē q̄ p̄bus dicit, q̄ nō tenet nisi in terminis cōvertibilibus, p̄z qd sit dōm et secunda dubitatione. C Ad p̄firmationē pcedit, q̄ ad syllogism⁹ circulariter vls affirmativa dī cōverti impliciter et cōcedit etiam q̄ ista puerio non tenet formaliter; cum hoc stat in syllogism⁹ ex ea factus grā forme teneat et sic rō non cōcludit. C Ad 4° negat maior, q̄ sylls peccas p̄tra forma nō sit bonus, et q̄ dicit q̄ talis est sophisticus, rñdef q̄ p̄pse loquedo multi sylls peccates p̄tra petitionē p̄ncipij nō sunt sophistici in eis syllis: immo sunt boni sylls: sed, bene sunt sophistici ipropue, s. in esse p̄batiū: q̄ nō p̄bant, dī etiā q̄ sylls circularis frequenter est p̄batiū, vt in exēplo 3° dubitatio sic nō semper peccat p̄tra petitionē p̄ncipij, et id pōt negari minor si vniuersali iteligat. Et ad p̄bationem eius dī, q̄ nō est incōueniens in syllo primo pmissas esse notiores q̄ne quo ad nos: et in secundo clusionem esse notiores pmissas simpliciter: et sic vtraz erit ex notioribus. C Rō post oppositum est pro q̄ne z̄c. Qd. vii.

C Sine enim ad medium z̄c. Capitulo quinto.

Onsequēter q̄rit. 7°. Utraz ex maiore affirmativa et minor negativa medio variato penes sintū et infinitum sequaz clusio affirmativa, pura sic arguedo, oē nō, a. est, b. nullū, c. ē, a. ḡ oē, c. ē, b. C Arguit q̄ nō. Ille sylls in nulla fig⁹ valer, iḡ nō est bonus, p̄na t̄z, aīs declarat: q̄ non valer in h̄ nec in 3° reo q̄ minor est neg⁹, mō regula est q̄ in p̄vel in 2° figura minor exsistēt neg⁹, nihil sequit nec valer in scđareo q̄ conclusio est affirmativa, mō 2° figura nō concludit affirmativa. C 2° sic, si vna pmissarū est negativa, cōclusio dī esse negativa, sed in tali syllo vna pmissarū est negativa: q̄ minor, ḡ clusio dī esse negativa, maior p̄z p̄ regulā Petri hilpani, minor nota est, tunc arguit vltra, cōclusio dī esse negativa, ḡ cludit affirmativa nihil valer: q̄d est, p̄positum, C 3° sic, cu talis p̄sōne pmissarū q̄fūq̄ stat vls affirmativa, iḡ nihil valer, p̄na t̄z, aīs p̄z, nā si sic arguat, ois non sba est accīs, nulla albedo est sba, tunc stat 2° de, oī, pura q̄ ois albedo est accīs: et si minor fuerit ista, nulla chimera est sba, tunc stat 2° de nullo, s. iḡ nulla chimera est accīs. C 4° in bono syllo ex opposito q̄nis cu altera pmissarū dī sequi, oppositū alterius pmissas: sed sic nō sit hic, iḡ syllogism⁹ nō est bon⁹, maior p̄z p̄bm in līa, minor declarata

tur: q̄ si arguat sic, ex minore et opposito conclusionis: nullū, c. est, b. et aliqd. c. nō est, a. nō sequitur oppositū maioris: q̄ est ex ambabus negativis: et si arguat ex minore vt sic, omne nō, a. est, b. aliqd. c. nō est, b. sequitur, ḡ aliqd. c. nō est non, a. et ista bene stat simul cum minore que fuit, nullū, c. est, a. nā ille ambe sunt vere, nulla chimera est bō: et aliqd. chimera nō est bō, ḡ nullo mō ex oppositis conclusiōis q̄cunq̄ que accepta sequitur oppo" alteri pmissa. C 5° talis sylls in 2° figura nō valet, iḡ z̄c, p̄na t̄z, aīs p̄z instando sic: q̄ nō sequitur, ois equus est nō asinus, nullū bō est asinus, ḡ ois bō est equ⁹, sunt enī pmissas manifeste vere et p̄clo fallit nec si minor fuerit affirmativa de termo infinito trāponēdo pmissas easidē.

In oppositu videatur esse philosophus.

C In questione sit p̄ma p̄clusio hec, talis sylls nō valet de forma, p̄banur per 3° et 4° rōnes factas ante oppositum. C 2° est, talis sylls nō valet in 2° fig⁹: et cu p̄stā sba, p̄z per ultimā rōne faciā an, oppositū: q̄ coassumptis istis, q̄ ois bō est, et q̄ ois equus est nō sequit, q̄ ois bō sit equus. C 3° talis sylls valet in h̄ sig⁹ arguedo cu p̄stā sba, p̄bat, nā ex opposito q̄nis cu altera pmissarū sequit, oppositū alteri pmissa, iḡ z̄c, p̄na t̄z, aīs declarat: q̄ da oppositū q̄nis, aliqd. c. nō est, b. et arguat sic, nullū, c. est, a. et oē c. est nō, a. p̄ntia t̄z per p̄bm scđo plarmenias cap. 2. et tunc formet sylls in brocardo, aliqd. c. nō est, b. et oē, c. est nō, a. ergo aliqd. nō, a. nō est, b. p̄ntia s̄dicit maior que fuit, omne nō, a. est, b. et ifert ex opposito q̄nis cum minore et constanciā subtū. Eodem mō ex opposito q̄nis cum maiorē ifert oppositū minorē in baroco, p̄bat, q̄ sequitur, oē nō, a. est, b. aliqd. c. nō est, b. ḡ aliqd. c. nō est nō, a. tunc et aliqd. c. ē ḡ aliqd. c. est, a. p̄ntia illa tenet coassumpta ista constanciā subiecti per p̄bm vbi p̄bus, et illa cōclusio repugnat minori que fuit, nullū, c. est, a. similiter valer, sed medium infinites in minore: vt sic arguedo, ois bō est aial, nullū risibile est nō bō: et oē risibile est, ḡ oē risibile est aial, nam ex opposito q̄nis et constanciā subtū inferit iterū cum altera pmissarū oppositū alteri pmissa, nā arguat sic, nullū risibile, est nō bō, et oē risibile est, que est constanciā subiecti, ḡ omne risibile est bō, et tunc sumat oppositū q̄nis, aliqd. risibile nō est aial, omne risibile est bō, ergo aliquis homo nō est aial, que cōclusio repugnat maior, l. huic, omnis bō est animal, similiter ex maiore et opposito q̄nis sequitur in baroco oppositū minoris sic arguedo, ois bō est aial, aliqd. risibile nō est aial, que est opposita q̄nis, iḡ aliqd. risibile nō est bō: et aliqd. risibile est, que est constanciā subtū, ḡ aliqd. risibile non est nō bō, et hec cōtradicit minori que fuit, nullū risibile est non bō. C 4° conclusio est talis syllogismus valet in tertia figura semper stante constanciā subiecti, pater: q̄ optimē sequitur, ois nō suba est accīs, nulla substantia est albedo, et albedo est, iḡ ois albedo est accīs, probat: quia conuertatur minor, in terminis et erit in prima figura in modo primitus probato. Dec de quēto.

Ad rōnes. 2°ne. C Ad 5° dicis, q̄ est pro secunda. C Rō post oppositum est pro duabus ultimis q̄nibus: quia istas intellexit p̄bs. Dec de questio. Qd. viii.

C Sed sumendum cui, a. nulli inest huic, b. omnini. Capitulo quinto.

Onsequēter querit. 8°. Ut hec puerio valeat, nullū, a. est, b. ḡ oē non, a. est, b. C Et arguit p̄o q̄ nō, nā neg⁹ nō pōt in serre affirmativa forsat, ḡ cu puerio sit pueria illa conuersio non erit bona, p̄ntia t̄z, et aīs p̄z, q̄ negativa nihil ponit, affirmativa autem poneat semp aliqd. C 2° nō se, nulla chimera est sba ḡ oē nō sba est chimera, aīs enī est verum et p̄ns falsuzet

Libri

Qō. IX.

3 tñ h̄ huac ille modus pueredi. q̄re p̄z q̄ nō valet. C³ q̄a nō sequit. nullus h̄ est asin^o. ḡ oē nō asinus est h̄. nā aīs est verū z d̄is s̄m: eo q̄ equus est nō asin^o: z tñ nō est h̄. ergo d̄ca puerio nō valet. C⁴ si valeret h̄ esset ad syllogizandū in modis negantius p̄missam affir^{um} circulariter: sed h̄ nō p̄t esse p̄ ea. ḡ ipsa nō. p̄na tenet: z maior p̄z per ph̄m in l̄a minor declarat: q̄ ille syllogismus nihil valet quē p̄bs format ex ista puerio. cui nulli inest a. oī inest b. nullū c. est. a. ḡ oē. c. est. b. Instātia enī est si s̄bm minoris p̄ nullo supponeret: z addit in terminis supponentib^z sic arguendo. cui nulli inest asin^o oī inest homo. nullus equ^o est asinus. ḡ oīs equ^o est h̄. vbi q̄ est manifeste fla. maior tamē h̄: eo q̄ alicui cui nulli inest asinus ut risibili. oī inest h̄. z d̄es termini supponunt p̄o alio. q̄re p̄z q̄ nō valet.

k In oppositum est philosophus cap^o quinto. In ista q̄one erunt duo articuli. In p̄mo videbis de quesito. In secundo videbitur de hoc qd̄ rangebat in d̄rto argumēto. s. vtrū in modis negantius p̄missa affirmativa possit syllogizari circulariter.

Quantū ad p̄f si h̄ma h̄ bec. talis sylls nō valet de forma. p̄bas p̄hmas rōnes tres facetas aī opp^m. C² oībus terminis supponentib^z p̄ aliq adhuc hec p̄ nō est bona. p̄na p̄bas p̄ 3^m rōne scām ante oppositum. C³ Tertia oclusio. h̄ puerio bona. p̄na est mālis omnib^z terminis supponentib^z pro aliquo z sic se h̄cibus q̄ disiunctū ex eis p̄ueniat. oīb^z reb^z mundi. sic enī se nulla sba est accīs. ḡ oē nō accīs est suba. nullus h̄ est aliud a risibili. ḡ nō oē aliud a risibili est h̄. p̄z oclusio: q̄ stātib^z dcis p̄dōnib^z in nullis rep̄ instātia: sic p̄z itūtē: z h̄c q̄ne irel ligebat p̄bs ponendo istam cōversionem. Hec de primo.

Quātum ad 1^m si p̄z h̄ de foīa. modus syllogizādo est inferēdo vlem affir^{um} nō valz. instātia enī est. subito minori pro nullo supponete. pue dictum est in p̄cedēti questione. C² si maior talis caperef idēfīte sic. cui nulli inest a. oī inest b. z nō. a. oī. b. p̄uenit: z assumet q̄ neg^o p̄ minore nō valeret sylls adhuc stātia terminoz ad p̄missam affir^{um} syllogizādo circulariter. p̄z: q̄ instātia est in syllogismo scām opp^m in 4^m rōne. cui nulli inest asinus: oī inest h̄. nullus equ^o est asin^o. ḡ z oīs equus est h̄. vbi arg^o ex p̄missis verio z p̄stantia lūbtiz in oclusio: q̄ ifer^o est falla. C³ oclusio est capiēdo maiorē vler^o: z argēdo cū p̄stantia terminoz talis sylls valet ad p̄missam affir^{um} iferēda circulariter. p̄z: q̄ op̄ie se. oē nō. a. est. b. nullū. c. est. a. z c. est. iḡt oē. c. est. b. p̄z: q̄ nūcīj report^o istātia sic p̄z ex dīctis in p̄cedēti q̄one. Similit p̄t in camestres vel in cesa/ re p̄missa affir^o circulariter syllogizari pueriendo negati/ ua p̄ modū dcīm in p̄ art^o. z semp argēdo cū p̄stantia ter/ minoz. exēpla parent diligenter intuenti. Hec de scđo.

His premissis solute sunt rōnes. nā p̄t res be/ ne p̄bas oclonē p̄m̄l'ar^o: sed nō sunt p̄z: q̄ eisdē: quā itēdebat p̄bs. C^{Ad 4^m} oī. q̄ ve/ rum est illa puerionē valere ad syllogizādu vlem affir^{um} circulariter in modis negantius sumpta p̄stantia termino/ rū: z sic p̄cedē p̄z: q̄ iste sylls nō valet maiore particulariz h̄ est dictū in scđa oclonē scđi articul. si tamen maior esset vlio. z cum constantia subiecti argueretur: bene valeret. C^{Ratio} post oppositum est. pro conclusione tertia p̄missi articuli. Hec de questione.

Questio. ix.

Cōuertere aīt est trāponēte. Cap. octauo.

Aeritur 9^m. vtrū sylls pueriu^o diffe/ rat a syllo ad ipole. C^{Argui} tur p̄mo q̄ nō. illi sylls q̄ fūt ex eisdē terminis z eisdē modis z figuris nō differuntur sed pueriu^o sylls z ad impole sunt h̄. iḡt ip̄i non

differunt. p̄ntia t3. z maior videt nota de se. minor est p̄hi in l̄a cap^o. 8. scđi. C^{Lōfimatus} sic scđo. idem sylls est cōver/ siuns z ad ipossible. iḡt sylls pueriu^o z ad ipossible nō dīnt. p̄na tota q̄ nihil differt a se. asin^o p̄z. nā ille sylls. aliquis homo nō est risibilis. omnis homo est rationalis. iḡt alioq̄ ratiōale nō est risibile. est ad ipossible: vñ notū estriēta est pueriu^o resp̄c syll facti in barbara ex oppo/ sito oclonē z minore. C⁴ sic. brocardo z barocco redū/ cū p̄ ipole ad barbara. ph̄s p̄ hui^o. z tales reducūt puer/ iue. ḡ pueriu^o syllogizare ē ad ipole syllogizare. p̄na t3. z aīs p̄z p̄ parte t3: q̄ tales reducūt ex opposito oclusio/ nis: z talis reducūt est cōversiu^o. philosophus in littera. Lep. 4^m 25^m

In oppositum est philosophus qui determinat de istis tanq̄ de distinctis potestabilis syllogismorum capitulis 4^m q̄nto secundi. C^{In questione primo} p̄mittenda sunt notabilia. Secun/ do respondendum ad questionem.

Quantū ad p̄num p̄mo est notādum. q̄ puerio po/ de con/ uelisse.

duplicitē primo attributis terminis vlr de se inuicē xificati bus. vt h̄ z risibile dīr cōverti. scđo attributis ppōnibus. z h̄. p̄ dīr pueri ppōnes: eo q̄ sunt ex terminis cōver/ tibilibus cōstitute. vt h̄ currit. z risibile currit. 2^m dīr cōverti in terminis tertio in opposita q̄litatē: z de his. ē aī dcm. z nullo istoū modorū accipit hic puerio. tertio mó puerio attributis syllis illis quo scđo vno syllogismo capto opposito oclonē cui altera p̄missarū vertut se ad iterime/ dū aliā: z h̄ mó capit in p̄posito. vñ vertere est ex opposi/ to q̄nis horis sylli cū altera p̄missarū oppo^m reliqua p̄missam. C³ est nōndū. q̄ sylls ad ipole est syllogisimus p̄cedēs ex opposito oclonē p̄badē cū vno manifeste xō iferēs oclusionē manifeste fallam. z tūc ex falsitate oclusio/ nis insert oppositū oclusioū p̄badē esse falsum. q̄rē z eaz esse verā. C⁴ est notādum. q̄ quatuor vident esse dubia de syllogismo puerio z ad ipossible. p̄mū est quo que/ niunt. scđo quo dīnt. tertio in q̄bus terminis p̄t fieri. 4^m est cui^o sunt utilitat. q̄re de his q̄tuor est videndū. C^{Quātū} ad p̄mū sit notabile 5^m q̄ sylls pueriu^o z ad impole que/ niunt sic. q̄ eisdē terminis p̄t fieri: z eisdē modis. 2^m con/ tinent q̄ idē syllogismus in nō est bū pueriu^o z ad i/ possibile. vt arguit 2^m aī oppōsitiū. 3^m p̄uenit. q̄ omnis syllogism^o ad ipossible p̄t esse pueriu^o. vt p̄z ex corre/ lario p̄missi norabilit: sed nō eaz. nā syllogismus pueriu^o cui^o ambe p̄missae sunt false: aut ambe vē nō est ad impole. C^{Pro} scđo sit sextū notabile. q̄ p̄io dīnt: eo q̄ syllogis/ mus ad ipossible nō p̄supponit aliū syllogismu p̄i^m scđm. syllogism^o aut semp q̄ pueriu^o in ordine ad aliu sylls priore. 2^m differunt: q̄i sylls pueriu^o potest esse ex ambabus figuris ex ambabus veris: z vna falsa z alia vera q̄li/ het mó. syllogismus aut ad ipossible solū est. ex vna falsa p̄missa z alia vera. 3^m differunt: q̄i in syllogismo ad ipossible le semper oclusio est falsa. In syllogismo autē pueriu^o q̄i/ q̄ vera q̄si falsa. 4^m dīnt: q̄i diversē sunt utilitates: vt pos/ stea dicē. C^{Pro} 3^m sit notabile septimū q̄ ḡnātē in oīb^z modis oīum figurarū vterq̄ illorū p̄t fieri. 2^m q̄ syllogis/ mus pueriu^o si oclusio p̄missi sylli fuerit vñmē salis p̄t fieri ex dīctorio oclonē: z nō solum ex dīctorio. Si xō particulařis solū sit ex dīctione. 3^m q̄ syllogismus ad im-

A possibile bande p/ falsum no/ tam: eo q̄ declarat logis̄mū nū bona aītis. ḡ f/ formalit capit opp/ fert opp/ q̄ forma nō p̄rīsta eo opposi

Quā possibile ex dīcis. notabilis. C³ oīb^z p̄ testates

Ad rā rū facut p̄z ex oīdō dōpīdē. C^{Ad 3} p̄pē debē reducēs ad noīas ad le cū amb. C^{Rō p̄}

C Aniu/ tertia m/ tur. La/

p̄bas p̄n p̄bant sy/ cap. 12. 19 na. aīs e/ eadē p̄t/ bari ostē. C³ argu/ le est equ/ stat q̄ ist/ salē. affir/ ḡicari vle/ pole. nū/ mā. ḡ su/ eaz; q̄i hā/ no. Ecce tem bāc

In OI C^{In que/ do respo/} Q̄ dici/ sur sylls ad ipole

A possibile pbat pncipale intentum nisi ex dictione qnis p
bande pcedat, nam si ex dictione esto q illud inferret eē
falsum nō sequit qnem eius fore veram. s. pclusionē inten-
tam eo q pua possunt simul esse falsa: et hec omnia longe
declarat pbus in lra. **C** Pro 4° sit ultimum notabile q syl-
logismus puerius valer ad pbandū pote syllm fore bo-
nū bona est enī pntia que ex opposito pntis infert oppo-
ntis. q sotialis est pna: q sotlēt ex opposito pntis infert
formalit oppo-antis, mō sic facit syllogismū puerius. na
capit oppo-qnies: et altera pte, antites ex quibz formalit in-
ferti opposito relique pntis. qre sylls sive formalit bonū: eo
q formalit oppo-qnies cuz copulativa cōposita ex pmissis
nō potestare. Si xo ad ipole valer ad pbādū qnē. nam da-
to opposito sequitur manifeste inconveniens. Dec de pntio.

Quantū ad scdm sit p rnsalis hec. esto q in re quan-
doqz sunt idem syllogismū puerius: et ad i-
possibile: tñ dicunt alia et alia rōne et ex pnti dñnt rōne p
ex dñctis. **C** 2°. etia differunt ex parte finis, p per ultimum
notabile qui vnu pbat syllogismum, et aliis conclusionē.
C 3°. puerere et ad impossibile syllogicare sunt diuersē po-
testates syllogismoz, p. p. qz sunt diuersitatis vnitatis.

Ad rationes. Ad h^o dñ, q arguit pto quanto
notabilis nā vera est q pterg illo-
rū factus est in eiusdē terminis: tñ sunt pueribilitate idē, ve
p. ex dñibili. **C** Ad 1° rñdē pldē: qz bene in re est quā
dogidē sylls puerius et ad ipole: tñ alia et alia ratione.
C Ad 2° negat q redutio in baroco et brocardo magis
pbe deberet dici pueriuia qz ad impossibile: freqnē sylls
reducens nō sit syllogismū ad ipo-: sempitē est, puerius. S
noia ad ipole: q pbat impossibile cōpositum qnis ta-
le cu ambabz pmissis, et hoc licet qnoia sunt ad placitū.
C Rō post oppositū est pro qnibz scđi articuli. Qō. x.

C Univeralis qntez predicativa in media et in
tertia monstrat. In prima autem non monstratur. Capitulo vndecimo.

Onseque[n]ter queris. 10°. Utrum
vls affir^m possit syl-
logicari ad impossibile in pfigura. **C** Arguit
pntio q sic. Ulla affirmativa potest syllogica-
ri ad impossibile in scda fig^m: vel in 3°, igit in p.
pbat qntia: qz pfig^m potior est qz scda vel 3°. qre sylls eius
pabant syllogismos scde figure vel tertie p^m hui^m. et p po-
cap. 12. igit qz ppo pōr pbari ostētive
eadē pōr pbari p impossibile. pbs in lra, sed vls affir^m pōr p
bari ostētive i pfig^m qz et p impossibile. qna nō et ahs similit.
C 3° arguit sic. si fiat syllogismū ad impossibile sic, oē binibi-
le est equ^m: et arguat h^m. qz et ipole et nō maior. q minor co-
stat q iste syllogismū est ad impossibile: et tñ excludit vniuer-
salē affir^m. s. hāc. ois bos est equ^m. ergo in pfig^m pōr syllo-
gicari vls affir^m ad impossibile. **C** 4° optim^m est sylls ad im-
pole. nullus asin^m est irrationabilis. oē risibile est asin^m. ergo
nullū risibile est irrationale. qz est fia manifeste. qz cu minor sit
vera maior erit fia. s. nullus asin^m est irrationalis: et est in nāli
mā. q sua pua est xo. s. q ois asin^m est irrationalis. pua vltia
t3: qz pua in nāli mā nō pnt simul esse fia. teste Petro hispa-
no. Ecce syllogismū hic ad impossibile in pma figura pban-
tem hāc vniuersalem affir^m. ois asinus est irrationalis.

In Oppositum est pbilosophus secundo hu-
ius, capitulo. 11°.

C In questione Dñmo premiendā sunt notabilia. Secun-
do respondendum est ad questionem.

Quantū ad p^m p est nōdū. q syllogismū ad impossibi-
le df: eo q pntia impossibile immediate infert.
C Sed per impossibile dñe oē per pmissa impossibile infert
qnē. et sic idem in re est syllogismū per impossibile et ad ipo-

sibile: tñ ad impossibile dicas a qnē. et p ipo^m p vna pmissa.
C 2° nō: qz sic dicat syllogismū ad impossibile: tñ h nō
est pueribilitate sed restrictū est ad placitū logicoy nomen
sylli ad ipo^m sic q solum dī syllogismū q ex opposita qnis
pbande cu vno manifeste vero infert manifeste fiam? et
pabilitas dñcti est in pcedenti questione. **C** 3° est nōdū. q
aliquod distinguunt inter syllogismū ad ipo^m, syllogismū ad fal-
sum, et syllogismū per ipo^m, dñt enī q syllogismū ad ipo^m
est q infert qnē ipo^m. sūm xo q infert qnē fiam fiae sit im-
polis: si nō p ipo^m aut qui infert qnē aliquo mō inopina-
bile. et tñ stricte loquendo de syllogismo ad ipo^m ita posse
dicunt credo q oes hi ginali noie dicunt syllogismū ad im-
pole. ex quo itey se q ginalit loquedo nō solū dī syllogis-
mus ad ipo^m: eo q sua q semipolis fit sed etiā q qntz ē
fia: tñ ipolis: stricissime tñ p ut syllogismus ad ipo^m
ad solā sciam denī atiā dī pertinere solum dī ille: cuius
q est ipolis et vna pmissarū similit. **C** 4° est nōdū: q in
syllogismo ad ipo^m iuuenit q. vna quā immediate infert iyl.
logisticē: et illa est semp fia, et alia quā ultimata pbat, puta
opposita pmissa falle. **C** 5° est nō: q syllogismū ad impossibi-
le pōt fieri in oī fig^m: qz mō eiusdē: tñ pbs diffuse pra-
craf in lra. h^m est syllogistica que infert qnē fiam: et de ista di-
ciphā p hui^m cap. 21. q ois syllogismū ad ipo^m est onius:
et intelligit h de isto pcessu. et p est entime q argit. q est fal-
sa. igit aliq pmissarū puta pueria qnis pbat. Et p est
etiā empti. q arguit. talis pmissa est falsa. ergo sua pueria
est vera. et ideo vocādo totalem pcessum ex his tri-
bus modis cōpositū syllogismū ad ipo^m. pbs dñc cap. 29. p
mi. q ipse nō sit in aliq triū figurarū ex q p. modus pban-
di ad ipo^m. nā opz in pbatōne vii h tripli pcessu et c.
Quantū ad 1° sit pma q hec. sylls ad ipo^m bene po-
bāc qnē pbauit z rō scā ante oppositum et est manifesta.
nā fiat syllogismū in barbara p ipo^m. pbs ptcularē nega-
tiā. manifestū est q pma pcessus eius infert vniuersale
affir^m. alias nō est in barbara. **C** 2° rnsalis est hec. vni-
uersalis affir^m nō pōt pbari per ipo^m in pma figura. pbat
sic. ptcularis neg^m non pōt esse pmissa in pma figura. igit
vls affir^m in ea nō pōt pbari ipo^m. qna t3: qz solum illa
qz ipole pbat: cui^m opposita est pmissarū ex falsitate qnis
iterminet. ahs p. nā si etiā ptcularis neg^m maior nō vale-
ret syllogismū in pfigurato q in ea maiore ptculari
nibz se. et si esset minor iterū nō valeret: eo q in pma fig^m
minore neg^m nihil se. **C** 3° firmat. qz si pbarē vel pbarē
tur ex pueria vel ex pueria eius. nō ex pueria: vt iam p
batū est nec ex pueria: qz p ipole bñ. pbarē pueria vls affir-
mativē esse fiam: tñ pp hoc nō sequit de forma eam esse ve-
ramico q pue pnt simul esse false pto piarme. **C** 4° vls
affirmativa pot in alio figuris syllo^m per impossibile. p. qz
eius pueria in alio figuris pōt esse pmissa. vt particula-
ris neg^m pōt esse pmissa in baroco: pfigura. Dec te scđo.
Ad rōnes. **C** Ad pma pcedis q vls affirmativa
p. pbari p ipole in aliis figuris: et ne-
gat pntia cu iferit. igit in pma. Et ad pbōnē dñ: qz pma
figura sit potior qz ad qnē ulationē manifestā etiā qz ad oēs pbleuma pcludedū ostētive tñ p ipole vniuersales
affirmatiā nō pōt pbarē pp tam dictam in scda octone.
C Ad 2° dñ: qz oē est maior et minor: sed syllogismū nihil
valeret: qz oē qdō pōt pbari onisive possit pbari ipo^m
nō opz q in eadē fig^m. nō qz pbari onisive possit pbari ipo^m
et iō nō se. vls qnt^m pbari ostētive in prima figura. igitur
et impossibile. **C** Ad 3° dñ: q est pto prima conclusione.
C Ad 4° pcedis cor^m pcessus vlc ad illā partē q dñ:
est fia nullus asin^m est irrationalis et ipsa est in nāli mā. igit sua
puia est vera. nā pue in nāli mā in multis possunt esse false
sicut iste. oē aial est bō: et nullū aial est homo. ois bō de ne-
cessitate est aial. ois bō de neccitate nō est aial. ois bō fit v-

Libri

3 erit aial:z nullus hō sit vel erit aial:z iō ſuia negeſtadmisſo tñ q̄ valeret dicit q̄ ipſa nō tñ per ſyllogismū ad ipole:eo q̄ accipit plus in iſto pcessu q̄ oppoſitā ſuia eē falfum,co/affumit enim q̄ ipſa fit in nāli mā:quare paret q̄ proba/rio iſta eſt virtualiter,igit non tñ per ſyllogismū ad ipole:
C Rō post oppm̄ eſt pro ſuia z. Dec de qōne. Qō. ri-

Differt autem quod ad ipole. Capitulo decimo quarto.

Erit x^o. Utrū ois syll's fit ex hypothē
si. **C**arḡ p̄ q̄ sic. ois syll's est ex
suppone. q̄ ois syll's est ex hypothēsi. ꝑna t̄ p̄
qd nois. nā idem est hypothēsis et suppō. an̄s
declarat p̄ q̄ ois syll's est ex suppone triū ter
minorū et ouarū. ppōnū. phs p̄ hui. **C**2° q̄ rōnis syll's est
ex suppone debite forē syllō^o; et ex suppone dici de oi vel
dici de nullo. **C**3° arḡ sic. syll's demonstrati^o est p̄cedēs ex p̄
mis p̄ncipijs et ex suppōne. iſḡ et qcūq̄ alijs syll's. ꝑna t̄ p̄
locū a minori. min^o. n. v̄ de talī syllō q̄d de qcūq̄ alio. an̄s
p̄z̄ q̄ talis syll's p̄cedit ex suppone suoꝝ p̄n^o. ꝑ enīs neḡ
sciri nisi p̄n^o supponant ut nō. **C**4° est effeſt^o p̄missari. nō
effeſt^o est ex suppone suarū cārū. iſḡ syll's ad ꝑnē p̄mā nō
est nisi ex suppone. ꝑntia videtur nota et an̄s similiiter.

In oppositū est p̄s p̄mo huius cap. 14. vbi dī st̄nguit inter syllogismū ostensiū & ad impossibile: & eadē rōe inf̄ syllogismū ostensiū & ex hypothesi. Item cōis forma logicoꝝ est dicēnū q̄ sylloꝝ alij ostensiū: alij ex hypothesi: & alij ex impossibile.

Ista q̄ stat in qd nois. Et ideo p̄mittēda sunt notabili-
lia z distinctiones. Sed q̄o per hoc rādibz ad quicunq̄

Quid
in hypo-
strophe

Quantū ad proprie est nōndū. quia hypothesis dicitur supponere ab hypothesis quod est subz thesis propria. ver syllus ex hypothesis, i.e. sylls ex suppponere, propriitas proprie hypoc et proprie suppponere. Contra 2est nōndum. quia sylls proprias ex suppponere multiplir. vero: quia sumit terminos et duas proprietas, i.e. quia sumit debitat formam syllisticā: ratio duo modi sunt iproprias, i.e. dicitur ex suppponere quia probatur quia veritate itentia veritate alicuius alteri: suppponere ab his quia in promissione explimuntur ille vocat proprie sylls ex hypothesis seu suppponere. Contra 3est nōndū. quia hab sylli ex hypothesis, i.e. dicti sunt in multiplici domini. alioque dicitur ad ipole: quia isti procedunt ex his duabus suppponibis: quia ex premissa veris non sez falsa: quia dictiora non pot simul ess falsa. Alioque dicitur syll ex hypothesis formam traditionē: i.e. isti capta quia pronuntrasserunt ex admissiōe rationē ad probandū alia zen quia probata habetur zen pronuntrasserat isti sunt ita multiplices habzen quia sunt loci multiplicati dialectici. non formam vnuqueque eorum pots fieri tradumptio. vt in loco a diffone si veller pare quia ois hab est susceptibilis discipline et tradumferet a veritate loci a diffone quia pbauerit. omne aial rationale ess susceptibile discipline heam. propositu. s. quia hab est susceptibilis discipline. Sodē modo si velle pare quia alioque aial est aptu ad nauigadū et tradfera me pro locū a spē quia si pbauer hoitem ess aptu natū ad nauigadū habez. propositu: postea syllogizaret quia hab ess appenat? ad nauigadū est sylls ex tradumptio. silt in temis cōveritilibus sueu*vit* fieri tradumptio quia pbata proprie veris habeat. silt sit tradumptio formam omnem aliū locū dialecticū. 3odicitur syll ex hypothesis cuz quia suā proferūt non in veritate proha promissione: sed ex circūstātia alique cuz promissione prosupposita. vt alique prosponponunt stationē subrati put dominus est an in quiabusdam in isto 2o. alique prosupponunt quia maior est in ess simplicitate. sicut in simili determinat proprius tractat de stringēti. alique prosupponunt quia nullus minus ampliatius. vt sylli sc̄i habzen cōzer modū faciēdicitur sylls. non dominus est aii in proprie quia modū proprie figure non sunt formales formam quia cōliter hant nisi regulent non quia ibidē est explissus. Contra 4est nōndum. quia omnes hi syll quo ad. zen quia quā immediate inferunt pottius dici ostēsiunt hoc later dicit probs cap. 21. primum sed non dicitur ostēsiunt rez quia veritate illate. Nec de proprie. **Quantū** ad 2o sit proprie hec. vocādo syllogismū ex hypothesis ipropriie proprie aut scđo modis. omnis

Quantū ad 2° lit p^o 2 hec. vocādo syllogismū ex hy-
potthesi iproprie p^o aut scđo modis. omnis

D. XI. 7. XII.

¶

syllogism⁹ est ex hypothesi. p3 2:qr ois pcedit ex suppōne
debitē forme syllistica: etiā ex suppōne triū terminorum
et duarū ppōnū put est arg⁹ in p̄mis duab⁹ rōnibus factis
an⁹ oppo⁹. C2 2 est capiēdo syllī pprie: nō ois syll's ē ex
hypothesi. p3, qr multi sunt syllī qui nihil presupponunt ni
si expressum in premissis ad illationē sue conclusionis,

Ad rationes. **C**ad pro xcedit quod ois sylls est ex suppone trium terminoxrc. et ist qui est ex hypothesi ipropreterve dic pro dicitur. Iz non prepare: qui multi sunt qui non presupponut nisi illa qui veritat in premissis sunt expressa. puta premissos terminos et formam syllogisticam in eis cont*ent*ez. **C**ad 2ma negat. quod sylls demonstratius sit ex suppone prepare loquedo. Ad probatione quod quod presupponit suas premissas: dicitur propus quod non prob habo dic ex suppone prepare put pro ex dictis. **C**ad 4ma negat. quod est effect premissayr et esto quod et non prob sequeret quod sylls ad ea precendens; iz precederet ex suppone suarum premissarum etia prepare ex suppone ut dicim est: qui non presupponit aliud a premissa sicut etia in eis. **A**uctoritas phi post oppositum est pro prene 2ma. Nec de questioe. Quod. xij.

Cōd. n. qđ onſue pcludit ſc̄. La. decioq̄rio. D

Erit 12. Utro ois syll's est ostensiuis.
Et arg'r p'g sic, auctate ph'i p'
hui cap. 20. dicet, q' oes syll'i ad ipole: et oes
sylli ex hypothesi sunt ostensiui. mo nō videns
eē alijs syll'i q' onsiui ad ipole et ex hypothesi. g
oes syll'i sunt ostensiui. C' 2° arg'r sic. oes syll'i ex ipole sunt on
siui. g oes syll'i sunt ostensiui. qna t3 ploci a minoia. min' eni
v' q' syll'i ad ipole sunt ostensiui q' q'c'q' alijs sli. a'is pba
tur. ois syll's demfrant suā īne sive onsiui? i3 syll'i
ad ipole pbat seu demfrant suā īne. g oes sunt onsiui. qna
t3. maior p'z p' gd nois. ond' eni nō v' aliud q' p'bare. mi
nor p'z. na q'z syll's ad ipole pbat īdictiorū vni' sue p'mis
se eē vey. C' Losir' sic. ois syll's scūs in p'g'fig' est onsiui?
i3 multi eox sunt onsiui. p' t3. maior p'z. q' nō v' aliq' mod'
ita evidens eē onsiui? sic p'm' modus p'fig'. minor p'z de se.

In oppositū est p̄hs cap. 14 scđi. vbi d̄c̄tinguit
iter syll̄z onſiuſ ad ipoſe. **C** Lō
firmat ſic. syll̄z onſiuſ d̄: eo q̄ 2̄ne ſuaſ pbar ſeu euident
oſtēdit. mō multi ſyll̄ ſūt q̄ h̄nō faciūt. ḡ multi ſyll̄ nō ſūt
oſtēhi. maior p̄z p̄ qd nois. miior p̄z: q̄i multi ſyll̄ iſerunt
2̄nes maniſteſteſ falſas q̄s nec p̄bāt: nec euident eē oſtēdūt.
C In queſtione Primo premittenda ſunt notabilia. Secun-
do respondendum eſt ad queſtioneſ.

Quantū ad 1° pñt poni diuine ȝnes ex istis distinc-
tiōib^o dep̄edētes q̄i tota q̄onis difficultas
stat i qd nois ȝ in distinc̄iōibus poitis. **C**Quaz p̄ma est
hec. vocādo syll̄m ostēsiū pp necitāte illatiōis ois syll̄us
est ostēsiū. p̄ ȝ rōne fcā an oppo^m ȝ ex alio: q̄i nisi de neci-
tate ifferret ȝne suā syll̄o nō teneret. **C** 2°. ca^d syll̄m ostē-
siū pp necitāte illatiōis sine aliq̄ suppōne nō cōnumerate
in p̄missis syll̄s ad ipoleaut ex hypothesi respectu oclu-
sionis ultimata inte^c nō dñr ostēsiū. p̄ ȝ q̄i nō iferūt ȝne vi-
timatā nisi virtute suppōnis nō cōnumerate in premissis.
C 3°. vocādo syll̄m ostēsiū pp ȝne sue p̄bationis multi-
syll̄ nō sunt oñsiū. p̄ ȝ q̄i multa iunt syll̄ ex p̄missis simpt̄.

B salis pced
aliā pbāde
ipole re^o salfamec il
sylle ad ip
rōne fcā an
fiū viā p
missis.nul
ipole nihil
ratay.sic p
fiū multi
fozat:qz s
In pmissis
no sunt foz
multi syll
ostēfui. C
ciostēfui.

Ad rō
cū est in p̄
d̄ aliq. C.
hiū p̄ sylt
ui. sicut do
p̄fia q̄ ife
nō t̄ plo
nec media
Ad rōm
2 3 4 27
CIn mī
Cenit

Lest p̄hi in li
reduc̄ ad p̄
stic̄ ois syl̄
fitis nō ɔst̄
p̄ buī. mī
minī: cū op̄
n̄ syl̄s d̄z̄
pos̄ī. ḡ nā
celī. ita are
pos̄ī ɔfidd̄

Quan sune notab
subcōtrari
C' est no
nō enīz pb
ipole argu
bas pressō
nifestū inc
seu oppōn
seipso nega
Quan nisse nō p
nota p f^m
cipare vtr
pnt principa
ln f^r z pb
nō pōr fier

Secundi

Salfis pcedētes ḡnē falsaz inferēdorū nec eam: nec aliquā aliā pbādo. **C** 4° capiēdo b̄ mō syllm ostēsiū sylls ad ipole re^o ḡnis p̄ quā iferit nō est ostēsiū. p̄z: q̄ ista ē semp̄ falsame illā pbāt. **C** 5° capiēdo b̄ mō syllm ostēsiū sylls ad ipole re^o ḡnis vltimate itellecre est ostēsiū. p̄z 2° rōne scā aā opp̄: q̄ ista sh pbāt. **C** 6° vocādo syllm ostēsiū viā pbōnis sine aliq̄ p̄t p̄pōne nō ḡnumerata in p̄missis. nullus sylls ad ipole est ostēsiū. p̄z 2° q̄ sylls ad ipole nihil pbāt nisi vtute supponū in p̄missis nō cōnume rataz. sic p̄z ex p̄dictio. **C** 7° capiēdo b̄ mō syllm ostēsiū multi sylls 2̄suerit q̄ vident̄ ḡnē suā pbare nō sūr oñliui foza[r]: q̄ sylls 2̄suerit sūt sine additione isti termini q̄b̄ est in p̄missis. p̄ mō dcm̄ est in p̄ hui^o: q̄ sine illi additione sylls nō sunt fozales. ḡ sine illi additione format̄ nō pbāt. igit̄ multi sylls nō sunt oñliui format̄: b̄z adhuc dicantur cōiter ostēsiū. **C** Ex his p̄z q̄uo diuersimode ois sylls potest dici ostēsiū: z multi p̄nt dici nō ostēsiū. Hec de scđo.

v Ad rōnes. Ad p̄ma dī. q̄ p̄bs cepit ibidē ostēsiū p̄ mō posito in notabili^o. z sic dīcū est in p̄ ḡne. q̄ ois sylls est ostēsiū. q̄re rō nō p̄cedit ḡ aliq̄. **C** Ad 2° z ad suā 2̄firmā^{n̄m} dī. q̄ ca^o syllm ostēsiū p̄ syllo aliquā ḡnē pbāte. oēs sylls ad ipole sūt ostēsiū. sicut dcm̄ est in 5° ḡne salte re^o ḡnis sue vltimate: z neḡ p̄fita q̄ifert. ḡ ois sylls est oñliu^o. Et ad pbōne dī q̄ ipsa nō t̄z p̄locū a minori: q̄i multi sūt sylls q̄ simp̄ nihil pbāt: nec mediate: nec imediate: z tales b̄ mō nō sunt ostēsiū. **C** Ad rōne post oppo^odī. q̄ p̄n̄ est pro p̄ ḡne: z n̄t̄r̄ p̄o 2° 3° 4° z 7° 2̄lbus. Hec de q̄one. Quæstio. xiiij.

C In media autem figura z ex oppositis 7c.

Onseque[n]ter q̄ris 1°. Utru sylls ex oppositis valeat in 2° z figuris. **C** Et arg^o p̄ nō. nā nō valeat in p̄ fig^o. ḡ in 2° nec in 3°. 2̄na t̄z: q̄ p̄ fig^o est portioz q̄ aliq̄ aliaz. z iō dī magis in ea valere. añs et p̄hi in lra. **C** Et p̄firmat 2̄na q̄ in 2° fig^o z h̄n̄t̄ pfici z reduci ad p̄ma. ḡ si in p̄ nō valeat in nllā alia valebit. **C** 2° sic. ois sylls dī z eē ex trib^o terminis p̄stitut^o. sylls ex oppositis nō ostēsiū ex trib^o terminis. ḡ nō ē bon^o. maior est p̄hi p̄ hui^o. minor p̄z q̄i in p̄missis opposit^o nō sūt nūl duo termini oporeat opp^o p̄cipare vtroq̄ ter^o. **C** 3° ois bon^o sylls dī z eē alic^o vtilitat^o sylls sit ex opposit^o. ḡ nō ē bon^o. maior p̄z q̄i sic nā n̄ fac frusta sic dī p̄celi. ita ars q̄ imitata nāz n̄ dī frusta agē. ḡ cū sylls ex opposit^o p̄sideret ab arte ipē dī z eē alic^o vtilitat^o. minor manifesta ē. Lep. 21. 31, 3, 8. 4°

In oppositum est p̄bs 2° huius caplo 15°.

C In q̄one. Primo p̄mittenda sunt notabilia. Scđo respōdendū est ad q̄onem.

Quantum dī: cui p̄missit sūt ḡne seu ḡdictorie. nā subcōtrarie nō p̄nt ee: eo q̄ p̄t puris p̄cicularib^o nihil seḡ. **C** 2° est notādū. q̄ sat̄ est modice vtilitat^o ista p̄tās syllōx. nō eniz pbāt q̄ ei^o sit sp̄ falsa: z ēt vna p̄missay: nec ad ipole arguiteo. q̄ sylls ad ipole in p̄missis nō capit amības p̄es ḡdictoriaz: b̄z solū valet ad ducēdū r̄ndētē ad manisfēti incoueniēs. si enim p̄cedat ambas p̄es ḡdictioris seu oppōnis. op̄z eum 2̄nt̄r̄ p̄cedere. ppōne in qua idē de seipso negat: z hoc est manisfēti incoueniēs. Hec de p̄.

Quantū ad 2° sit p̄ ḡbec. q̄ sylls ex oppositis non p̄t fieri in p̄ fig^o. pbāt sic. in p̄ figura p̄missis nō p̄nt ee opposite. ḡ ille sylls in ea nō p̄t fieri. 2̄na nota p̄s^o notabile. añs p̄z: q̄i ppōnes opposite debēt p̄cipare veroq̄ termino eodē ordine. mō in p̄ fig^o p̄missis nō p̄nt p̄cipare vtroq̄ ter^o eodē ordine: eo q̄ mediū subiect^o in p̄ fig^o pbāt in 2°. q̄ nō p̄nt ee oppo^o. **C** 2° z est. iste sylls nō p̄t fieri in aliq̄ mō affirmatiuo alic^o fig^o. p̄z: q̄i vt dcm̄

Questio.XIII.z.XIII.

121

Et p̄missit ei^o debēt ee opposite. mō in affirmatiuis cū amībe p̄missile lnt affir^o ipse. p̄pe non opponunt. igit̄ iste sylls in eis nō p̄t fieri. **C** 3° iste sylls p̄t fieri in oib^o modis negotiis 2° z 3° fig^o. pbāt sic. nā p̄t argui sic. nulla medicina est studiosa. ois medicina est studiosa. igit̄ nulla medicina est medicina: z ly medicina b̄z locū maioris extremitatis z minoris: z ly studioz est mediū: vel p̄t p̄cludi. ḡ aliq̄ studiosuz nō est studiosuz: z sic est 3° fig^o. z medicina mediū z studiosuz suppler locū maioris z minoris extremitatis. eodē mō in p̄b^o sic arguedo. nulla medicina est studiosa. ḡ aliq̄ medicina nō est medicina: z sic est 2° fig^o. vel ḡ aliq̄ studiosuz nō est studiosuz: z sic est in 3° fig^o. vñ breuer in his duab^o formis ē in opione syllogiçatis facē syllm in 3° fig^o: vel in 2°. nā si sbm teneat p̄ medio. tūc est in 3° fig^o. si p̄dicātū in 2°. vey est q̄ q̄i est in 3° fig^o: tunc quātū est ex p̄for^o p̄cludi q̄ p̄ciculariter: b̄z q̄i est in 2° in vñb^o p̄t cōcludi vñr. **C** 4° p̄missis ex n̄t̄ ex opposit^o valeat: z figura maiore p̄culariz^o z minore neg^o. p̄z: q̄i p̄ trāspōne p̄missay in 2° fig^o sic festinovet baroco. in 3° fclapton ferisōn vel brocardo. **C** 5° sylls ex opposit^o termis p̄ aliq̄ sup^b ē sp̄ falsuz. p̄z. neḡ eni in ea idē de seipso. vt me^o nō est me^o: z de alijs. z b̄ mō intelligēda est ḡ p̄hi in lra q̄ dicit b̄z sylls ḡ semper est falsa q̄ nō est vey in terminis p̄ nullo sup^b. z id addēdū est in terminis p̄o aliq̄ supponērib^o. Hec de scđo.

Ad rōnes. **C** Ad p̄b^o negādo p̄fūtā q̄ arg^o. nō va/ se ex eadē p̄xe in p̄missis ambab^o in p̄ fig^o p̄missis nō p̄nt ee opposite: b̄z p̄nt in 2° vel 3°. **C** Ad p̄bōne dī: ḡ lz sylls ex opposit^o 2° figure vel 3° p̄ficiunt p̄ p̄missis in p̄ma nō manet sylls ex opposit^o ppter cām dīcta. **C** Ad 2° dī: ḡ lz in illo syllo non sunt nūl duo termini specie distincti: tamē semp vñ eoy suppler locū duox: z adhuc sylls eq̄ualēter est ex trib^o terminis. **C** Ad 3° p̄cedit maior z ne/gat minor qua dī. ḡ ille sylls non esset alicuius vtilitatis. Sed si petat q̄ si ei^o vtilitas videat in 2° notabili. **C** Rō post oppo^o est pro 2° huius. Hec de q̄one. Quæstio. xiiij. **C** In principio autem petere est z accipere 7c. Capitulo decimoquinto.

C Onseque[n]ter q̄ris 14°. Utru p̄p̄tio p̄ncipiū peccet ḡ syllm simp^o. **C** Et arg^o p̄ sic. petito p̄ncipiū peccat p̄tra syllm dialecticū. ḡ peccat ḡ syllm simp^o. 2̄na t̄z: q̄i arg^o ab iferiori ad sup^o affirmatue. añs p̄z: q̄i petito p̄ncipiū nihil pbāt: b̄z h̄eat. pbāre: z ex p̄tia peccat ḡ syllm dialecticū. **C** 2° sic. illud quod peccat in mō peccat ḡ syllm simp^o: sed petito p̄ncipiū peccat in mō. ḡ z. 2̄na t̄z. maior p̄z: q̄i ad syllm bonus regit debis^o modus. minor p̄z p̄pbm p̄ elench. cap^o dicētē. q̄ oiu^o figuraz polo^o sūt imodificati. mō vna est fig^o petito n̄ p̄ncipiū ibidē cap^o 5°. ḡ polo^o ei^o sūt imodificari. **C** 3° il lud q̄d non cōseruat debitas cōditiones sylli peccat ḡ syllm simp^o: sed petito p̄ncipiū est b̄z. ḡ peccat ḡ syllm simp^o. maior nota. minor p̄z: q̄i in syllo bono simp^o infert aliud a q̄ liber p̄missaz. in p̄titione p̄ncipiū infert idē de eodē. **C** 4° sic. petito p̄ncipiū peccat ḡ argu^{n̄m}. ḡ peccat ḡ syllm. cōse quētia t̄z: q̄i sylls est sp̄s argumētationis de itētione Pe tri hispani in 5° p̄e sumulay. igit̄ petito p̄ncipiū nō seruat debitas cōditiones sylli. añs p̄z: q̄i de rōne maioris est p̄cōponat ex arg^o: z ex onseque[n]ter p̄ faciat fidē de re dubia p̄dissimilatō argumētū. mō petito p̄ncipiū nihil pbāt: neg^o aliq̄a fidē gn̄at de re dubia. vt p̄z ex dissimilatō ei^o. **C** 5° arg^o sic. petito p̄ncipiū peccat ḡ idē cōius q̄: ḡ syllm dialecticū. vel ēt ḡ syllm dematiū: z nō vñ qd sit illō nūl sylls simp^o. ḡ peccat ḡ syllm simp^o. cōsequētia t̄z. maior p̄z: q̄i bene ēt petito p̄ncipiū: q̄ nō peccat ḡ syllm dialecticū: et est Egi. in p̄ao. q̄

Libri

3 bsi q̄ nō peccat ḥ syllm dem̄atiūz peccās ḥ dem̄atiūn nō peccat ḥ dialecrīcū. e᷑ peccās ḥ dialecrīcū nō peccat ḥ dem̄atiūn. C⁶ nisi scide p̄titione p̄ncipij nō deberet h̄ determinari. a᷑s est ḥ p̄lm 2° hui⁹; t̄z p̄ntia: q̄ h̄ cōside rat de syllo simp⁹: z nō de syllo pbatiu. i᷑st sūl de illis q̄ non peccat cōtra syllm simpliciter debet h̄c determinari.

In oppositum arg⁹. arg⁹ q̄ sit in bono mō z si gura nō peccat ḥ syllm simp⁹: sed p̄titione p̄ncipij est h̄. ḡ nō peccat ḥ syllm simp⁹. maior nota, q̄ ad bonū syllm insciūt debiti modi z figura, minor p̄z: q̄ in multis bonis formis syllo ḡisticis p̄tis p̄n⁹ q̄n arg⁹ a min⁹ nota ad magis notū. C² p̄titione p̄ncipij non deficit nisi in pbādo. mō ad syllm simpliciter nō regrif p̄batio. ḡ p̄titione p̄ncipij nō deh̄cit a syllo simpliciter. totus p̄cessus est not⁹ de se. C³. sylls p̄cedēs ex falsis nō pec- cat ḥ syllm simp⁹. ḡ nō p̄cedēs a min⁹ notis ad magis no- ta. p̄ntia t̄z p̄ locū a minori. a᷑s p̄z p̄ pl̄m 2° hui⁹. C⁴ sylls circularis est semp̄ bon⁹ sylls: z t̄z stat in aliquā tali e᷑ p̄titione p̄ncipij. ḡ t̄c. p̄ntia nō. p̄z a nōtis est phi in l̄ra cap⁹ 5°. z 2° ēt est manifestat q̄r̄ coringū si in p̄ syllo p̄missa erāt notiores ḡne q̄ in syllo sc̄boscirculari videlicet p̄tē p̄ncipij: z eo q̄ p̄cedēs a minus notis ad magis notū.

C In questione. Primo p̄mittēda sunt notabilia. Secun- do ad questionem est respondendum.

Quid
sit p̄ti-
tio p̄n-
cipij.
T.c.2.

Quantum ad p̄m p̄ est notādū. q̄ p̄titione p̄ncipij d̄z p̄tē p̄n⁹ q̄n sūl sine ei⁹ pbōne. z i᷑ d̄z p̄titione p̄ncipij: q̄ h̄ sit finis argumētationis: z finis p̄ncipij est in intētione 2° me⁹. z 6° ethi. ideo ḥ̄ est p̄n⁹ in intētione: z tecirco p̄titione q̄n sūl d̄z p̄titione p̄ncipij. z ideo describit p̄titione p̄ncipij sic gn̄aliter est p̄cedēt in arg⁹ ab eodē ad idē: seu a min⁹ nota ad magis notū. Si aut̄ alijs modis capat̄ de h̄ vide in sequēti q̄nō. C² est notādū. q̄ ouplex est p̄titione p̄ncipij. vna d̄z p̄titione p̄ncipij statim: z est q̄ ex eodem insert idē: vt si argueret sic. h̄o currit. i᷑st h̄o currit. alia ē nō statim: z est q̄ ex aliquid min⁹ nota: aut̄ eque ignoto in- fferit aliud: vt si argueret sic. soz. est suscepitibl̄s discipline. ḡ h̄ est suscepitibl̄s discipline. C³ est notādū. q̄ pecca- re pp̄rie est esse obligatū alicui⁹ in illo eodē deciscere: z h̄ modo non capit̄ hic: q̄ argumētatio z res numerate in nullo obligant̄ pp̄rie loquēdo. Allo⁹ dicitur metaphorice peccare. apparen̄s seruare conditiones alicui⁹ z istas non seruans vel aliquā eay. Hec de p̄ articulo.

Quantum ad 2° sit p̄ 2° h̄. P̄titione p̄ncipij statim si pl̄citer. p̄z 3° rōne sc̄a ante opp⁹: z ex descriptione iam po- sita: q̄r̄ appet̄ seruare cōditiones syllm simp̄l̄r: z in h̄ peccat: eo q̄ nō insert alid ab ante seu vna pte ei⁹. C² 2°. h̄o p̄titione p̄ncipij non peccat ḥ syllm pbatiu. p̄z: q̄r̄ iam nulli appet̄ pbare: eo q̄ ab eodē ad idē p̄cedēt. C³ 2°. h̄o p̄titione p̄ncipij nō statim: dum t̄z stat in debito mō z figura: peccat ḥ syllo ḡistmū simp̄l̄r. p̄z rōnes post opp⁹ factas sp̄l̄r: q̄r̄ obser- uat oēs cōditiones ad syllm simp̄l̄r regitas. C⁴ 2°. h̄o p̄titione p̄ncipij peccat ḥ syllm pbatiu. p̄z: q̄r̄ appet̄ pbār z nō pbare: eo q̄ ex eque vel magis ignoto p̄cedēt. Hec de sc̄o.

Ad rōnes. Ad p̄m r̄ndēt negādo p̄ntia q̄ arg⁹. peccat ḥ syllm dialecticū. ḡ peccat ḥ syllm simp̄l̄r. nā h̄ q̄d est peccare includit negāne. ē enī tādū dicē sic nō seruare debitas cōditiones syllm. mō non se- quis. p̄titione p̄ncipij non obseruat d̄bitas cōditiones dia⁹. ḡ non seruat d̄bitas cōditiones syllm: eo q̄ arguis ab inferiō ri ad supiō cō distributione. Et ad pbōne p̄z. q̄ non arguis affir⁹. C² 2° cōcedēt maior: z negāt: minor: q̄ p̄titione p̄ncipij peccat in mō. Et ad p̄lm p̄ élēchoz d̄z. q̄ irrellexit q̄ oēs palo⁹ oīz figuraz sunt imodificati. s. a syllo pbātu oītes: sed nullo mō a syllo simp̄l̄r. C³ 2° d̄z. q̄ si qd concludat h̄ pro p̄ 2°. C⁴ 2° d̄z. q̄ argumētatio q̄nq̄ capit̄ large p̄o oī p̄ntia bonaz sic ei⁹ sp̄ces sunt sylls

Questio.XV.

empti⁹ z c̄. z sic negānō q̄ p̄titione p̄ncipij peccet ḥ mō. t̄z: dum t̄z fiat in debito mō z fig⁹. z cōcedēt q̄nō. Et ad p̄bōne d̄z. q̄ Petrus hispan⁹ accepit hic maiore large. p̄ 2° ne bona. Alio⁹ capit̄ stricte p̄ argumētatione pbatiu: z sic non capit̄ a Petro hispano: z cōcedēt aīs: z neḡ cōsequētia q̄ infert. ḡ peccat ḥ syllm. Et ad Petru hispanu dicit̄ q̄ sylls empti⁹ z c̄. non sunt sp̄es argumētationis h̄ mō ac cepte nisi restrigat sylls. i. sylls pbatiu. empti⁹ i. empti⁹ pbatiu: z sic de alijs. C Ad alia cōcedēt. q̄ peccat ḥ alijs q̄d cōius q̄ sit sylls dialecticū vel dem̄atiūus: hic t̄z non est sylls simpl̄r sed sylls pbatiu. C Ad 6° d̄z. q̄ de ea hic determinat: non q̄ peccat ḥ simpl̄r: z q̄ peccat cōius q̄ est sylls dialecticus vel dem̄atiūus. modo huius artis est cōsēquētia indifferēter inspiciēda syllm dialecticuz z dem̄atiūus determinare: q̄r̄ investigare. C Rōnes post opp⁹ sūt pro ḡne 3°. Hec de q̄nōr̄ sic sit finis. Qd. xv.

C In predicativo aut̄ syllo z in tertia z in prima figura t̄c. Caplo decimo septimo.

Onsequester q̄rit 15°. Ut̄ re-

specu p̄missa af-
firmative possit peti p̄n⁹ in 2° fig⁹. C Et arg⁹ p̄
q̄ sic respectu cuiuscunq̄ p̄missa que potest
esse minus nota q̄z z potest peti p̄n⁹ in sc̄o fi-
gura: sed p̄missa affirmativa in sc̄o figura pot̄ ita esse mi-
nus nota q̄z z sic p̄missa negativa. ḡ potest respectu eius
peti p̄n⁹ in sc̄o figura. maior nota est per qd nominis: z
minor patet de se. C 2° respectu p̄missa que pot̄ syllari cir-
culariter ex ḡne in sc̄o figura potest peti p̄n⁹: sed affirmativa
pot̄ syllari circulariter ex ḡne in sc̄o figura. ḡ respec-
tu eius pot̄ peti p̄n⁹. consequēta tenet. maior patet per
p̄n⁹ in l̄ra cap⁹ 17°. z minor per eundem cap⁹ 17°.

In oppositum est philos̄ bus capitulo 17°. C In q̄nō p̄. p̄mittēda sunt notabilia. Sc̄o r̄ndendum est ad questionem.

Quantum ad p̄m p̄ est notādū. q̄ p̄titione p̄ncipij p̄vij q̄nq̄ capit̄ large: z diffinita est in p̄cedenti. q̄. Alio⁹ capit̄ stricte z a pho in l̄ra. z est quādo ex eodē insert idē: vt ex p̄ 2° one minus nota que per ḡnem deberet pbari insert illa z. verbi gr̄a. si. b. posse pbari p̄ a. arguēdo. a. est. ergo. b. est. si tunc econtra ex. b. a. inferat arguēdo. b. est. i᷑st. a. est. est p̄titione p̄ncipij. nam videt pe- ti q̄d pater. si pbef. b. pbabif enim sic. a. est. i᷑st. b. est: z vltra. b. est. i᷑st. a. est. ergo de p̄ ad ultimū. arguitur. a. est. ergo. a. est: z virtualiter ex eodē insert idē. C Ex quo se- quitur correclarie. q̄ in syllo solū respectu illius p̄missa pot̄ peti p̄n⁹ que ex ḡne pot̄ circulariter syllogicari z pbari. patet. nā solū illa p̄n⁹ nata est pbari. C 2° est notādū. q̄ p̄missa affirmativa nō pot̄ formaliter syllogicari circula- riter ex ḡne. p̄z: q̄z z est neḡ. mō ex ḡne neḡ formaliter non syllogicaf affirmativa. z hoc est prius dcm. Hec de p̄.

Quantum ad 2° sit p̄ 2° hec. Caplo p̄titionez p̄ncipij large respectu p̄missa affirmativa pot̄ ee p̄titione p̄ncipij in sc̄o figura. pater per ra- tione primā ante oppositū factā. C 2° 2°. q̄ capiēdo p̄titione p̄ncipij stricte respectu p̄missa affirmativa nō pot̄ ee p̄titione p̄ncipij in 2° figura. pbaf. nam in sc̄o figura z est semper negatū. ḡ ex ea non pot̄ p̄missa affirmativus for- maliter syllari circulariter. p̄ntia t̄z p̄ 2° notabilē: z vltra. ḡ respectu ei⁹ nō pot̄ in sc̄o figura peti p̄n⁹. cōsequētia t̄z per p̄m notabile z eius correclarū. Hec de secundo.

Ad rōnes. C Ad primam dicit̄. q̄ est pro prima ḡne. C Ad sc̄obam dicit̄. q̄z p̄missa affirmativa possit circulariter syllogicari et ḡne negatū: tamē hoc non est formaliter. z ideo de tali syllogismo circulari non curat philosophus in cap⁹ 17°. z merito quis formaliter nil pbaf. C Ratio post oppositum est pro ḡne

B sc̄obaq
C Hor
Capit
sum. ḡ n
anis p̄
dit falsu
nois. z
fatu que
tm in sy
tz. a᷑s p̄
qua p̄m
C 3° id
rep̄f no
de le. mi
iferētib
In O
C 3° q
mo pon
Qua
niēs oī
gno: z a
alti h̄ a
pter h̄ a
est med
ḡ vey.
nēda al
hoc den
sa illari
His
accidē
mō pp̄a
ne ad ip
ex q̄p̄o
iferaf. ḡ
tū est de
fluo iue
est gnō.
est gnō.
pbaf: q̄
falsitate
ad ipol
q̄ no est
sa: z ex
dere sal
dicet q̄
accider
q̄ si om
Ad r
venire s
pidi z
cui p̄mi
ille due
sp̄nas
fuerat
plificat
sur. na

Secundi

B sed et quod ista intellexit phs. Hec de qōne. Q. o. xvij.
C Non propter hoc autem accidere falsum.
 Capitulo decimo octavo.

Onsequenter querit 16°. Utru nō
sum solū in syllis ad ipole repīat. **C** Arg' p̄
repīat in alijs syllis: et h̄ sic p̄missa vera repīt
in alijs syllis: et illa erit nō pp̄ h̄ accidere fal-
sum. q̄ nō pp̄ h̄ accidere falsum repīt in alijs syllis. q̄ nō
ans p̄ de se. minor declarat: q̄ pp̄ p̄missam vera nō acci-
dit falsuz. igit̄ ipsa est nō pp̄ h̄ accidere falsum. q̄ nō
ans est de se nota. **C** 2° sic in syllo demāratio ostē-
fuius quelibet p̄missay est nō pp̄ hoc accidere falsuz. q̄ non
tm̄ in syllis ad ipole repīt nō pp̄ h̄ accidere falsuz. q̄ nō
ans p̄: q̄ in illa demāratio. nullū falsuz accidit pp̄ ali-
quā p̄missaz. igit̄ q̄libet p̄missay est nō pp̄ h̄ accidē falsuz.

B **C** id est nō pp̄ h̄ accidē falsuz: et nō cā vt cā. q̄ etiā in ea
repīt nō pp̄ h̄ accidē falsuz. q̄ nō nota. maior manifesta est
de se. minor p̄. si in syllo om̄nuso ī p̄missa dñe citate q̄nē
iserēt̄ enumereat̄ alia p̄missa nihil facies ad q̄nē illatio-

In oppositū (nē: cōstat q̄ illa erit nō cā vt cā.

C Ista q̄ est facilis et soluis per qd nois. Et ideo hoc est p̄
mo ponēdum. Scđo rñdēdum est ad questionem.

Quantum ad p̄ p̄ est notādū. q̄ ista. vō pp̄ h̄ acci-
dere falsum. est vna oī infinita cōve-
niēs oī rei mūdi; pp̄ter quā nō accidit falsuz: ut lapidi lī-
gnoz alijs h̄ salte sic iacer. pbatio est. lignato lapide: vel
alio h̄d: cōstat q̄ ipm̄ est pp̄ hoc accidē falsum. vel nō pro-
pter h̄ accidere falsuz: eo q̄ inter terminos p̄dictorios. nō
est mediū. mō falsum est q̄ lapis sit pp̄ hoc accidē falsum.
q̄ ve. **C** Ex quo sequit̄ 2°. q̄ ista pp̄o est trūcata et expo-
nēda alr̄ q̄ iacet sic. i. accidere. i. seq̄ falsum: et. non. pp̄ter
hoc demāndo per ly hoc. p̄missam que ponit̄ tanq̄ can-
sa illationis q̄nē false et nō est cā. Hec de primo.

His p̄missis sit p̄. q̄ hec. q̄ in syllo om̄nuso p̄
accidē falsuz. p̄. q̄ in tali q̄ est vna. mō in tta expōne ip̄si.
mō pp̄ accidē falsuz solū repīri vbi q̄ est falsa. **C** 2°. in fi-
ne ad ipole nō supfluo nō repīt non pp̄ h̄ accidē fslm. p̄. q̄
ex q̄ip̄se nō est supfluū ibi nō ponit̄ aliq̄ p̄missa q̄n pp̄ eā q̄
iſerat. q̄ nulla eāq̄ est nō pp̄ h̄ accidē falsuz. q̄ nō. q̄. ans no-
tu est de se. **C** 3° est r̄stalis. q̄ solū in syllo ad ipole sup-
fluo iuenit̄ nō pp̄ h̄ accidē falsuz vt hic. oē p̄iuū corruptiō
est gnō. vita est p̄ia corruptiō: et vita etia sunt idē. q̄ vita
est gnō. q̄ntia est falsa. q̄ ista. aia et vita sunt idē: et in p̄flib. p̄.
pbaf: q̄ in syllo om̄nuso nō pp̄ter sed solū in syllo in q̄ ex
saltate q̄nē iterim vna p̄missay. mō h̄ est solū in syllo
ad ipole: et nō nisi in supfluo. nā oī accidē vna 2° p̄missam
q̄ nō est cā illationis q̄nē false: ac si pp̄ ip̄sam seq̄ret̄ q̄ fal-
saz: et ex p̄nti syllis in ea est supfluo. q̄re p̄. q̄ nō pp̄ h̄ acci-
dere falsuz in solis syllis ad ipole supfluis repītur. **C** Sed
dicet̄ q̄s que p̄missay in syllo iam posito est nō. pp̄ter hoc
accidē falsum. **C** Rñdeo q̄ 3°. hec. aia et vita sunt idē:
q̄ si om̄itteretur nō minus conclusio falsa sequeretur.

Ad rōnes. Ad p̄nas duas rñdes q̄ b̄ arguit̄
uenire p̄missis veris: q̄ nō est incōueniēs: q̄ etiā uenit la-
pidi et ligno: sed nō pbāt q̄ accidere falsum: et nō pp̄ h̄ ali-
cui p̄missa vere in syllo om̄nuso seu demāratio cōueniat: et
ille oue nō arguit̄ q̄ dicta. **C** Ad 3° dī q̄ l3 nō cā vt cā sit
supflus ad nō pp̄ h̄ accidē falsuz: et nō op̄. q̄ si nō cā vt cā
iueniat̄ in syllo om̄nuso pp̄ ignoratiā argumēratio sīc exē-
plificat̄ phs ḡ rōp̄. q̄ etiā iueniat̄ in eis nō pp̄ accidē fal-
suz. nā vt dicta est solū repīt in illis in qb̄? fers̄ q̄ falsaz ex
saltate q̄nē iſerat̄ vna p̄missay. **C** Ratio post oppositū

Questio.XVI.7.XVII. 122

arguit̄ pro conclusione 3° 7c. **Q**uestio. xvij. E
C nibil enī phibet sciētē: qm̄. a. roti. b. messe et
rurſuz hoc. c. putat̄ nō iſesse. Caplo vigesimo.

Onsequēter querit 17°. Utru idē
de eodē possit simul
hie opiones p̄ias. **C** Et arguit̄ p̄ q̄ sic. nō idē
iudicat sensu sole eē pedalis quātitatis: et itel-
lectu eū eē maiore tota terrāmo nō eē peda-
lis quātitatis p̄cise: et iste sunt opiones p̄ia. q̄re iſit̄ seq̄.
ans pro q̄libet p̄te v̄ notū de se. **C** 2° q̄ phs dixit p̄ ethi.
mot̄ incōtinēti sunt ad p̄ia. q̄ ipsi solū volūptuoſo p̄po-
ſito. sit̄ h̄t̄ opiones p̄ias: q̄ nō v̄ q̄o alias mot̄ iploꝝ
eēt̄ in p̄ia. **C** 3° in volūptario mixto sīc est. p̄icere merces
in mari cā salutis tpe p̄icitatiōnis idē assentit duob̄ p̄ias.
igit̄ 7c. q̄t̄ia t3: q̄ opio p̄iax sūt p̄ie 4° metā. ans p̄.
q̄ talis p̄icēs assentit isti. bonū est. p̄icere merces in ma-
ri: qd̄ p̄: q̄ alias nō faceret: et isti. bonū est salutē merces.
mō iste pp̄ones sūt p̄ie. **C** aut̄ 1° assentiat p̄: q̄ als non
est p̄iectio merciū in mare mixta cu volūptario. **C** 4° incō-
tines faciēs acūm incōtinēti assentit duob̄ siml̄ p̄ias. er-
go 7c. q̄t̄ia t3 vt p̄us. ans p̄ba: q̄ talis assentit huic. nū
lū malū est faciēdū: q̄ si sibi pp̄oneretur eā p̄cederet: et sit̄
huic. aliquid malū est faciēdū: qd̄ p̄bo: q̄ actu opatur ma-
nifestū. p̄actu actū incōtinēti: et nō oparetur eū nisi iudica-
ret eū esse faciēdū. ergo iudicat actu aliquā manifestū esse
faciēdū. **C** 5° q̄ phs dicit 3° de aia. q̄ simul sensua iubet
p̄sequi. pp̄ter ipm̄ iam p̄fens. s. pp̄ter delectabile opposi-
tum. intellectus aut̄ futuris semp retrahere iubet et nō p̄-
sequit̄: et sic idem hono. pp̄ter illa iudicia demonstrato de-
lectibili. p̄posito assentit simul contrarijs. igit̄ 7c.

Com. 9.

3. aie. 29.

In oppositū est phs 2° huius cap. 20. vbi vult.
q̄ p̄ia iudicia simili in eodē nō p̄nt̄
existē. Iēsi sic alijs possit mēte assentire oposito primi
p̄ncipij. q̄nē est p̄ phm̄ 4° metā. et p̄ba: q̄t̄ia si de eodē
h̄t̄ iudicia p̄ia vel opiones p̄ias: ille nō dicant̄ nisi q̄
sūt pp̄oni p̄iax v̄l̄ p̄dictoriay. alijs sic opinat̄ ambas p̄/
rias vel ambas p̄dictoriay. igit̄ opinat̄ p̄ op̄ p̄ p̄ncipijs.
C In qōne. Primo premittenda sunt notabilita. Secundo
respondendum est ad questionem.

5
4° me
9.

Quantū ad p̄m̄ p̄ est notādū. q̄ pp̄ones p̄ie seu etiā
p̄dictorie b̄i p̄nt̄ eē sit̄ in eodes intellectu.
pbatur. als h̄o nō possit formare in mēte sua disjunctiā
cōposita ex p̄ib̄ 2° p̄dictib̄ vel p̄ia. si enim p̄t̄ seq̄t̄ q̄
ambē p̄ie sunt sit̄ in intellectu suo formata. pp̄oneret̄ ex alio
alias nō possit h̄o formare syllbi ex oppositj in mēte sua:
qd̄ itey est falsum: et q̄ nō: q̄ 2° syllbi ex oppositj nō seq̄t̄
nisi ex ambab̄ p̄missis sit̄ sup̄ns oppositis. siigit̄ ista nō
nō p̄t̄ formare nec h̄o in intellectu nec q̄nē syllogistice
p̄t̄ iferre. 3° expletia docet̄. q̄nēcū dubitamus de alijs
pp̄posito formamus v̄t̄q̄ p̄t̄ in mēte n̄ia: vt videamus q̄
ps sit̄ pbabilior. igit̄ p̄. q̄ p̄ie. pp̄ones seu p̄dictorie bene
p̄nt̄ sit̄ eē in eodē itey. **C** Ex q̄leq̄ correlarie. q̄ pp̄ones
p̄ie seu p̄dictorie nō repugnat̄ q̄ ad eē sit̄ in sibro: sed solū
repugnat̄ q̄ ad eē v̄p̄: aut̄ q̄ ad aliquē assentit̄ v̄t̄q̄ p̄iax/
rū. **C** 2° est notādū. q̄ opiones seu assensus pp̄onū p̄ias:
aut̄ p̄dictoriay. sūt p̄ie. p̄. q̄ 4° metā. in lfa. 2° iō possit alli-
gnari. ista sunt p̄ias q̄ gradualiter distat̄ et mutuo se expellit̄
in sibro: sed opiones p̄ias seu p̄dictoriay. sunt huij. q̄ sunt
p̄ie. maior p̄. q̄ p̄issone p̄iax. minor declarat̄: q̄ manife-
stu est q̄ opiones tales gradualiter distat̄: et q̄ suscipiunt ma-
gis et minus: et q̄ mutuo se expellat̄. p̄. q̄ adueniēt̄ opio-
ne de vna p̄te p̄tradictionis cessat̄ reliq̄ et ecōtra. Hec de p̄.
C Quantū ad 2° sit̄ p̄. q̄ hec. Alijs possit sit̄ opinari
ambas p̄tes p̄tradictionis in suis p̄missis
illas soal̄ inherētib̄. p̄z de illo q̄ in disputacione redu-
cit̄ ad redargitionē. talis enim assentit̄ p̄missis vna p̄tem
Egi. in p̄io. q̄ 2

Quo. p/
p̄ones
strarie
p̄nt̄ eē. si
mul i eo
dē intē".

h
D
4° me
9.

Libri

Inferētib⁹ proprio quod istā ponit:z et assentīt primissis inferētib⁹
oppōlitā precīqui alias peas non redargueret. **C**2° 2. aliqui
potter buni assentīt vni oppōsitorum actu:z alij in suis principijs.
poz,sic precedēs. **C**3° 2 est. aliqui potter assentīt vni ḥdictorio/
rū actu z alteri in habitu. poz de opib⁹ incōtinētiū. In actu
enim buni iudicat z assentīt huic. non est fornicadūctu:m
stāte isto habitu buni iudicat z assentīt huic. cū hac est for
niciadūpproprio z fornicant: sed quod cognitio habitualia ma
neat cū actuali proprio. statim enim post actu cesserantib⁹ passio
nib⁹ penitēt proprio cognitionē habitualē rūc ad actū dductā.
C4^o 2 z rūfaliſ est hec. non est pole cundē ambas partes
ḥdictioris seu ḥierarhī actualē z formalē in se opinari su
mul z semel. poz proprio "norabile: quod opinio talū sunt formalē
ḥie. quod simul non prent stare in eodē intellectu:z etiā pater
per rōnes adductas post oppositū. Nec de scđo.

Ad rōnes. **C**Ad p^m dī sū aliquos q̄ postq̄ hoi
pedalis, puta eē maiorē tota terra, q̄ tūc ampli^s sensus nō
judicat solē eē pedalē eo q̄ iudiciū potētie supioris corri-
git mediū sensus, s. inferioris potētie; q̄ si sit verū est bene-
dū; et credo magis q̄ nō. iō dī pcedēdo q̄ sensus ēt in
astrologo sciēte solē eē maioris quātitatis q̄ si sit tota terra
ludicat solē eē quātitatis bipedalis; nō seq̄. q̄ ille astro-
logus opinat sic eē seu assentit illi iudicio, nō sic q̄ potētie
supiore contingit sensum decipe pp nimia distātia, et iō iudic-
cio sensus non assentit nec opinatur si sicut sensus iudicat.
CAd 2^m. s. ad pbm p ethi^b, dī q̄ voluit mot^o incōtinētiū
eē ad p̄ia distictis m̄i pib^b, nā ex passionē iudicat yno^o; et
in passionē separati p̄ā iudicat alio^o; et sic mot^o eoz sunt
in p̄ia: nunq̄ m̄i actuali assentit utriq̄ oppositor, foīalr^b
In se. **C**Ad 3^m dī, q̄ sic p̄içies merces i mare nō sūl utriq̄
oppositor assentit. Et ad pbōne admittit q̄ assentit huic.
merces sunt p̄içiedisz negat q̄ pro eodē assentiat huic.
merces sunt saluāde, nā q̄dū lī assentit nunq̄ merces
p̄içet; s bñ pro isto tūc bñ displicet sibi merces nō pos-
se saluari vna cū vita sua, et iō merces p̄içei est voluntariū
mixtū cū involūtario, puta cū magna duplicitā de amissi-
one eas, simpli^r m̄i loquēdo est volūtariū eo q̄ ipm vult
et pro eodē tūc suū oppo^m nō vult; et de bñ magis spectat ad
3^m ethi^b. **C**Ad 4^m negat q̄ incōtinētiū sit assentiat duob^o
oppositis. Ad pbōne admittit q̄ assentit huic, nullū ma-
lu est faciēndū; admittat etiā q̄ eodē tpe opat actu malū;
sed negat q̄ tūc pro eodē assentiat huic, aliqd malū est fa-
ciēdū. Ad pbōne negat q̄ntia, q̄ inservit incōtinētiū facit ma-
lu, q̄ incōtinētiū assentit huic, aliqd malū est faciēdū, et hoc
est; qdū incōtinētiū malū faciat tpm nō facit rōne malit;
imo tpe quo ipm facit et facē eligit iudicat ipm eē bonum
pp delectationē ei annexāt aut aliqd hō, de isto magis spe-
ctat ad 7^m ethi^b. **C**Ad vltimā dī, q̄ auētas tertij de gla est
vera, s. q̄ sensus aliqui inclinat ad psequēdū pp sequēs de-
lectabile. Ratio aut intellect^r inclinat ad idē fugiendū pp
turpitudinē seu malitiā ei annexāt; et istud cōius in se expe-
riticū nunq̄ hō assentiat his duob^o simul, hoc est psequē-
dū, et hoc est fugiēdū, in p̄pria forma actuali p̄positus; sed
cum inclinations sunt nimis fortes, tūc hō deliberat serz
nulli parti assentit, si intellectus fortior; tūc homo assentit
parti negatiue, s. illud non esse psequēdū; sūl esse fugiē-
dū. Si xō sensus, tūc ratio succumbit et homo assentit
huic, hoc est psequēdū. **C**Rōnes post oppositus sunt
pro vltima conclusione rē. **Questio.** xviii.
CIn eodem capitulo mota est questio,

¶ **An sequenter** querit i^g. Utrum

Unlequenter querit is. Circum
pole sit aliquē sci-
re et dubicare idem: CArguit p̄ sic, capta-
ista p̄dictione rex sedet, nullus rex sedet, ar-
guitur sic, fortis scit alterā istarū esse veraz; et
nullā istay e, le verā, ergo idem sōlēcūt et non scir; et eadez

Questio.XVIII.

rōne idē pōt scire & dubitare, p̄fūtūt sunt note, pro declarā-
tione antīs suppono q̄ sōti lateat q̄ istāx sit vera. tūc p̄-
bar p̄ pars, nō sōz, oē verū scit eē vēp, altera istāx est ve-
ra, ḡ alterā istāx scit eē verā. discursus est in dārī, & maior
p̄z, q̄i sōz, scit istā, oē vēp est vēp: & scīdō illā: de quolibet
vero b̄z scīaz; & ip̄m est vēp: qd̄ pbaf, nā vel de aliquo b̄z
scīaz & de aliquo nō: vel de nullo: vel de oī. Si dicāt q̄ de
oī vero b̄z scīaz q̄ ip̄m est vēp, tūc h̄z p̄positū, nō pōt dici
q̄ de aliquo & de aliquo nō: q̄ p̄pō: indifferētē signāt oīa
vera, & iō q̄ rōne p̄ eius scīētā h̄z notitīa de vno vero qd̄ ē
vēp: hēbit & de alio quocūq̄. Nec pōt dici q̄ de nullo: q̄a
ex quo ly vēp oīa vera signāt: in scīēdo ppōnē hēbit scī-
fia de aliquo vero, minor syll p̄z: q̄i iste sūt due p̄dictioīes
quāz semp altera est vera, iḡif p̄z, p̄ pars antīs declarāt:
q̄ quacūq̄ istāx accepta, sortes dubitat eam eē verā: & ex
p̄nti nescit eam eē verā. idē p̄, inductiue, istā, rex sedet, ne/
scit eē verā: sīl̄z & istā, rex nō sedet, nescit eē verā, q̄i nescit
rex faciat p̄ casū. C̄ stat q̄ alīḡ hāc mula demon-
strat̄ scīat esse sterilē: & eandē dubitet esse sterilē, ḡ stat q̄
alīḡ scīat idē & dubitet, p̄ntia t̄z, & an̄s p̄ posito casu talī.
q̄i sōz, scīat hāc, oīs mula est steriliſ, q̄ hāc mula credat
sortes ppter grossitiē sui vētrīs esse p̄gnātē, tūc in scīēdo
istā, oīs mula est steriliſ, hāc mula scīt esse sterilē, nam per
eam de oī mula scīētā b̄z q̄ sit steriliſ, ḡ p̄z p̄ parssed q̄
sortes simul dubitet hāc mula eē sterile, patet: q̄i hāc mu-
lam credit esse p̄gnātē, ḡ dubitat: vel ignorat eam eē ste-
rilem, q̄i aut̄ mula credit esse p̄gnātē, patet argūēdo ex/
positioīe, hoc credit esse p̄gnātē p̄ casū, hoc est hec mu-
la, iḡif hāc mulam credit esse p̄gnātē. C̄ si numerus
denarioꝝ fuerit binariuꝝ: & latet me hoc, arguit sic, nu-
merū denarioꝝ in bursa platonis scīt esse parem: & eandē
numērū dubitas esse parem, ergo scīat & dubitas, p̄ntia t̄z,
an̄s pro p̄ parte patet: q̄i oēm binariuꝝ scīt esse parem in
scīēdo hāc, oīs binarius est par, iste numerus denarioꝝ
est binarius, iḡif t̄c, p̄o 2° parte patetq̄ si tibi p̄ponat,
est numerus denarioꝝ in bursa platonis par, r̄ndēt p̄ ca-
sum, dubitoq̄ latet te an sit par vel impar, C̄ 4° natura-
lis semp p̄bs scīt hāc, omne qd̄ sit sit ex subiecto p̄supposi-
to, & eandē dubitet, iḡif idem scīt & dubitet, p̄ntia t̄z, & an-
cedēt p̄s p̄fīma parte p̄z: q̄i illa demōstrat̄ p̄ physicoꝝ:
vel salte notificat̄, p̄o 2° parte p̄z, arguit, p̄cā possit face-
re oēs res que fiunt sine lēbo p̄supposito, vt nōt̄ est ex ve-
ritate: & dubiuꝝ est nālī phō, hāc ita fecit, iḡif cū nālīs p̄bs
vīrāq̄ istāx scīat ex p̄nti dubitare b̄z oē qd̄ sit ex subiecto
p̄supposito, C̄ Ultimo idem pōt apparere tibi simul & se-
mel hō & nō hō, iḡif idē potes scire & dubitare, p̄ntia t̄z, an/
cedēt, pbaf, supposito q̄ sortes videat in capīs: & ppter
distītā credat ip̄m esse dumū, tūc arguit scīt, bō ip̄le sōz,
apparet tibi hō & apparet tibi nō hō, iḡif idē siml̄ & semel
apparet tibi bō & nō hō, p̄ntia t̄z, maior p̄z: q̄i oīs bō ap/
paret tibi homo: eo q̄b̄c̄ apparet tibi vera, omnis bō hō est
homo, sortes est homo, ergo sortes apparet tibi homo: &
q̄ etiam apparet tibi nō homo, iḡif apparet tibi nō homo, iḡif t̄c.

In oppositum arguitur. Implicat nihil idem est scire et dubitare. ergo nihil idem scis et dubitas. **Natura** est nota. **ans** p*zqz* sequitur scis. **B.** siq*z* null*a* habes formidinem de isto: et ultra dubitas. hoc idem. ergo habes formidinem de ipso et eius opposito. mo*bz* formidinem et non habere formidinem te de eod*e* sunt duo p*z* d*icitur*. **C** In oppositu*m* est p*z* h*abz* etia*c* ap*z*. 20.

CIn ista q̄dne erunt duo articuli. In p̄ videbitur de quesito. In scđo videbitur de hoc qđ tangitur in argumēto. s. vñq̄ idem possit apparere honio & non homo.

Quantum ad promptus est notadu, qui duplex est sci-
sum & dubitatu quatum spectat ad proprisens, aliqd enim est scitu proprius: & dubitatum proprium

De sensu
fisiópo-
sio et oí-
doso.

quum: et vocatur ppō scīta et dubitata, aliud est scītū vel dubitatū nō ppīnqū est terminus positus: vel dubia: vel res signata p. ppōnē scītā: vel dubia. C² est notādū. q̄ de eadē resētē de eodē termino bñ h̄r scīa et dubitatio per diuersas ppōnes: vt de circulo h̄r scīa p. multas ppōnes de eo p. Euclidē seu Theodosiū: et h̄r dubitatio de eodē circulo in q̄ntū significat p. h̄c ppōnē circulus est equalis quadrato: q̄ ista est dubia, quare scīs est notū q̄ loquendo de scīto vel dubitato nō ppīnqū: q̄ idē scīs et dubitas: sed loquēdo de scīto et dubitato ppīnqū stat difficultas questionis, et ideo solū de illis intelligatur questio. C³ est notādū q̄ in scīedo istā, oē vey est vey, de q̄libet vō scīt in vli q̄ est vey, pbat mō quo pbatis finit in pma rōne ante oppositū. C⁴ est notādū q̄ multū differt scīre in vniuersali et particulari: scīre in ppīa forma et in suis pīncipīis. Similiter scīre in actu et in habitu.

Quibus premīssis sit pma 3. Aliq̄s bñ scīt aliqd in vli: et illud idē dubitat in particulari, p. p. primas tres rōnes factas an op̄positū, in vli alterā istā scīt esse verā rex sedet nullus rex sedet, s. scīedo hāc, omne vey est vey, sed in particulari quālibet eay dubito esse verā pp̄ q̄ si mihi quelibet illarū p. poneret rñderē dubito. C² 2. possiblē est aliquā ppōnē scīre in suis pīmissis: et eandē dubitare in ppīa forma, p. nam scīs pīncipīa pīimi Euclidis sit pīmissas prime, p. pīfīonis cīsīde, s. q̄ sup̄ datā linea pītingit triangulū eglate rum collocarez icit istā in suis pīmissis, eandē nī in ppīa forma ignorarez q̄ pīmissas in modo et figura sic di spōnere q̄ ex illo: a 2. sequaf: pp̄ qd si sibi pponit pīlo ante eius demōstrationē dicit dubito. C³ 2. clūsīo, possiblē est aliquē scīre ppōnē, s. in habitu et eandē dubitare in actu, p. de illo in quo scīa est multū remissa respectu alicuius 2. mā et intētū est multis alijs ppōnibus, nā frequēter dīgit q̄ p. pposita tali aliqua ppōe quā in habitu sit actu dubitat, pp̄ qd delibera. C⁴ 2. et rñsalis. Impōle est aliquēz eandē ppōnē scīre in particulari et in actu et in eius ppīa forma: et eandē dubitare simul et semel, p. rōne pma facta post oppositū, et incōueniens q̄ aliquā aliqd scīat scīa et enī dīctīa nāli: qd nāle sit et dubitet evidētia summa: de qd nāle et satis dīctū est in 2. qōne libri de gītatione. Dec de p. art.

Quantū ad 2. p. est notādū, q̄ respectu hmōi apparet q̄ multū refert log in sensu diuisio et in sensu cōposito, q̄n enim in sensu cōposito, tūc ponit aī vel post integrā, ppōne; vt appet scīt hoīem esse aīal, vel hoīmē esse aīal apparet scīt. s. q̄ teneat diuisio, tūc ponit inter partes dīctīt hō apparet tibi animal. C² est notādū, q̄ cū in eodē hoīe plures sint potētīa iudicatiue nō est incōueniens q̄ de eodē hō diuersas tales potētīas sint apparītiones oppōsite, xbi grā, faba tēta inter digitos cā cellatos quo ad tactum apparet dueique simul quo ad vi sum non apparet nisi vna, et ideo refert in hac materia log hō vna potētīa iudicatiua: et hō plures. C³ est notādū, q̄ aliq̄ est apparītio vli: et aliqua particularis vli: vt q̄ appet mihi hec vera, oīs hō est aīal, q̄libet hō in vli appet mihi aīal, particularis autē nō dīc nō apparītio singularis im mediate depēdens a sensu ex obiectione sensibili.

His premīssis sit p. 2. vli hoī appet hō eandē vtrīq̄ iudicatiue idē esse hō et nō hō, p. 2. q̄tīa: q̄ hec pp̄ nulli hoī appet xba, idē est hō et nō hō. C⁴ 2. q̄ hō diuersas potētīas eandē faba appet vna et simul apparet nō vna, p. p. casīum expīssum in 2. notabili. C³ 2. nō obstatē tali apparītīa, nullus hō simul iudicat in particulari et in actu il lam fabam esse vna et nō vna. Rō est: q̄ ve dīctū est in pīcē dīctī qōne, talia iudicā sunt pītīa, et iō in eodē simul nō pīcē existere, vñ vel tales apparītiones sunt eque fortezre si sic hō nulli cap̄ assentir: et sic dubitat vtrīq̄, puta an sic vnu

vel nō vnu donec motū forti, p. vna pte supēnerit, et tūc illi assentir, vel vna ē forti alia, et tūc illi assentir dimissa alia sicut in h̄ casū appītio vīsus est forti: q̄z tac̄: ieo q̄ vi sus certīs iudicat, nō hō assentir potētīe vīhue: et cogit in uestigare deceptionis tactus: et sic sīlēt in alijs potētīis. Semper enī potētīa supōrta aut certīs iudicās hō corrigere iudicī errōneū potētīe ierētīis: aut minus certē iudican tis. C⁴ 2. stat q̄ aliqd appet scīt in vli hō: et hō eadē potētīi simul in particulari nō hō, p. p. casū ultime rōne facete aī oppo. nāz in h̄ casū hō vīsus in cāpīa a remotis appet scīt dumus et nō hō in particulari: idē tū in vli apparet sibi hō: eo q̄ hec pp̄ sibi appet, oīs hō est hō. C⁵ 2. nunq̄ idē hō eadē potētīa in particulari appet scīt hō: et si mul nō hō, p. q̄ ista iudicā particularia seu ē apparītīo sunt repugnātes: et q̄ repugnātes sunt sic in eadē potētīa nō existit, si enī aliqd hō vīsus scīt appareat hō: nunq̄ si mul idem hō eundē sensum apparebit scīt nō homo, si militer dicatur in oībus alijs potētīis. Dec de secundo.

Ad rōnes. Ad p. 1. dī, admīsso casū q̄ scīt, nullā q̄ latet cū q̄ est vāz in vli scīedo hāc esse verā, oē vey est vey, alterā istā scīt esse verā. Per h̄ p. qd sit dīm ad p. pōnes assumptas cū dī, alterā istā scīt esse verā: pcedēdū est in vli: et negādū est in particulari: cū subdīg nullā eay scīt esse verā pcedēdū est in particulari et negādū est in vli, et iō ista rō vī pbare primā q̄nē primi articuli pīta q̄ aliqd aliqd in vli scīt, q̄ in particulari dubitat sine nescīt nō plus pcludit rō. C² Ad 2. rñdef pīdē q̄ hō stat aliquē hāc mulam in vli scīt esse sterile scīedo hāc, oīs mula est steriles: et in particulari hāc mulam ignorare seu dubitare esse sterilez: tū credere eā pgnātē: eo q̄ā nescīt esse mulā in particulari: tūmo credit esse equā, et iō arguit p. eadē qōne. C³ Per idē rñdef ad 3. admīsso casū q̄ in vli numerū dīario, in burla platonis scīs eē pī scīedo hāc, oīs binariū est numerus paris: in particulari cūdē numerū dubitas esse parē: q̄a nescīt cū esse binariū, 2. q̄ in vli scīs in particulari dubitas qd est p. p. qōne. C⁴ Ad 4. sīlēt scīt dictū est in p. de gnōne, q̄ duplex est evidētia sīlēt notitia: qdaz summa: qua habita hō p. nullā potētīa pōt decipi credēdō ppōnē de qua est illa evidētia, alia est sufficiēs ad nālē: et ex qua habita hō nālē pīscītū sine miraculo nō pōt decipi credēdō ppōnē de q̄ē evidētia. Per h̄ rñdef ad rōnē pcedēdō q̄ nālis phō scīt hāc esse, qd sit sit ex subro pīsupposito, evidētia sufficit ad nālē: et eadē dubitat et nescīt evidētia summa: eo q̄ hō scīt pma cām oēs res q̄ pīducunt sine subro presupposito posse pīducerez nō hō evidētia summa de h̄ q̄ p. cā h̄ nō securītēc iūtū reputo incōueniens q̄ aliqd scīat eūdētia summa: et loquor q̄nē pcedēdō nālē phō scīt hāc esset qd sit sit ex subro pīsupposito: nō curādo vey exēplū sit verū: q̄ esto q̄ istā nescīt: alia tū, puta hāc, aliqd qd sit sit ex subro pīsupposito, scītēc qua cōsūlēt pōt formari re no. C⁵ Ad 5. dī, q̄ nō est incōueniens idē in vli tibi apparet hoīem et in particulari appere nō hoīem. Et h̄ est dīm tū vltima qōne: et h̄ pbat rō rñsalis plus: tū incōueniens esset q̄ tibi hō eadē potētīa simul et semel in particulari aliqd apperet hoīem et nō hoīem. C⁶ Rōnes post oppositū sunt p. pīcē vltima pīmi articuli. Dec de qōne. Questio. 19. C⁷ Inductio quidē est et ex inductione est syllo gītīus. Capītulo trigesimotertīo.

Onsequēter q̄ris 19. Ut rō iductio est bona pītīa Arguitur primo q̄ nō nā de bona pītīa pōt esse scīa sed de inductione non pōt esse scīa, ergo induc tio non est bona pītīa, pītīa tenet, maior vi detur nota de se, minor pītīa, pītīa induc tio pcedēt per singula Lap de rōne, modo hō Porphyrium, talia relinquenda sunt ab ar specie. Egi. i. pīo.

Libri

Lep. 3. **I**te nō possibile eoz fieri disciplinā. **C**ōfirmat autē pbi p post dicētis. q̄ de singularib̄ nō est scia. mō inducō p cedit a singularibus. **C**o pgressus a p̄icularib̄ ad vlem nō est bona dñia. igis nec iductio. dñia t̄z p locū a dissōne: q̄ iua Petrus hispanus describit iductiōne. aīs p̄z:q̄ nō seq̄. hō currit. equis currit:z p̄iculr̄ descedēdo ad singu las sp̄es. ergo oī aīl currit. Staret enim q̄ alīs hō curret:z alīs nō. z tūc aīs esset vey posito q̄ ita esset in alīs specieb̄:z p̄is falso. **C**o inducō nō est bona dñia nisi fiat in oībus singularib̄. mō nō est pole ē fieri in oīb̄ singulārib̄. ergo nō est pole q̄ inducō sit bona dñia. maior nota. minor declaratiō:z singularia sunt infinita p̄ Porphyriū: mō nō est pole q̄ infinita in arte enumerent. **C**o illa dñia nō est bona dñia: cuius aīs p̄t esse vey sine dñte: sed ita est de inducōe. igis inducō nō est bona dñia. dñia t̄z:z maior nota est de se. minor declaratiō posito casu q̄ in rei vi tate sint solum tres eq. a. b. c. q̄ idē est ac si essent multi in p̄posito. tūc inducō fit p̄is modūz. a. currit. b. currit. c. currit. ergo oīs equis currit. mō dñtar q̄ illud aīs p̄t eē vey sine dñte. si enī gñetur quartus equus:z p̄mī tres curant. 4° q̄escēt. tūc aīs est vey p̄is falso. s. q̄ omnis equus currit. nam suum p̄dictoriū est vey. aliquis equus non currit:z quartus non currit per casum.

In oppositū arguit si iudicatio nō esset bona p̄nia
sequeret q̄ nō esset argumentatio.
p̄nis est inconveniens q̄ ponit sp̄es argumētationis, et p̄baſ
p̄nia q̄ ois argumētatio d̄ esse bona p̄ntia. Cōfirmat ſic,
nisi inducito eſſet bona p̄ntia locutus a partibus in q̄ritate
ad ſuū totū non valeret. p̄nis est cōtra Boetium in topicis
ſuīs, et p̄ p̄sequētia; q̄ nihil aliud eſſet inducito q̄ argumē
tatio a partibus in q̄ritate ad ſuū totum.

Dupliciter ad proprie et ad malis. **Q**uantum ad proprie est notandum. quod duplex est dominia, for
mula et malis et malis. proprie ex dictis in proprie. Considero est no

Quantū ad proprie est notandum. quod duplex est prona, for
maliis & maliis. proz ex dictis in pro. C² est no
tandum. quod prona maliis est duplex. quedam simplis bona. quod a
bona ut nuc. Simplis bona est que grama mihi sic se habet quod quod
tercūque propria signata prona for eius totale signatione ipole
est esse quod quod alteriusque propria signata finierit quocumque res dispo
nas. Sz bona ut nuc dicitur quod rebus se habent. ut nuc se habent no
potest auctus est ve*y* nisi prona sit ve*y* si formatur. C³ est notandum.
quod prona ut nuc bona: simplis loquendo non est definita nec prona
maliis proprie: eo quod non est prona bona, ver in definita ut nuc sequitur
Joane & Petro sedentibus. iоанес sedet, iоигит Petrus sedet.
put ex descriptione posita, et iо dividendo pronalam malem in
bona simplis & bona ut nuc: ut termino prona maliis pro
prie & largius quod in pro acceptio: quod prona est ut nuc bona, vo
co prona malem: quod in proprie non est maliis: ut dictum est. C⁴
est notandum. quod inducitio fit tertia. Alio^o inducendo in oibus singulibus
sic exemplificatur fit in 4° rone facta aut oppo^m. Alio^o induce
do in aliis: et addendo in ante hanc caudatur sic dicitur singulis;
vel hanc, et non sunt plura talia. sic enim dicimus: iste ignis est ca
lidus: et iste est calidus: et sic de singulis. iоигит ois ignis est
calidus. Alio^o dicimus: iste sol lucens non sunt plures soles,
ergo ois sol lucet. ecce modus inductionis. Hec de pro art^o.

W ergo ois sol lucet, ecce modus inductionū. **Hec de p̄ art̄.**
Quantū ad 2^m sit p̄ 2. Loquēdo de iductione q̄ sit p̄ enumerationē oium singulariū: q̄r ista magis pprie est induc̄to, hec induc̄tio nō est p̄nī formalis, p̄bat sic, p̄nī que solū t̄z vt nūcīm̄ est formalis; ipsa soluz t̄z vt nūcī, ergo ipsa nō est formalis. p̄ntia t̄z, maior p̄q̄r p̄nī formalis d̄z esse bona & simp̄l̄ tenere: minor satis est p̄bata p̄ vltimā rōnē aī opp̄m̄ factā. **C²** 2. p̄ si h̄m̄ inductio reducas ad syllīm̄ est p̄nī formalis, p̄; q̄r ois syll̄s est p̄nī formalis. **C³** diceret q̄s, quō iductio d̄z reduci ad syll̄z; **C⁴** video q̄r ois singularis debet poni p̄ medio in p̄fiḡz subin h̄m̄is distributuz p̄ minore extremitate, pdicān̄ vero eiusdē p̄ maiore, exemplū vt inductione primi

Q.6.XX.

tus posita. a. currit. b. currit. c. currit. z. currit. ergo ois equus
currit. reductio fiet ad syll^z sic. oē qđ est. a. b. vel. c. currit.
ois equus est. a. b. vel. c. ergo ois equus currit. Sedē mō
singule alie inductiōes ad syll^m hñt reduci. C¹ 2. nec hñ
inductio est semp̄ pñia mālis simpl̄ bona. p₃ eadē rōne fa
cta an̄ opp^m. z dico nosāter nō semp̄ pñi si pñis fierit neccū,
tūc est bona pñia; qñ an̄s est cōtingens. tūc nō est bona.
p₃ in exēplo rōnis illius. C⁴ 2. hmōi inductio est semp̄
bona pñia vt nūc. p₃. qz ex quo enumeratio fit in oib^z sing^m
quas nūc hñt ita vñs: que inferit nō est poile rebus stātib^z
nūc pñia esse vey nisi pñis sit vey z formalt. Si enim an̄s
esset vey dñte exsite fallo. hñ opz fieri p nouā additionē fin
gularis: z ex pñti res nō habebunt se sicut nūc. C⁵ 2 ad
dendo inductioni istā caudam: z sic de singulis. vel ēr istā:
z nō sunt plura talia. ipsa semp̄ est bona pñia mālis simpl̄
citer. p₃; qz qualiter cūq signifcat p an̄s pro nunc hñ eius
totalem significationē impossibile est esse quin ita sit tota
literis sic pñis signifcat. hoc de secundo.

Adrōnes. Ad promptus dicitur maior; qui de qualibet bona propria pot esse scia tanque de rebus si gnificatis prognonte scitur; et negat minor qui de induc*tione* non pot esse scia. **C**Ad pbrone precedit qui induc*ti*o precedit pro singula*ri*a; et dicitur qui de lingua est isto modo scia tanque de rebus signa*ti*s. Igitur zec. **C**Ad Porphyriu dicetur qui ipsa relinqueda sunt ab arte. dicitur qui volunt dicere qui ex terminis singularibus non coponunt propriones cathegore*ti* demonstrabiles; eo qui ille solum sunt ex terminio coibusz probat non voluit negare qui de his habitu scia tanque de rebus signa*ti*s zec. **C**Ad autem phi pro postu dicitur qui volunt qui de ppromptubus singularibus non esset scia tanque de gne demonstrati*cum* but stat qui de eis sed singularibus qualiter; cungue acceptis est scia tanque de rebus signa*ti*s zec. **C**Ad 2nd precedit qui de virtute sermonis progressus a principalibus ad verbum non est bona propria; et negatur propria qua infer*re*. ergo nec induc*ti*o. **C**Ad pbrone cudicitur dicitur qui pro locum a diff*er*en*ti*e. dico qui Petrus hispanus ibi pro particularia itell*er* singularia; vt intu*er* sensus induc*ti*o est progressus a principalibus. intab oibus singularibus aliqui*v*el*u*lis ad suu*v*le. **C**Ad 3rd precedit. qui induc*ti*o non est bona propria nisi fiat in oibus singularibus exp*res*se vel equa*ter*. **C**Ad minor*e* cudicitur dicitur qui but non est pot*e*. eo qui singula*ri*a in multis specibus sunt inter*mixta* vel min*or* multa ad enumera*ti*o*n* o*rum*; dicitur qui in illis in qbut preting*it* induc*ti*o*d* fieri in ali quibut singularibus; et loco oiu*m* alia*z* dicitur pon*i* sic de singul*is*. **C**Ad 4th dicitur qui ipsa but pbat qui induc*ti*o non semp*er* est bona propria sim*ilitud*in*is*; et habest probat z*et* qui but non precedit ratio. **C**Ad rationes post oppositi. **C**Ad promptus dicitur qui induc*ti*o in v*er*itate sua non est proprie specis argum*entatio*nis nisi sibi supaddas alio*z* principaliorum in ultima gne positax; vel nisi seris fuerit nec*ess*ur*u* argum*entatio* ve*n*u*m* sic et propria vr*n*uc est bona. **C**Ad pbrone cudicitur dicitur qui logici pon*i* ea speciz argum*entatio*nis. dicitur qui but est modo pred*icto* z non alt*r*. **C**Ad affirmatione*r*u*nde*f*it* pred*icto* pro loc*u* a pribut in qui sit*ur* se ad suu*m* totum non est bon*u* nisi propria fuerit nec*ess*ur*u*; vel nisi in ante alio*z* drug*u* priculax propritax supaddas; et habet volunt Boetius et Petrus hispanus. seruit soluz erit pro v*er*e nunc bona argum*entatio* facta illum locum. Hec de quione. Quid. 20. Q

Elerit 20. Utru inductio possit pbare p
pponez immediatā vel sciax pñ?
C Arguit pmo q nō. pxiⁿ sciax sunt indemō
strabilis. ergo nō pñt pbari p inductionē. dñia
est nota. ans p^z; q̄ ois sciax pñsupponit sua pñ?
fine pbōne eoy. pbs pmo phyiscoy. Itē adē ans est phi p
post^v in lfa. **C** 2 sic. si inductio pbaret pponez immediatā
tam i vel pbaret ea necia dñia: vel dñia rhetorica: vel ya
lente sylllo. nullo istoꝝ modoꝝ pōt dici. igicē inductio nō pro
bat zc. pñfita r̄. ans p p̄ pre p^z de se. p 2 declarat. nā non
pōt dici q̄ inductio pber dñia necia: q̄ dictū est in pcedēt

Secūdi

- A** Sine inductione non esse opinam necessariam potest dici. quod per hanc ratione rheristica quod talis est veritate non videtur cu[m] non videtur probatio nulla est. **C³** vel in inductione qua in natura phis probatur ista, ois ignis est calidus additur; et sic de singularibus quibusdam singularibus, vel non additur. Si ergo additur per se proprietas p[ro]p[ri]etatis non est notitia cu[m] dicitur sic de singularibus, quod ois ignis est calidus. Si vero non addatur, solum in quibusdam singularibus inducitur; et ex illo inferatur velut, quod ois ignis nihil valebit; et quod non sequitur inductionis, iste ignis est calidus; et iste inducitur sic velut ad 10. vel. 12. ergo ois ignis est calidus, nam staret ad imaginationem quod isti, 12. essent calidi et alii frigidi. Igitur inductione ad hunc sic non probatur. **C⁴** singularia sunt minus nota vobis, ligat p[ro]cessus a singulo ad velut nihil probatur. **C⁵** ois ignis non est ex notioribus, et tunc ultra iugum inductione non probatur. Ista opinio est de se nota, et a nobis est de se notum in phenomeno physico, obidente vobis esse notiora singularibus. **C⁶** propter carēs medio non probatur inductione, propter ois immediata caret medio, ergo non probatur inductione. **C⁷** et minor nota sunt de se, maiores declarantur; quod inductione probatur propter medium; ita propositio carens medio inductione non probatur.

In oppositum est philosophus capitulo 23.

Duplicia sunt notabilia. Sed respondendum est ad questionem.

- Quantū** ad p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o est notandum, quod duplicita sunt sciarum terminorum, scito quod non est quod in oī scia op[er]e p[re]supponi; ut totum est maius sua pars, quodlibet est vel non est, ois homo est alia, nullus homo est alius; et scilicet illa sunt p[ro]p[ri]a scia quod non sic est determinata ex significatione teriorum appareret, ut: immo ad hoc quod va apparet regrus sensus et memoria et experientia; et in natura phis. ois ignis est calidus, oē reubarbarum est sanatorium cholera in medicina. Sed peteret aliquis quō intelligeret scito quod non est p[ro]p[ri]o p[ro]positis sibi eis possit assentire et iudicare ea esse vobis non plus alicuius essent sibi p[ro]posita ipsa noueris quod sua opposita, non sua opposita non essent iudicare esse. Non ergo nec ipsa iudicabit esse va. R[es]t[ra]det quod causa huius est naturae inclinationis intellectus ad veritatem, intellectus enim per vitam p[ro]p[ri]am, et in natura phis. et in natura singularibus.

- C** et hoc est determinatio p[ro]p[ri]o ethico, capitulo 2. et p[ro]p[ri]o post, et p[ro]p[ri]o physico, et hoc est ratio quod platonica est non procedit. **C²** est notandum, quod ad hoc quod ista p[ro]p[ri]o dicta sciens quatuor regruntur, p[er] indicium actualem sensus, quo iudicari hoc esse verum; ut hunc ignem esse calidum, et memoriam quod iste ignis ibi seruatus fuit calidus; et alius alibi seruatus fuit calidus; et sic de aliis. Et verum est quod iste due conditiones non intrant scienciam demonstrativaem, quod sunt singularia; sed sciencias activas seu artes practicas bene intrant, et morales scie b[ea]ti p[ro]p[ri]i sententiae, et hec est determinatio p[ro]p[ri]o ethico, capitulo 2. et p[ro]p[ri]o post, et p[ro]p[ri]o physico, et hoc est ratio quod platonica est non procedit.

- D** Est autem experientia iudicium singularare de aliquo quod est tale procedere, quod indicans multas talis genitores speciem recordat se sensisse talia; ut quod nostrum videns ignem a remotis adhuc non tangens eum per memoriam de multis aliis ignibus quos sensimus esse calidos, iudicatur ipsum esse calidum. Et non iudicatur vocans experientiam, et illatio, p[ro]ponens vobis ex multis talibus singularibus, et naturae inclinatione intellectus, et sententia nostra per experientiam iudicemus istum ignem esse calidum; et alius, et nusquam invenimus instantiam nec videns ratione diversificatio, et quod unus ignis deat esse calidum, non alteretur natura sua inclinatione quamvis ad vitatem statim assentire vobis, puta quod ois ignis est calidus. Et hec est determinatio p[ro]p[ri]o ethico, capitulo 2. et post, et ultimo, ex quo p[ro]p[ri]o modius per quem inductione probatur seu notificatur principia sciarum, non experientia b[ea]ti notitia de multis singularibus, putas quod illius ignis est calidus. Tercie iudicium

Questio.XXI.

124

in multis mediante illa et iuvamine intellectus inferit vobis universalis et omnis ignis est calidus.

Quantū ad 2° fit p[ro]p[ri]o inclusio, inducitur non probatur p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o, de se evidenter, p[ro]p[ri]o talis solu sciuntur ex naturali inclinacione intellectus, id est 4° metaphysica, et 2° posteriorum. **T. 2. 7.**

Et notitia talium principiorum est manifesta; quod de intellectu ex natura inclinatione intellectus, scito quid non sine alia deductione acquisitur, non quod p[ro]p[ri]e sit manifesta sic quod a natura existat.

C² inducitur non notificatur in opinione neccia, probatur virtute sui p[ro]p[ri]o 2° modo dicta, p[ro]p[ri]o non inferit solu ex aliquibus singularibus velut, non manifestum est quod vobis non potest inferri virtute aliquorum singularium probari, et h[oc] est quod probatur 2° et 3° rationes facies ante oppositum. **C³** inducitur inferit ista p[ro]p[ri]o in bona opinione, p[ro]p[ri]o illa principia sunt neccia; et quod talia inferuntur semper sunt opinione bone. **C⁴** inducitur una cum naturali inclinacione intellectus ad veritatem notificatur huiusmodi principia; id est non medio demonstrativo, nec virtute sua solu, p[ro]p[ri]o vnuusque experit per se quod per tales inductione multarum propositionum vniuersali accipiunt notitiam; ut huius ois homo est risibilis; et huius ois ignis est calidus; et similiter immo hec est principialis utilitas inductionis, et de iuvamine b[ea]ti aduertere si ab eo queras quoniam principia sciarum sunt nota, quod sciat de eis dubitationibus p[ro]p[ri]o distinguere et modos notificandi in norabilibus positos enumerare. Hec de secundo.

Ad rationes. **C** Ad p[ro]p[ri]o occido quod principia sciarum sunt indemonstrabilia et nego opinionem quia

inferit, ergo non principia inducitur, probatur enim inductione et iuvamine naturae inclinationis, id est hoc non sit medio demonstrabile.

C Ad 2° dicitur, quod inducitur probatur talia principia opinione neccia, ut dictum est in penultima questione vero est quod hoc non est virtute opinio; sed magis virtute neccitatis opinio illata. Et si dicatur, igitur in virtute sua non probatur, occido hoc quod non probatur nisi cum iuvamine naturae inclinationis ad veritatem; ut dictum est in 2° et ultima opinione.

C Per idem restat ad 3° quod inducitur notificans principia solu sit in quibusdam singularibus; ex illis, si

in quibus est expertus sine addito hominibus quod est; et sic de singularibus. Et quod dicitur quod tales singulares non possent probare velut, quod hoc est vero in virtute sua; id est cum naturae inclinatione intellectus p[ro]p[ri]e notificari videntur dicitur est.

C Ad 4° negat annos quod singularia talia sunt minus nota quam vobis; et quod non sunt sensu perceptibilia.

Ad p[ro]p[ri]o primo physico, quod p[ro]p[ri]e voluit quod vobis sunt magnis nota quam minus videntur in quod singularia sensu perceptibilia immediate.

C Ad 5° negat maior, quod p[ro]p[ri]o carēs medio non probatur inductione. Ad p[ro]p[ri]o dicitur, quod inducitur sit medio ei

notificans easdem, p[ro]p[ri]o dicitur carere medio; et quod caret medio demonstratio seu virtute sua solu ea notificante, dicitur et quod ista inducitur quod notificatur p[ro]p[ri]o possit reduci ad syllum.

Et si reducat syllabus non probabitimo maior erit equum dubium sicut hoc. Oportebit enim sic argui oē quod est iste ignis vel iste ignis; et sic de singularibus, ergo ois ignis est calidus; et stat major est sicut h[oc] est, quare p[ro]p[ri]o inducitur non procedit p[ro]p[ri]o mediū notificans demonstrativum nec ad syllum probatur reducibile, et igit ista principia p[ro]p[ri]e inducitur non procedit p[ro]p[ri]o immediatum et carens medietate p[ro]p[ri]e medio syllogismi probatur carens.

C Ratio post oppositum est p[ro]p[ri]o conclusione ultima.

C Exemplum autem est quandoz tunc. Capitulo vigesimoquarto.

E Aerit 2°. Utrum omnne exemplum est reducibile ad syllum? **C** Et arguit p[ro]p[ri]o quod non, ois syllabus dicitur esse ex tribus teris; sed exemplum ad minus coponit ex quatuor. Ergo non potest reduci ad syllum, opinio tunc, maior p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o, et minor p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o in ipsa. **C** Exemplum non est opinio necessaria. Igit non potest reduci ad syllum, opinio tunc ex eo quod ois syllabus est.

Libri secundi

3 *Opititia necia formalis.* a. p. naz in exéplo ex vna particuliari inferat alia pp similitudines, mō nulla sunt omnimode filia. igit exéplum fundatur sup ista similitudine nō dō esse verificatio. **C³** si exéplum reduceret ad syllm hoc esset mediatae inductionē sed p inductionē nō pot reduci ad syllm ergo exéplum nō reducitur ad syllm. *Opititia t₃ maior p₃:* qd q exéplum est inducitio imperfecta sicut entimema est sylls imperfectus minor p₃: qd p₃lo inductionis semp est vls, p₃clusio aut exempli singularis quare nō pot exéplum per inductionem reduci ad syllogismum.

In oppositum est philosphorus capitulo 24°.

De exē Quantu ad p^m primo est notandum qd q exemplum

vñt similitudine qnqz p*sueur ois* argumētatio a simili dici exéplaris. **C²** q exempluz vñt inductio in aliqua seu aliquibus singularibus cōsuevit vocari argumētatio que vls demonstrat p aliquas seu p aliquas singulariū exéploy, vt si pbarem hanc, oēs affines cōtra affines pugnare est malum, p*hoc exéplum:* qd parisenses cōtra rothomagenses pugnare est maluz; sed dimissis his duabus acceptiōibus exéplum pprie est qd vnu singula re pbaf p aliud singulare magis notum pp similitudinez repartam inter vtraqz: vt si arguerem sic, Brugenses sunt diuites, igitur rothomagenses sunt diuites, et probarez p hanc similitudinē: qd vtraqz ipsarū haber bonum portum maris: qd est cā pp qd hoies in eis sunt diuites: et cēt argumētatio p*ppe exéplaris.* **C²** est notandum qd in hō argumētatio sunt qtuor termini, vñp^mdicatus pntis, scđs sub, eiusdē, tertius subm antis seu ali^terius singularis magis nor, et qrt^terius in qd est similitudo p quā pbaf *Opititia exéplu*, p^m est esse diuites, scđs rothomagenses, tertius brugenses, qrtus hō bonū portū maris. **C³** est notandum qd exéplu reducit ad syllm p*istū modū* qd ex p*dicato* pntis et 4° terio fit maior vls: et capiſ subm pntis sub isto 4° terio in minorē, exē plu. argumētatio p*pīfēa* hō nō reducir, oēs hoies hñtes porū bonū maris sunt diuites: scđs rothomagenses sunt homines ville bonū portū maris hñtis, qd rothomagenses sunt diuites, et tūc maior dō pbari p*istū singularē* qd fuit aīt dīcēdo qd brugenses: eo qd hñt bonū portū maris sunt diuites, Et si plura talia singularia nota pnt adduci erit maior cui dētia maioris ppōnis. Ex quo legē 4^m qd vñt inductio imperfecta: qd op₃ vñlē virtute cuius t₃ pbare p vñazia ut plures singulares notas: sed non per omnes rē.

Quatu ad 2^m sit 2^m rñalis ista, qd exéplu pot reduci ad syllz, p₃ mō iā scđ. **C¹** qd qd l₃ in exéplo sunt qtuor termini: iā syllo ad quē reducitur solū ponunt tres ipoz: et p 4^m pbaf maior ipso p₃ itez p exéplu iā scđ. **C²** ad exē regis iductio ipfecta, p₃: qd oz vñlē virtute cui^tz pnta exéplaris pbare p vñazia ut aliquis iā p oēs sua singlare: sic p₃ in declaratiōne maior^t syllad quē iā exē suū reductū.

Ad rōnes. Ad p^m pcedo maiorē et minorē, et ne, go pntis, nā l₃ exē reintegref ex qtuor terio: tñ reducēdo ad syllm solū in syllo ponunt tres ipso rū: et p 4^m pbaf a^m syll. **C¹** Ad 2^m pcedit qd pnta exéplari nō est multū fortis: eo qd sup similitudinem fundat: l₃ nō est icōuenit: qd pnta dialectica p assumptionē alicui^t ppōnis p*babilis* ad pntas formalē bonā reducat: s. ad syllz: sic est in ppo. **C²** Ad 3^m pcedit qd exē vñt iductio ipfecta, et qd dō qd p inductionē nō pot reduci ad syllm, dō qd exéplu p*idu*^m nō reducitur ad syllz: l₃ p*idu*^m, pbaf a^m vñlē virtute cui^t tenuit pnta exéplaris: et p₃ qd rō vñteri nō pcedit, nā l₃ 2^m iductiois semp sit vls: et exépli p*icularis* seu singularis in bil tñ pbiber qd iductio ipfecta in exē pbef maior vls: vñlē virtute cui^t 2^m singularis: et ista iductio exéplo reductio ad syllm pbādū malore mediatae pbat p*clusionē.* **C³** Au-

Qō.XXII.

citoritas phi est p^m qne. Et est finis qnōis.

Qō.XI. **C**entimema ergo est syllm ex iconib^m et signis. Capitulo vigesimo septimo.

Onsequēter qd 2^m. Utruz diffini tio entimematis est bona qd, entimema est sylls ex iconib^m et signis. **C**Arguit p^m qd nō, naz entimema nō est sylls, ergo ista diffō entimematis nō est bona. *Opititia t₃, aīs pbaf, p₃:* qd entimema et sylls sunt spēs argumentationis distincte: et ex dñtia vna eaꝝ nō vñficas de alia. **C²** qd est entimema pot esse ex vna sola pmissa, sylls non pot esse nisi ex duab^m pmissis, p^m huius, ergo entimema nō est sylls. **C³** qd entimema sit in 2^m fig ex affir^m, p*ut pbaf exē plificat in l₃ a dicēdo, hō mulier ē pallida, g pariter.* Sz sylls in 2^m fig ex affir^m nō vñt, p*ut pbaf dicit 4^m cap pmissi, g entimemata sit in scēnīs demonstratiūs: et talia nō sunt ex iconib^m, g male describit entimema dicēdo qd est ex iconib^m, pnta tñ: qd pnta p^m p*pre notū est: qd ita in scēnīs demonstratiūis* sunt entimemata sicut in dialecticis, pnta p₃: qdicos b₃ pbaf in l₃ a est ppō probabilis, mo ex tali nō p*cedit demonstratiua scia: s ex nētis p se evidētibus, p post et topi.* **C⁴** entimema est frequenter soluz ex vna ppōne aīt, ergo tūc nō sit ex iconib^m, pnta tñ: qd vna ppō nō est plures ppōnes probabilis, aīs p₃ de se. **C⁴** ista descriptio entimematis puenit iductioi ex exéplo, igit nō est bona, pnta tñ: qd si illis puenit puenit alias a diffinito, aīs p₃: qd tam exempluz qd inducitio frequenter sunt ex ppōnib^m pbabilibus alias de necessitate inferētibus, igit nō sunt ex iconib^m et signis, ergo puenit eis p tunc diffinitio entimematis.*

In oppositum est pbaf in litera caplo ultimo.

In qōne Primo premittēda sunt notabilia, Secundo respondendum est ad questionē.

Allatū ad p^m p est notandum qd pbaf vñt in isto loco valde large fuisse locut^m de entimemate, puta p*ut sb eo p̄tinens p̄ne rhetorice, qd simp̄ loquēdo nō sunt bone sic sunt iste, iste mulier est pallida, igit pepit, iste est cōptus, g est adulter, iste est errabūdus de nocte, g fur, qre ex pnta entimemata nō voluit distigui nisi hō solū syllm, et id exponat diffō sic. Et erit sic large bona, entimemata est sylls trūcatus p*cedēs ex iconib^m, i. ex ppōnib^m pbabilib^m vel ppōne pbabilis vel p signis, i. ppōnib^m nētis als de necessitate iste, rētib^m, vt entimema nō distinguit p*in inductionē* nec p*exēpluz* bñ hō syllm: qd dō est sylls trūcatus, g nō sylls trūcatus nō est sylls, sic hō pictus non est hō: et ex illa diffōne oēs rōnes aī oppo^m facte sunt solutes: nō facili p₃ intueti, **C²** est notandum qd entimemata qnqz capiſ larger: est iā diffinitū, qnqz stricte: et dō pnta bona: qd nec est sylls nec inducitio nec exéplu, et capiſ p*vna de qtuor speciebus argumētatio nis: et de hoc solū iam cōtēr est dictū, qnqz capiſ stricillissimē: et dō pnta bona: que nec est sylls: nec exéplu: nec inducitio: et cuius aīs est natum pbare pntis, et hoc mō hic eset entimemata, hō est aīt, ergo hō est rudibilis: qd aīs nō pot pbare pntis, **C³** est notandum, qd entimema rō mō dīcūt qui dam sic describit, est pnta bona p*cedēs ex vna sola pmissa*, p*ut mediū diffinitū ab extremitatib^m et 2^m nētis l₃ ipsi forān bonā habeant intērionē, qd dīcūt, est pnta bona p*cedēs ex sola pmissa, ad dīcām sylli, p*mediū diffinitū, ad dīcāz p*uerisōis: et eq*pollētive, et 2^m nētis, ad dīcām iductiois et exēpluz* descriptio nō dñtis omni entimematiqz nō cōvenit huic, sōi, currit, igit hō currit, qd est p*ppe entimema: eo qd reducitur ad syllm apposita hac p*positiōe, sortes est homo, qd ei nō cōueniat, pnta qd illa pnta nō p*cedēs p*mediū cōe, ideo hāc descriptiōne dimittit.* **C⁴** est notandum, qd entimema illo modo acceptū potest sic describi. Est bona pnta nō inducitua p*cedēs ex sola pmissa vel plurib^m nō syll* logisticē combinatis ad pntis, dō notabilis in descriptiōe, est**********

A pñia bona:q; de 2ñis r̄hetoriscis nō curat ad pñs que nō sunt dialeccice, dī 2 nō iductiva ad dñiam iductiois, et exēpli que ambe sunt pñc iductiue sic p; ex dcis, dī 3 pcedēs ex sola pmissa vel plurib; non syllogistice combinatis, ad dñiam sylili; quia entinemna nō dñ esse sylls, dec de pmo.

Quātūm ad scđ̄ fit p̄ma 2 r̄n̄saliſ bec. descriptio ſic
poſita eſt bona deſcriptio entimemaj ſtri-
cte accepta. p̄baſ ſic. iſta deſcriptio puerit̄ cū enti" 2 eius
aditioē ſeu p̄phetates exp̄nuit. ḡ eſt bona. p̄ficiā r̄; q̄r illa
ſufficiūt ad bona deſcriptionē. aīs. p̄ p̄te p̄z; q̄r h̄ deſcri-
ptio puenit oī enti" 2 ſoli enti". ḡ oī pueniat p̄z; q̄r oī ſiā
nō eſt induc̄tiva; nec ſylliſtiſardū tñ ſit bōa 2 entimema. al's
argumētatio ilſufficientē diuidereſ in iſtas q̄toꝝ ſyl̄b̄
entimema z̄c. mō oī rati hec diſſo puenit. p̄t p̄z; iſpiciēt̄
ē. ḡ etiā ſoli pueniat p̄z. iſta diſſo nō puenit nū ſiāt̄ bo-
nisi; que nec ſunt exēplia; nec induc̄tioē; nec ſyl̄b̄. p̄t p̄z ex
diſſōniſ deſκlātioē poſita in vltio nōbili. mō oēs taleſ ſunt
enti". reo ḡ ſub nūla alia ſpē argumētatiois ſtinent. ḡ ſoli
puenit enti". 2. p̄ ſaītis p̄z; q̄r exp̄mit diſſo ḡ enti" d̄z eſſe
bona ſiā ſp̄ d̄z eē nō induc̄tuum 2 nō ſylogiſticu;: 2 ſic
videſ. p̄prietates enti" h̄ mō accepi ſatis exp̄nire. **C** Loī
relat̄ fequī ḡ ſiāt̄ pueriſue ſiāt̄ tenēt̄ per ſubalter/
nationē vel equipollēt̄ vel ſiāt̄ qbus arguit̄ ab eodeſ
ad idem vel a copulatiua ad alterā prem. oēs iſto mō ſunt
enti". p̄z ex diſſōnez ḡ pueniet̄ dicat maniſtum eſt:
q̄r iſte ſub nulla alia ſpē arḡ ſtinent. **C** Scđ̄m corre-
ḡ aliqd̄ enti" nō p̄t reduci ad ſylogiſtum. p̄z de enti"
quo arguit̄ ab eodeſ ad idem; q̄r h̄ nō p̄t reduci ad ſyllum;
eo ḡ nō ſequit̄ aliđ. ſiāt̄ ſunt plura alia h̄. **C** 3^m "core". ḡ
dictuz cōe quo dicit̄ oē enti" debere reduci ad ſylogiſtū
appoſita vna. pp̄one intelligit̄ de enti" tenēt̄ p̄ locū diac.
2 de illo eſt veru. **C** 4^m "core". p̄ficiā tenēt̄: eo ḡ aīs eſt
impole vel p̄ſequiſ ſeſciū ſunt enti". p̄z ex deſcriptione.
ex quo iterum veritas ſcđ̄ correloji; q̄r multe taliū nul-
lo mō poſſunt reduci ad ſylogiſtū; vt hec. homo eſt aſinus. ḡ
deus eſt. vel iſta homo eſt aſinus. ḡ in mari non eſt aqua.
C 5^m "core". multa ſunt enti" nō pcedentia ex icotibus 2 ſi-
gnis. p̄z p̄ cor" p̄cedēt; q̄r multa ſunt enti" pcedentia ex aſi-
cedentibus impolibus. **C** 6^m "core". ocm̄ phi q̄ dicit̄. enti"
eſt ſyl̄b̄ truncatus. pcedēs ex icotibus 2 ſignis. intelligit̄
de enti" p̄ba" dia" vel reho" vel demonstratio 2 nō de-

monstratio accepto prius est quarta species argonis.
His premissis satis solute sunt rationes: trahentes
veritatem & entitatem non est syllabus secundum ordinem quod dicitur & probat
placitum dialecticum esse syllabus truncatus poteris redi ad syllabam
logismum apposita noua propounderet dicit tertius correlarium.
C Ad secundum procedit & entitatem hanc in scientiis demonstratiuis: et
dicit quod licet ex descriptione eius se distingueat, sic dominus erat in nos
tabili per ipsum et iuste deo non syllabo demonstratiuar vel facta in scien-
tia demonstratiuis proceder ex signis: quod exponebatur necesse est, verum
est tamen quod non procedit ex probabilitibus nec habet oppositum: sed sufficit quod p-
cedat ex iconibus vel signis. **C** Ad tertium dicunt. quod pluribus posuit
plurale pro singularitate quod est sensus ex iconibus. **i.e.** ex propinquib-
us probabilitibus vel probabilitate. **C** Ad quartum dicitur quod arguitur ratio. **C** Ad quartum dicitur quod pluribus capitur entitas largior, et ideo non distinguuntur ipsa
rationes distinctione nec per exemplum. **C** Ratio post oppositum est
per dictis in probabilitate. Et est finis questionis et erat totius libri.
C Explicatur rationes putiles doctrinam Marsilius super primum
Emendatione prima secundum Augustinum, motus, orationem, remittit. **i.e.** Au-
gustini maxima cum diligentia. **A**d laudem dei et glorie regis.

Cfrat Hieronym⁹ de Benezano lector Pa-
due in puenti fratru Eremitar⁹ Sc̄i Augusti-
ni: Magro Jacobo Baptiste Rauénai Re-
geli i eodē cenobio annicorūq; optio Salutē,

Dilegi optime pater superioribus diebus: questiūculā quandam de materiali suppositione: quā tibi offero legendam: nō
quod bmoi te lectioē indigere existimē: sed
ut amorez et beniuolētiam ergate meam
cognoscas: et me a latratu legētum acer-
rine defendas. Scio etenim quāpluscu-
los fore: qui se mibi gratis offerunt in
pro patulo: ipsam tamen susurrādo vituperabunt: nibilo-
minus te meq; amicosq; alios nostros latratiōibus mini-
me r̄nſuros diffido: Valeriz ad ostiūculā lectitando natio.

Aeritur Utru detur suppositio materialis in mete? Et arguit p
q; nō eo q; termini mentales suū significatum
qd hūc minime mutare pñt. q; in mete noui da-
tur mālis suppo. arias patet: qm̄ logici vñani-
mīter illud autumāt eē vey. pñia xō sic deducit: q; suppo-
sitio mālis nihil aliud est q; abstrahere significatuꝫ ab ip-
so termino: z a personali pmo suo significato. ergo t̄c.

In oppositum Ex alia autem preceptis quod sit dada:
qui nisi liberum est sequebitur quod enim due
proprietates synonymae: quarum proprium subiectum unius personaliter,
subiectum vero alterius maliter supponeretur: quod quidem fal-
sum, non faciliter deduci potest ut inferius declarabitur: et sic
dubium remanet pro utramque sui parte indecignum.

CIn ista q̄one tres sum facturus articulos. In p.m.articulo
ego recitabo oia motiva q̄ in hac mä fieri pñt pro viraq̄
sui parte. In secundo opiniones diuersas multorum docto-
rū in mediū adducam. In 3ro pro viribus satissimis
argumentis: vnaquaq̄ opinionum dictarum sustinendo.

Quantū īgr ad promeritatem articulū arget quod pluribus ratinibus pbado supponē malē ī mente dari non posse. **C**et propter ad habitu pbadu argumenta doctissimus imperatoris Alexander moneta stimulus logicorum in dubijs suis super Strodo dubio vltio:z in corporis vltio sui dubij:z sic si darebus suppo malis ī mere: maxie est ista Petrus est nomen: vel Petrus est dictio:z habitu est sim:qd malrum supponat. grac*ia*, pbaci: dicitur ipersecūda pars antecedentis: quoniam ī mente, pro sublecto illius ponit quidam preceptus cōmuni*st* qui significat omnes tales termios. Petrus:z hoc personaliter. probatur inquis iper quod ille preceptus xviificat affuw de ipo cuz pronoie de*mir*au iper demonstrante. grac*ia* ad idē arquit Apollinaris in

q̄nib⁹ q̄s ip̄e cōposit⁹ sup̄ Pet̄o Mātuano p̄ defensio
vie cōsue illa q̄one in q̄indagat An der sup̄dō mēalis. Et
p̄ ip̄e ponit istud nōndū. terminū. s. mēale possum⁹ ima
ginari h̄c q̄druplicē modū signāndi. p̄ " q̄ se signat vt res.
2⁹ q̄ aliqd p̄ acc̄ns signat. 3⁹ mediate discursu intell̄s quo
se rep̄itat. 4⁹ modū quo rei ad ex est signū vt accep⁹ adeq
tus illius reia q̄ signatiōe absolu nō p̄t z̄c. Aliuz modū
signāndi nō possum⁹ imaginari h̄c terminū mēale inge
ip̄e. Ex q̄ ip̄e infert q̄ termino mentali merito p̄me sc̄de
tertiae signatiōis non debet sup̄p̄. 7 p̄bat ip̄e sic: q̄i sup̄p̄
nō debet termino nisi merito signatiōis q̄ p̄a est ps oīonis:
s3 p̄p̄mū 2⁹ z 3⁹ nō est ps oīonis. ḡ z̄c. p̄z dñitiatu: angt ip̄e. z
majoz argr̄ sic. Qm̄ debet ei inq̄stū est p̄stitutu: oīonis si
ue pp̄onis: s3 nō est p̄stitutu: pp̄onis nisi inq̄stū est ps oīo
nis. ḡ z̄c. mior ēt p̄ba: qm̄ p̄ signatio nō inest ei inq̄stū est
residucit inest nāl̄r cuius rei. alie due sunt valde accentuales:
z nihil agētes ad ee ps oīonis. ḡ z̄c. p̄ba ēt. q̄ terminus
mēalis nō possit supponere nisi merito 4⁹ significationis
z dūmō sit catbe⁹: qm̄ termin⁹ catbe⁹ mēalis p̄t suppo
nē psonalr̄ z nō merito alteri⁹ significationis q̄s 4⁹ iui dcm̄ ē.
ḡ z̄c. z sp̄ supponit merito 4⁹: sic merito 4⁹ sp̄ psonaliter
supponit. ḡ z̄c. C; arguit idē doctor eodez in loco 5⁹: z
est etiā fundatū in superiorib⁹ fundamētib⁹: q̄i termin⁹ mēalis
nō p̄t supponē nisi merito 4⁹ significationis: merito illi⁹ sup
ponit psonalr̄ sp̄. ḡ nunq̄ termin⁹ mēalis p̄t mālr̄ sup-

Questio

3 ponere. **¶**na inqt ipse nō est: qz alt sequeret qz merito eius, de signatiōis idē terminus posset supponere persona'l' z māl'r, assumptū p; p iā dca supius. **C**4 ad idē idē doctor arguit sic in eode loco: qz tunc dī aliquē terminū suppone te māl'r: qz abstrahit a signatione p'maria ad se significandum, z sibi fil'es. **b** aut inquit ipse nō est pole in mēte. **g** z c. **C**5 ad idē pdic' magr eodē in loco arguit sic. si b eet ve- rū qz termin' mētalis posset māl'r supponere: qz p'eēt ali que due ppnōes synonyme, qz subm vnius psonalr, sibi **z**o alterius māl'r supponet, p'sis est maximū icōueniēs, **g** z c. sequela bona est, circūductū pbaf, nā sit qz in hac mē- talithō est nomē: cui subordinat vocalis illi sili: subz mā lit supponat. Imponat **g** vnū nomē cōe oib' termis hō si- gnificata eos ea rōne qz termin' z sit, a. z se' qz in illa, a. ē no mē, subz psonalr supponit cū reineat ibi signationē habi ta ab ipso itēthīn capiant ille due in mēte, **b** est nomē **a.** z se' nomē: ille due in voce illis subordiate, homo est nomē, a. est nomen. Tunc in mente illud sibi māliter sup- ponit vt pcedet z illud subm, a. psonalr vt patet: z sunt sy- nonyme, **g** z c. **¶**na est nō cum maiori, minor, pbaf sic, sba sunt synonyme z ceta sūt paria, **g** z c. p; **¶**na cum minor: z maiori, pbo sic: qz sba vocaliū sunt synonymer cū sba vo- caliū subordinen't subtiis mētaliū, **g** z c, p; **¶**na, z minor ponit in casu, z maior p; qm̄ sit eadē z eadē rōe, qre z c.

In oppositum arguit sic proprie non daret super positi^onem malis in mente se querebat: proprie sunt due ppropriones, vna alteri subordinata, quod subtrauerentur: et tu non supponeret eodem more: sed sed in vna prosonalt*r* in alia xo maltr supponert; quod est sim: et icouuenies, et praebet se quela: quod accipio ista pproprione, ho est species in voce, quod subordinat*m*etali*r*, et prete metalis supponit prosonalt*r* et vocalis maltr*r*: et tu sunt subordi*n*ate, grac*ie*, C*or* ad idem sic, sic in mente sunt grauia*r* et species ita in voce vel in scripto cum virtutibus de*ser*i*r* et sup*po*n*re*, predicatio directa et indirecta, istig*are* sicut termini multi vocalis vel script*o* potest supponere maltr*em* pro se vel sibi simili supponendo*r* termin*o*metalis eti*a*. C*or* ad idem sic, accipio ista pproprione metale*r*, ho est species in mente per te supponit prosonalt*r*, proprie adda signu*m*alitatis sic dicendo ly ho est species et quod de subtili supponere non poteris dic*e* propriar prosonalt*r*: qui sequitur quod signum malitatis esset frustra, quod est falsum et contra logicos, grac*ie* supponit maliter*r*, et sic datur suppoper malis in mente quod erat, praebet dicitur, C*or* D*icitur, accipio dictum Aristot*o*, in topicis, quod talia sunt sobra quila primittunt*ur* ab eorum predicatis*is*, sed sic est quod in mente potest aliquod secunda intentio esse predicatum que profector habet vim prebendi sublim ad suppoper malem*r*, grac*ie*. Nec sunt argumenta que tu pro affirmativa*r* cum pronegativa parte adduci in hac ma*p*ne*r*. Et primo articulo expedito ad secundum exordiendum transsumus.*

Opio. *Est igitur p^o opio in hac mā antiqu. Quā qdē reci-
tar Paulus Veneris i logica magna sup-
ponē mālūrisē nō simplr, z rō istow z fundamētu istud e:
z qdē si termin^o mētalis supponit p se vel sibi simili: tūc mālūr
supponit si autē p re extra: cui^o est nālis filicidols supponit
plonar, si autē supponit p itētē aie, tūc nō simplr: z pio-
nār supponit: z fīni istā optionē suppoō simplex ē acceprīo
termini vocalis vel scriptūque accipit p itētē aie cui nō
iponit ad signandū. C Lōtra istā optionē sunt arg^o oia fa-
cta aīi opp^m, que pbāt in mēte minime supponē mālē da-
ri posse sed pter illa argu^m suppos facta ptra hāc optionē.
arguit sic pbādo terminū mētalem posse simplr supponēt
z sic accipio hāc vocalē vel scriptā, hō ē spēs: z p^m p^m istos
q^m ly, hō supponit simplr: qdē accipit p itētē aie, igit^m sub-
ordinat vñ mentali sic suppositi, gna nō est: eo q^m in ppō-
nibus subordinatis z p^m ordinatis expedit terminos eodem
mō supponē pio eodē aut pēlīde. C Ad idē sic, vt in mē-
te sunt gna z spēs: ut in voce vel in scripto: cum p^m obiq^m*

def' inferi⁹ ⁊ supius. p̄dicatio directa ⁊ indirecta. igit⁹ sicut terminus vocalis vel script⁹ p̄t simpliciter supponere & mensalis etiā. ḡr̄c. C⁹ ergo p̄tra illud qđ opio hec dicit. s. q̄ si termin⁹ esset ipositus ad significandū intentionē aie nō supponeret simpliciter personaliter. arguit ḡr̄c. summo hāc p̄positione vocalē vel scriptā: q̄litas est genus ḡnialissimum? nō tū est q̄ simpliciter supponit s̄bm. sic in ista. subā est gen⁹ ḡnialissimum p̄dicationis s̄bm vel in ista. aīal est genus subalternū: et tñ q̄litas supponit p̄ illo qđ iponebat ad significandū: qz iponebat ad significādum oēs qualitates ⁊ aie intentiones. cōsequenter etiā supponit p̄ aliquā intentionē. igit⁹ supponit p̄ illo qđ imponit ad significādum. C⁹ arguit sic. accipiendo ista. p̄pōne vocalē vel scriptā. hō est sp̄s. ⁊ arguitur sic. subm̄ istius p̄ponis supponit simpliciter: et tñ nō iponebat ad significandū intentionē aie. igit⁹ oīs terni⁹ simpliciter supponēs imponit significare intentionē aie. p̄nā t̄z. ⁊ maior est opino eoz: sed minor pbaſ. nā s̄bm illius p̄ponia signat intentionē aie: ⁊ nō nālriqz est termin⁹ vocalis vel scriptus. igit⁹ tur ad placitū: ⁊ ex ipōne. p̄ntia t̄z cum minori: ⁊ maiorez pbo. nā illud subm̄ supponit p̄ intentionē aie s̄bm ipos. igit⁹ significat intentionē aie. t̄z argumentatio ab inferiori ad suū supius affirmatiue ⁊ sine impedimento r̄c. C⁹ Et p̄firmat: q̄ ly homo subordinat vni mentali. igit⁹ signat illā. p̄sequentia tener p̄ phm̄ p̄mo p̄armenias dicētem. sunt ergo ea que sunt in voce earum que sunt in aia passionuz noſe. C⁹ p̄tra ista opinionē sunt argumenta omnia Pauli Tenebit: que ip̄e facit i logica magna p̄ phm̄: vbi agit de suppositionibus. videoas ip̄m si placet. istam opinionē licet nō teneam tamen exercitū gratia argumenta oīa soluem⁹ sic fugiendo quodāmodo ut melius opinio postmodū intellegat. sed ad argumenta que facta sunt ante oppositū: que etiā sunt p̄tra ip̄am p̄mitto me tertio in articulo omnia solutur amissis nunc ad ista esse respondendum puro.

Ad primum igitur hæc op̄i. tenēdo possemus dicere
q̄ dicēdo. hō est sp̄es. simpli supponit
z b̄ in voce: z cū interf. igitur subordinat metoll. pcedit: z
cum d̄ q̄ op̄i. tales pp̄ones supponant eodē mō. dicit
q̄ nō est verū de suppone gnali: sed de spāli fortassis est ve
rū. q̄re z c̄. z furatus sum r̄fisionem. si bona sit accipitor: si n
aut dimicata falsa cū iproba opinione. **C** Ad 3° nego simi
litudinem. **C** Ad 3° r̄fides. q̄ subm illitus. pp̄onis supponit
simpli in voce. Et qñ d̄ q̄ q̄litas supponit pro illo qđ im
ponebas ad signandū. **C** Rñdēt q̄ h̄ est verū q̄ supponit
pro illa intētiōe: z hoc nō negat op̄i. ve dicit Paulus Ue
netus de intētiōe istius opiniois m̄i dicimus q̄ supponeret
ps̄onaliter. si ille termin⁹ q̄litas ēt̄ i positus ad signandū ali
quā intētiōne sed q̄ signat ens realerit etiā ens r̄onis. iō
argumētū nihil p̄bat. **C** Ad 4°. q̄ p̄na nihil valer quā
Paulus Uenetus nō p̄banit. **C** D. minor etiam est falsa: z
ad p̄bationē nego p̄nī illā: z b̄ p̄ intelligēti viā aliorū
sophistarū. **C** Ad p̄fimationē sicut ad p̄mūm r̄fūm. S̄
ne altū videat me bene oibus r̄onibus z op̄i. adductis
r̄ndisse me quidē ip̄e ob optimas r̄fisiones huic adhæreat
op̄i. arguit p̄tra ipsam vñico medio forti z sic. si nō datur
suppō simpli in mēte. q̄ nec mālis. aīs est opiniois p̄n
tiam. p̄bo sic: q̄ id nō dat suppō simplex: q̄ in mente cor
respōdet vñus conceptus. a pari ego dicam q̄ nec mālis:
q̄ in mente vñus p̄ceptus correspōdet. signatis oēs tales
terminos ps̄onaliter: cito autem hoc argumētū esse cō
tra op̄i. quā insequor: z ego ip̄e hoc feci vt scias logicū mi
nime demōstrate posse. vt recte declarat quadratus. Egī
dius doctor noster. **C** Scđa op̄io opposita p̄me opinioni
est q̄ in mēte nō datur suppō mālis: sed bene simplex quā
edepol v̄teriō p̄ existimō quā qđ op̄ionez non memini
me in aliq̄ doctore: nec antiquo nec moderno reperīst̄is
eo ip̄am imaginatus sum: que felicit̄i mō tuebis q̄ p̄ma
vt in 3° arti vñdebis. **C** 3° op̄io est Alexātri smone te in si.
2° op̄io.

B ne p̄fārū strax q̄s sup̄strodo edidit. **A**pollinaris in cō
nib̄ q̄s compoluit. **P.** **M.** in defensōe vie cōis 2̄ne 2̄, et
frac̄tiani p̄ceptoris nři acutissimi in suis r̄nūis. q. 19. q̄
qdē oēs dīcūs pp̄ ōzōnes aī opp̄ adductas q̄ in mēte nō
dat supp̄d mālis. de simplici xō ip̄li nullā penitus mentio
nē fecerūt; fed dēm̄ dīce (vt existimō) p̄fiter i fidēdo q̄ nec
simplex, in mēte supp̄d dācū termin⁹ ip̄o mētalīs non nisi
p̄sonalī supponē possūt. fundamētu istōu doctoꝝ p̄t h̄ri
et argumētis aī opp̄ sc̄is qb̄ ip̄i fulciunt. **C** S̄z p̄ istoꝝ
doctores sunt p̄rōnes facte post opp̄, s̄t fōrōnes q̄daz
facte p̄ b̄m̄ op̄ionē, s̄q̄ xō vellē tēnē hāc op̄ionē ad argu
mēta facta aī opp̄. q̄rat r̄nūis in 3̄ artū. ad alia xō r̄n̄
deat sicur tr̄ndit p̄ op̄io. q̄re z̄c. **C** 4̄ op̄io est Petri de alia
co in tractatu suo de p̄ceptibus. **P**auli Veneti in logica
magna loco allegato. ex tractatu Petri de aliaco ego acce
pi suā pulcherrimā op̄ionē. Ista igis op̄io dicit. q̄ dāc simp
positio mālis in mēte et de simplici cōcepte qđe aliquā fēc
mētione. T̄n̄ ego credo q̄ p̄m̄ istū virū z Paulū Venetūz
dīce dēam̄: q̄ et simplex supp̄d eīf in mēte. de Paulo aut̄
Veneto nō est dubiuꝝ q̄ sit p̄cedēda; q̄ ip̄e arguit p̄bādo h̄
in loco allegato. Ista op̄io pro fundamētu ponit istā disti
ctionē et est de itētōe Petri de aliaco. q̄ termin⁹ mētalīs
dī duplex. p̄p̄e et ip̄op̄e. Termin⁹ mētalīs ip̄op̄ie est cō
cept⁹ vocis vel scriptū synonytie tali voci: z dī ingr̄ ip̄e ra
lis termin⁹ mētalīs ip̄op̄ie dīct⁹: q̄l̄z talis p̄ceptus signat
nāl̄ p̄p̄e voci vel scripturam: cui⁹ est nāl̄is silitudo: p̄t in
cū b̄ signare ad placitūz et subordinari alteri p̄ceptui q̄ fo
lūm̄ nāl̄ signat. x̄. g. p̄cept⁹ h̄ui⁹ vociis hō nāl̄ p̄p̄e signat
äll̄a voci bō: q̄i est et nāl̄is silitudo sed ad placitūm signi
ficat oēs boēs singulares: z vt sic subordinat in significa
tione illi p̄ceptui: qui nāl̄ p̄p̄e est rep̄nitiatu oīam̄ ho
num. **C** Ex quo ingr̄ ip̄e sequit̄ vñu corelatiuꝝ. q̄ idēz
terminus mētalīs ip̄op̄ie dīctus est signatiuꝝ nāl̄ z ad
placitū: z b̄ nō respectu diuersoꝝ sed resp̄cū eiusdē h̄z ve
ritatē: z p̄z sic. nam̄ clārū est q̄ q̄s p̄t formare p̄ceptu h̄u
ius vociis ens. q̄ sc̄o ille p̄cept⁹ p̄p̄e rep̄nitiat illam vociem
enītūcum sit ei⁹ nāl̄is silitudo: z idē p̄ceptus ad placitūm si
gnificat oēs res mūdi que subordinant in signando illi cō
ceptui cōsūmō, qui nāl̄ rep̄nitiat oēni rē mundi. pater q̄ p̄
idē terminus mētalīs ip̄op̄ie dīctus eādē rē signat nāl̄
p̄p̄e z ad placitūm ultimā. **C** Et sic arguit p̄ b̄. q̄ h̄i i
possibile: q̄ vñ implicare cū dīc. q̄ est impōse. aīs p̄bar sic.
nāl̄i aliq̄s termin⁹ signat aliq̄s rē nāl̄ p̄p̄e nec̄o signat il
la rēmēc p̄t nō signare eādē rēz si idē terminus signat
eādē rē ad placitū nō nec̄o: sed st̄ngēter signat illam rē:
z sic poterit nō signare illam rē. q̄ p̄t nō signare z nō p̄t
nō significare eādē rē: q̄d̄ dīct manifeste. igis illud ex q̄
b̄ inserit̄ est impōle. **C** B̄z q̄ deficit vñu in p̄e aītīl. in illa
cum dīct. si enim talis terminus signat illa rē ad placitūz
p̄t nō signare illa rē. illa enim p̄dītōalis est falla simpli:
sed si dicereſ ſic. si tñm talis termin⁹ signat illa ad placitūm
p̄t nō signare talē rē illa conditionalis eēt vera. cōceptus
enīm h̄ui⁹ vociis nō signat ad placitūm illā rē que subordi
nat illi p̄ceptui qui nāl̄ rep̄nitiat omne ens mūdi. Ex q̄p̄z
r̄nūis: z b̄ videas si placet in ip̄o Petro de aliaco. dīct enī
ip̄e in illo tractatu. q̄ termin⁹ mētalīs est etiā duplex. ab
solitus. z p̄notatiuꝝ. **C** Ex qb̄ ifert q̄ termin⁹ cōnorant
uus b̄z duo signata. vñu formale. alterū male. Ex quibus
p̄z exp̄ſſe q̄ termin⁹ mētalīs possūt supponē mālūter. Dec
aut̄ scriptūm: qm̄ si op̄ionē nostri Paulū Veneti tēnē volu
mus necē mīhi vñ vt adhēramus vie iſtīs. ego vero exi
stimo q̄ opinio iſtīs viri sit cōsūmis opinio. **P.** Cl̄. q̄re
z̄c. Lenēdūm est igitur dari in mēte supp̄nē mālēs (z dī
cāt aliq̄ q̄qd̄ velint) que qđe supp̄d z coplero z incomple
xō attribui p̄tit̄a q̄ terminus mētalīs supponat. p̄ se vñ
iſtīs mētalib⁹. b̄o eīt sp̄s. aīl̄ eīt gen⁹: sed potius b̄ simp
dī supp̄d q̄ mālēs: z Petrus eīt nomē. b̄o eīt nomē. b̄o eīt

bisyllabū: et b̄ bñ p̄bat rō p̄ma post opp̄. Fundamētū x̄o
istius opinis est illū qđ sup̄ dicebā de itētione Petri de
alaco: q̄. l. vñ p̄cep̄ q̄ est termin⁹ métalis re⁹ eiusdem: et
ad placitū signat et nāl̄: et mediātē tali fundamēto respon-
det ad rōnē difficultorē Alexadri que in hac mā fieri pos-
sunt tu bñ p̄fideraueris: q̄ subm̄ isti⁹. Petrus est nomine. in
mēte subm̄ supponit māl̄ p̄ se et p̄ oībī cōsīst̄: q̄re si bene
p̄dērabunt dicta nostra que l̄ s̄int p̄ fere oēs logicos so-
phistas: nō sunt tñ p̄ intellectū et rōnē. Et hec sufficiant de
scđo articulo. igitur ad tertium expediendū cōsciamur.

Rñdeo igit̄ p̄ opione p̄ suffinēdo: q. s. in mente da-
tur suppō māli sed nō simplex. cōcedēdo ēt
argumenta facta post opp̄ que pbāt in mēte dari suppō
nē mālē. C Ad argumēta aut̄ an opp̄ facta pro p̄ opione
dicerē ad p̄mū arḡ qđ est Alexandri f̄monete 7 diffīciles
cōcedo h̄būm istius pp̄onis. Pet̄r̄ est nomē. in mēte sup-
pone mālē. Et cū dī q̄ in mēte ponit p̄to subro r̄c. R̄o v̄p
esse q̄ ille cōcept̄ p̄sonalr̄ signat. 7 pp̄ hoc nō sequit̄ quin
possit ēt mālē supponēr̄ signare ip̄os māliter. Ita est r̄u-
ho mea. Quidā aliis doctor dicit q̄ nō est verū q̄ ille oce
p̄t̄ mētalī signat p̄sonalr̄ illos ēmōsimo mālē: 7 negat
q̄ x̄siceſ absq̄ signo mālē. b̄ ip̄e, accipe tu meliorem r̄c.
C Ad 2° r̄ñder̄ p̄ negando q̄ merito 4° significatiōnis de
beat suppō: 7 ēt ip̄e p̄dicit Alexādro qui negat terminos
mētales signare se adequate. Et ad p̄bōne nego maiorē. 7
ad p̄bōne nego qđ dr. C Ad p̄fimōtiōne r̄ñdel negando
maiorē. q̄ terminus mētalī nō p̄t̄ supponere merito al-
teri signatiōis. C Ad 3° nego qđ ip̄e assūnit. p̄terea. non
enī est icōueniēs q̄ idē termin⁹ re eūndē signatiōnis sup-
po p̄sonalr̄ 7 mālē: vt b̄ clauim⁹ i opione Petri de alia
co. C Ad 4°. Ad 5° dī q̄ illib̄ qđ iſerit n̄ ē icōueniēs: imo
nēciū. ēt b̄m̄ viā suā vt cōcedit Alexā. f̄moneta. C Et sic
p̄z r̄ñlio ad oia arḡ p̄o p̄ opione. Et ex superius dcis p̄t̄
solui arḡ qđ dimissim⁹ insolutū p̄ ita opione in 2° articlo.

Siquis aut̄ vellit sustentare 2nd opiniōnē quā ego
machinarus sum d̄z cōcedē oia argnd
af̄ oppositū 2 rūdē argumētis post oppositum adductis.
C Ad p̄nd iſḡ nr̄r̄ d̄cnd i^{er} nō est icouenīs: vr̄ d̄c̄ Alexa.
C Ad 2nd ego illā p̄ſitam, petit em̄ p̄n̄ vt m̄bi videt 2̄c.
C Ad 3rd dicis q̄ si adderes centū fignd mālitiaq̄ adhuc non
supponeret mālū. Et cum inserf. q̄ fruſtra, negatur p̄n̄ s̄bz
bñ eēt fruſtra si adderet termino qui posset mālū suppo-
nere et nō supponeret sed terminnd mentalis mālū minime
supponere p̄s̄. quare 2̄c. **C** Ad 4th d̄f. q̄ l̄ sc̄a intentio
possit hoc facere in voce: non tamen in mente. quare 2̄c.

Si quis vo^m velle tenere opiniōe Alexandri fmo-
nēte Apollinaris fr̄acatiani et fere oī
um sophistariū et que cōtiter tenent: d̄z cōcedē omnia arg^m
et opp^m et r̄ndē arg^m post oppo^m: sicut r̄ndet sc̄ba opinio.
Si aut̄ 4^m opiniōem tenere vult que est Petri de aliaco et
Pauli Veneti d̄z cōcedere argumiēta post oppo^m et r̄ndere
p̄nter argumēta affi opp^m adductis fm q̄ r̄ndet p̄ opinio.
Petrus vero Mantuanus trudendus est in tyberimq̄
ipse negaret suppositionē materialē. Et hec de quesito sus-
ficiant. Ad laudem dei omnipotentis. T. A. C.

Palladius Goran⁹ in laudem fratris Hieronymi Seneciani ordinis Eremitarum iuuenis doctissimi.

O felix iuuenis celebris solertia nostri:

Luius in ingenio culta Minerua nitet.

*La pulchrum quod conitatur opus. latuitque sub
Cimmeria media luce refulget opus.*

Lepid et argusae monstrare sophismate curas;

Quæ poterūt ipsum sollicitare sophos.

Quare vulgus iners.linguax.logeqz.pphar